

# КИМБЪРЛИ ФРИЙМАН ДИВОТО ЦВЕТЕ

Превод от английски: Диана Райкова, 2013

[chitanka.info](http://chitanka.info)

## ПРОЛОГ

*Сидни, 1989 г.*

Момичето танцуваше.

*Десен крак, па дьо ша. Десен крак, пти жете.*

— Ема, баба ти те попита нещо.

— Хм? — Ляв крак, па дьо ша. Ляв крак, пти жете. Отново и отново по застлания с паркет под, от един слънчев лъч към следващия. Тя обичаше къщата на баба си, особено музикалната стая, където слънцето проникваше през прозрачните завеси и имаше достатъчно място да танцува и танцува.

— Ема, казах...

— Остави я, скъпа — намеси се баба й с тих, мелодичен глас. — Приятно ми е да я гледам как танцува.

*Десен крак, па дьо ша...*

— Ако упражняваше маниерите си така упорито както танцуването, нямаше да са я изключили от две училища досега.

*Десен крак, пти жете...*

Баба й се подсмихна.

— Само на единайсет е. Има предостатъчно време да се учи на маниери, когато порасне. А ти все настояваш да я вкараш в онези снобски училища.

*Ляв крак, па дьо ша...*

— Не, не, не! — тропна с крак Ема. Дълбоко вдишване. *И отново. Ляв крак, па дьо ша. Ляв крак, пти жете...* Тя осъзна тишината в стаята и вдигна очи, очакваше, че е останала сама. Но баба й още беше там, в едно дълбоко кресло до голямото пиано, и я гледаше. Ема разтърси ръце, изправи гръб и погледна назад. На стената висеше голяма картина на евкалипт по залез: любимата картина на баба й. Всъщност Ема не разбираше как някой може толкова да се интересува от някакво си дърво, но я харесваше, защото баба й я харесваше.

— Помислих, че си излязла — каза Ема накрая.

— Не, гледах те. Майка ти излезе преди десет минути. Мисля, че е с дядо ти в градината. — Баба ѝ се усмихна. — Определено обичаш да танцуваш, нали?

Ема само кимна. Тя още не бе научила дума, с която да опише чувството, докато танцува. То не беше любов, беше нещо много по-голямо и много по-важно.

Баба ѝ потупа дивана до себе си.

— Седни за малко. Дори примабалерините трябва да си почиват.

Ема трябваше да признае, че прасците я болят, но това беше без значение. Тя жадуваше за болящи мускули и кървящи палци. Това беше знак, че става по-добра. Все пак беше много мило от страна на баба ѝ, че я е гледала през цялото това време, така че тя прекоси стаята и седна. Някъде дълбоко във вътрешността на къщата се чуваше музика: стара песен, която баба ѝ обичаше. Ема определено предпочиташе баба си пред дядо си. Дядо ѝ беше все зает, най-често с градината си. Ема знаеше, че баба ѝ и дядо ѝ са важни хора с много пари, макар че не се интересуваха много от това какво правят. Баба ѝ беше забавна, а дядо ѝ — скучен, и толкова.

— Разкажи ми за твоите танци. — Баба ѝ хвана ръката ѝ в меките си пръсти. — Балерина ли ще ставаш?

Ема кимна.

— Мама казва, че трудно се става балерина и че трябвало да правя нещо друго за всеки случай. Но тогава няма да има достатъчно време за танцуване.

— Е, аз познавам майка ти през целия ѝ живот. — Баба ѝ се усмихна и ъгълчетата на сините ѝ очи се набръчкаха. — И тя невинаги е права.

Ема се засмя.

— Трябва обаче здраво да работиш — каза баба ѝ.

Ема стана сериозна и вдигна брадичка.

— Вече го правя.

— Да, да, при всички положения работиш толкова здраво върху танцуването си, че нямаш време за нищо друго. Включително да си създадеш приятели. — По лицето на баба ѝ мина странно изражение, което Ема не можа да разгадае. Тревога ли беше? Или нещо друго? Останаха да седят мълчаливо известно време. Отвън есенното слънце

се спускаше по тракащите на вятъра клони. Но вътре беше много тихо и топло.

— Знаеш ли — започна баба й, като се размърда и стисна ръката на Ема, преди да я пусне. — Искам да ти обеща нещо.

— Какво?

— Малко поощрение.

Ема зачака, несигурна какво означава думата.

— Ако наистина станеш балерина, ще ти дам подарък. Много ценен.

Ема не искаше да изглежда груба, но не можа да се престори на възхитена. Усмихна се мило и каза:

— Благодаря — както майка й би искала от нея да направи.

Това накара баба й да избухне в смях.

— О, скъпа, това изобщо не те вълнува, нали?

Ема поклати глава.

— Виж, бабо, ако стана балерина, аз вече ще имам всичко, което искам.

Баба й кимна.

— Сбъдната мечта.

— Да.

— Въпреки всичко аз ще спазя обещанието си — каза баба й. — Защото ще ти трябва нещо след това. Балерините не могат да танцуват вечно.

Но Ема беше далеч оттук. Мисълта мечтата й да се сбъдне беше заредила всичките й нерви и мускули с невероятна енергия: тя трябваше да се движи. *Па дьо ша. Пти жете.*

— Ема — продължи тихо баба й, — опитай се да помниш, че успехът не е всичко. — Тя прозвуча тъжно, но Ема не се обърна.

Просто продължи да танцува.

# 1

*Бийти: Глазгоу, 1929 г.*

Бийти Блексланд имаше мечти. Големи мечти.

Не обърканите, разпокъсани мечти, които нахлуват на сън. Не, това бяха мечтите, с които тя се успокояваше, преди да заспи в малкото си легло на колела, което се търкаляше по пода на наетия от родителите ѝ апартамент. Живи, изгарящи мечти. Живот с мода и платове; и с щастие, разбира се. Живот, където мрачната истина за мрачното ѝ семейство избледнява, свива се и накрая изчезва. Това, за което никога не беше мечтала, беше, че ще се окаже бременна от женения си любовник, точно преди деветнайсетия си рожден ден.

През целия февруари упорито броеше седмиците, броеше ги отново, като връщаше мисълта си назад и се опитваше да проумее датите. Стомахът ѝ потръпваше при миризмата на храна, гърдите ѝ станаха напрегнати и на първи март Бийти най-последно трябваше да признае, че едно дете — детето на Хенри Макконъл — расте в нея.

Онази вечер тя пристигна в клуба сякаш всичко е наред. Засмя се на шегите на Теди Уайлдър, отпусна се върху ръката на Хенри, почиваща на задника ѝ, докато през цялото време се бореше с пристъпа на гадене от миризмата на цигарения дим. Първата глътка от коктейла с джин беше тръпчива и кисела върху езика ѝ. Въпреки всичко тя продължи да се усмихва. Беше свикнала да управлява тази пропаст между това как се чувства и как се държи.

Теди плесна силно два пъти с ръце и димът се вдигна и се премести заедно с мъжете и миришещия им на бренди дъх към кръглата маса за карти, която доминираше стаята. Теди и брат му Били въртяха тази не дотам легална стая над напълно легалния ресторант на баща им на Долхаус лейн. Точно в този ресторант Бийти за първи път се беше запознала с тях. Работеше като келнерка; родителите ѝ още мислеха, че го прави. Теди и Били я представиха на Хенри, а скоро след това я представиха и на клуба: на тъмния блясък на подземен Глазгоу, където на никого не му пукаше коя е, стига да е красива.

Работеше половината нощ, сервирайки питиета, а другата половина правеше компания на Кора, момичето на Теди.

Кора потупа седалката, правейки знак на Бийти да седне. Другите жени се събраха край камината; Кора, късите къдрици на която бяха прибрани над ушите с розова сатенена панделка, беше всепризнатата кралица на стаята. Макар никоя от останалите да не харесваше идеята, бяха достатъчно предпазливи да не стоят прекалено близо до нея от страх за нечестно сравнение. Бийти сигурно щеше да направи същото, ако Кора не беше решила, че трябва да бъдат най-близки приятели.

Кора хвана ръката ѝ в своята и я стисна: обичайният ѝ поздрав. Бийти изпитваше едновременно страхопочитание пред Кора и мъчителна ревност към тежко гримираните ѝ тъмни очи и платинена коса, непринудения ѝ чар и безкрайния ѝ бюджет за скъпи рокли от муселин или крепдешин. Бийти се опитваше — наистина се опитваше — да я догонва. Беше си купила плат и сама си уши дрехи, и никой не можеше да каже, че не са дизайнерски и не са произведени в Париж. Носеше тъмната си коса подстригана по модата — късо, — но чувстваше, че откритото ѝ лице и големите сини очи съсипват всичките ѝ шансове да изглежда мистериозна и съблазнителна. Но, разбира се, на Кора самонадеяният блясък ѝ бе вроден; Бийти вечно трябваше да се напъва да го постига.

Кора издиха дълга струйка цигарен дим във въздуха, след което каза:

— Е, в кой си?

Сърцето на Бийти подскочи и тя погледна Кора стреснато. Очите на приятелката ѝ гледаха право напред, червените ѝ устни стискаха цигарето. За миг Бийти дори помисли, че ѝ се е причуло: сигурно срамната ѝ тайна не би могла да изпълзи от тъмната вътрешност до ярко осветения клуб.

Но след това Кора се обърна, тънките ѝ извити вежди се вдигнаха над тъмните очи и тя се усмихна:

— Бийти, ти направо позеленя от дима, а не си докоснала питието си. Миналата седмица си помислих, че може да си болна, но тази... Права съм, нали?

— Хенри не знае. — Думите излязоха в скороговорка, отчаяни.

Кора омекна и потупа ръката ѝ.

— Няма да кажа и дума. Обещавам. Поеми си дъх, скъпа. Изглеждаш ужасена.

Бийти направи както я посъветва Кора, насилвайки крайниците си да се отпуснат в апатична поза, каквато се очакваше от нея. Взе една цигара от Кора, въпреки че това накара стомаха ѝ да се свие. Не можеше да позволи никой друг да забележи или да започне да задава въпроси. Били Уайлдър, например, с червендалестите си страни и жесток смях: о, щеше да го превърне в голям спорт. Тя знаеше, обаче, че не би могла да крие това вечно.

— Не отговори на въпроса ми. В кой месец си? — произнесе Кора с толкова небрежен тон, сякаш питаше Бийти какво е яла на обяд.

— Не ми е идвало от седем или осем седмици — прошепна Бийти. Чувстваше се непоносимо уязвима, сякаш кожата ѝ беше обелена. Не искаше нито за миг повече да говори или да мисли за това. Не беше готова да бъде майка: мисълта караше сърцето ѝ да изстива.

— Значи още е рано. — Кора извади пудриерата от чантичката си и я отвори. Откъм масата за карти се чу силен смях.

— Още има шанс да не се е захванало.

След миг-два тягостното чувство се разнесе.

— Наистина ли? Не знам нищо. Знам, че съм глупава, но аз... — Беше повярвала на обещанието на Хенри, че ако се измъкне от тялото ѝ в правилния момент, това никога не може да се случи. Той беше отказал да взема други предпазни мерки. — Френските букви са за французите — беше казал. — Знам какво правя. — Беше трийсетгодишен, беше ходил на война; Бийти му повярва.

— Слушай сега — понижи глас Кора: — Има някои неща, които можеш да направиш, скъпа. Вземай си горещи вани всеки ден, масло от черен дроб на треска и тичай, докато се измориш. — Тя затвори капака на пудриерата, гласът ѝ се върна до обичайния, небрежен тон: — Още е в началото. Една приятелка на братовчедка ми беше в третия месец, когато се отърва от бебето. Хванала го в ръце, било не по-голямо от мишка. Била съсипана, обаче. Мечтаела за дете. Женена, разбира се.

Женена. Бийти не беше женена, обаче Хенри беше. За Моли, ирландската хрътка, както обичаше да я нарича. Хенри я увери, че било брак без любов, сключен между двама души, които си мислели,

че се познават добре, но постепенно станали непознати. Независимо от всичко Моли още му беше съпруга. А Бийти — не.

Тя изпуши вдървено половината от цигарата, после се извини, че трябва да работи. Докато обикаляше с подноса с питиета, изпита желание да докосне правоъгълната челюст на Хенри и червената му коса, но се боеше да не наруши концентрацията му. Още не смееше да му каже за детето: ако Кора беше права и съществуваше шанс да абортира, за какво да създава проблеми? Можеше да не излезе нищо. Можеше още утре всичко да е свършило, или пък следващата седмица. Всичко да е приключило. Няколко дълги, горещи вани; определено беше трудно да прекарва толкова време в общата баня на етажа в дадения под наем блок, но ако ставаше достатъчно рано сутрин...

Хенри вдигна очи от картите си и я видя да го гледа. Кимна ѝ: такъв беше Хенри, без големи жестове, без глупави намигвания или махане с ръка. Само неотклонните му сиви очи върху нейните. Трябваше да погледне встрани. Той върна вниманието си върху картите, а тя отнесе подноса до малкия бар в ъгъла на стаята и подреди бутилките с джин и бренди покрай огледалните рафтове. Обичаше бледите очи на Хенри; странно бледи. Можеше да го разбира по тях, когато не говореше, а той говореше рядко. Веднъж, точно в началото на отношенията им, го беше гледала да играе покер, и забеляза колко силен е контрастът между зениците и ирисите му. Всъщност, можеше да прочете в очите му каква ръка има: ако беше изтеглил добра карта, зениците му се разширяваха, докато лошата карта ги караше да се свиват. Почти незабележимо, видимо само за жената, която е гледала в тези очи безкрайно.

Разбира се, това я накара да гледа и другите мъже около масата и да се опитва да предскаже техните ръце. Невинаги беше лесно, особено с Били Уайлдър, чиито очи бяха на практика черни. Но в мигове на високи залози, когато мъжете се опитваха упорито да запазят лицата си безстрастни, тя почти винаги можеше да познае кога блъфират. Хенри смяташе това за пълни глупости. Беше се опитала да му покаже какво има предвид, но той я свали от скута си и я отдалечи от масата. Беше изгубил играта, задето не послуша съвета ѝ, и беше в отвратително настроение дни наред. Така че сега тя стоеше далеч. Това не беше толкова важно.

Кора ѝ направи знак да се върне; беше научила някаква клюка.



— Представяш ли си как се е пременила Пинелъпи О'Хара?

Бийти насочи вниманието си към Пинелъпи. Носеше обшито с пайети и мъниста горнище от тюл върху копринен комбинезон, копринено цвете на врата и високи токчета. Блестящата рокля беше прекалено тясна за широкия ѝ ханш: съвременната мода беше толкова коравосърдечна към ханша. Пинелъпи нямаше вина. Една добра шивачка можеше да оформи материята така, че жената да изглежда стройна като богиня.

— Боже — каза Кора, — прилича на крава.

— Заради роклята е.

Кора завъртя очи. Но тази вечер Бийти нямаше сърце за острите като бръснач анализи на Кора върху недостатъците на другите. Тя слуша разсеяно известно време, после се върна на бара.

Вечерта продължаваше — звън на чаши и мъжки смях, силен джаз от грамофона и вечният цигарен дим — и тя започна да чувства слабост и да си мечтае да си легне. Само дето не можеше да го каже; Теди Уайлдър обичаше да я нарича „Ранобудницата Бийти“, а след това трябваше да ходи на работа в магазина за дрехи на Камил само след час-два сън. Но тази вечер Бийти се чувстваше на светлинни години от шума и веселието. В собственото си малко мехурче злочестина.

Най-накрая Хенри стана от масата и събра разхвърляната купчина банкноти от по пет паунда. Беше имал добра вечер и за разлика от другите знаеше кога да спре. Полушеговитите подмятания го последваха през стаята. Той спря пред бара, явно несъзнаващ какво говорят приятелите му. Без да се усмихва, протегна ръка към Бийти. Хенри излъчваше сдържана властност, на която никой не можеше да устои. Бийти го обичаше заради това; другите мъже изглеждаха такива шумни глупаци в сравнение с него. Но беше достатъчен само един поглед към ръката му, към силната му китка и чистите му квадратни нокти, за да ѝ напомнят защо в момента е в това положение. Кожата ѝ пламваше само като го погледне.

Той я придърпа към себе си, смъквайки ръка по ханша ѝ, и тя вече знаеше какво иска от нея. Малката стаичка отзад чакаше, с меката си кушетка сред купищата празни щайги и бурета. Както винаги, тя потръпна, когато излезе от топлината на клуба и Хенри ѝ се присмя леко, дъхът му беше горещ в ухото ѝ, явно предполагаше, че тръпките

й са от желание. Но в този момент Бийти усети пълната си липса на мъдрост и това срина цялото й настроение.

Ако бе доловил неохотата й, той не го показва. Последната ивица светлина изчезва, когато затвори вратата и я прегърна.

Грубата топлина на неговите дрехи, звукът от дишането му, биенето на сърцето му. Тя се притисна към него, всичките й кости омекнаха от любов. Далеч от очите на приятелите си той бе толкова нежен.

— Милата ми — прошепна в косата й. — Нали знаеш, че те обичам.

— И аз те обичам. — Искаше й се да го казва отново и отново, с по-големи, по-ярки думи.

Положи я нежно на кушетката и започна да надига полата й. Тя се стегна; той се притисна по-силно към нея и тя осъзна колко е глупаво да се сдържа. И без това вече бе прекалено късно. Защо да затваряш вратата, след като конете са избягали, както обичаше да казва баща й.

*Баща й.* Обля я нова вълна на срам и вина.

— Да, да — прошепна тя. — Разбира се.

\* \* \*

Кожата на Бийти порозовя от горещата вана, докато се обличаше във влажната баня. Беше изминала седмица, но горещите вани не бяха довели до нищо, освен до странни погледи от господин Питърс, съседът им. Тя се върна в апартамента и завари баща си на масата в кухнята, вече седнал пред пишещата си машина. По носа му беше избила тревожна пот въпреки студения въздух. Не можеше да си спомни кога за последен път е виждала баща си спокоен. С всеки изминал ден той се сгърчваше и се смаляваше все повече, както паяк скрива краката си, за да умре. От въжето, опънато под тавана, висеше пране. Майка й още спеше зад завесата, която отделяше дневната от мястото за спане.

— Рано си започнал?

Той вдигна очи и се усмихна леко.

— Мога да кажа същото за теб — произнесе той с чистия си английски акцент. Шотландският акцент на майка ѝ бе по-плътен от мъглата на Глазгоу, а този на Бийти се намираше някъде по средата между двата. — Снощи се върна късно от ресторанта, а ето че вече си станала отново за работа.

Бийти работеше в бутика на Камил на Сокихол стрийт. Или поне работеше през последните три седмици. Преди това беше работила в секцията за рокли на Поли, отдел в магазина, където клиентите бяха далеч не толкова взискателни, но и дрехите бяха далеч по-малко хубави. Последните моди от континента идваха при Камил и най-богатите жени в Глазгоу купуваха оттук: съпругите и дъщерите на корабните магнати и железопътни инвеститори. Бийти редовно гледаше как изхарчват по петдесет, че и повече паунда за една рокля без да мигнат, докато тя отнася вкъщи четири шилинга седмично.

— Не бива повече да работиш на две места — каза той като наведе глава и намести очилата си. — Сигурен съм, че това скоро ще свърши.

— Нямам нищо против. — Стегна я вина. Баща ѝ щеше да се ужаси, ако знаеше, че работи в клуба, разчитайки на бакшишите на мъже, които я намират красива, или на няколкото паунда, които Хенри ѝ пъхваше, когато имаше добра печалба вечерта. Баща ѝ я мислеше за почтено момиче с непокътната девственост.

Той се върна към работата си. Чук, чук, чук... Гледайки го, с ясно изразена върху челото му тревога, Бийти усети, че сърцето ѝ се свива. Всичко беше толкова различно само преди година. Баща ѝ беше професор по естествена история в Бекъм колидж в Лондон. Вярно, не бяха богати, но бяха достатъчно щастливи, живееха в спретнат апартамент в колежа със слънце, което огряваше прозорците следобед. Животът в Лондон беше вълнуващ за Бийти, след като беше израснала в малкото сателитно градче Бериук на Туид, с малката градина, за която майка ѝ се грижеше толкова усърдно. Но баща ѝ беше откровен атеист — въпреки категоричните шотландски протестантски възражения на майка ѝ — и новият декан, католик, бързо беше развил непоносимост към него. В рамките на два месеца той загуби работата си, а с нея и апартамента.

Тъкмо когато се канеше да мине през завесата, да сгъне леглото си и да намери обувките си, баща ѝ каза:

— Грижи се за себе си, Бийти, скъпа моя.

Тя спря. Баща ѝ никога не бе показвал истинска привързаност и тези две думи — *скъпа моя* — направо я хванаха за сърцето. Тя се върна до масата, седна срещу него и го загледа как пише. Беше наследила тъмната му коса и сините очи, но слава богу, не и характерния нос и прекалено тънките устни. В този момент ѝ се стори такъв, какъвто изглеждаше винаги: непознат, някой, когото познаваше и същевременно изобщо не познаваше. Липсата на пари ги беше довела от Лондон в Глазгоу, където бабата на Бийти по майчина линия с наслада се съжали над тях. Все още никой не бе предложил преподавателска работа на баща ѝ, а той отказваше да приеме друга. Беше се хванал за идеята, че интелектът му ще възтържествува. Така че работеше върху книгата си, убеден, че когато я завърши, ще се намери издател, който да я издаде и някой университет — някъде по света — ще го назначи. Баба ѝ смяташе, че това са глупости. Дори да не беше съгласна, майка ѝ не даде да се разбере.

Баща ѝ усети погледа ѝ и вдигна очи въпросително.

— Бийти?

— Татко, обичаш ли ме? — Откъде дойдоха тези думи изведнъж? Не беше разбрала как ги произнася.

— Ами... аз... — Объркан, той свали очилата си и започна да търка стъклата енергично в ризата си. — Да, Бийти.

— Независимо от това какво правя? Винаги ли ще ме обичаш? — Сърцето ѝ ускори, тласкано от примитивен страх, че той може да прочете мислите ѝ.

— Както един баща трябва да обича.

Тя се изправи, помисли си да докосне китката му леко, след това бързо се отказа.

— Не съм уморена — побърза да излъже. — Добре съм.

Той не вдигна очи.

— Добро момиче. А сега да продължа да работя. Тази книга няма да се напише сама.

Звукът на пишещата машина я изпрати до спалнята, където намери обувките си и ги закопча. Майка ѝ сумтеше тихо и Бийти изпита облекчение, когато видя лицето ѝ толкова спокойно. От дълго време не беше виждала майка си да изглежда другояче, освен уморена и разтревожена. За стената беше забодена кройката за рокля, по която

Бийти работеше. Кафявата хартия висеше, прикрепена за кабарчета: нямаше сърце да се занимава с нея, откакто беше открила, че е бременна. Защо да си шие рокля, която дълго няма да ѝ става?

Бийти седна на ръба на леглото и притисна ръце към корема си. Каква загадка се развиваше вътре? Що за странен, нов живот се движеше и растеше там? Мисълта я изпълни със страх. Тя стисна здраво очи, изпитвайки страстно желание утробата ѝ да изхвърли съдържанието се в нея тайнствено и плашещо нещо.

Но нищо не се случи, никога нищо не се случи.

## 2

Седмиците минаваха, а упоритото създание продължаваше да се държи здраво за вътрешностите ѝ. Въобразяваше си спазми, докато всъщност нямаше нищо друго, освен страх. Междувременно коланът ѝ за жартieri отесня и — тъй като винаги до този момент беше тънка, почти мършава — първата изпъкналост на корема ѝ започна да личи. Беше благодарна за правите невталени рокли, които носеше, както и за безформеното палто, за предпочитанието на Хенри да се любят на тъмно. И сигурно скоро месечното ѝ течение пак щеше да започне, както си го беше представяла стотици, хиляди пъти. Кошмарът щеше да свърши и животът да продължи, както трябваше да бъде.

Ставаше ѝ все по-трудно да става от леглото и една студена априлска сутрин продължи да спи в сивата тъмнина, докато майка ѝ не я събуди.

— Бийти, Бийти, скъпа. Ще закъснееш за работа.

Бийти отвори очи.

— Съжалявам, мамо — каза тя, като отхвърли завивките и разтърка очи.

Майка ѝ стоеше ѝ кашляше силно. Кашлицата сякаш щеше да продължи вечно, когато най-после внезапно спря. Междувременно Бийти бързо се облече.

— Тази кашлица звучи лошо — каза тя.

— О, ще се оправя.

— Така е вече цяла седмица. Може би трябва да отидеш на лекар?

Майка ѝ се обърна към нея с тъжни очи. Клепачите ѝ падаха над външните ъгълчета на очите ѝ, сякаш точно там носеше цялата тежест на тревогите си.

— Не можем да си позволим доктор, дете. Ще се оправя след ден-два.

Бийти я изпрати с поглед как отива към дневната, после мина един гребен през косата си, сложи си грим пред опушеното малко

огледало, подпряно върху купчина куфари. Баща ѝ не виждаше ли какво преживява майка ѝ? Не му ли хрумна поне веднъж, че ако си намери почтена работа... Разбира се, той не го забелязваше. Майка ѝ се бе омъжила за неговия брилянтен ум и сега търпеше оковите на същия този ум.

\* \* \*

Бутикът на Камил, където Бийти работеше четири дни седмично, беше собственост на Антония Хенуей, сестра на прочутия Джеймс Хенуей, който управляваше шивашки бизнес на Батлейн. Тайната надежда на Бийти беше, че ще направи добро впечатление на Антония и един ден благоволението ѝ ще я отведе на работа при Джеймс: като шивачка, кройчка, може би дори дизайнерка. Тя носеше няколко сгънати кройки в чантата си, в случай че той някога се отбие в бутика. Само че той никога не дойде.

Тя още се прозяваше, когато пристигна на работа, което предизвика строг поглед от страна на Антония. Антония беше труден характер, макар Бийти да не мислеше, че е нарочно. Клиентите трябваше да си уговорят час, преди да дойдат да купуват, и тогава Бийти и другите асистентки трябваше да ги придружават, сякаш са кралски особи. Всъщност, понякога те *наистина* бяха такива, и Бийти предполагаше, че тъкмо постоянната тревога правеше Антония толкова непоносима. Но това не ѝ пречеше, защото тя обичаше магазина. Пълни закачалки с дрехи чакаха в права линия върху шарения под, пробните в приземния етаж бяха облети в светлина от блестящите абажури, а едно жълто канарче в клетка от ковано желязо пляскаше с крила, докато гледаше улицата през еркерния прозорец. Името му беше Рекс. Лорна, една от другите асистентки, ѝ беше казала, че това е четвъртото жълто канарче на име Рекс, което Антония слага на прозореца.

— Едно умря и тя още на другия ден донесе друго — каза Лорна. — Не ѝ харесва клиентките ѝ да си мислят за смърт, макар че това ще се случи на всички. Надути крави.

Тя обикна някои от клиентките, които идваха в „Камил“, други намрази страстно, но никоя повече от лейди Мириам Минчин, тънка

като бърсна жена към четиридесетте, която бе толкова стисната на мили думи за другите, колкото лесна на пари за себе си. Случи се така, че Бийти я обслужваше тази сутрин, когато усети първите пристъпи на силна болка отляво.

В първия момент си помисли, че може да я игнорира. Продължи да сваля рокля след рокля от закачалките и да ги носи бързо на долния етаж към пробната. Сърцето ѝ ускори ритъм и в нея се прокрадна надежда: това наистина се случваше. Горещите вани, маслото от черен дроб на треска, безкрайните молби най-после бяха проработили. Но в същото време беше ужасена. Ами ако беше болезнено? Ако имаше кръв? Как щеше да се справи дискретно с това на работа?

— Харесва ми как ви стои синята — казваше Антония на лейди Мириам, докато Бийти се опитваше да изглежда спокойна. — Ти какво мислиш, Бийти?

— Кройката е красива — отвърна Бийти. — А цветът отива толкова на кожата ви... — Остър спазъм преряза слабините ѝ, карайки я да отвори уста неволно и да се хване за стомаха.

— Какво има, Бийти? — попита остро Антония.

— Имам... боли ме... — Не трябваше да става така! Трябваше да кърви спокойно и тихо вкъщи, близо до банята. Никой не биваше да знае.

Мина една минута и нищо не се случи, през което време единственото движение бяха очите на лейди Мириам, които се спуснаха от лицето на Бийти към стомаха, а после се върнаха обратно към лицето ѝ. Бийти се сви. Лейди Мириам знаеше.

— Трябва да се прибера вкъщи — успя да произнесе Бийти, обърна се и се затича нагоре по стъпалата.

— Почакай, девойче! — извика след нея Антония, явно паникьосана от впечатлението, което Бийти бе направила върху лейди Мириам.

— Оставете я да си върви — каза лейди Мириам.

Тя избяга. Изкачи се до горе и после изхвърча от бутика на дъждовната улица.

Миг по-късно болката изчезна. Тя сдържа дъх.

Вкъщи: трябваше да се прибере вкъщи. Беше на три преки, когато осъзна, че е оставила палтото си в магазина. Косъмчетата на



ръцете ѝ настръхнаха. Сивата мокра улица се разстилаше под краката ѝ, дишането ѝ ставаше по-шумно от това на трафика.

Последва друга болка. Силна и остра: накара я да се превие на две. Насили се да поеме въздух в дробовете си, знаейки, че не може да се прибере в такова състояние. Баща ѝ щеше да я види, а освен това се нуждаеше от лекар.

Скри се на сухо под навеса на един магазин и се опита да изчисти съзнанието си и да мисли трезво. Нямахте пари за доктор: майка ѝ го бе казала тази сутрин. Но тя бе обзета от егоистична паника. Спомни си времето в клуба, когато Хенри и Били Уайлдър бяха прекалено пияни, за да понасят взаимните си шеги, и стигаха до бой. Били счупил чаша в главата на Хенри и кръвенето не спираше. Хенри — с притисната към раната носна кърпа — беше направил среднощно посещение на д-р Маккензи на Уест Джордж лейн заедно с разкайващия се Били. Д-р Маккензи беше израждал Хенри преди трийсет години и оттогава беше техен семеен лекар. Може би ако го потърсеше за помощ, ако се оставеше на милостта му, ако му кажеше, че детето, което губи, е на Хенри...

Ами срамът, неприятностите, които щеше да донесе това на Хенри?

Болката беше станала прекалено силна. Тя се обърна и се насочи обратно към Уест Джордж лейн. Облаците станаха още по-тъмни и ръменето се обърна в дъжд. Силен, студен дъжд, който се изливаше в каналите и пръскаше след колелата на отминаващите автомобили. Тя вървеше близко до сградите, така че да не я изпръскат, но докато стигна, обувките ѝ бяха прогизнали. И ето, стоеше сега в мокрите си обувки, неспособна да отвори вратата на кабинета на д-р Макензи. Нямахте никакъв навес или тента и дъждът се изливаше върху нея, сякаш не беше нищо повече от препълнените кофи за боклук, които стояха на тясната уличка.

В този момент тя наистина вярваше, че е така.

Сълзи избиха в очите ѝ за първи път, откакто бе осъзнала, че е бременна. Бийти си позволи да заплаче. Да плаче за загубената си невинност, за гордостта си, за остатъците самоуважение след деградацията на семейството ѝ в живота. Да плаче също така за детето, което не бе молило да бъде заченато, и което никога нямаше да има шанса да вдиша влажния въздух на Глазгоу, да почувства докосването

на майка си, нито да види усмивката в буреносните очи на баща си. Тя хлипаше в ръцете си, докато дъждът се изливаше върху нея, когато внезапно, като по магия, пороят внезапно спря.

— Добре ли си, девойче?

Тя вдигна очи нагоре. Наоколо дъждът продължаваше да се лее като из ведро, но един висок джентълмен с широки рамене и голям черен чадър застана до нея и я заслони.

Бийти изтри сълзите си и се взе в ръце.

— Благодаря ви, толкова сте любезен. Аз... трябва да се прибера вкъщи.

— Имате нужда от преглед при доктора? — Той посочи вратата към лекарския кабинет.

Тя погледна към джентълмена и поклати глава.

— Нямам достатъчно пари.

— О, всичко е наред. Влезте. Не мога да ви оставя на улицата в дъжда в такова състояние. — Мъжът извади връзка ключове и отвори вратата, побутвайки я напред, когато тя осъзна, че това е самият д-р Макензи. Той остави чадъра си в една стойка близо до вратата и я помоли да почака в празната стая, със стичаща се от дрехите ѝ вода на дървения под, докато той разкопчаваше палтото си. На рецепцията нямаше никого. Той се пресегна и ѝ подаде една бяла кърпа.

— Обикновено не работя в четвъртък следобед — каза той. — Извадихте късмет, че ме заварвате.

Тя подсуши косата си. Стаята миришеше силно на лимонов лак и крем.

— Влезте. — Той я въведе в стая за прегледи с тясно бяло легло под бяла лампа, закачена на верига. После седна зад бюрото си, но тя не се чувстваше удобно, затова застана пред него като виновна ученичка.

— Хайде, девойче, кажете, каква ви е болката?

— Бременна съм и... — Бузите ѝ пламнаха въпреки че тялото ѝ трепереше от студ. — Мисля, че ще загубя бебето. Имах ужасна болка и...

Той не се намръщи, нито показва никакви признаци на неодобрение. Вместо това се изправи и ѝ помогна да седне на леглото.

— Да видим тогава — каза той, вдигна мократа рокля над корема ѝ и прокара ръце по него. Тя гледаше лицето му, задържайки въздуха в

дробовете си. Порите на носа му бяха големи, сивите му бакенбарди се издигаха нагоре по страните му.

— Ще разрешите ли? Ще трябва да махнем роклята ви.

Тя кимна, затваряйки очи. Студените му ръце се озоваха върху кожата ѝ, навивайки надолу колана за жартieri, притискаха, опипваха. Слязоха още по-надолу, до местата, които само Хенри бе докосвал. Но сега беше различно. Не възбудено и нетърпеливо. Хладно и клинично.

— Изобщо не кървите. Имало ли е някаква кръв?

— Не — успя да каже тя.

— На колко години сте?

— Двайсет и една — побърза да излъже.

— Болката... прилича ли на спазмите по време на месечното кръвотечение?

Бийти се сгърчи от неудобство, че трябва да обсъжда такива работи с мъж.

— Не, много по-ниско долу е, отляво. Всъщност... — В срама си и страха си не беше забелязала. — Мисля, че отново минава.

Той се зае с дрехите ѝ и в следващия момент тя осъзна, че е облечена. Отвори очи и седна. Д-р Маккензи се върна на стола си, но тя остана на леглото.

— По време на този стадий на бременността често се случват болки като тези, които описвате. Тялото се подготвя за раждане. Връзките в утробата ви се разтягат. Млада сте, затова ви боли малко повече. Съвсем скоро самата вие сте спрели да растете.

Раждане? Дори не беше мислила за това. Главата ѝ се замая.

— Така че не бива да се тревожите. Бебето е в отлично състояние и няма страшно за него.

Неизбежността на ситуацията ѝ я накара да се почувства така, сякаш върху стомаха ѝ са пуснали камък.

— Не! — Изрече го, преди да успее да се възпре. Сълзите бликнаха отново, но ги преглътна.

Веждите на д-р Маккензи отскочиха нагоре.

— О, разбирам.

— Благодаря ви — каза тя, преструвайки се, че всичко е наред, докато слизаше от леглото. — Не трябваше да отнемам от времето ви... — Но хлиповете я разтърсиха отново и той я настани в един стол до бюрото си и ѝ подаде кърпичката си.

— Не сте омъжена, нали?

— Не — отвърна тя.

— Бащата знае ли?

Тя си помисли за Хенри, за това, че докторът го знае от съвсем малък.

— Още не.

— Трябва да му кажете. — Гласът му омекна. — Има бебе, мила. Той или тя е там от около три месеца. Шансът да пометнете е съвсем малък. Разбирате ли какво ви казвам? Вече няма начин. Трябва да му кажете.

Тя натисна пръсти в обувките си.

— Женен е — успя да произнесе.

Докторът стисна устни и върху челото му се врязаха две дълбоки бръчки.

— Ясно.

— Пак ли трябва да му кажа?

— Миличка, не виждам да имате друга опция.

\* \* \*

Навън облаците се бяха вдигнали и дъждът бе намалял. Бийти се върна до „Камил“, готова да се извини на Антония, да се оправдае и да се заеме с работата си. Не беше време да се клинчи. Всички говореха за „Кризата“; дори големите корабни компании бяха предпазливи в наемането на хора. Бийти знаеше, че щеше да се наложи да се моли. Така че звънна на вратата и отиде до прозореца, за да надникне вътре. Антония изскочи от пробните. Когато видя Бийти, лицето ѝ се смръщи.

— Какво има?

— Искях да кажа, че съжалявам, аз...

— Приличаш на удавена котка. Не искам такива като теб в магазина си, Бийти Блексланд. Трябва да си пазя репутацията.

— Ще се прибера вкъщи и ще се преоблека, после ще се върна — каза Бийти, като ясно съзнаваше, че звучи безнадеждно, неистово.

— Да се преоблечеш? Можеш да промениш дрехите си, но не и това, което си. Лейди Мириам ми посочи това, което е било под носа ми. Бременна си. А дори не си женена. Носят се слухове, че си имаш

работа с Хенри Макконъл. Негово ли е бебето, а? Той си има жена, да знаеш.

— Моля ви, Антония — примоли се Бийти отчаяно. — Не мога без надницата си. Семейството ми е...

— Трябвало е да мислиш за това, преди да ми донесеш неприятностите. По десет момичета на ден ме молят за работа и нито една от тях *не е* бременна. Имам възможност да избирам. Защо да избира да те задържа?

— Моля ви... Моля!

— Лейди Мириам специално ми каза, че няма да се върне, освен ако не се махнеш. Трябва да мисля за бизнеса си.

Бийти преглътна мъчително. Трябва да е изглеждала безумно отчаяна, защото за миг Антония омекна.

— Съжалявам, дете. — Гласът ѝ беше тих и тя не можа да погледне Бийти в очите. — Но не трябва да стъпваш повече в магазина ми. — След което затвори вратата.

### 3

*Вдишай, издишай.*

Бийти стоеше на улицата под клуба. Тази вечер щеше да каже на Хенри. Дъхът ѝ се превърна в лека мъгла. Стомахът ѝ се сви от притеснение. Опита се да разбере защо се страхува от него. Той я обичаше, или поне така каза. Щеше да остане с нея. Нямаше да се ядоса... нали? Беше си отделила повече време да се гримира, правейки очите си тъмни и меки, устните — червени и изпъкнали. Ако беше достатъчно красива, щеше да е мил към нея. Да я съжали.

И все пак, как беше стигнала дотам, да мечтае да я съжалят? Винаги се беше гордяла с големите си мечти, с високия си смях, с непринудеността си. Застанала на улицата, обгърната с миризма на печено месо и цигарен дим, които се носеха от ресторанта, тя осъзна ужасена, че всички тези неща бяха шоу, детинска преструвка. Беше ѝ много по-лесно да говори за великите си планове, вместо да направи нещо за тях. Беше лесно да подражава на язвителните остроумия на Кора и наглата ѝ увереност, когато се е наляла с алкохол. Но в действителност не беше нищо друго, освен непохватната, мършава и бедна дъщеря на една вбесяващо слабохарактерна майка и един глупаво идеалистичен баща. Бийти осъзна това с такава сила, че едва не се обърна и не затича.

Но не го направи. Защото не за себе си трябваше да се грижи сега. Детето, чиито първи ритници беше усетила тази сутрин, се нуждаеше от баща.

Първото стъпало беше най-трудното. После тя усети познатия цигарен дим, чу познатия смях — много по-силен от обикновено — и се изправи. Сърцето ѝ сякаш бе твърде голямо за гърдите ѝ. Щеше да каже на Хенри, щеше да му каже открито. А после — да става каквото ще става.

Не очакваше парти.

Клубът се пръскаше по шевовете. От стена до стена бяха закачени дълги ленти, увиснали опасно близо до печката. Масата за

карти я нямаше, на нейно място беше сложена дълга маса, отрупана с изобилна храна. Тя примига бързо, претърсвайки помещението за Хенри. Не искаше да говори с никой друг. Устните ѝ бяха готови да кажат само едно нещо: „Хенри, бременна съм“. Но Хенри не се виждаше никъде.

— Влизай, влизай, Бийти! — Беше Теди Уайлдър в оксфордските си панталони и хубав пуловер. Страните му бяха червени и блестяха. — Парти за сбогом. Трябваш ни на бара, веднага.

— За сбогом? — Сърцето ѝ подскочи. Хенри заминаваше. Бягаше с ирландската си хрътка. — Кой заминава?

— Никой, когото обичаш, не се тревожи — каза Теди и изсумтя. — Брат ми, Били. Напуска града. С кораб за Австралия, вдругиден.

В този момент се появи Кора, хвана ръката на Бийти с бялата си хладна ръка и я помъкна към бара, надвиквайки шумната музика от грамофона.

— Чу ли? Били заминава! — Кора едва сдържаше възторга в гласа си. Тя презираше Били. Повечето хора го презираха. Беше непредсказуем, груб, нафукан. Носеха се приказки, че се движел с улична банда, че пушел опиум, че малтретирал проститутки. Бийти не беше сигурна доколко историите са верни.

Теди изхвърча нанякъде, като викаше и се смееше на един от приятелите си, докато Бийти се залепи за Кора:

— Къде е Хенри? Трябва да говоря с него.

— Още не е дошъл. Цигара?

Бийти поклати глава, но Кора запали, брадичката ѝ се вдигна и разкри елегантната ѝ бяла шия.

— Били е разследван за подправяне на счетоводни документи.

Бийти се разконцентрира, връщайки вниманието си отново към Кора и към настоящето. Хенри не беше тук. Смелостта започна да я напуска; надяваше се да може да си я възвърне, когато той дойде.

— За подправяне на...

— Точно така, за фалшифициране на счетоводни документи. Избяга преди полицията да успее да го хване. Баща му му намерил работа с помощта на приятел в Тасмания. На другия край на света. Там, където му е мястото. — Тя се огледа, уверявайки се, че никой не слуша. — Направил го е, повече от сигурно е, Бийти. Казал на Теди. Отклонил двеста паунда за себе си.

— Хенри не е замесен, нали? — Били работеше в счетоводството като шеф на Хенри в корабната компания.

Кора поклати глава.

— Не, Хенри не е такъв. Но Били, той си е мошеник от край време. Ще се радвам да му видя гърба.

Бийти се насили да се усмихне.

— На Теди ще му липсва. Ще се чувства самотен.

— Теди ще е добре — измърка Кора, като вдигна вежди многозначително. — Няма да се отдалечавам от него.

Бийти не можа да я погледне. Защо се случи на нея да забременее, а не на Кора? Несправедливостта я изгаряше и тя внезапно изпита нужда да се махне от Кора с нейния перфектен плосък бюст и гладък корем. Тя се обърна и бързо се отдалечи, разблъсквайки хората по пътя си. Кора ѝ извика заповеднически, несвикнала да я зарязват, но тя игнорира гласа на Кора, гласовете на всички останали, смеха, нетърпеливата тълпа.

В този момент той я хвана.

— Бийти?

— Хенри! — Гласът ѝ прозвуча полуоблекчено, полуизплашено.

— Какво има? Пребледняла си.

— Аз... — Тя се опита да се стегне. — Трябва да говоря с теб. Веднага.

— Ами че ти говориш с мен.

— Искам да кажа... за нещо важно. — Тя се огледа наоколо притеснено. — За нещо лично.

Веждите му се смъкнаха, изражение, което ѝ бе толкова познато. Обичаше сериозното му лице, интелигентните му очи. Обичаше ги толкова много, че я болеше. Опита се да се надява. Той щеше да знае какво трябва да се направи. Щеше да ѝ помогне.

— Ами добре тогава — рече той и я хвана нежно за китката. Те отидоха до задната стаичка и Хенри отвори вратата, колкото да открие друга двойка, полуоблечена, на дивана. Изруга тихо и побърза да затвори.

— Навън — каза той, без да я пуска.

Поведе я през тълпата и надолу по стъпалата. Твърдите му пръсти вдъхваха увереност и Бийти започна да се чувства странно спокойна, сякаш сънуваше. Нощният въздух беше студен, а тя не си



беше взела палтото. Можеше да надуши приближаващия дъжд, силната миризма на газове от автобус по Дъглас стрийт.

— Е, какво толкова има? — попита Хенри. Той я погледна със спокойните си сиви очи и тя се наслади на момента. Беше лудо влюбена в него; любовта щеше да разреши всичко. В този миг се вдигна студен бриз и ѝ напомни, че е с голи ръце и с бебе в корема.

— Хенри, бременна съм.

Той замръзна. Като статуя. Дори в тъмното можеше да види как зениците му се свиват. За първи път, откакто го познаваше, Хенри изглеждаше несигурен. Мина една секунда, после втора и неясната ѝ увереност се стопи. Той не помръдна, не каза дума. Тя усети парене от приближаващи сълзи, после топлото облекчение от тях и как избликуват и потичат по страните ѝ.

— О, Бийти — произнесе той накрая толкова меко и толкова нежно, че това я ужаси.

— Съжалявам — прошепна тя. — Толкова съжалявам. — Сякаш вината бе само нейна, сякаш имаше нещо лошо и погрешно в нея, което я е накарало да забременее. Сякаш той нямаше нищо общо с това.

— Не, не. Аз съжалявам — въздъхна той. — Не мога... — Наведе глава, набръчквайки основата на носа си. След това се съвзе отново и срещна очите ѝ. — Скъпа, женен съм за друга. Знаеш го.

Кръвта изстина във вените ѝ.

— Но... какво ще стане с мен?

— Моли ми е съпруга. Не е толкова лесно да...

— О, Боже. О, Боже. — Бийти се дръпна от него, всичките ѝ инстинкти я караха да бяга.

Но той я хвана, придърпа я към себе си, покри мокрото ѝ от сълзи лице с целувки.

— Обичам те, обичам те. Но това е истината. Моли никога няма да ми даде развод.

— А аз какво да направя? — изхлипа Бийти. — Вече изгубих работата си. Не мога да се грижа за себе си, камо ли за бебе.

— Ще ти помагам, ако мога — каза Хенри. — Моля те, успокой се и говори тихо, скъпа. Моля те, успокой се. Кажи ми сега: някой друг знае ли?

— Кора — призна тя.

— Казала ли е на Теди?

Бийти поклати глава.

Хенри си пое дълбоко въздух.

— Ето как ще стане. Ще се качим горе и ще ти облечем палтото, след това ще кажем на всички, че не си добре и ще се прибереш вкъщи. След което известно време няма да се появяваш в клуба.

— Но...

— Нуждая се от време. За да организирам нещата — каза той. — Вярваш ми, нали?

Огромна празнота се отвори в нея. Тя не му вярваше. Разбира се, че не му вярваше. Това беше причината да протака толкова дълго и да не му казва. Да агонизира.

— Ще направиш ли каквото ти казвам? — попита той.

Какъв избор имаше? Тя кимна, но не можа да намери сили да каже „да“.

\* \* \*

Минаха две седмици, а още нямаше и дума от Хенри. Всеки ден тя падаше все по-дълбоко и дълбоко в кладенеца на отчаянието. Всяка сутрин се обличаше и излизаше от апартамента, така че майка ѝ и баща ѝ да не разберат, че вече няма работа. Разбира се, накрая щяха да научат, когато майка ѝ пребъркаше чантата ѝ за пари и не намереше нищо. Денем Бийти ходеше, докато краката ѝ се подуят, и накрая неизменно се озоваваше на Глазгоу грийн. Навсякъде кълнеше нов живот. Силните, зелени вейки на брезата и на липите; дивите цветя, които разцъфваха покрай бреговете на Клайд; гордите гъски с процесията от тромави малки патета. И вътре в нея също. Детето ѝ нежно помръдваше в корема ѝ, който все по-видимо нарастваше и се закръгляше.

Но освен новия живот, тя виждаше и други неща по време на безкрайното си бродене из Глазгоу: образи, които я преследваха. Дрипави, бездомни жени, мръсни деца, молещи за монета или хляб, мърлява колекция от стари одеяла в задните улички, очакващи собствениците им да се върнат и да заспят в тях. Въображението ѝ, свикнало някога да мечтае за рокли и успех, се връщаше натрапчиво

към тези задни улички без нейното позволение. Тя виждаше себе си и детето си, виждаше студената хватка на зимата да приближава като сянка. Виждаше безрадостно, гладно бъдеще.

Връщаше се вкъщи всеки ден по тъмно. Заварваше баща си пред пишещата машина. Майка си — изула обувки от уморените си крака след цял ден работа в пералнята, където работеше, която не казваше нищо на баща ѝ с устни, въпреки че очите ѝ мълчаливо го молеха да си намери истинска работа. Бийти се измъкваше, а те дори не забелязваха.

Кора не ѝ се обади, за да я попита как е. Беше изненадана до каква степен това я натъжи и ядоса. Толкова ли незначително бе приятелството ѝ с Бийти? След като ѝ бе признала, че е бременна, Кора нито веднъж не я попита какво ѝ е и дали може да ѝ помогне по някакъв начин. Сякаш напълно бе забравила затруднението на Бийти. Сякаш бе забравила и самата Бийти.

Бийти чакаше. Чакаше Хенри. Чакаше родителите ѝ да забележат, че няма работа. Чакаше корема ѝ да порасне достатъчно, за да не ѝ стават вече роклите. Чакаше настъпването на последствията.

И ето че една сутрин те дойдоха.

Бийти беше в банята, излизаше от ваната с олющен емайл и ръждясали тръби. В този момент майка ѝ влезе.

Беше умишлено, разбира се. Сигурно подозрението я е глождело, а тя знаеше, че Бийти е вътре. Резето на вратата на банята не работеше от месеци, но всички наематели, които използваша банята, бяха свикнали да оставят чехлите си пред прага; сигнал, че помещението е заето.

Бийти ахна и се протегна за кърпа. Гола, нямаше как да скрие корема си. Майка ѝ захлопна вратата след себе си, приближи се и дръпна кърпата. След това хвана ръцете на Бийти грубо в своите и ги дръпна встрани.

— Мамо...

Очите ѝ се плъзнаха по тялото на Бийти от шията до бедрата, после тя пусна ръцете на дъщеря си и я погледна в лицето.

— Мамо, съжалявам — каза Бийти, но не видя жалост в очите на майка си. Само паника.

— Трябва да се махнеш.

— Не! Мамо, не можеш да ме изхвърлиш.

— Баща ти не трябва да разбере. Срамът. *Срамът*. — Ръцете на майка ѝ се размахваха като криле на хваната в капан птица. — Обличай се. Излизай.

Бийти се уви с кърпата, сърцето ѝ блъскаше в гърдите.

— Нямам къде да отида.

— Не ме интересува! — Гласът на майка ѝ стана истеричен. — Баща ти ще умре от срам. Никога няма да получи друга прилична работа, ако се разбере, че дъщеря му е... че е...

— Майка ѝ не можа да намери думите, обхваната от силна кашлица.

— Но аз...

Възраженията на Бийти бяха прекъснати от силен шамар по лицето. Тя вдигна поглед към майка си, която я гледаше с разширени очи.

— Мамо? — В очите ѝ избиха сълзи. Пресегна се към ръцете на майка си, но тя ги отдръпна рязко.

— Не — каза майка ѝ. — Остави ме. Нещата и без това са достатъчно трудни.

В този миг в паметта ѝ изникна спомен. Майка ѝ вчесва косата ѝ преди училище една сутрин, зад прозореца вали сняг, ръцете на майка ѝ са топли, треперливият ѝ глас реди стара шотландска народна песен. Споменът беше в такъв ярък контраст с този момент, че стомахът на Бийти се сви, сякаш щеше да повърне.

— Не можеш да го направиш — успя да произнесе тя. — Аз съм ваша дъщеря.

— Не — отвърна майка ѝ мрачно. — Вече не. Ние нямаме дъщеря.

\* \* \*

На улицата въздухът беше плътен и мазен. Бийти беше облечена, с чантата си, която майка ѝ бе хвърлила подире ѝ по стъпалата, но иначе беше с празни ръце, докато се отдалечаваше от блока. Няколко пресечки по-нататък спря. Сърцето ѝ биеше неравномерно, когато си пое дъх, несигурна накъде да поеме. Към офиса на Хенри, да му се моли? Към къщата на баба си в Таноксайд с нейната просмукана от

вода задна градина, в която имаше повече мъх, отколкото трева? Или към най-топлата, най-мръсна уличка, която можеше да намери, за да се подготви за последното си падение? Остана така в продължение на дълги, ужасни минути и сякаш можеше да усети как светът се върти, а тя стои безпомощна на върха на оста му.

Имаше само един човек, който вероятно знаеше какво трябва да се направи. Кора.

Бийти никога не беше ходила в къщата на Кора, макар да знаеше къде се намира. Хенри ѝ я беше показал една нощ, когато я изпращаше към дома. Градска къща, облицована с меден на цвят пясъчник, на Уудландс Терас. Бащата на Кора беше корабен магнат, който притежаваше и селско имение. Бийти се опита да не мисли за това какво ли е да има две къщи, вместо малък, неудобен апартамент. Да има баща, който се грижи за нея.

Задъхваше се, когато стигна до там и спря в основата на широкото стълбище, за да си поеме дъх. Дори не беше осъзнала, че е тичала. Утринното слънце надничаше през облаците и изсушаваше дъжда от снощи по пътя. В парка птиците чуруликаха с пълни гърла. Бийти изчака сърцето ѝ да се успокои, изтри с длани обляното си в сълзи лице, изкачи се нагоре и позвъни.

Тежката врата се отвори. В процепа се показва надменно лице под бяло боне и я изгледа.

— Какво има, девойче? — попита възрастната жена.

— Може ли да видя Кора?

Жената — Бийти беше убедена, че е икономка — вдигна едната си вежда. — Коя си ти?

— Казвам се Бийти. Нейна приятелка съм. Моля ви. Искam само да поговоря с нея няколко минути.

— Почакай тук — каза икономката, след което затвори вратата.

Времето минаваше. Сториха ѝ се часове, но сигурно са били десет минути. Шумът на трафика в далечината: денят започваше както винаги за всички останали. Бийти взе да си мисли, че са я забравили. В този миг вратата се отвори отново и пред нея застана Кора.

— Боже мой, Бийти Блексланд. Едва девет е.

— Съжалявам. Надявам се да не съм те събудила. Просто не знаех къде другаде да отида.

— Няма значение. Изглеждаш ужасно. Яла ли си? Мога да ти направя чай.

— Аз... — Бийти си пое дълбока, накъсана глътка въздух, за да не заплаче. — Бих пила чай.

— Влизай тогава. Не си си сложила никакъв грим. Изглеждаш като мъртвец. Искаш ли да ти дам малко червило? — Кора продължи да дърдори, докато я въвеждаше в широкия коридор и след това в дневната с лъскав паркет, чиито прозорци стигаха чак до пода. — Заповядай, седни. Ще ти направя чай и след това ще ми разкажеш какво става.

Бийти остана да чака в тихата слънчева стая, като стискаше и разпускате ръцете си неспокойно. Имаше чувството, че се намира извън тялото си, че се гледа отдалеч. Сигурно нищо от това не беше истина. Чувстваше се толкова млада, гледайки тънките си бледи китки. Китки на дете. Кора се върна с поднос с чай и с цигара в устата. Тя го остави и наля на Бийти една чаша. Силен, черен чай.

Бийти отпи, опари си езика.

— Какво има? Помислих, че съм ти омръзнала — каза Кора и се нацупи. — Начинът, по който ме заряза на партито. След това вече не дойде в клуба.

— Хенри ми каза да не идвам.

— Така ли? Защо?

— Заради бебето.

— Б-б... — Очите ѝ се преместиха към стомаха на Бийти и се разшириха. — Господи, Бийти, не е възможно още да си бременна! Мислех, че си се отървала от бебето. Ти не го спомена вече.

Бийти не можа да направи нищо, освен да поклати глава, стиснала устни да не се разхлипа.

— Какво се случи? Той дойде ли да те види? Ще се грижи ли за теб?

— Каза, че ще се грижи, но повече не го видях. Съпругата му...

— Мършавата стара крава, която не може да има деца. Трябва да го пусне. — Кора праметна покровителствено ръка през раменете ѝ. — Как мога да ти помогна?

— Майка ми ме изгони. Не знам къде да отида. Да отида ли при Хенри? Но не искам да вгорчавам живота му...

— И защо не? Той достатъчно вгорчи твоя. — Кора изгаси полуизпушената цигара със свободната си ръка. — Не, не ходи при Хенри. Той няма да се отнесе към теб както трябва.

— Не е чак толкова лош. Той е добър човек, той...

Кора ѝ изшътка с вдигната, бяла ръка.

— Има два типа жени на този свят, Бийти — такива, които правят нещата, и такива, на които им правят неща. Опитай се да бъдеш от първите. — Тя се облегна назад и погледна Бийти право в очите. — Знам едно място в Северна Англия. Държи го приятелка на леля ми. Там отиват момичета като теб, раждат бебетата си, след това ги оставят за осиновяване. Можеш да се върнеш в Глазгоу за Коледа, сякаш нищо не се е случило. Мога да ти го уредя.

Мозъкът на Бийти препускаше. Ето, Кора ѝ предлагаше нещо, което тя бе искала: покрив, спокойствие и край на отговорността на майчинството. Само че Бийти се беше променила. Бавно, но сигурно, докато седмиците се бяха изнизвали и съдбата ѝ бе станала неизбежна тя бе започнала да чувства неочаквана привързаност към детето в утробата си. Мека като копринено въже, тя я привързваше към бебето. Те си принадлежаха един на друг, нали?

Веждите на Кора се свъсиха.

— Нямах никакви глупави идеи да задържиш бебето, надявам се?

Беше отчаяна. Не заради онова, което Кора предлагаше, нито пък заради това да посрещне провала си. Тя се насили да отвърне ведро:

— Разбира се, че не. И без това никога не съм го искала.

През заскрежения прозорец на стаята, която делеше с други момичета в Моркъм хаус, Бийти можеше да види покривите, закриващи гледката към морето отвъд. Веднъж седмично в четвъртък следобед четиринайсетте момичета, които живееха тук, бяха извеждани на плажа — късно, така че моралното чувство на хората да не бъде засегнато от незаконните бременни кореми, — където събираха мидени черупки в чантите си и стояха до глезени в ледената морска вода, вдишвайки дълбоко свежия въздух, който трябваше да им стигне до следващия път, когато щяха да им позволят да излязат.

Бийти би отворила прозореца, но той беше закован. Една чайка на отсрещния покрив разроши перата си под следобедния бриз, който духаше от морето всеки ден на здрачаване. Тя отпусна ръка върху корема си. Вътре детето ѝ мърдаше и риташе.

Детето, което вече не беше нейно. Икономката я беше информирала, че вече е намерено семейство за бебето, благочестива християнска двойка от Дъръм, които имаха две осиновени дъщери и се надяваха този път да бъде син. Икономката ѝ беше казала това строго, сякаш я предупреждаваше да не вземе да ги разочарова с момиче. Бийти се опита да не мисли за това какво ще е бебето — момче или момиче: тези мисли я караха да го чувства прекалено реално, прекалено близко. Щом трябваше да се откаже от детето, не трябваше да си го представя в никакви подробности. Какво не би дала сега за успокоението на майка си. За бащината си мъдрост. Ето я тук, всеки момент ще роди дете, а още се чувства самата тя като дете. Млада и уплашена, жадуваща утеха. Но в Моркъм хаус нямаше такова нещо като утеха. Само всекидневната порция инструкции колко трябва да се срамува, поднесена каменно студена.

Бийти се извърна от прозореца и си намери книга за четене. Икономката позволяваше да се внасят в стаите само Библията и класиците. Бийти нямаше желание да чете първата, а вторите ѝ бяха омръзнали до смърт, но успя да намери един роман на Чарлз Дикенс,



който привлече вниманието ѝ. Тя седна на леглото си и се опита да чете.

Стаята беше малка и вътре щеше да е студено, когато настъпи есента — когато бебето ѝ се появи. Нямаше килими да топят пода, нямаше тапети или картини, които да нарушават еднообразието на студените стени, между които тя сновеше апатично от сутрешните домакински задължения до обяд, от времето за ръкоделие до вечеря. Леглото ѝ беше спретнато оправено, но това на Делия беше бъркотия от чаршафи и одеяла. Делия бе нейна съквартирантка за последните три седмици, откакто бе дошла. Снощи в полунощ Делия беше изведена навън, като пышкаше и плачеше, за да роди бебето си. После, полубудна, полуспяща, Бийти сънува странни сънища за кръв и смърт, и за плачещи деца. Нервите ѝ бяха опънати. Тя не можеше да се фокусира върху редовете пред себе си.

Вратата се отвори шумно и Бийти видя да влиза Делия, облечена в една толкова избеляла рокля на цветя, че маргаритките изглеждаха сиви.

— Върна ли се? — Тя се изправи в леглото.

Делия се усмихна несигурно. Усмивка, която се разтегна върху тъмна цепнатина.

— Всичко свърши.

Бийти погледна към корема ѝ, който преди беше кръгъл и напращял. Сега издуваше съвсем леко роклята.

— Ти си...

— Свърши се — каза момичето мрачно. — Излизам оттук след седмица.

— Бебето?

— Не го видях. Държаха вдигнато... одеяло... пред лицето ми...

— Усмивката на Делия се стопи. — Дори не видях дали е момиче или момче. — Тя се отпусна внимателно на леглото си, после легна.

Сърцето на Бийти се сви.

— Чу ли го? — Тя седна до Делия и отмахна един кичур коса от лицето ѝ.

— Съвсем слаб звук — каза Делия. — Като коте. — Усмивката ѝ се върна. — Най-после всичко свърши, след седмица се махам и мога да продължа живота си. Слава богу. — Тя отблъсна ръцете на Бийти и дръпна завивките върху себе си.

— Болеше ли?

— Адски. — Тя се прозя. — Уморена съм, Бийти. Ще ме оставиш ли да поспя?

Бийти стана и се върна до прозореца, опирайки чело в студеното стъкло. Оставаха й месеци, но страхът я завладя. Бебето на Делия го нямаше. Онази мърдаща топка живот, която до вчера беше прикрепена към нея, сега бе грижа на някого другото, и утробата й беше празна. Мисълта накара Бийти да се разплаче и тя остави сълзите да се стичат безшумно надолу по лицето й и да капят от брадичката й, знаейки, че това съвсем не са сълзи за Делия. Тя плачеше за себе си.

\* \* \*

Морето бушуваше сиво и мрачно, и оставяше плътна пяна, която чертаеше вълнообразни линии по плажа, докато момичетата вървяха надолу по пътеката. Бийти вдигна очи към оловното небе, притискайки шапката към главата си, за да не я отвее вятърът. Сигурно щеше да завали, което означаваше, че седмичният им излет ще бъде съкратен и че ще бъдат изпратени да се върнат рано в Моркъм хаус. Сигурно щяха да им изнесат допълнителни лекции от Библията заради греховете им.

— Дишайте чист въздух, момичета — извика икономката, когато се разпръснаха по плажа. Онези, на които им предстоеше скоро да родят, седнаха изтощени и уплашени, загледани в сивите вълни. Другите, на които едва им личеше, изтичаха до линията на водата да натопят краката си. А тези по средата, като Бийти, се разхождаха по бреговата линия и търсеха мидени черупки или парченца цветни стъкла, изгладени от морето. Бийти, решена да прекара колкото се може повече време навън, крачеше бързо по влажния пясък. Морският въздух и думкането на сърцето й измиха паяжината, насъбрана в съзнанието й, докато бе киснала в умирисаните на зеле коридори, покрити с линолеум.

В далечината забеляза една фигура. Не й обърна внимание, докато не я видя да вдига ръка, сякаш й маха. Колебливо. Тя забави крачка. Вгледа се. Беше мъж в сив костюм, шапката скриваше лицето му. Определено й махаше.

Обърна се назад. Другите момичета бяха на двайсетина ярда от нея и никой не беше видяла мъжа. Сърцето ѝ запърха: беше го познало преди очите ѝ.

*Хенри.*

Бийти замръзна шокирана. Не можеше просто да изтича към него; икономката щеше да види. Но и не можеше да го игнорира.

В този момент облаците над нея се разтвориха и заваля. Гласът на икономката се издигна над вятъра:

— Хайде, момичета. Връщаме се веднага.

Да се върне? Как би могла? Хенри беше тук, само на сто ярда долу на плажа, застанал в дъжда.

— Някой да доведе Бийти! За бога, Бийти, всички теб *чакаме*!

Някаква ръка хвана нейната. Едно от новите момичета; Бийти беше забравила името ѝ.

— Хайде — произнесе тя със силен акцент, — ще изстинем в дъжда. — Бийти измъкна ръката си и се обърна да види Хенри.

Нямаше го.

— *Хайде* — настоя момичето.

Бийти видя, че момичетата се отдалечават от плажа, че икономката размахва месестата си ръка ядосано. Отново се обърна към плажа: не се виждаше човек.

Ами ако изобщо не е имало никакъв Хенри? Ако това бе просто въображение, игра на отчаяното ѝ сърце?

Като избърса гневните си сълзи, Бийти тръгна тежко към другите, настигайки ги точно когато пресичаха шосето. Зад павилиона беше паркиран черен остин, същият като този на Теди Уайлдър.

Бийти се опита да отхвърли мисълта. Много мъже караха черен остин. И все пак това бе достатъчно, за да събуди надеждата ѝ. Дъждът се беше усилил, икономката беше скрила главата си под чадъра. Никой не я гледаше. Не и в този момент...

Бийти се отцепи от групата и хукна към плажа. Никой не извика след нея. Тичаше толкова бързо, колкото тялото ѝ позволяваше с придобитата наскоро тромавост, и забави, когато осъзна, че стои на пясъка сама.

Сиво море, сиво небе, напълно сама. Хенри го нямаше. Не беше дошъл. Никога нямаше да дойде.

Но само миг по-късно всичко се промени. Тя го чу да я вика по име.

— Бийти!

Обърна се. Той стоеше край пътя и ѝ махаше. Тя забърза по пясъка, хвърли се към него с такава сила, че се уплаши да не го събори. Но той беше силен и непоклатим като скала. — Мислех, че никога няма да дойдеш.

— Изгубих те! Родителите ти не знаеха нищо. Най-после Кора призна къде си. Никога няма да ѝ простя, че го е пазила в тайна.

Двамата прогизнаха от дъжда, но продължаваха да се притискат един към друг. Накрая той отстъпи назад.

— Ще те видят. Бързо. Ела с мен, взел съм колата на Теди.

Очите ѝ обходиха околността. *Щяха* да я видят. Икономката щеше да изпрати някого да я намери. Хенри я прегърна и я поведе към колата.

Вътре, на седалката, водата се стичаше от нея, докато дъждът се изливаше шумно върху покрива. Хенри не запали двигателя. Вместо това се обърна към нея и сивите му очи я приковаха. Пулсът ѝ беше забързан и оглушителен. Тя не посмя да заговори.

— Избягай с мен — каза той. Дали си въобразяваше, или дъхът му наистина миришеше на джин?

— Какво имаш предвид? — Само че вече беше прекалено късно. Той изрече думите, които тя толкова бе жадувала да чуе, но никога не бе дръзвала да си представи.

— Телеграфирах на Били в Австралия. Ще ми намери работа.

Вълна от замайване.

— Можем да бъдем заедно.

— Съпругата ти... — рече тя, мъчейки се да си поеме въздух.

— Не я обичам. Обичам теб. Обичам нашето дете. Моли никога няма да ни намери. Уредил съм за нас каюта в един товарен кораб от Лондон след осем дена. Имам четирийсет паунда. Ще дойдеш ли с мен? Сега? В Лондон?

Навън ужасният дъжд намаля. Бийти го погледна, мислите ѝ препускаха в главата: да изостави Кора, след като тя бе направила толкова много, за да ѝ помогне, да се премести далече от къщи, никога да не види отново родителите си... Но никоя от тези мисли не се

задържа, защото в най-дълбоката си същност тя искаше да отиде с Хенри. И това желание надделя над всичко.

— Да — произнесе тя. — Да тръгваме.

\* \* \*

Вечерта се спусна зад прозорците на малката хотелска стая в Бейсуотър. Бийти гледаше към улицата за Хенри; той закъсняваше. И с всеки изминал миг тя се питаше дали върши правилното нещо. Сигурно не беше правилно, разбира се, да губи вяра в него в момента, когато не го виждаше?

В съседната стая през тънките стени можеше да чуе как някой си подсвирква „Бай бай блекбърд“. Веселата мелодия беше в контраст със студа в стаята, съгъстващия се мрак, потискащото предупредително чувство в сърцето ѝ.

Утре щяха да отплават с един товарен кораб, в който имаше достатъчно място за двама пасажери, но не и за стюард, който да ги обслужва. Хенри трябваше да върши работата на чистач, за да плати пътуването им. Щяха да минат през Индия и да стигнат в Хобард за осем седмици.

Осем седмици по море. В моменти, когато не беше уморена и обхваната от съмнения, това изглеждаше като приключение. Но сега ѝ се струваше ужасяващо.

Обещанията, които Хенри ѝ беше дал! Вечна любов. Да отгледат сина си заедно (беше сигурен, че е момче, един малък Хенри). Нов живот в нов свят. Щяха да се представят като съпруг и съпруга. Тя щеше да престане да се нарича Бийти Блексланд и отсега нататък да бъде известна като госпожа Хенри Макконъл. Щяха да си породят още деца; той щеше да работи здраво и да носи пари вкъщи. Щяха да си имат собствен дом и да остарееят заедно.

Само че имаше прекалено много фалшиви тонове в тази негова симфония на въображението. Щеше да работи с Били Уайлдър. Съпругата му можеше да ги проследи. А той не бе успял да се накара да люби бременното ѝ тяло.

— Няма нищо — беше промърморил, отхвърляйки внимателно авансите ѝ. — Изглеждаш различно, това е всичко. Не като моята

Бийти. Когато родиш детето, ще е отново като преди.

Ако Хенри не беше дошъл за нея в Моркъм хаус, щеше още да чака като другите момичета да роди и да остави детето. Тя погали корема си. Защо не можеше да се отърве от това колебание? В един момент искаше Хенри, бебето, новия живот. В следващия — не. Искаше й се просто това да не се бе случвало.

Но се *беше* случило.

Ето го, крачеше нехайно по улицата. Беше завършил приготвянията по пътуването им и бе купил една чанта и огромни рокли за нея от един приятел на Теди в Падингтън. Бийти нямаше нищо, освен дрехите, с които беше излязла на плажа, а те скоро нямаше да й стават.

Той погледна нагоре към прозореца, видя я, че го гледа и вдигна ръка за поздрав. Без усмивка. Това не му беше присъщо.

Не, тя трябваше най-после да престане да се съмнява. Да вземе решение, или по-скоро да остави сърцето й да го направи вместо нея.

Утре пътуването щеше да започне. Утре нямаше да се обърне повече назад.

*Ема: Лондон, 2009 г.*

Закъснявах, но предполагах, че Джош е свикнал. Репетицията беше свършила навреме, облякох се и взех чантата си. Бях излязла с такива добри намерения от студиото на Шафтсбъри авеню — без да спирам да погледна нещо или да купя нещо, — но на Юстън роуд бях разпозната.

— Извинете! Извинете! — извика един глас след мен, приближавайки се.

Спрях и се обърнах.

Една жена на средна възраст и непохватната ѝ дъщеря тийнейджърка бързаха след мен.

— Здравейте — кимнах.

— Вие сте Ема Блексланд-Хънтър, нали? — попита жената, пригласявайки полата си.

— Да. Радвам се да се запознаем.

Жената погледна към момичето, после отново към мен.

— Това е дъщеря ми, Гленис. Обича да танцува. Ще ѝ дадете ли някакви съвети? Искане да стане като вас.

— Мамо! — възкликна момичето толкова ужасено, колкото само едно дванайсетгодишно момиче може да бъде.

Това беше моментът, в който трябваше да се усмихна любезно и да се отдалеча, да предложи извиненията си, да кажа, че съм ужасно заета и т.н. Но не можех. Баба ми винаги казваше, че добрите моменти трябва да се споделят и тогава ще траят вечно. Лондон беше градът на моите мечти като дете. Да живея и да работя тук, да напредвам в моята област беше чест, а да бъда приемана с такъв ентузиазъм от неговите жители беше нещо, от което никога не се изморявах. По природа не ме биваше кой знае колко с хората, особено с децата, но това бяха все пак само двайсет минути от живота ми. Така че докато трафикът бучеше покрай нас и дългият летен следобед се стопяваше, аз говорих с Гленис, дадох ѝ няколко съвета, танцувах с нея на тротоара, докато

озадачените минувачи бързаха по пътя си към Кингс Крос или Сейнт Панкрас. Гленис се освободи бързо от стеснителността си, срамежливите ѝ очи се изпълниха с възбуда. Накрая ѝ дадох автограф на гърба на един стар пощенски плик и я окуражих да продължава да танцува.

— Много ви благодаря — каза момичето, притискайки плика към гърдите си.

Майката кимна одобрително.

— Беше такова удоволствие да се запознаем с вас. Отдавна съм фенка на марката на баба ви, знаете ли? Има нещо в кръвта на жените от вашето семейство. Такава креативност, такъв порив.

Прехапах си езика, за да не кажа: „Не познавате майка ми!“ и се обърнах да продължа пътя си. Закъснявах. Силно закъснявах.

Въпреки всичко пристигнах в ресторанта преди Джош. Резервираната ни маса чакаше и аз седнах със страхопочитание пред острите ръбове на сгънатите ленени кърпи и дискретен шик. Джош беше роден да е привилегирован; за мен стигаше само да закъснея и вече се чувствах като измамница, чакаща да я потупат по рамото с любезното: „Не ви е мястото тук“.

Минаха десет минути. Него още го нямаше. Това беше необичайно. Живеех с него в просторния ни апартамент под наем в Челси от шест месеца и той се движеше като по часовник. Щом алармата звънне — и той е на крак! Не като мен, да натиска бутона отново и отново, вкопчена към последното тънко парченце от съня, докато го чувам да си обува обувките до входната врата и виновно да ме подканя да ставам. Щом е казал, че ще се прибере в шест, значи ще е къщи в шест: не по-късно, не по-рано. Ако нещо извън контрола му го задържа... ще се обади и...

Телефонът ми! Включила ли го бях изобщо?

Започнах да ровя из чантата си. Мразех проклетото нещо, но Джош беше настоящ. Не бях съвсем наясно с всичките му функции и в деветдесет процента от времето забравях, че го притежавам. Всяка седмица се натрупваха по дузина позвънявания в гласовата ми поща. Просто игнорирах изморителната работа по прослушването им; това отнемаше време от по-важните неща.

Напилах го... Четири пропуснати обаждания. Започнах да прехвърлям функциите, опитвайки се да си спомня как да стигна до



гласовата си поща, когато чух вратата на ресторанта да се отваря, пропускайки за миг шума на уличния трафик. Вдигнах очи, знаех, че е той.

Усмихна се. О, тази усмивка. От нея започна всичко. Усмивка, която загатваше за мъжа под полираната повърхност, за примитивни импулси и страст, балансирани от безупречни маниери. Никога не ме е бивало много с мъжете до Джош. Не че съм нямала гаджета, разбира се, но имах архив от такива с големи мечти и никакъв начин да бъдат осъществени: да са артисти и амбициозни рок журналисти. Джош беше амбициозен и с остър ум, работеше в борсова фирма и произхождаше от старо благородническо семейство с ужасно много пари. Любовта, която разцъфна в гърдите ми към него, беше страстна и пламенна.

Само че тази вечер имаше нещо различно в усмивката му — нещо предпазливо, нещо възпиращо — и аз заставах нащрек.

— Съжалявам, че закъснях — каза той като седна и направи знак на келнера.

— Няма нищо. Сега вече знам как се чувстваш — пошегувах се.

Той не се засмя, дори не изглеждаше да ме е чул. Махна отново на келнера; поръчахме вино, но каза, че ни трябва още малко време, за да изберем менюто. Сплете пръсти и известно време ги гледа.

— Как мина денят ти? — попитах аз.

Той вдигна очи.

— Майка ми се обади.

— О? — Семейството му се беше преместило в Испания преди година; още не ги познавах. — Наред ли е всичко?

— Да. Да. — Той отново се огледа. Нещо го притесняваше, това беше сигурно. — Пристигат в Париж за една седмица. Майка ми, баща ми, сестра ми. Искат да се срещнем там.

— Страхотно, аз... — Напрегнах се за датите на ангажиментите ми... По дяволите, къде беше Аделаид, секретарката ми, когато най-много ми трябваше? Какво трябваше да правя през октомври? „Жизел“ щеше ли да е минала? Но Джош стоеше сега пред мен и ме молеше да се срещна със семейството му. Знак — недвусмислен знак, — че мисли за по-трайно обвързване. Седмица в Париж с него щеше да е чудесно. Никога не бяхме пътували далеч заедно. Аз винаги бях прекалено

заета. В този момент изведнъж се сетих: кастинга за Коледния сезон. Не можех да го пропусна.

— Налага ли се да бъдем там цяла седмица?

По челото му се образуваха бръчки на раздразнение.

— Повечето хора празнуват, Ема. Не е чак толкова странно.

— Сложно е. На договор съм. Трябва да съм сигурна, че ще получа друг договор, след свършването на този. В този бизнес...

— Не можеш да прекъснеш. Да, казвала си ми го преди. Но ти се нуждаеш от *прекъсване*, а аз имам нужда да те представя на семейството ми.

— Имаш нужда? Защо?

— Защото са ми семейство.

— Ти не познаваш моето.

— Те са в Австралия. А аз ти гарантирам, че ако бяха от другата страна на Канала, щях да направя усилието да отида и да се запозная с тях.

— Виж, Джош, не се разстройвай. Ще попитам Аделаид; тя ми е разписанието. Ако можеш да ми кажеш датите, аз...

За моя изненада Джош се изправи със стиснати юмруци покрай тялото. Хората от съседните маси ни изгледаха остро; той осъзна, че прави сцена и отново седна. Наведе се напред, и като сдържаше с мъка гнева си, произнесе:

— Това не може да продължава.

До този момент вече се бях раздразнила силно. Той реагираше пресилено.

— Мисля, че е приемливо първо да направя справка с календара си с ангажименти, преди да се обвържа с нещо.

— Преди да се обвържеш с *мен*?

Поклатих глава.

— За какво ме питаш? — Чувствах се така, сякаш играехме игра, а аз не знаех правилата. Беше толкова необичайно за Джош да е неблагоприятен, че веднага заподозрях тъмни подбуди. Като че ли искаше да ме изкара виновна. — Откъде е всичкото това?

— Знаеш ли какво искам аз от живота, Ема?

— Разбира се. Искаш... да си вършиш добре работата и... — Гласът ми секна. *Наистина* ли не знаех какво иска Джош от живота?

— Брак? — каза той. — Семейство?

— Никога не си говорил за това.

Той издиша тъжно.

— Говорил съм. Просто не си ме слушала. — Погледна ме право в очите и каза: — Ти също искаш тези неща, нали?

— Може би. Един ден.

— Почти на трийсет и две си.

— Има време. — Какво беше това стягащо чувство в гърдите? — Първо трябва да изтанцувам още много неща.

Джош прокара пръсти през косата си, пое си дъх и произнесе:

— Съжалявам. Тази връзка не работи. Искам да я приключа.

Сякаш ме прониза ток и светът внезапно стана ъгловат, с остри ръбове. Вакуум. Дълга тишина. Страхувах се да заговоря, за да не кажа нещо погрешно. *Не работи?* От моя гледна точка си работеше чудесно. И тъй като това беше думата, произнесох:

— Чудесно.

Той наклони глава, за един кратък миг гняв набразди челото му. Помисли си, че не ми пука. Но на мен ми пукаше. Бях просто шокирана, за да кажа каквото и да било. Хората вечно ме разбират погрешно. А аз просто не знам как да кажа правилното нещо.

Джош, съвземайки се бързо, се отказа от дълго, объркано сбогуване. Взе ключовете и телефона си и се изправи.

— Ще тръгвам. Ще резервирам стая в „Бъркли“ за тази вечер и ще се отбия в апартамента да си събера нещата утре, докато си в студиото. — Той се пресегна към косата ми, но аз се дръпнах. — Съжалявам, Ем — произнесе той меко с интимния глас, който толкова обичах. — Наистина. Но ти не си момичето за мен.

Исках да изкрещя. Да преобърна масата. Да го ритна в слабините така, че лицето му да посинее. Но не направих нищо такова. Бях прекалено видима: бях Ема Блексланд-Хънтър, примабалерина в Лондонския балет. Внучка на „Блексланд-Уул емпайър“. Носех семейната репутация на крехките си рамене.

Той си тръгна. Изчаках пет минути и също си тръгнах, игнорирайки любопитните погледи след себе си.

\* \* \*

Отказах да повярвам, че Джош няма да се върне. Вярно, на следващия ден той си беше изнесъл дрехите, тоалетните принадлежности и сидитата, докато бях на репетиция, но не беше взел саксиите със зелени растения на терасата, за които се грижеше с такава любов. Бях убедена, че ще се върне, така че не му звъннах. Искях той да ми звънне. Дължеше ми извинение. Голямо извинение.

Летните дни се точеха. Копнеех за тъмнината на зимата. Но вместо това дните се бавеха, ярка светлина огряваше несигурното ми сърце. Горещината увеличаваше страданието ми. В Сидни поне къщите бяха проектирани така, че да се справят с горещото време, да позволяват на въздуха да протича през тях. Тук всяка сграда изглеждаше замислена по начин, който да задържа спарената топлина.

Така че заради пустотата и горещината, които единствени ме чакаха вкъщи, аз оставах до все по-късно в студиото. Перфектният начин да забравя Джош и как го чакам да се върне, беше да потъна в работата. Репетициите за септемврийското представление на „Жизел“ течаха с пълна сила и от мига, в който пристигнех в студиото до мига, в който си тръгнах, не можех да помисля за него. Но тъгата беше надвиснала, чакаше ме, докато си обличах дрехите за навън, докато решех дългата си коса, разпускайки стегнатия кок. Пустотата. Нямаше го Джош, да се срещнем за вечеря. Нямаше го Джош, да се прибере вкъщи.

Прекарвах всяка вечер от тези първи две седмици в ходене от единия край на града до другия. Понякога трафикът ставаше прекалено оживен и тогава бягах в парковете, понякога лениво зяпах във витрините на магазините. Втория петък вечерта видях изложение на „Блексланд Уул“ в „Селфридж & Ко“ и отидох да погледам отблизо. „Блексланд Уул“ беше специализирана в производството на изискани дамски облекла. Тази година това бяха вдъхновени от четиридесетте години костюми с къси, къси поли в ярки цветове. Съмнявах се, че баба би ги харесала и от тази мисъл ме заболя. Баба. Ако сега беше жива, щеше да е първият човек, на когото щях да се обадя. „Бабо, мисля, че той ме остави. Не вярвам, че ще се върне.“ А гласът на баба щеше да ме утеши по линията: *„Ш-ш-шт, Ема, всичко ще е наред. Познавам те и знам, че ще се справиш“*. Баба ми имаше повече вяра в мен, отколкото аз в себе си.

Опипах маншета на един от костюмите, преодолявайки паниката.  
*Джош ще се върне. Мисли позитивно.*

— Мога ли да ви помогна?

Обърнах се и се озовах срещу висока, весела млада жена с дълъг френски маникюр.

— Не, не, всичко е наред — казах аз.

— Хей — каза младата жена, — вие не сте ли Ема Блексланд-Хънтър?

— Да, предполагам, че е така. — Шегата, която двамата с Джош бяхме измислили за фамилните си имена. Неговото също беше двойно: Джошуа Хамър-Линдън. Модерните родители и тяхната нужда да запазват майчините фамилни имена, се беше оплакал Джош. Нашите деца, беше заявил, ще са Бил и Бен Хамър-Линдън-Блексланд-Хънтър и горко на следващите поколения, които ще дойдат след тях.

Разбира се, никога не го бях приемала сериозно. Децата не влизаха в плановете ми — не и до някакво далечно бъдеще, — така че предполагах, че и с него е така.

— Ще възразите ли да доведа шефката тук? Тя няма търпение да се запознае с вас.

Тази вечер просто не можех да го направя. Щях да изглеждам като някаква тромава крава, сигурна бях. След това щяха да се носят слухове седмици наред: Ема Блексланд-Хънтър беше на нашата изложба и дори не говори с нас.

— Съжалявам — изломотих. — Трябва да ходя някъде... — Дръпнах се, почти събаряйки манекена с крака, идентични на краката на асистентката. — Много съжалявам.

Измъкнах се и забързах по многолюдната улица. Стомахът ми се оплака. Шмугнах се в подлеза на Бонд стрийт и се насочих към къщи.

Всеки път, когато отворях вратата, сърцето ми спираше, очаквайки да заваря Джош. Но не, апартаментът беше тъмен и празен. Закачих ключовете си на кукичката и включих осветлението. Лампичката на телефонния секретар примигваше. Сигурно е Джош! Тази глупава игра беше продължила прекалено дълго. Включих на прослушване. Не беше Джош; Аделаид, моята секретарка на половин щат.

— Обади ми се. Важно е. Много важно. Не е свързано с работата, но въпреки това е много важно. Искам да го чуеш от мен.

Намръщих се и затворих телефона. Не исках да ѝ звъня. Тя звучеше стресната. Сякаш имаше лоши новини.

Отворих всички прозорци в апартамента; неохотен бриз, топъл и натоварен с миризмата на петролни пари, се просмука вътре. Налях си чаша вино. Надникнах в килера за храна. Нямаше. Кога за последен път бях пазарувала? Погледнах към телефона. *Наистина е важно*. Не исках да знам; страхувах се от онова, което щях да чуя.

Накрая все пак отидох и набрах номера.

Аделаид вдигна след първото позвъняване.

— Ема?

— Откъде знаеш? — Сърцето ми биеше в гърлото.

— Името ти излиза на дисплея. Седнала ли си?

Отпуснах се на облегалката на дивана.

— Вече съм.

— Тази вечер видях Джош.

— Джош? Моят Джош? Той...? — *Връща ли се?* Само че от тона на гласа ѝ знаех, че не се връща; че това няма да са радостни новини.

— Беше с друга, Ема. Много съжалявам.

Стомахът ми се сви. Хванах се за ръба на дивана със свободната си ръка.

— Искаш да кажеш...

— Жена, да. Но не просто жена. Сара. Секретарката му.

Едва си я спомнях и се изненадах, че Аделаид я помни.

Но, разбира се, те сигурно бяха организирали срещите ни. Ние с Джош бяхме много заети хора.

Някак си успях да запазя гласа си равен.

— Благодаря, че ми каза.

— Толкова съжалявам. Искаше ми се да имам добри новини за теб.

— Не, не. Доволна съм, че ми каза. — Бях ли доволна? Или това беше от онези банални фрази, които всеки казва, когато сърцето му е било разбито и стъпкано в калта? — Ще се видим в студиото.

Затворих. Плъзнах се на дивана със затворени очи. Джош и секретарката му. Какво ужасно клише. Беше се задействал бързо: по-малко от две седмици, след като ние...

Чакай, чакай. *Сара*. Сега си спомних. Тя имаше тежко лице, изобщо не беше красива. Името ѝ беше изниквало многократно в

разговорите ни, не че бях обръщала внимание. А сега се оказваше, че съм пропуснала да забележа някои много важни факти. Закъсняванията на Джош в офиса, поне едно бизнес пътуване в месеца, безкрайната му привързаност към неговото Блекбъри, бясното тракане на есемеси на всеки няколко минути денем и нощем. През цялото време ли беше имал връзка? Беше ли ултиматумът му начин да направи окончателен избор между нея и мен?

Имах чувството, че се разпадам, че се превръщам в пясък. Не исках да съм сама; но имах само няколко приятели. Две приятелки в чужбина с балета. Една стара приятелка в Австралия, която живееше в... Къде беше точно? И за пръв път от много време исках мама. Исках я отчаяно.

Грабнах телефона и набрах, преди да съм обмислила. В другия край, на хиляди мили разстояние, телефонът иззвъня. После пак. Осъзнах, че ще бъда ужасно разочарована, ако не се обади никой. Въпреки факта, че майка ми щеше да започне да ми натяква отново да се върна вкъщи, отчаяно се нуждаех да чуя гласа ѝ.

Тъкмо когато се канех да се откажа, отсреща вдигнаха.

— Ало? — Задъхано.

— Мамо? — казах аз с прекъсващ глас.

— О, Ем, какво има? Звучиш...

— Джош ме напусна. — От гърдите ми се откъснаха хлипове, позволявах си го за пръв път, откакто Джош си беше тръгнал от ресторанта. — Отиде при секретарката си.

— Скъпа, толкова съжалявам — каза мама и докато плачех, тя продължи да ме успокоява. За пръв път от години исках да съм си вкъщи, в Сидни, да допра буза до хладната ѝ шия и да бъда успокоена като дете. Двете с мама имахме обтегнати отношения, конфликт на личности, който не беше възможно да бъде разрешен. Но тя все пак беше моя майка, човекът, който превързваше нараненото ми коляно и ме караше всеки ден на уроци по балет.

Накрая успях да овладеея сълзите си.

— Боже, мамо, в единия момент си мислех, че живея перфектния живот, а в следващия всичко се разпада.

— Можеш да се прибереш вкъщи — осмели се да предложи мама.

Познатото раздражение.

— Не.

— Само на гости. Не си си идвала, откакто баба ти почина.

— Не мога. Репетирам за представление.

— След това.

— Има друго представление.

В другия край на линията се чу въздишка.

— Ема, почти на трийсет и две си. Не можеш да танцуваш вечно.

Обаче можех. В това беше въпросът. Тялото ми се чувстваше перфектно. Ако не вечно, то поне се надявах да издържи най-малко десет години работа. Може би повече. Бях гледала на запис Мая Плисецкая на шейсет и три. От дете исках единствено да танцувам; не можех да мисля за спиране. Не знаех как да спра.

— Мамо — казах, — обещавам да се върна вкъщи, когато спра да танцувам. Но засега това е моят живот. — Всъщност, сега това бе всичко, което ми бе останало.

\* \* \*

Сигурно съм чувала израза „разбито сърце“ стотици пъти в живота си. Но сега разбрах с всеки мускул и нерв на тялото си какво всъщност означава. Сърцето ми, този жизненоважен орган, който помпа кръв през тялото ми, и любов, и копнеж през вените ми, не спираше да боли. Събуждах се с болката, вечер заспивах с нея. Плачех, докато се приготвях за работа, не можех да мисля трезво, не можех да се позная.

Единственият начин да изключи отвратителното чувство, който ми бе известен, беше да се движа. Оставах всяка вечер след репетиции и танцувах, танцувах, танцувах. Аделаид се отказваше от мен в шест вечерта и мъдро се прибираще при семейството си в Клафъм. Обичах ярко осветената празна зала, високите ѝ бели лампи и дълги огледала. Разполагах с цялото пространство на света да изразя гнева и болката си. Колкото повече ме боляха краката, толкова по-близко бях до вярата, че имам сили да го превъзмогна. Танцувах като луда, танцувах сякаш това бе единственото нещо, което ме поддържаше жива. И в известен смисъл беше точно така.



Томас, портиерът, тракаше по коридорите. Чувах прахосмукачката, пускането на вода в тоалетната. Една вечер дойде и почисти огледалата от единия край на стаята до другия, като се стараеше усърдно да не гледа как изтезвам тялото си. Но на втория петък вечерта Аделаид не се сдържа:

— Правиш го от две седмици. *Знаеш*, че е лошо за теб.

— Репетирането никога не е лошо.

— Можеш да пренапрегнеш тялото си. Ако Браян научи...

— Да не си посмяла да му кажеш! — Браян Лидке беше артистичният директор. Последния път, когато ме беше избрал на кастинга, ме беше попитал многозначително на колко години съм. — Нужно ми е да правя това, Аделаид. Прекарах прекалено много време с Джош, пропуснах репетиции, изгубих форма.

— Никога не си пропуснала и една репетиция, Ем, нали аз водя календара ти. Щях да знам.

— Можех да посещавам допълнителните.

Тя се изсмя.

— За бога — за *твое* добро, прибери се вкъщи!

Вкъщи. В празния апартамент, който не можех да си позволя повече.

— Само още един час.

Аделаид преметна чантата си през рамо и се отдалечи. Аз потиснах вината си и поднових упражненията. Прасците ме боляха. *Нагоре*.

Работих на практика почти цяла нощ. Не забелязах в началото, че не чувам прахосмукачката на Томас. Когато приключих, завършвайки с няколко отпускащи упражнения, бавно започнах да осъзнавам, че съм напълно сама. Отидох до вратата и надникнах в коридора. Обикновено дървената ламперия и широкото стълбище бяха залети от мека светлина. А сега беше тъмно като в рог. Или Томас не беше дошъл, или си беше тръгнал рано и ме беше забравил. Може би бях заключена.

Чудех се дали да плача, или да се смея. Не направих нито едното, нито другото. Светлината свършваше близо до стълбището, но намерих перилата с дясната си ръка и тръгнах надолу бавно, търсейки опипом с пръстите на краката си следващото стъпало. И следващото. И следващото.

Само че следващо нямаше. Аз поне не можах да го открия с пръсти и в тъмното се случи нещо странно. Мускулите ми, уморени от седмици изтощителни тренировки, отказаха и просто не можах да компенсират внезапната промяна на терена. Имах един момент да си спомня, че стълбите завиват наляво точно на това място, но беше прекалено късно за падащото ми тяло.

Всичко се случи ужасно бързо, въпреки че по-късно имах чувството, че е траяло цяла вечност, докато сякаш се гледах отстрани. Плъзнах се по стъпалата и се приземих на грубия килим като кукла, хвърлена от нехайно хлапе.

Не последва болка. Значи не беше толкова зле. Но защо тогава сърцето ми тупаше толкова силно, сякаш знаеше нещо, което мозъкът ми още не знае? Опитах се да се изправя.

И дясното ми коляно се изкриви под мен, сякаш изобщо нямаше коляно. Изведнъж болката нахлу отвсякъде и ме накара да се разплача. А ставата започна да се подува като балон, пълен с вода.

*Какво направих? Какво направих?* Това не можеше да е вярно. Кръвта ми пулсираше в ушите, гадене присви стомаха ми. Рухнах на пода, обхванала коляното си, и завиках за помощ в тъмния, празен театър.

## 6

Обикалях от един специалист при друг, ден след ден, всеки с непоносимо внимателно и състрадателно изражение на лицето. Бях чувала историята стотици пъти в края на първата седмица, хиляда пъти в края на втората. При падането се бяха скъсали сухожилията. Не ставаше дума за разкъсване, при което са достатъчни компрес с лед и покой. А за разкъсване на парченца. Болката беше само потисната от силните болкоуспокоителни. Специалистите вече подхвърляха мрачно за „противоречиви“ прогнози. Един хирург-ортопед отвори коляното ми и после отново го затвори, само за да ме изпрати при друг ортопед. Този път операцията се проведе, но изходът не беше „такъв, на какъвто се надявахме“.

Изтекоха три пълни седмици — заради болкоуспокоителните и шока, и тъпите евфемизми, които лекарите използваха — преди да осъзная, че ми казват, че коляното ми не може да се възстанови. Щях да мога да вървя, макар че когато остареех и отслабнех, болката може би щеше да се усили до степен, че да се наложи поставянето на изкуствена става. Колкото до танцуването... ами, това нямаше да е възможно.

Светът ми се срина.

\* \* \*

Беше се случило най-лошото, а аз непрекъснато се изненадвах, че животът продължава. Че всъщност трябва да приема тази голяма беда в живота си като неотменна част от него, която няма да свърши. Както уличният трафик, който се движеше отвъд прозореца ми. Сърцето ми не спря, тялото ми не забрави да си поема въздух. В апартамента ми, със спуснати срещу ярката лятна светлина завеси, аз продължавах да живея.

Копнеех да танцувам. Копнеех за това толкова силно, че чак гърдите ме заболяваха, понякога дори коленете започваха да ме болят. Не бях готова да спра да танцувам; но дали някога изобщо щях да бъда готова да го направя? В действителност нямаше как да отрека все по-голямата предпазливост, с която ми предлагаха ролите, съвсем леката скованост в хълбоците в началото на репетициите, подуването на палците на краката и язвичките между пръстите, причинени от годините носене на непрощаващи обувки. Миналогодишното представление на „Лебедово езеро“ с безкрайните му *па де буре* беше довело до крампи в краката ми. Трябваше да си правя компреси от лед, за да мога да обуя обувките си. Реално погледнато, може би са ми оставали максимум две или три години за професионално танцуване. Някои балерини продължаваха дълго, знаех го. Но аз може би не бях от тях. Само че ако спрях, не ми оставаше нищо. Нищичко.

Нощем, когато сънят не идваше, отказвах да мисля за тези неща. Вместо това си се представях как танцувам. До този момент можех само да куцукам, но се надявах да мога да вървя до края на месеца. А после... ами, защо трябва да вярвам на докторите? Ако можех да вървя, щях да мога да тичам, ако можех да тичам — щях да мога да скачам, щях да мога да танцувам. Можеше да отнеме година или две, или повече...

След това сграбчвах възглавницата в тъмното, уплашена от дебнещата ме празнота.

\* \* \*

В средата на септември започнах да пакетирам кашони и да се готвя за сбогуване с апартамента с тераса на покрива. Плащането на наема от сам човек щеше да е трудно и при обикновени обстоятелства, но в зейналата пустош между последния чек от заплатата ми и изплащането на застраховката това бе направо невъзможно.

Аделаид, слава богу, идваше да ми помага. Предполагах, че се чувства виновна заради инцидента. Ако ме беше накарала да се прибера вкъщи онази вечер, нямаше да остана до тъмно и да падна. Но не я обвинявах, както не обвинявах и портиера или някого друго. Разбрах напълно какво се е случило: беше ме застигнал лош късмет,

лош късмет от най-гадния вид, и чаках — напрегната като котка — да се случи поредната беда.

Със сигурност щеше да се случи. Бях изгубила любимия си, кариерата си, дома си. Следващото щеше да е още по-лошо. Преследваха ме натрапчиви мисли за рак, за автомобилни катастрофи, за отвличане, тероризъм, затопляне на планетата, нова ледникова епоха, изчезване на видовете. Не спирах да се тревожа. Така имах нещо, с което да се занимавам през дългите часове между намаляването на действието на таблетките и момента, когато бе възможно да взема нови.

— Къде са ти всичките книги? — питаше ме Аделаид. Беше ми намерила гарсонiera с обслужване в „Холборн“, където щях да остана, докато си намеря постоянно място. Първи етаж. Без стъпала.

— Нямам книги — признах аз, докато увивах поредния си балетен трофей в хартия. — Чета ги, после ги давам в „Оксфам“. Заемат прекалено много място.

Аделаид изобрази ужас.

— Когато прочетеш книга, ти и тя вече си принадлежите завинаги. Не го ли знаеше?

— Дори и бозите ли?

— Дори и бозите. — Аделаид се огледа. — Всъщност, ти наистина нямаш много... неща. Бях се подготвила за тежък труд и много прахоляк. Ако мебелите не бяха твои, всъщност имаш само дрехите и...

— Знам — казах аз. — Само награди за танцуване. Джош казваше същото. Веднъж ми купи рамка и сложи в нея снимка на нас двамата. Съборих я и счупих стъклото, после я пяхнах в нощното си шкафче. Сега е някъде вътре. — Ето. Успявах да говоря за Джош и за танцуването, без да плача. Не, почакайте, аз плачех.

Аделаид ме стисна за рамото.

— Ще се справиш.

— Няма.

— Разбира се, че ще се справиш.

Посочих кутията с награди, красиво проектираните й ъгли внимателно обвити с тънка хартия. Животът ми беше в нея. Опакован и готов за пренасяне.

— Чувствам се така, сякаш съм загубила котвата си. Изгубих гаджето си. Сега губя апартамента си...

— Трябва ли да се местиш? Наистина? Не можеш ли да почакаш още малко?

— Скоро ще свърша парите.

— Не разбирам, Ема. Твоята баба милионерка умря преди няколко години. Нищо ли не ти остави?

— Не. Нищо. Пък и аз не очаквах нищо, така че нямаше значение. — Когато баба ми умря, не остави нищо на семейството. От най-ранно детство бях разбрала, че баба ми и дядо ми са много важни хора: баба — за бизнеса си, дядо — за работата си в парламента. Но те никога не се перчеха с богатството си, нито забравяха отговорността си пред обществото. Компанията на баба сега беше в ръцете на акционерите, а личното ѝ състояние отиде в шейсет различни австралийски благотворителни организации. Това беше една от причините да изпитвам неохота да се върна в Австралия. Майка ми и вуйчо ми бяха толкова огорчени, въпреки че и двамата държаха акции и бяха достатъчно богати. Имаше юридически разследвания и дълги, тъпи спорове. Нищо не съсипва едно семейство така, както смъртта на богат роднина. — Освен това тук не мога да изкачвам стълбите в момента. По-добре ще е да се махна.

В този момент звънецът на вратата звънна.

— Аз ще отида — каза Аделаид. — Не ставай.

Очаквах кола за преместването, идваше с един час по-рано. Онова, което не очаквах, беше да чуя гласа на майка ми на площадката на стълбището, която обяснява на Аделаид коя е.

Сърцето ми подскочи и се опитах да стана прекалено бързо. Коляното ме заболя. Седнах. След миг майка ми влезе вътре, тръгна към мен грациозно с изправен гръб, с тъмната си коса — лъскава и права, вързана на дълга опашка в основата на врата. Винаги съм усещала жегване от осъзнаването, че имам красива майка. Като тийнейджърка, когато майка ми все още правеше модели професионално, бях сложила нейни снимки на огледалото си в спалнята, седях пред тях и се дивях мрачно на разликата в цвета на лицата ни, очите, устата. След това бях скъсала снимките и ги бях изхвърлила, упражнявайки се цял час така, сякаш прогонвах зъл дух. Единственото, което има значение за един балетен артист, беше да е

стегнат и издръжлив, и достатъчно лек, за да бъде избран. Което може би нямаше да бъде, ако бях пораснала толкова висока, колкото Луиз Блексланд-Хънтър.

— Скъпа — каза мама и се наведе, за да ме прегърне. — Изглеждаш бледа и изморена.

— Благодаря — промърморих.

Мама коленичи и аз завидях на лекотата на движенията на ставите ѝ. Отчаянието ме заля като вълна.

— Нека те погледам — каза тя.

Аз вдигнах очи към Аделаид, която кимна и излезе от стаята.

— Това твоя идея ли беше, или на татко? — попитах аз майка ми.

— И на двама ни. Но аз я осъществих. Обидих се... — Нацупване като на малко момиченце, пърхане с мигли, напълно неподходящо за която и да е друга петдесет и осемгодишна жена, но някак си подходящо на майка ми. — Първото, което исках да направя, беше да долетя при теб. При моето бебче. Но продължавах да мисля, че сама ще си дойдеш вкъщи.

— Тя стана и приглади полата си. — Но ти не го направи. Така че дойдох, за да те отведа със себе си.

— Няма да дойда.

— И защо?

Отворих уста да отговоря, но въпросът ѝ ме свари неподготвена. Защо не, наистина? Лежах на легло от седмици в отвратително настроение. Не се хранех както трябва, вземах прекалено много болкоуспокоителни: бях се огледала в огледалото, за да установя, че светлината е изчезнала от очите ми. В Лондон вече нямах нищо. Толкова ли зле щеше да е да се прибера вкъщи, при семейството си?

Мама усети колебанието ми и реши да използва момента.

— В Сидни имаме едни от най-добрите специалисти в света — каза тя, изпълвайки се с национална гордост. — Ще се погрижат за теб и за коляното ти. — Това бяха решаващите думи. — Баща ти познава една психотерапевтка, която е помогнала на артист от балета в Сидни да си оправи коляното. — Доста е известен. Сигурна съм, че се е върнал в играта.

Сърцето ми се хвана за сламката. Какво говореше тя? Да не би да казваше, че психотерапевтката може да ми помогне отново да

танцувам? Защото ако можех да танцувам, имах бъдеще. Ако не можех — бях просто една човешка развалина.

Мама задържа дъх.

— Добре — казах. — Ще дойда.

\* \* \*

Отне ми цели шест минути — стиснала пръсти около железните перила, с течачи по челото вадички пот, с болки в коляното, — но най-после изкачих тясното стълбище до апартамента.

Беше неестествено студено за сезона, с мръсни дъждовни облаци, които се носеха откъм североизток, сякаш надигаха сивото море по пътя си. Прекосих облицованата с дърво тераса и отидох до перилата, покрай мърлявите саксии с невени, и нетърпеливо се наведох да поема дълбоко въздух.

Това беше гледката — над Темза към Батърси Парк — в която аз и Джош се бяхме влюбили. Меланхолията ме обгърна. Спомних си деня, в който се нанесохме. Бях на репетиции на регионален тур на „Дафни и Хлое“, Джош току-що бе получил повишение. Оставихме багажа и дойдохме тук с китайска храна и бутилка „Въов Клико“. Когато притъмня и навсякъде в Лондон заблестяха светлини, Джош донесе няколко одеяла и правихме любов под небето. Всичките му целувки имаха вкус на шампанско и китайски сос. Беше ми студено и се смеех в същото време. Бяхме сигурни, че отсега нататък всичко ще върви както го искаме.

Може би за Джош беше станало така. Нямам представа. Осъзнах, че знам съвсем малко за него. Никога не го бях разпитвала за работата му, защото ми беше скучно, въпреки че той се интересуваше от моята, какво мисля и какво чувствам. Дали пък не съм била обсебена от нея? Така изглежда.

Мама щеше да дойде тук след час, за да ме вземе. Беше резервирала билетите за полета ни още преди да тръгне от Австралия. Бизнес класа, така че да мога да опъна краката си по време на пътуването, ако е необходимо. И все пак се боях. Такъв дълъг път. Щях да употребя последните таблетки приспивателни и болкоуспокоителни, за да го издържа, а аз умишлено бях отказала да подновя рецептите.



Когато кацнех в Австралия, бях решена да възстановя здравословното си състояние. Достойнството си. Може би дори способността си за танцуване?

Колко исках мама да спре да ми опява за „друга кариера“. Особено за преподаване на танци. Преподаване! Едва се обяснявах с възрастните, какво ли пък щях да правя с децата? Най-много да ги откажа. Хореография: не. Само щеше да ме кара да ревнувам като гледам другите да се движат, да се носят живи, с туптящи сърца, докато аз стоя отстрани и наблюдавам.

Въздъхнах и се облегнах на перилата.

— Сбогом, сбогом — казах аз на лондонското небе и на реката, на колите и на хората, на бляновете си, докато всичките ми вътрешности бяха свити в кълбо от печал. — Отивам си вкъщи.

За нейна чест, трябва да призная, че мама изчака цяла седмица — достатъчно дълго, за да се оправя от пътуването и часовата разлика, и да се измъкна от болкоуспокоителните, — преди да разкрие скритите си подбуди. Може би щеше да изчака и по-дълго, но вуйчо Майк се отби неочаквано и също така неочаквано каза онова, което не биваше да казва.

В Сидни беше пролет и въздухът бе пропит от аромата на жасмина, който мама отглеждаше в дъното на задната градина. Бях започнала физиотерапия при познатата на баща ми и по нейна препоръка ходех от единия до другия край на коридора, избягвайки прекалено дружелюбния влажен нос на Тайгър, немската овчарка, която татко бе подарил на мама за Коледа. Без болкоуспокоителните можех по-ясно да чувствам ставата, да я преценявам. Физиотерапевтката не ме залъга с фалшиви надежди. Травмата ми, каза тя, била една на милион за лош късмет за всеки, да не говорим за танцър. Но ми даде добър съвет: да се съсредоточа върху днешния ден. Мисленето за всички последващи дни би ме съкрушило, би ме приковало. Да вървя засега. Да възстановя мускулите на крака. Да живея в настоящето, в случай че мислите за миналото и бъдещето ме потискат.

Татко беше на работа в магазина за техника, който притежаваше. Мама и татко никога не се бяха женили; това е причината да съм с двойно фамилно име. Те периодически вдигаха шумотевица и организираха „честване на тяхната любов“, мисъл, която едновременно ме смущаваше и ме изпълваше със сантиментално щастие.

От единия край на коридора — до другия.

На вратата се почука.

— Вуйчо Майк! — Колебливо го прегърнах, мълчаливо молейки се да не направи някой от обичайните си номера — да ме вдигне нагоре и да ме завърти. Той беше грамаден мъж, известен със

скоковете си в плувните басейни и със здравето си, шеговито ръкостискане.

— Ем! Толкова се радвам да те видя! Изглеждаш прекрасно. Австралийското слънце ти се отразява добре.

Не му казах, че не минавах от другата страна на пътя без шапка и крем против слънце. Държах много на кожата си с цвят на слонова кост. Вместо това произнесох:

— Хубаво е да си си вкъщи.

— Колко ще останеш? — Той затвори вратата след себе си и тръгна към кухнята, без да изчака отговор. — Хибинс нападна ли те вече? Какво става?

Нямах представа какво има предвид, но за вуйчо Майк не беше необичайно да подхвърля нещо, което никой друг не разбира, освен него. Последвах го бавно, като го настигнах точно когато си извади бира от хладилника и я сложи на мраморния плот.

— Искаш ли? — погледна ме той.

— Мамо? — провикнах се аз, наясно, че тя би искала да знае за присъствието на вуйчо. Това дали искаше да го види, беше друг въпрос. — Посетител.

Вуйчо Майк отвори капачката и облегна гръб на отсрещния плот.

— Е, какво взе?

— Какво да съм взела?

— Хибинс. Адвокатът на баба ти Бийти.

— Баба Бийти. Не съм я наричала така, откак бях на осем. — Поклатих глава. — Нямам идея за какво говориш.

— Исусе, звучиш като поми<sup>[1]</sup>. Трябва да избием този акцент от теб.

Чух стъпки по покритите с килим стъпала. Мама идваше да ме спаси. Тя влезе в кухнята, изглеждаше много по-спокойна и бляскава от всеки, който до преди малко е гладил. Когато видя вуйчо Майк, цялото ѝ тяло се напрегна.

В този миг заподозрях, че не ми е казала всичко.

— Майк — произнесе тя.

— Луиз.

— Помолих те да дадеш на Ема малко време.

— Време? Аз съм ѝ вуйчо, исках да дойда и да видя как е.

— Не лъжи. Знам защо си дошъл.

— Някой трябваше да ѝ каже. Ти очевидно не си го направила.

— Егоистичен глупак! Дъщеря ми току-що прекара две операции и ѝ беше казано, че никога вече няма да може да танцува. Другите неща могат да почакаат.

Вуйчо Майк се засмя.

— Не се преструвай, че я предпазваш, Луиз. И ти нямаш търпение да разбереш, както и аз.

Наблюдавах размяната на реплики с нарастващо опасение.

— Може ли някой да ми обясни какво става? — Гърлото ми беше пресъхнало.

Мама се обърна към мен и ми изпрати насилена усмивка.

— Всичко е наред, можем да поговорим за това по-късно.

— Не виждам защо трябва да чакаме — каза вуйчо Майк. — И без това чакахме години.

Свих рамене.

— Сега вече станах любопитна. Искam да знам.

Мама изгледа вуйчо, ноздрите ѝ се бяха разширили леко, знак, че се опитва да контролира емоциите си.

— Ще отидем да пием чай в градината. Тези неща трябва да се направят по правилния начин.

Разбира се, вече бях разбрала, че това има общо с имота на баба. Мама и вуйчо никога не можаха да се възстановят от шока, че не им е оставено нищо. Да не би на мен да беше завещала нещо? Не беше тайна, че ме обичаше безумно. Връзката между двете ни винаги е била специална. Понякога дори се питах дали майка ми не ревнува отношенията ми с баба; те двете толкова се дразнеха една на друга. Бях заинтригувана, но не и развълнувана от идеята за наследство. Единственото, което исках, бе да танцувам отново. И може би Джош да се върне при мен, само че онзи Джош, който не ми изневеряваше. Материалните неща никога не са били от особена важност за мен.

Беше късен следобед. В далечината бръмчеше косачка и миризмата на прясно окосена трева изпълваше въздуха. Когато слънцето се спусна на запад и синьото кадифе на небето предвкусваше падането на вечерта, коляното ми започна да тупти болезнено. Чаках мама и вуйчо Майк, които предполагах, че спорят, докато мама пълнеше чайника и нареждаше чашите върху подноса. Това можеше да обясни защо чаят се бави толкова много. Облегнах се назад в стола и

опънах ранения си крак. Ято птици, далечни и черни силуети, прелетях над главата ми. По някаква причина късната част на деня носеше винаги някакво тъжно, безнадеждно чувство. Липсваше ми Лондон, липсваше ми Джош, липсваше ми репетиционното студио. Беше лесно да се откажа от сънотворните и болкоуспокоителните; но от другите неща — онези, които бяха съставлявали и поддържали щастието ми толкова много години — не можех да се освободя. Тъгата избухна в мен, а аз нямах начин да я изразя. Винаги бях изразявала себе си чрез движенията на тялото си. През целия си живот като възрастна, а и преди това, бях насочвала най-силните си чувства към мускулите и сухожилията си, и след това ги изтанцувах. Единственото, което имах сега, бяха сълзите, от които вече ми се повръщаше.

Вдигнах поглед и видях мама и вуйчо Майк да приближават. Въобразявах ли си, или наистина забелязвах алчен блясък в очите им? Те бяха луди. Никакви пари не можеха да ми купят и да ми върнат щастието; застрахователните ми премии вече ми го бяха доказали.

Със заучена учтивост, която плътно скриваше напрежението им, те се настаниха на масичката от ковано желязо от двете ми страни. Мама наля чай за себе си и за мен; вуйчо остана на бира. Водехме незначителен разговор. Наблюдавах сякаш отстрани. Най-последно не се сдържах:

— Докога?

Мама и вуйчо Майк се спогледаха.

— Не мога да разбера защо не сте ми казали досега! — избухнах аз.

— И ние не знаем — избъбри мама. — Това е проблемът. Господин Хибинс беше казал...

— Не можехме да ти кажем, защото баба ти Бийти е поставила едно тъпо условие в завещанието си.

— Тя беше непреклонна, скъпа, в това да се върнеш в Австралия, преди да получиш каквото и да било. Или дори да чуеш за завещанието. — Мама разбърка енергично чая си. — Трябваше да е нещо като подарък за твоето... пенсиониране.

Спомените отново нахлуха в мен. Как седим с баба в музикалната стая в нейната голяма къща в Пойнт Пайпър. Трябва да съм била единайсетгодишна. Тя ми беше обещала подарък „за след

това“. *Балерините не могат да танцуват вечно.* Всички нерви в тялото ми запламтяха от възмущение.

— Не се пенсионирам — казах аз твърдо. — Не искам нищо от баба. И без това ще е нещо малко. Тя даде парите си за благотворителност и вие двамата трябва най-после да го приемете. Няма да бъда богата наследница. Ще се оправя, ще се върна в Лондон и ще продължа да танцувам.

Глуха тишина последва тирадата ми. Вуйчо Майк спря с бирата на половината път от устата си. Ако бях физически способна, щях да напусна демонстративно. А сега трябваше внимателно да се измъкна от стола си и да се отдалеча, куцукайки.

— Ема, върни се — каза мама.

— Остави я да се успокои, Луиз — намеси се вуйчо.

— Наистина трябва да го обсъдим — извика мама.

Но аз не се обърнах, не погледнах назад. Ако го бях направила, щяха да видят сълзите ми.

\* \* \*

Заклучих се в стаята си. Сякаш бях отново на четиринайсет. Не слязох, когато чух татковата кола по алеята, нито когато надуших запържения чесън, нито когато мама почука и извика през вратата:

— Няма ли да ядеш?

Мълчанието ми я отпрати.

Вечерта премина в нощ, а аз седях на леглото си на откrehнат прозорец и се вслушвах в свиренето на щурците, в лекия бриз сред листата на гигантските лаврови дървета, които се редяха край реката, която минаваше успоредно на улицата, в далечните звуци на колите от магистралата. Все по-тъмно и по-студено. Не светнах лампата. Сякаш бях парализирана, сякаш не можех да мисля и да се движа в същото време. Всъщност, не мислех. Опитвах се да *не* мисля.

Чух, че родителите ми гледат телевизия. Чух татко да се изкачва по стъпалата, скърцането на тръбите в банята, докато си вземаше душ. Чух мама да заключва предната врата и да изгася лампите. Чух ги да си лягат, тихи гласове в тъмното. Говореха си за мен, предположих. За

това как съм изгубила връзка с реалността, как не искам наследство, а още вярвам, че ще мога да танцувам.

Полунощ, а аз все още стоях замръзнала като статуя. Накрая станах. Лунният сърп отвън осветяваше достатъчно, за да намеря куфара си под прозореца. Още не го бях разопаковала. Отстрани, в подплатената със сатен кутия, намерих пантофките си. Нови руски пантофки със заострени върхове, достатъчно износени, за да са удобни и гъвкави, но не и да се разпаднат. Идеалните палци. До тях бе короната, която бях носила в постановката на „Лебедово езеро“ предишната година. Беше проектирана специално за мен от един чешки бижутер, и въпреки че камъните не бяха истински, тя беше прелестна. Сложих я на главата си и стъпих на пода, като отметнах полата си нагоре, за да завържа пантофките. Движенията бяха успокояващо познати: не бях ги обувала от инцидента. След това се изправих на крака. И преди бях танцувала въпреки болката.

Разтегнах всеки крак внимателно, след това... го вдигнах.

За един кратък миг — може би милионна част от секундата — всичко ми се стори нормално. Мускулите ми направиха онова, което трябваше да направят, повториха правилно запомненото. Но парещата болка бързо заличи искрицата надежда. Извиках и рухнах на земята. И си позволих да се разридая. Заради болката. Заради разочарованието си. Заради това, че бях загубила най-важното нещо за мен. Разумът ми отдавна го знаеше, но сега го разбра и сърцето ми. До момента, когато коляното ми се възстановеше — ако това изобщо станеше, — щях да бъда прекалено стара за кастинги. Прекалено рискова. И тъй като полупрофесионалната работа или малките роли бяха далеч под равнището ми — с кариерата ми беше свършено.

Тихо почукване на вратата.

— Махай се! — извиках аз.

Само че беше татко. Влезе.

— Ем? Падна ли? Добре ли си? — Той включи осветлението; беше отвратително ярко. Той погледна към мен, към диадемата на главата ми, към островърхите пантофки на краката ми и се втурна да ме вдигне. Зарових лице на гърдите му и се разплаках. Той ме сложи внимателно на леглото. За едър мъж — истински мъжага — той винаги е бил безкрайно деликатен.

— Удари ли се? Да извикам ли доктор?

— Не паднах — изхлипах аз. — Плача, защото... осъзнах, че не мога... да спра.

Той отхвърли косата от горещото ми лице.

— Съжалявам, миличка. Бих направил всичко, за да ти е по-добре. Но не мога.

Разбира се, че не можеше. Никой не можеше. Свалих внимателно диадемата и му я подадох.

— Изхвърли я. Не искам повече да я виждам.

\* \* \*

На следващия понеделник се оказах в кабинета на господин Хибинс, който беше семейният ни адвокат, откакто се помня. Никога не бях чувала никой да го нарича другояче, освен господин Хибинс, макар да бях сигурна, че си има собствено име като всички останали. Но в него имаше нещо старомодно, в грижливо изгладените му ризи и една идея по-широки вратовръзки. Щеше да е неправилно човек да мисли за него по друг начин.

Разбира се, тук беше и майка ми. За нейна радост, бях отказала вуйчо Майк да дойде. Мама не я свърташе, явен знак, че е неспокойна. Аз не бях неспокойна. Не очаквах пари, докато мама явно очакваше. Баба знаеше по-добре, че няма защо да ми оставя пари. Очаквах, може би, някакво бижу или книга, която е означавала много за нея. Очаквах символ, нещо, което да съдържа урок за мен: може би урок, който не съм се постарала да науча досега.

Господин Хибинс разтвори папката върху дъбовото си бюро с цялата полагаща се за това церемониалност. Часовниците тиктакаха, картините наблюдаваха, прахът се трупаеше по етажерките с книги. Той вече знаеше какво се съдържа в папката и се държеше като водещ игра в телевизионно предаване.

Мама сплете елегантните си ръце.

— Ема, баба ти ми даде съвсем ясни инструкции. Оставила ти е нещо с голяма сантиментална стойност, но има съпътстващи условия. Едното от тези условия беше да се върнеш в Австралия. — Той се усмихна. — Добре дошла обратно.



Не можех да го погледна в очите. Не знаеше нищо за травмата ми, за загубата ми. Страданието ми явно бе проличало недвусмислено. Усмивката му избледня и изчезна.

— Във всеки случай — продължи той дрезгаво, — въпросният обект има също така и парична стойност, макар че няма да имаш правото да го продаваш в продължение на шест месеца след прехвърлянето.

— За какво става въпрос? — Мама вече не можеше да се сдържа.

Господин Хибинс дори не я погледна. Разпадането на бабиното богатство го беше скарало с мама и с вуйчо Майк.

— Става въпрос за къща, Ема.

— Къща?! Но вие продадохте онази в Пойнт Пайпър — каза мама и скочи от стола си. — Спомням си. Парите отидоха за някакъв гаден приют за животни.

Господин Хибинс прочисти гърлото си, върна листите обратно в папката и изчака мама да седне отново. Къща. Баба ми беше оставила къща. Това сигурно беше хубаво. Не трябваше да изпитвам това чувство на потиснатост.

— Както казах, къщата имаше голямо значение за Бийти. — Той побутна папката към мен. — Намира се в Тасмания.

— Онази стара съборетина? — вдигна вежди мама. — Мислех, че я е продала преди години. Това ли е всичко? Сигурен ли сте?

— Благодаря — кимнах към господин Хибинс и пхнах папката под мишница. — Но не знам какво ще правя с нея. Позволява ли състоянието ѝ да бъде продадена? Искам да кажа, не се налага да отида до там, нали?

Гласът на господин Хибинс омекна.

— Баба ти имаше голямо желание да отидеш, но знаеше, че не може да те накара насила. Както казах по-рано, можеш да я продадеш след шест месеца, не по-рано. Мисля, че тя се надяваше да прекараш там известно време.

— В Тасмания?

— Да. Много е красиво. Ще ти хареса.

Знаех за фермата за овце на баба, разбира се. Един от най-ранните ми спомени е как спях при баба и се събуждах от страх през нощта. Изтичах до музикалната стая, където я бях оставила да чете до късно. Тя притисна главата ми към скута си и ми каза да погледна към

картината с евкалиптовото дърво, която обичаше толкова много. Гледах рисунката дълго, докато тя ме галеше по косата и накрая заспах.

Беше ми любопитно да видя мястото. Да отидеш от Лондон в Сидни беше едно. Но да се озовеш на остров, пълен с ферми на другия край на света...

— Просто я продай — посъветва ме мама полугласно. — Не можеш да отидеш там в това състояние. Имаш нужда от мен, от човек, който да се грижи за теб. Ще получиш добри пари за нея.

Помислих си за мама и за вуйчо Майк, и двамата не преставаха да ми казват какво да правя, загрижено опитвайки се да контролират последното малко парченце от състоянието на баба. Помислих си и за баба, за това, което може би се опитваше да ми каже, като ми оставяше тази къща — и като знаех колко много означава тя за нея — и реших да послушам нея, а не мама.

— Ще отида — казах аз.

Мама остана без думи от изумление. Господин Хибинс се усмихна и този път осъзнах, че мога да отвърна на усмивката му.

— Толкова съм доволен, Ема — рече той. — Бийти също щеше да е доволна. — Може би ще успееш да вдъхнеш малко живот на старата къща.

— Ще отида и ще хвърля един поглед, това е всичко — казах аз и разперих ръце. — Няма да оставам дълго.

Той сякаш се канеше да каже нещо, но се спря. Намести вратовръзката си.

— Там нищо не е продадено, така че къщата е... пълна. Някой трябва да сортира нещата.

— Какви неща? Книги? Джунджурии?

— Всъщност, цялата мебелировка си е там. Покрита с прах, предполагам. Книги и кашони с... Не знам. Тя беше изпратила много неща там на склад. Може и да се наложи здравата да се потрудиш, за да ги сортираш.

— Искаш ли да дойда с теб? — предложи мама.

— Не — отвърнах, може би прекалено бързо. Потърках ръката й признателно. — Не, ще се справя. Всъщност, нямам търпение да го направя.

[1] Британски изселник в Австралия и Нова Зеландия. — Б.пр. [↑](#)

*Бийти: Хобарт, 1933 г.*

Бийти простираше прането на тънкото въже, което минаваше между стряхата на къщата и страничната ограда, когато чу подсвирването на пощальона откъм улицата. Този звук, толкова невинен, я изпълваше със страх напоследък, когато дълговете им се увеличаваха и нетърпеливите кредитори им напомняха какво им дължат.

Тя свърши, като защита ризата на Хенри с дървените щипки, обърса ръце в престилката си — кокалчетата на ръцете ѝ бяха зачервени и напукани от сутрешното търкане и извиване на дрехи над вдигащия пара леген — и се насочи към пощенската кутия с тревога.

Беше красива мартенска утрин, свежа и студена, и въпреки това небето изглеждаше широко и слънчево. Дорис Пени от съседната къща тупаше килим в предния си двор и ритмичните удари ехтяха между къщите по тясната уличка и изпращаха облаци прах във въздуха, закривайки слънцето. Бийти извади един-единствен плик от пощенската кутия, прехвърли го в ръцете си и не видя името на някого, на когото да дължат пари. Облекчението ѝ трая кратко. Защото името беше по-лошо от името на всеки кредитор.

— Здравей! — извика Дорис с надежда в гласа.

Бийти пхна писмото в джоба на престилката си, наведе глава и се върна в къщата. Хенри беше пределно ясен, като ѝ каза, че не трябва да завързва приятелства, не трябва да говори прекалено дълго с никого, защото иначе тайната им ще бъде разкрита. Дорис беше неуморима в опитите си да изгради някакви отношения, но Бийти ѝ предлагаше само забързани извинения, кратко вдигане на ръка в жест, който можеше да мине както за поздрав, така и за предупреждение да стои надалеч. На Бийти не ѝ бе позволено да се свърже и с никого от къщи — макар да бе изпратила няколко писма на Кора чрез Били. Кора не отговори. На Бийти ѝ липсваше дома, липсваха ѝ приятелите, липсваха

й родителите й. Тя копнееше да излее сърцето си пред някого, но Хенри й беше забранил.

Вратата се затвори след нея, тя прекоси малката кухня, седна до масата и извади писмото. Прочете отново името на подателя: *Моли Макконъл*. Съпругата на Хенри. Неговата *истинска* съпруга, не измислената, за каквато минаваше Бийти повече от три години. Пръстите й отчаяно мечтаеха да го отворят, но тя не посмя. Хенри имаше непредсказуем нрав и ставаше още по-непредсказуем, когато финансовите им трудности се задълбочиха. А те се задълбочаваха повече, когато Хенри се напиеше, за да забрави колко са сериозни, колкото повече играеше на комар, опитвайки се да ги изкара от ямата, в която бяха затънали.

Бийти внимателно подпря писмото на рафта над печката. Трябваше да изчака Хенри да се прибере вкъщи, да го прочете и да й каже за какво става дума. Със сигурност вече бяха разкрити: щом Моли си бе дала труда да го намери, значи си го искаше обратно. Бийти изпита леко бодване на вина; идеята Хенри да е проблем на някого друго я накара да изпита миг на облекчение, от гърдите й се вдигна товар. Но, разбира се, тя още обичаше Хенри. И сега двамата бяха свързани в една неразкъсваема мрежа от усложнения.

В коридора се чу звук от отваряне на врата. След това надникна сънено лице.

— Мама?

Бийти стана, взе в ръце Луси и я целуна по топлата бузка.

— Наспа ли се добре, скъпа?

Луси кимна и разтърка очи с малките си юмручета.

— Искам обяд.

Бийти остави детето на кухненската маса и започна да й приготвя много тънък сандвич от храната, която беше останала. Отрязва четири малки парченца и ги сложи пред Луси, която вирна нос:

— Не обичам това.

— Не си го опитала. Сирене и туршия.

Луси поклати глава, но на бузите й се образуваха трапчинки.

— Това е любимото на татко — каза Бийти, както казваше всеки ден на обяд.

Луси театрално потърка коремчето си и издаде сърбаш звук, после се зае със сандвича. Да се каже, че детето е силно привързано

към баща си, щеше да е прекалено слабо. Луси и Хенри бяха от едно тесто. Приличаха си дори по червените коси и сивите очи. Само когато Луси се усмихнеше, Бийти можеше да долови някаква прилика със себе си. От мига, в който се беше родила, Хенри я бе обикнал безумно. Тя беше болнаво дете, не позволяваше на Бийти да подвие крак. И въпреки това всяка вечер, когато Хенри се върнеше от работа, бе достатъчно единствено да я вземе на ръце и да ѝ заговори нежно, за да я накара да спре да плаче, да се отпусне на рамото му и да заспи. Бийти беше прекалено шокирана и изтощена от майчинството, за да проявява ревност.

Сега, когато Луси беше тригодишна, любовта между татко и дъщеря бе така здраво циментирана, че на Бийти ѝ се струваше, че се намира някъде далече от тях, че гласът ѝ не се чува достатъчно ясно, а лицето ѝ не се вижда отчетливо. Разбира се, тя бе тази, която прекарваше по цял ден с Луси, която правеше с нея парцалени кукли и ѝ пееше, за да я приспи. Но тази физическа близост не можеше да се сравни с емоционалната близост, която споделяха Хенри и Луси. Така че в дните, когато животът с Хенри бе най-тежък — когато той се прибираше вкъщи прекалено късно и прекалено пиян, когато я тормозеше заради усмивката, която е разменила с хлебаря, когато блъскаше от гняв кухненската маса с юмруци и сърцето ѝ се свиваше, като знаеше, че иска да удари нея — тя не можеше да си позволи да мечтае да грабне Луси и да го остави. Детето нямаше да го понесе.

Докато Луси ядеше, очите на Бийти се връщаха отново и отново върху плика. Може пък да бяха добри новини. Може Моли да се е запознала с друг мъж и най-после да е решила да даде развод на Хенри. Може би го е издирвала месеци наред, за да му върне свободата. Само че Бийти не можеше да се отърси от чувството на страх.

Луси отблъсна празната чиния от себе си.

— Може ли да поиграем в градината?

— Не, скъпа, трябва да отидем да пазаруваме. Нямаме храна за вечерята на татко. — Нямаха и пари за храна, но тя се надяваше, че в бакалията ще ѝ дадат да вземе още веднъж на вересия.

Луси слезе от стола и се затича да намери обувките си. Бийти погледна за последен път писмото и си каза, че трябва да го изхвърли

от съзнанието си, докато Хенри не се прибере вкъщи. И се помоли този път да се върне рано.

\* \* \*

Бийти слезе от хълма към магазините, докато Луси тичаше няколко крачки пред нея, спирайки се да погледне някое камъче или улична котка. Оттук Бийти можеше да вижда мачтите в пристанището през целия път до часовниковата кула на пощенската станция. Гледката на корабите винаги ѝ вдъхваше страх. Тя и Хенри бяха прекарвали два месеца на борда на смърдящ товарен кораб, за да стигнат дотук. Първите десет дена бяха като неясно, размазано петно в съзнанието ѝ с пристъпите на морска болест, а тези, които последваха, бяха клаустрофобични кошмари в мръсната им каюта, докато чакаше и чакаше светът да се върне отново под краката ѝ и тя най-после да си почине. Но стигането до сушата не ѝ донесе радост. Защото това не беше родният дом, а непозната страна с широко небе, където някои хора още използваха коне и каруци. Носталгията, която изпитваше, бе почти непоносима и в някои дни тя се питаше дали само перспективата от друго дълго пътуване не беше това, което я спираше да загърби всичко и да се върне обратно. Беше се заклела, че никога няма да стъпи отново на борда на кораб.

Хенри беше започнал работа бързо и дните им скоро се превърнаха в рутина. Бяха наели от Били Уайлдър малко жилище на улица с тухлени къщи зад жив плет от глог.

Луси се бе родила в ранните часове на един уикенд, бързо и болезнено. Нямахме време да викат акушерка и Хенри бе този, който извади гърчещото се бебе от тялото ѝ и го уви в меко одеяло, докато дойде помощ. С насълзени очи беше казал на Бийти, че имат момиченце, дъщеря, и бяха останали да седят в благоговейно мълчание, държейки детето — малката Луси с нейните ярки очи и червеникав мърх вместо коса, — докато съмна. Такова щастие бе обхванало сърцето ѝ. Само че това щастие бързо отлетя.

В бакалията работеха две възрастни жени и на Бийти всеки път ѝ бе трудно да ги различи — Джийн и Лесли. Не бяха обаче някои мили, възрастни жени. А по-скоро неприятеливи и самодоволни. Бяха много

близки, но не сестри, и Бийти си мислеше, че може да са много повече от приятелки. Хенри, когато сподели пред него предположението си, се ядоса и избухна, че говорела скандални неща. Това я натъжи: трябваше ли вече да премисля, преди да му каже мнението си? Как можеха да са близки, ако я съдеше така ожесточено?

Но като се замислеше, дали изобщо някога са бивали близки? С изключение на страстния флирт в задната стаичка на клуба, първото време, което бяха прекарвали заедно, беше на палубата на кораба за Хобарт. И бяха установили, че няма много какво да си кажат.

Джийн и Лесли въртяха процъфтяващ бизнес, но винаги се оплакваха, че не им стигат парите. По тази причина изключваха лампите в магазина през деня, така че задният ъгъл винаги тънеше в полумрак. Това бе ъгълът, в който бяха избрали да сложат играчките, високо на дъбови етажерки, възбуждайки желания у децата с това, че не могат да ги достигнат. Това беше любимата секция на Луси. Тя загледа с копнеж куклите на мадам Александър. Дебелото бебе в червена пижама беше любимото ѝ и Бийти бе сигурна, че само страхът от острите гласове на Джийн и Лесли я спира да се качи на рафта и да го вземе. Бийти я остави да гледа, взе кошницата и обиколи магазина, като избираше само най-необходимото, но въпреки това разтревожена от това колко бързо се пълни.

После със страх се приближи до стъкления тезгях, с подредени по дължината му буркани с бонбони и въртящи се стойки с пощенски картички.

Джийн — а може и да беше Лесли — не, Джийн беше тази с оловносивата коса — се усмихна напрегнато.

— Добро утро, госпожо Макконъл.

— Добро утро... Аз... питах се дали съпругът ми може да мине по-късно и да плати за това...?

Усмивката на Джийн не трепна, въпреки че очите ѝ станаха студени.

— Доколкото си спомням, още чакаме съпруга ви да плати за стоките от миналия четвъртък.

— Да, знам. Ще дойде и ще плати за всичко тази седмица.

— Петък, ден за заплата. Не че оставаше много. Осем месеца след раждането на Луси Били Уайлдър бе основал собствена компания и бе назначил Хенри. Само седмици след това му беше казал, че не



може да си позволи да го задържи — толкова много хора бяха загубили работата си, — освен ако Хенри не се съгласи на по-ниска заплата. И от тази седмична заплата, още преди да е влязло и едно пени в джоба на Хенри, Били си удържаше наема за къщата и дълговете му за хазарт. Онова, което им оставаше, понякога беше толкова малко, че по-добре щеше да е да преминат на карта за получаване на храна за бедни. — Трябва да ядем — каза тя тихо.

Джийн въздъхна.

— Някои хора са толкова нещастни, госпожо Макконъл, че си правят супа от трева. Но тъй като съпругът ви всъщност има работа, ще ви дам още един шанс. — Тя се обърна и отвори едно чекмедже зад нея, измъквайки омачкан от прелистване тефтер. Плесна го на тезгяха и го отвори. — Ще удължа кредита ви до края на месеца. На трийсет и първи март, ако не сте си изчистили задълженията, няма да можете да пазарувате повече оттук. Разбирате ли?

Бийти само кимна. Докато Джийн отбеляза сумата и забодде бележката в тефтера, тя се постара да преглътне срама си. Днес беше малко по-лесно да го понесе, защото имаше нещо много по-обезпокоително, което тревожеше ума ѝ. Едно писмо чакаше Хенри вкъщи и тя не знаеше какво може да означава това.

\* \* \*

Бийти се надяваше, че Хенри ще се прибере рано и ще я измъкне от безпокойствата ѝ. Тя се зае да разчиства къщата и да приготвя вечеря. Помисли си дали да не отвори писмото на пара, но се възпря. Не си заслужаваше да предизвиква гнева на Хенри. Накрая облече дебело Луси и я изведе в градината. Докато не пропълзяха дълги сенки по неравната трева, Луси тича с разперени ръце, неуморна в игрите, заравяше куклите си от свързани клечки и парцали в земята, след което ги изравяше и се втурваше отново. Часът за обичайното връщане на Хенри настъпи и отмина, слънцето залезе и Луси започна да мрънка, че е гладна, когато Бийти осъзна, че е решена да издържи и да дочака Хенри, а ако трябва и да пие с него.

Тя внесе Луси вътре и ѝ направи вечеря — хляб с мас от пръжки и остатък от грахова супа, — но самата тя нямаше апетит. Вечерта бе

заета с домашни задължения — къпане на Луси, чистене, разказване на приказки преди сън. Луси се разплака, че татко ѝ не си е вкъщи, но Бийти я успокои, че колкото по-бързо заспи, толкова по-бързо ще дойде утрото и тя ще може да го види.

Бийти седна с шивашките си принадлежности и се зае с работа. Тя шиеше всичките дрехи за себе си и за Луси, търсейки такива за изхвърляне, които могат да се разпорят и да бъдат прекроени наново. Детинските ѝ мечти да бъде дизайнер изглеждаха сега смехотворни, но тя още обичаше да скицира идеи за дрехи и много от местните жени бяха коментирали красивите роклички на Луси. Бийти винаги държеше главата си сведена, кимаше любезно, но не влизаше в разговор. Беше подхвърлила на Хенри, че може да започне малък бизнес, да шие детски дрешки и да ги продава.

Хенри се беше изсмял на идеята.

— Никой няма пари, а и децата израстват толкова бързо, че е глупаво да се харчат пари за нови дрехи. Ти се грижи за себе си.

Докато шиеше, Бийти осъзна, че е станало много късно. Не беше гладна, но хапна малко и остави за Хенри, когато се прибере. Очите ѝ се връщаха отново и отново към писмото, и с усилие на вятъра откъм морето и студа се усиливаха и страховете ѝ. Моли. Ирландската хрътка. Жена, която никога не беше срещала, и с която бе дълбоко свързана. Бийти бе откраднала съпруга на Моли. Ето на, беше си позволила да мисли за това. А какво се случваше на жени, които крадяха съпрузи? Бийти предположи, че скоро предстои да разбере.

Беше десет часа, когато се отказа. Дори и да се прибереше сега, Хенри нямаше да е достатъчно трезвен, за да говорят. Тя намъкна нощницата и си легна. Поривите на вятъра периодически разтърсваха стъклата на прозорците и тя спеше на пресекулки, в някакъв полусън, измъчвана от тревожни фантазии.

В ранните часове на утрото, когато светът изглеждаше най-далеч от слънцето, се чува гласове.

Бийти седна в леглото и сънят я напусна веднага. Беше Хенри. Дали вече беше видял писмото? Тя стана и отвори вратата. От коридора се виждаше дневната, лампата светеше, огънят пукаше. С Били говореха някакви глупости, за богат клиент, подхвърляха неприлични шеги и се смееха гръмогласно. Чу се звън на чаши. Пиеха.

Бийти се надяваше, че Били е купил алкохола, защото Хенри нямаше пари за това.

Тя се върна в леглото, оставяйки вратата открената, за да чува. Разговорът им промени темата си и тя престана да долавя думите. Последва шумен изблик на смях и малко след това вратата на стаята на Луси се отвори. Бяха я събудили.

Бийти облече халата си и чу сънения глас на Луси в коридора.

— Татко?

— Малкото ми момиченце! — изломоти пьянски Хенри. — Ела, скъпа. Ела и кажи здрасти на чичо Били.

Кожата на Бийти настръхна при мисълта „чичо Били“ да е наблизил до дъщеря ѝ и тя побърза да пресрещне Луси в коридора към дневната.

— Хайде, скъпа. Връщай се в леглото.

Хенри вдигна очи към нея.

— Не съм я виждал цял ден. Позволи ми да ѝ кажа „здравей“, жено.

Бийти прехапа език, за да не му каже, че вината за това да не я види си е само негова, защото е останал да пие. А сигурно и да играе комар.

Луси се втурна в прегръдките на баща си, той я вдигна и я прегърна силно.

— Одрала ти е кожата, Хенри — каза Били.

— Докато не се засмее. Тогава цялата е на Бийти.

Били погледна към Бийти, очите му се отклониха към нощницата ѝ. Тя придърпа по-плътно халата си на шията. Той се усмихна жестоко — всъщност, не беше виждала друга усмивка у него — и вдигна една празна чаша за уиски.

— Ще пиеш ли?

— Един след полунощ е.

— Ще ти помогне да заспиш.

Бийти не отговори. Погледът ѝ се спря на рафта. Писмото си стоеше неотворено.

Хенри пусна Луси и каза:

— Ще изпееш ли една песничка на чичо Били? Онази за птиченцата, дето я измисли? — Той се обърна към Били: — Умница е тя, Били, няма да повярваш.

Бийти се намеси:

— Детето наистина трябва да спи, Хенри.

— Искам да остана с татко.

Хенри отстъпи.

— Майка ти е права. Само че толкова се радвам като те видя, пиленцето ми. — Той я погали нежно по косицата. Хайде, иди да си легнеш. Утре ще ми я изпееш.

Бийти я занесе в стаята и я сложи в кревата. Луси се беше ококорила, изглеждаше неспокойна и Бийти се съмняваше, че ще успее да заспи.

— Просто затвори очи — прошепна тя. — И отиваш в страната на сънищата. Аз ще те посрещна там под едно голямо кестеново дърво. Ще си направим пикник.

Луси се усмихна.

— Ще има ли и торта?

— Да, торта с конфитюр в средата.

Луси се престори, че яде голямо парче, после се обърна и стисна очи. Бийти я остави, затвори тихо вратата, след което спря на прага на дневната. Хенри сега беше по-кротък, но Били се смееше силно на някаква шега. Тя го изчака да утихне, след това се усмихна любезно.

— Имаш ли новини от брат си, Били? Кора роди ли вече?

— Да, да, Теди е горд баща. Кръстиха момченцето Франк. Преместиха се в Единбург, купиха къща с градина. Домашна идилия.

Бийти осъзна, че ѝ е трудно да скрие ревността си.

— Ще ги поздравяш от мен, нали? — Тя обърна поглед към Хенри. — А, Хенри, дойде едно писмо за теб. — Тя кимна към полицата. — Може да е важно. Аз отивам да си легна.

След това се обърна и напусна стаята. Сърцето ѝ биеше оглушително. Затвори вратата, но след малко я открихна леко и погледна. Дълго мълчание. Той четеше писмото.

— Какво не е наред, Макконъл? Лоши новини?

— Няма нищо — побърза да отговори Хенри. Тя го видя да пресича стаята и да отива към огъня. — Просто някакви глупости. Още едно питие?

Бийти си легна и затвори очи. Беше го изгорил. Това означаваше, че не го интересува. Това означаваше, че всичко е наред. Не е ли така? Сънят бягаше от нея. След половин час Били затръшна входната врата

на излизане и Хенри се пхна в леглото до нея тихо, опитвайки се да не я буди.

Тя се обърна към него.

— Хенри, писмото.

— Не питай.

— Тя какво иска? Какво...

— *Казах: не питай* — извика той толкова силно в нощната тишина, че тялото ѝ потръпна от шок.

Отвори уста да заговори, но не искаше да го кара да вика отново. Той го беше изгорил. Искеше да го забрави. Това би трябвало да е достатъчно.

\* \* \*

Понякога Хенри си мислеше, че е по-добре сам да се погрижи за нещата. Няма значение колко пъти беше казвал на Бийти, че трябва да отиде в бакалията и да преговори с тях; тя настояваше, че не можела, че двете жени с каменни физиономии, които въртяха магазина, нямало да увеличат кредита им и с едно пени. Хенри не повярва на това и за секунда. Бийти беше малко мързелива и прекалено се притесняваше за това какво си мислят другите хора. Така че той си нахлупи шапката и тръгна нататък, стиснал Луси здраво за ръката, и решил да накара Джийн и Лесли да проявят разум. Не можеше да плати: във всеки случай не веднага, въпреки че очакваше да е скоро. Трябваше най-после късметът му на масата за карти да проработи. Казано честно, не би могло да е по-лошо.

— Татко, вървиш прекалено бързо.

Хенри забави и стисна леко ръчичката ѝ.

— Съжалявам, миличка.

— Мама ми разрешава да събирам камъчета.

— Днес нямаме време. — Но го засегна, че го сравнява с Бийти.

— Ох, днес съм голям мърморко. Давай, Луси. Намери си хубави камъчета.

Топлите ѝ пръстчета пуснаха неговите и тя хукна към края на пътя. Гледаше я с усмивка на лицето, давайки си сметка, че детето винаги го караше да заприличва на идиот. Всеки път, когато я

погледнеше, всяка мисъл за нея го размекваше. Нощта, в която се беше родила — смесица от ужасни гледки с кървища и гърчене на тяло, които не можеше да забрави колчем погледнеше Бийти — беше като че ли Луси директно се бе озовала в ръцете му и сякаш му казваше: „Аз съм твоя, никога не ме оставяй“.

Стигнаха до подножието на хълма. Магазинът беше празен в късния следобеден час. По-едрата жена, Лесли, внасяше вестниците, докато Джийн броеше касата вътре. Луси изтича към задния ъгъл с куклите, а Хенри се приближи до щанда.

Джийн погледна нагоре, без да се усмихва.

— Господин Макконъл? Надявам се, че сте дошли да си платите сметката.

Хенри не беше от хората, които се усмихват и очароват. Той заговори просто и с достойнство.

— Не съм в състояние да платя в момента. Искam да удължа кредита си до трийсети април, когато очаквам, че ще мога да го изчистя напълно. — Ето. Не беше чак толкова трудно да се каже, защо Бийти толкова се плашеше?

— Не.

Хенри примига.

— Моля?

— Не. Не мога да удължавам кредити на лоши длъжници. Много хора изпитват финансови трудности, господин Макконъл. *Истински*. Но само вашето семейство моли за повече, отколкото сме в състояние да ви дадем.

Изпълни го ярост. Какво имаше предвид тя под „истински“? Да не би Бийти да им беше казала за хазартните му дългове? Не можеше ли да си държи устата затворена? Глупачка такава! Ръцете му се свиха в юмруци и той изпита непреодолимо желание да ги стовари върху шкафа, на който ги бе подпрял, да чуе успокоителното разбиване на стъклениците му витрини.

— Виждам, че това, което ви казвам, не ви харесва — каза Джийн, — но нищо не можете да направите, за да промените мнението ми. Освен, разбира се, ако не дадете парите, които ми дължите.

Хенри успя да се съвземе. Кимна веднъж, след което безмълвно се завъртя на пети. Отиде до задния ъгъл, където Луси се взираше с

големи, кръгли очи в една колекция от малки кукли, до които не можеше да достигне.

— Татко — каза тя, — бебето.

Той вдигна поглед и видя малка кукла бебе, по-малка от ръката му, облечена в червени дрешки. Луси го погледна с молещи очи. Той се прокле. Ако не беше загубил толкова много от Били — проклетия Били, мътните да го вземат! — щеше да може да купи тази малка играчка за детето си. Но в замяна на това...

Огледа се крадешком. Джийн си броеше парите, Лесли още беше отвън, задният ъгъл беше тъмен.

За един кратък миг куклата се озова в джоба му. Той избута Луси навън бързо, изшътквайки на възторжения ѝ смях. Взе я на ръце и забърза към празния пазар, където двамата седнаха и тя превърна в малка игра пребъркването на джобовете му, докато не намери куклата.

След това обвини малките си ръчички около врата му и изпищя щастливо.

Докато Луси си играеше с куклата, докато листата на чинара се сипеха около тях, докато параходите бавно се люлееха на котвите си в пристанището, яростта на Хенри утихна и той се почувства напълно нормално. И леко смутен. Че е откраднал играчка за дъщеря си. Дотам ли беше изпаднал? Някога знаеше какво да прави със себе си, с живота си. Но тогава се появи Бийти с нейните големи сини очи и нежната си бяла кожа... Дълго време тя беше най-голямата му любов. Сега, обаче, беше неговото най-голямо съжаление.

Особено сега, когато Моли го беше открила. Особено сега, когато Моли му беше писала, за да му каже, че баща ѝ в Ирландия най-после е умрял и ѝ е оставил малко състояние. Тя още си го искаше, въпреки всичко. Такъв човек беше Моли. Добър: сърце, направено от ръце на ангели.

Той се опита да се отърси от тези мисли. Онова вече не беше неговият живот. А този тук. Изглежда дълго Луси, усмихвайки се. Детето му донесе такова щастие и ако трябваше да избира наново, пак би стигнал дотук — до този миг на заедност; заслужаваше си. Би издържал без парите на Моли, без обожанието на Бийти. Заради любовта на дъщеря си би издържал всичко.

Макар Хенри категорично да беше забранил, Бийти почука тихо на входната врата на съседката си. Бийти беше отчаяна, откъдето и да го погледнеш; но най-отчаяна беше поради липса на пари. Единственият ѝ чифт обувки, с които дойде от Глазгоу, същите онези, с които бе избягала от Моркъм хаус, вече не можеха да се поправят.

Не че се канеше да моли Дорис за пари. Мисълта я ужасяваше. Но тя знаеше, че възрастната жена живее сама и се надяваше, че може да има повече работа, в която да ѝ помага срещу заплащане, докато Хенри го няма.

Бийти се наведе и оправи подгъва на рокличката на Луси. Щеше да се наложи скоро пак да я отпуска. Детето растеше толкова бързо.

— Какво правим тук, мамо?

— Трябва да говоря много бързо с госпожата, която живее тук. Казва се Дорис. — Тя се спря малко преди да каже: „Татко не бива да знае“, защото това бе сигурен начин да накара Луси да каже нещо. Никакви тайни не биваха да се пазят от татко. Щеше да разчита на факта, че Луси е малка и бързо се разсейва. Една следобедна игра с куклите в корабчето, направено от сапунерката, щеше да я накара да забрави.

Вратата се отвори и Дорис застана на прага, гледайки я с любопитство.

— Госпожо Макконъл?

— Бийти — каза Бийти и протегна ръка.

Дорис я пое бързо и се усмихна.

— Колко мило, че се отбихте. Да ви предложи ли чай?

— Аз... — поколеба се Бийти. После реши, че не може да създаде половинчато приятелство с тази жена. — Разбира се. Благодаря ви, с удоволствие.

След което побутна Луси навътре и я сложи да седне в дневната с малката кукличка, която Хенри ѝ беше купил — Бийти си беше съдържала езика: имаше толкова много други неща, от които се



нуждаеха много повече, отколкото от кукли — където се заигра щастливо, докато Дорис правеше чая, а Бийти оглеждаше стаята. Беше безупречна. Явно тази жена не се нуждаеше от помощ в домакинската работа. Всяка блестяща повърхност бе украсена с малки стъклени статуйки, китайски свещници, сребърни кутийки. Над камината висеше тежко, украсено разпятие. Рисунка с водни бои на Христос — със сини очи и руса коса — стоеше на полицата като снимка на любим роднина.

— Трябва да кажа — произнесе Дорис, наливайки чая, — че никога не съм си мислила, че ще ви видя в дневната си.

— Много съжалявам — изчерви се Бийти. — Двамата със съпруга ми предпочитаме да сме си сами. — Не беше съвсем истина. Хенри го знаеха в баровете. Нямаше съмнение, че Дорис е наясно с това.

— Не е нужно да ми обяснявате каквото и да е — каза тя и седна до Бийти на дивана с висока облегалка. — Просто се радвам, че дойдохте. Много съм самотна, откакто съпругът ми почина. — Тя замига често-често, после се усмихна насила. — Надявам се, че пак ще дойдете.

— Ами, това беше едно от нещата, за които исках да говоря с вас. Надявам се да намеря някаква работа: чистене, може би? Или готвене? Бива ме много да шия, ако се нуждаете от нещо да ви се поправи.

Дорис поклати глава:

— О, не. Обичам да правя всички тези неща сама. Това ме поддържа във форма. А пък и нямам пари, за да наемам някого. Откак Том умря, трябва да съм внимателна с това, което имам.

Луси сега обикаляше стаята бавно, възхищавайки се на блестящите джунджурийки. Бийти се опита да скрие разочарованието си.

— Жалко, че не живеете малко по-на север. Братовчедка ми Маргарет в Люинфорд е шивачка и винаги има повече работа, отколкото може да свърши. Често наема млади жени като вас.

— Люинфорд? На какво разстояние е оттук?

— На петдесет мили, скъпа. Прекалено далеч, за да се пътува. Особено с малко дете. — Очите ѝ се спряха на Луси и тя се усмихна. — Много е красива, нали? С тази хубава червена коса.

— Прилича на баща си. Той винаги е бил красив. — Когато го произнесе, се запита къде бе отишло чувството ѝ към Хенри. Онези дни, когато един поглед от бледите му очи можеше да накара сърцето ѝ да задумка, бяха останали толкова далеч.

Тя изпи чая си колкото се може по-бързо, нямаща търпение да се прибере вкъщи сега, когато бе разбрала, че Дорис не може да ѝ помогне. Ако Хенри научеше, щеше да си има неприятности. Но Дорис се бе разприказвала надълго и нашироко за съпруга си, как са се срещнали, за трийсет и петте години добър живот, прекаран заедно, за шестте им деца, които живееха в различни места из цяла Австралия. Най-последно тя спря, за да предложи още една чаша чай.

— Не, не бива — каза Бийти. — Трябва да се прибере вкъщи.

— Утре непременно елате пак. Или вдругиден. Толкова е приятно човек да има компания.

Бийти се сви.

— Благодаря ви, че ме поканихте. Сигурна съм, че скоро ще се отбия.

Дорис ги изпроводи до вратата и се наведе да каже довиждане на Луси. Бийти загледа с любопитство как Дорис слага ръце около телцето на Луси и опипва рокличката ѝ. Тъкмо се накланя да възрази, когато Дорис извади малка стъклена фигурка на мишка.

— Не мисля, че това е твое, малката ми — рече тя мило и се изправи.

Лицето на Бийти пламна от срам.

— Луси! Откраднала си я! Как можа?

Момиченцето изглеждаше объркано.

— Хареса ми.

— Толкова съжалявам. Аз...

— Не мислете за това. Видях я да я скрива под роклята си и си помислих да ѝ дам шанс да я върне обратно. — Дорис изглежда добродушно Луси. — Не бива да вземаш нещата на другите хора. Исус те гледа винаги.

— Кой е Исус?

Бийти обърна Луси.

— Да тръгваме...

— Ако някога имате нужда някой да погледа детето, доведете я. Ще се радвам да е при мен.

Бийти заведе Луси вкъщи, искаше ѝ се да е послушала Хенри и да не се е опитвала да установява контакт с външния свят.

\* \* \*

Изкараха зимата, като горяха боклук в огнището, като запарваха все по-слаб чай, като молеха Били да им позволи да не плащат наем един месец, независимо че това нямаше да ги освободи от дългове. Били винаги с охота удължаваше кредита им и Бийти не знаеше дали е защото не може да си представи колко отчаяно е положението им, или просто е доволен, че ще получи допълнителна лихва върху заемите. Във всеки случай той беше най-добрият приятел на Хенри. Имаше седмици, в които единствената храна, която тя можеше да си позволи, беше овесена каша, хляб, мляко и мед. Забеляза, че дрехите ѝ стават все по-широки около кръста, въпреки че се стараеше Луси да има достатъчно за ядене. Тъй като Хенри имаше работа, не можеха да получават правителствена помощ. Но неговите пари изчезваха още преди да ги е получил, а той не можеше, или не бе в състояние да види надвисващата катастрофа.

Другите бяха дори по-зле: един ден се прибираха с Луси от разходка, когато видях семейството от другата страна на пътя — слаба, със сивкав тен на лицето жена, две плачещи бебета и мъж с покрусено лице — да седят на мръсните си дюшеци край шосето. Изгонени. Мъжът я бе погледнал и бе извикал с дрезгав глас:

— Моля ви... Имате ли нещо, което да ни дадете? Децата ми днес не са яли и нямаме къде да спим. — Бийти беше свела глава. Ако имаше нещо, което да им даде, щеше да го направи. Но не беше държала монета в ръцете си от четири дена.

— Нямаме нищо — извика той след нея. — Съвсем нищо.

Бийти бутна Луси вътре и затвори вратата; сърцето ѝ думкаше в гърдите.

— Какво правеха онези хора там? — попита Луси. — Какво ще правят, когато завали?

Но Бийти не отговори, отвлече вниманието ѝ с игра и се опита да забрави какво е видяла и чула. На следващата сутрин тях ги нямаше.

Зимният студ милостиво се вдигна и Бийти се въздържаха колкото може по-дълго от това да каже на Хенри да спре да пие и да играе хазарт, защото търпението му бе на свършване и ѝ се сопваше за най-малкото нещо. Но когато четвъртият рожден ден на Луси наближи и Бийти взе да се тревожи, че няма да има пари за подарък, или дори за захар и яйца за торта, не можеше повече да сдържа езика си.

Беше дъждовна вечер и звукът от трополенето му по покрива я измъчваше. Таванът в стаята на Луси течеше и постоянното отцеждане на капки в кофата понякога я държеше будна часове наред: Бийти искаше да е напълно сигурна, че е заспала, преди да говори с Хенри. Страхуваше се от скандал. В момента се занимаваше с една мъжка риза, която преправяше за Луси, а Хенри четеше. Обикновено двамата седяха така с часове, без да говорят, дългите разговори между тях отдавна бяха изчезнали.

Бийти стана и надникна в стаята на Луси. Дишането на детето бе дълбоко и равно. Тя затвори вратата и се върна в дневната, заставайки пред Хенри.

Най-накрая той вдигна очи.

— Какво има?

— Обичаш ли дъщеря си? — Нямахме намерение въпросът ѝ да прозвучи като предизвикателство, но силните, спотаени чувства на обида избухнаха.

— Разбира се.

— Смяташ ли, че не заслужава нови обувки? Че не заслужава да е сита? И да яде месо повече от веднъж на две седмици?

Хенри присви очи, зениците му се смалиха до размерите на главичка на топлийка. Той се надигна и стана, и сърцето ѝ замря.

— Какво искаш да кажеш? — попита той.

— Ти си късметлия. Изкарваш пари за прехрана. Но всичко отива за джин и за игра на карти. Ние сме бедни, Хенри.

— Всички са бедни — изсумтя той и отклони поглед.

Бийти си пое дълбоко дъх.

— Ако обичаш дъщеря си, ще спреш да пиеш и да играеш комар.

Реакцията му беше плашещо бърза и оскърбителна: силен шамар по лицето.

— Знай си мястото, жено — изсъска той. После се обърна и се отдалечи, докато очите ѝ се пълнеха с безпомощни сълзи. Не можа да

намери глас в себе си, за да извика подире му. Беше я уплашил.

\* \* \*

Когато дойде второто писмо, тя не бе в настроение да го игнорира.

Този път разпозна почерка, без да се налага да чете името на Моли. Усети топлина в гърдите.

Настани Луси на кухненската маса с един стар дървен пъзел и сложи чайник на печката. Поколеба се, преди да изразходи едно пени за газта, за да кипне водата, но след това реши, че си заслужава. След като водата кипна, увери се, че Луси не гледа и задържа плика внимателно в облака от пара, прокарайки нокти под капака на плика, като през цялото време усещаше пулса в гърлото си. Ако Хенри разбереше...

Лепилото се размекна и Бийти побърза да изключи газта. С треперещи пръсти отвори плика и зачете:

Скъпи Хенри, не мога да ти кажа колко се радвам, че получих писмото ти...

Обхваната от невяра и ярост, Бийти отпусна листа за миг. Значи беше писал на Моли? Беше забранил на Бийти да се свърже дори със собствените си родители, но смяташе за напълно приемливо да пише на съпругата си? Дишането ѝ стана плитко, дробовете ѝ сякаш трепереха.

— Какво има, мамо? — Луси я гледаше, наблюдаваше я с тези спокойни сиви очи.

Бийти се усмихна насилено.

— Нищо, скъпа. Завърши ли пъзела?

— Главата на котката я няма.

— О, миличка. — Бийти се застави да спре да трепери, хвана ръката на Луси и я измъкна нежно от стола. — Защо не отидеш в моята стая и не вземеш една от роклите ми, за да си играеш?

— Да! Мога ли да си сложа твоя гердан с мъниста?

— Само този път.

Луси излезе и Бийти върна вниманието си върху писмото, преглъщайки мъчително, преди да го отвори още веднъж.

Никога не спрях да се питам дали си добре и дали си щастлив. Все още си мой съпруг и винаги ще си такъв, независимо какви глупави решения си взел. Трябва да призная, че ми причини ужасна болка, когато чух, че имаш дете; както знаеш, едно от най-горещите ми желания бе да родя деца. Но не бях благословена. Ако можеш да изпратиш снимка на детето, това ще ми донесе огромна радост и облекчение...

Тигрицата в Бийти изръмжа. Тази жена искаше снимка на Луси? За какво, по дяволите? Тя нямаше права над детето и никога не би могла да има. Бийти първо трябваше да я убие.

След това започна да се чуди. Какво ѝ ставаше на Моли? Как можеше да е толкова мила? Хенри я беше изоставил, бе започнал нов живот на другия край на света, бе взел друга жена за своя съпруга. Къде беше яростта? Къде беше отровната ненавист? Скрита ли беше, или наистина нямаше такава?

Следващите два параграфа се отнасяха за Глазгоу, за времето, за трафика, за възрастната ѝ леля. Финалният параграф преряза сърцето на Бийти.

Заклучих от тона на писмото ти, че не възразяваш на идеята да играя отново роля в живота ти. Може би съм глупачка (не млада, красива глупачка като Бийти, боя се, доколкото трийсет и третият ми рожден ден приближава), но когато се съгласих да се омъжа за теб, го виждах като обвързване за цял живот. Нищо не се е променило. Ако искаш да ти изпратя пари за връщане обратно в Глазгоу, с радост ще го направя.

Твоя съпруга,

Как смееше? Как си позволяваше да изкушава Хенри да избяга с...

Изведнъж си даде сметка, че тя просто правеше това, което Бийти беше направила. Бийти беше изкушила Хенри; знаеше, че е женен. Беше слушала всичките му истории за Моли и за това колко била тъпа, как никога не искала да прави любов, колко старомодно се обличала. А тя не се бе замислила и за миг за Моли.

Искаше ѝ се да накъса писмото на парченца. Вместо това обаче внимателно залепи плика и сложи писмото на полицата. Щеше ли да я напусне Хенри? Сигурно не. Не би оставил Луси. Тя се успокои с тази мисъл за известно време, присъединявайки се към Луси в спалнята за една бурна игра, в която се правеше на възискателна клиентка. Бийти прие ролята на Джейн, бакалията бе отворена за работа. Двете играха и се смяха, после Бийти погледна Луси за миг в огледалото. Лъскавата ѝ червена коса, толкова подобна на тази на Хенри, върна съзнанието ѝ отново към връзката между баща и дъщеря. Осъзнаването я ужаси и кръвта ѝ изстина.

Може би Хенри си мислеше, че може да вземе Луси със себе си?

Изведнъж всеки нерв в тялото ѝ започна да пищи от паника. Ако Хенри си беше втъпил да отведе дъщеря ѝ в Глазгоу със себе си, тя какво можеше да направи?

Излезе от стаята, оставяйки Луси да негодува шумно, взе писмото от полицата и го хвърли в огнището. Гледаше го как се свива и почернява. Думите на Моли, поканата ѝ, сега бяха пепел.

— Какво правиш, мамо?

Бийти се обърна и видя Луси, все още предрешена, на прага.

— Няма значение. — Бийти стана, приближи се до Луси и се наведе, обвиняйки ръце около тесните раменца на момиченцето. — Толкова те обичам, миличката ми — каза тя.

Луси, винаги раздражителна с Бийти, сви рамене:

— Хайде. Трябва да си купя мед и свинско.

Бийти я последва в спалнята, сърцето ѝ биеше до пръсване в гърдите, но тя бе направила правилното нещо.

Имаше само два начина Хенри да облекчи вината си във връзка с рождения ден на Луси. Или да заеме пари от Били за подарък и торта, или да пие до безпаметство. Стомахът му се сви при тази мисъл — както ставаше всеки ден — и все пак предвкушването на изгарящата течност върху езика му накара сърцето му да спре да бие за момент.

Реши да направи и двете.

Малкото бюро, на което работеше, беше под прозореца на офиса на втория етаж, така че можеше да гледа надолу към тъмната блестяща повърхност на река Деруент. Но той рядко имаше възможност да ѝ се възхищава. Били не го оставяше без работа и за миг, не го оставяше да забрави количеството пари, които му бе дал назаем, както и благосклонността му, с които той вече бе злоупотребил. Хенри усещаше как бремето на този дълг лежи върху сърцето му.

Въпреки това стана и отиде в офиса на Били. Вратата винаги беше отворена. Били работеше здраво, независимо какво казваха за него, и беше добър работодател. Прекалено добър.

Хенри почука. Били вдигна поглед и му направи знак да влезе.

— Как мога да помогна?

Хенри заговори направо:

— Днес е рожденият ден на Луси, а аз няма да получа пари до петък.

— Искаш аванс от надницата си?

— Да. — Хенри забеляза декантера за бренди в ъгъла на бюрото на Били.

Били кимна.

— Давай. Налей едно и на мен.

Хенри направи каквото му казаха.

— Подходящо е за това време на деня — засмя се Били, вдигайки чашата си.

Хенри преглътна брендите. Затвори очи за миг, когато по гърдите му се разля топлина.

— Колко ти трябват? — попита Били.

— Пет шилинга?



Били бръкна в джоба си и извади монетите, подреждайки ги на масата.

— Хайде, вземай ги тогава.

Хенри ги събра с шепи, облиза устните си. Последва дълга тишина.

Били се пресегна за брѐндитo и му наля още една чаша.

— Чувствам се отговорен за теб, човече. Винаги си бил победител в Глазгоу. Знаеше добре кога да спреш. Не знам какво се случи, но лошият късмет те застигна, когато избра онова младо девойче пред съпругата си. Моли те държеше в правия път. С Бийти профукваш всичко.

Монетите се стоплиха в дланта му. Не можеше да ги върне обратно, не сега. Беше рожденият ден на момиченцето му. Обещаваше ѝ подарък от седмици. Можеше ли да понесе да види разочарованото ѝ лице тази вечер? По-скоро щеше да ослепее.

— Просто вземи парите, Хенри — каза Били.

— Удърж си ги от следващата ми печалба на карти.

Били се усмихна горчиво.

— Не печелиш достатъчно често, че това да е сигурно обещание, човече. Но няма значение. Просто ги вземи. Приеми го като бонус за рождения ден.

Хенри благодари на Били надълго и нашироко, мразейки се, че звучи толкова признателно. Толкова мекушаво.

След работа отиде в града. Не можеше да отиде в бакалията за подарък, тъй като им дължеше пари и щяха да искат първо да им ги плати. Докато вървеше, главата му се проясни. Какво потискащо място бе станал центърът на града, с мрачни, отчаяни хора, събрали се да молят за работа или за пари, или просто да са близо до други мрачни, отчаяни хора, с надеждата да не се чувстват толкова зле. Хенри беше горд, че има истинска работа. Бийти се оплакваше постоянно, но нямаше представа колко са по-добре от всички тези унижени хора, чиито хлътнали очи го следваха, докато ги отминаваше. Влизаше и излизаше от магазините, изхарчвайки спечеленото. Купи една кукла с китайски крака и присадена коса, както и торта, спря за едно бързо питие с останалите пари и тогава се върна вкъщи. Портата остърга плочника, когато я отвори, и Луси се появи на прага миг по-късно с къса памучна рокличка, която майка ѝ бе измайсторила от една от

старите ризи на Хенри. Това беше най-доброто, което Бийти можеше да измисли като подарък за рождения ден.

— Татко, татко! — извика Луси, като хвана крака му и го прегърна пламенно. — Донесе ли ми подаръка?

— Вътре, скъпа. Дай ми възможност да си поема дъх.

Бийти беше вътре, пред газовата печка, бъркаше рядка супа. Тя едва го погледна. Беше му ядосана. Винаги му беше ядосана.

— Я да видим сега — каза той и взе Луси в скута си. — Била ли си добро момиче?

— Да.

— Ще попитам майка ти. Била ли е добро момиче днес, майко?

Бийти се усмихна и докосна косичката на детето.

— Най-доброто.

Хенри посочи пакетите на масата.

— Кой да отворим първо?

Луси посочи една квадратна кутия, малките ѝ пръстчета потрепваха от вълнение. Хенри я разопакова и вдигна капака. Луси изписка:

— Торта! Мамо, торта!

Бийти погледна и очите ѝ се разшириха.

— Колко струва това нещо?

Хенри не отговори. Сложи другия пакет в ръцете на Луси и загледа с радост как тя вдига връвчицата, измъква отвътре кафява хартия и открива в нея куклата. Вместо да изпищи, Луси напълно занемя.

— Харесва ли ти, миличка?

Луси докосна копринената коса на куклата почтително.

— Ще я обичам вечно — каза тя.

— Хенри — започна Бийти разтревожено.

Хенри ѝ изшътка с раздразнено махване на ръката.

— Ти искаше детето да има торта и подарък. Не се оплаквай сега.

— Но...

Хенри бързо избута стола си назад. Не можеше да издържи да е в една и съща стая с нея, докато Бийти го гледаше неодобрително.

— Извикай ни, когато вечерята е готова.

— Може ли да вечеряме торта? — попита Луси.

— Не — бързо произнесе Бийти, сякаш се опасяваше, че той може да каже „да“. — Първо вечерята, после тортата.

Хенри дръпна момиченцето за свободната ръчичка. Другата се бе обвила собственически около кръста на куклата. В дневната момиченцето потъна в игра. Хенри седеше в стола си и я гледаше. Тя говореше на куклата, дълги монолози, прекъсвани от време на време, за да отговори куклата.

— Как ще я кръстиш? — попита той.

— На теб как ти е името? Когато не си татко?

— Хенри.

— Тогава ще я кръстя Хенри.

— Хенри е мъжко име. Какво ще кажеш за Хенриета?

— О, да. Харесва ми! На теб харесва ли ти, Хенриета? — Поредно мълчание. — Добре, тогава е решено.

Луси внимателно сложи куклата да легне върху износения диван, после допря пръсти до устните ѝ.

— Тихо сега, татко. Хенриета ще спи.

— Няма да вдигам шум — прошепна той.

Тя се изкатери в скута му и обви ръце около врата му. Лицето ѝ беше съвсем близо до неговото, дъхът ѝ миришеше на мляко и на сладко.

— Обичам те, татко.

— И аз те обичам, миличка.

— Обичам и мама.

Той замълча.

— Но теб обичам повече — продължи тя.

Хенри се опита да не се усмихва.

— Майка ти е добра жена.

— Понякога е тъжна.

— Така ли?

— Вчера беше тъжна. Дойде едно писмо и тя стана толкова тъжна, толкова тъжна, толкова тъжна. Не заплака, но съм съвсем сигурна. След това двете с нея играхме на магазинерка и купувачка известно време, след което тя се върна в дневната и изгори писмото в печката. Макар че зимата свърши.

Хенри усети, че се напруга. Беше изгорила писмо? Защо? Какво писмо? Какво се опитваше да скрие от него? Но след това си спомни

пиянското послание до Моли, което беше изпратил преди седмици. Дали беше отговорила?

— Татко! — Луси го гледаше с ясните си сиви очи. Осъзнаваше ли тя каква власт има върху сърцето му?

— Миличката ми — каза той, целувайки я нежно по бузките. — Не се тревожи за мама. Когато си легнем тази вечер, ще говоря с нея и ще се опитам да я развеселя.

\* \* \*

Бийти излезе от спалнята на Луси. Детето бе толкова възбудено от тортата и куклата, че се наложи Бийти да изпее дузина песни, преди да се успокои достатъчно и да заспи. Доволна от една страна, че рожденият ден е минал толкова щастливо, тя едновременно с това усещаше как товарът на тревогата отново се събира в гърдите ѝ. Как бе успял Хенри да си позволи такъв разкош? И след колко време трябваше да платят за него?

Напоследък се пазеше от него. Страхуваше се, че може да я удари отново. Но трябваше да разбере откъде са парите и колко дължат в момента. Затвори вратата на Луси и прекоси дневната. Хенри не беше в стола си. Беше се облегнал на полицата, отпуснал глава върху ръцете си. И гледаше незапаления огън.

Изчака го, да я забележи, че е там. Мина дълго време.

След което той вдигна поглед.

— Какво писмо си изгорила?

Въпросът беше неочакван, ужасяващ. Адреналинът прониза сърцето ѝ. Очите ѝ се отместиха към камината. Как беше разбрал?

— Луси ми каза — произнесе той, прочитайки изражението ѝ. — Поне не го отричаш. Може би не си достатъчно умна, за да лъжеш. — Думите му бяха язвителни. Той се изправи и отиде до нея. Краката ѝ сякаш бяха пуснали корени в пода. Намираще се толкова близко до нея, че можеше да подуши леко киселата му пот, брeндитo в дъха му. Лицето му беше зачервено, наболата му червена брада блестеше на светлината на лампата. Наистина ли го бе намирала за привлекателен? Какво се бе случило с тези чувства на пламенна любов? Тя остана неподвижна, стегната пред удара, който очакваше да последва.

— От кого беше писмото? — попита той с нисък шепот, изпълнен със заплаха.

Дали този път беше достатъчно умна, за да излъже? Не. Защото ако Моли му пишеше пак, питайки защо не ѝ е отговорил, щеше да я хване.

— От Моли — отвърна тя колкото се може по-ясно.

Очите му се присвиха.

— Прочете ли го първо?

— Да.

— Какво пишеше в него?

Бийти стисна устни и поклати глава. Усещаше, че дланите му се свиват в юмруци. Дишането ѝ се учести, всеки мускул и нерв в тялото ѝ се напрегнаха.

Този път той изрева:

— Какво пишеше в него? — От устните му се разлетяха слюнки, минаха покрай ухото ѝ.

Бийти отстъпи назад, вдигнала ръце пред лицето си.

— Не ме удряй — изхълца тя.

Очите на Хенри се разшириха. Изненада ли беше това? Бийти не можа да разчете изражението му. След това го видя как се стегна и възвърна контрола над тялото си, отпусна ръце и отстъпи от нея. Искеше да я удари: беше съвсем ясно. Но явно взе решение да не го прави. По някаква причина това ѝ се стори още по-ужасяващо от един шамар.

Гласът му беше леден.

— Няма ли да ми кажеш какво пишеше в писмото?

Тя отново поклати глава.

Хенри се отдалечи.

— Къде отиваш?

Той не отговори. Взе си шапката и сакото от закачалката на вратата и я затръшна след себе си.

\* \* \*

Бийти почти не спа. Напрегната от очакване Хенри да се върне, тя изпадна в състояние на полусън, като се стряскаше през цялата нощ.

Всеки път, когато се събудеше, проверяваше леглото до себе си. Празно. Напрегна слух да долови звуци от присъствието му в къщата. Не се чуваше нищо. Още не се беше прибрал. Тя дръпна тънките завивки върху себе си и се опита да заспи пак. Но съзнанието ѝ се връщаше отново и отново.

Той щеше да пише на Моли отново, разбира се, че щеше. Може би този път щеше да ѝ телеграфира. И веднага щом разбереше какво му предлага, щеше да поиска да замине за Глазгоу и да вземе Луси. Както и да го мислеше, откъдето и да го погледнеше, тя стигаше все до същото заключение. Каква причина имаше той да остава тук? Явно вече не я обичаше. Нямаше пари. Мразеше работата си. Животът му беше пълна мизерия. Ако някой ѝ предложеше на нея да се върне в Глазгоу, да се погрижи за финансите ѝ, тя нямаше да има търпение да тръгне. Може би беше параноична и не мислеше трезво, но изглеждаше прекалено рисковано да не вярва, че той ще тръгне. И какво щеше да стане с нея тогава?

В съзнанието ѝ започна да се оформя идея, идея, която не ѝ се искаше да признае. Хенри го нямаше. Сигурно спеше на кушетката на Били, после щеше да е на работа през целия ден. Щяха да минат часове, преди да се върне. Разполагаше с много време, за да се махне.

Защото колкото и да казваше, че обича дъщеря си, той беше жесток към нея. Харчеше парите им, преди да ги е изкарал, оставяше Луси без най-необходимото всеки ден, като в същото време ѝ купуваше абсурдни подаръци. И колко време щеше да мине, преди да го ядоса достатъчно, че да я удари, точно както беше ударил Бийти? Когато беше пиян, не можеше да се контролира. Изпълни я справедливо възмущение. Ето защо най-доброто нещо, което можеше да направи за момиченцето си, беше да го отдели от баща му. Макар и то да го обожаваше безмерно.

Бийти знаеше, че това щеше да е почти невъзможно. Но само *почти*. Тя си спомни съвета, който Кора ѝ беше дала: „На света има два типа жени, Бийти — такива, които правят нещата, и такива, на които им правят неща“. Беше ли я послушала? Не. Кора се бе опитала да я предупреди за Хенри, но тя бе решила да бъде погрешният тип жена: да позволи да ѝ правят неща.

Зачака да се съмне, задремваше и се будеше от обърканите сънища. Нямаше търпение слънцето да изгрее, за да може да отиде до

съседката и да попита Дорис за братовчедка ѝ, шивачката, за възможност за нов живот някъде, където Хенри не би я намерил.

По време на закуската Луси беше раздразнителна и капризна, искаше торта вместо рядка овесена каша. Бийти ѝ даде, прекалено уморена и разсеяна, за да настоява. На Луси ѝ липсваше баща ѝ, сякаш усещаше, че не е бил вкъщи през цялата нощ, и се чувстваше нервна от отсъствието му. Начинанието щеше да бъде трудно.

Точно когато разчистваше масата, Бийти чу ритмичните удари на тупалката на Дорис, която тупаше килими на предната си веранда. Като пусна приборите в мивката, тя обърса ръце в престилката си и забърза да отвори вратата.

— Дорис? — Ето, беше привела плана си в действие.

Дорис вдигна очи с любопитство. Те не се бяха срещали от деня, в който Луси се опита да открадне онази стъклена фигурка от Дорис.

— Да, скъпа?

Бийти прочисти гърлото си, опита се да запази гласа си спокоен.

— Бихте ли... дошли на чаша чай?

Дорис се усмихна.

— С удоволствие. Имам още малко работа...

— Не, моля ви — каза Бийти. — Съжалявам. Не мога да чакам.

Възрастната жена кимна веднъж, праметна килима през дървения лост и тръгна по пътеката. Сърцето на Бийти биеше силно, докато пропускаше Дорис вътре, и ѝ се искаше да се успокои. Това беше само първата стъпка. Днес трябваше да премине през много повече неща.

— Заповядайте в кухнята — каза Бийти. — Боя се, че още не съм разчистила след закуска. — Тя измъкна Луси от стола ѝ и я изпрати да си играе с Хенриета в стаята ѝ. Когато останаха сами, Бийти сложи чайника на печката.

— Наред ли е всичко, скъпа? — попита Дорис предпазливо, без да бърза да сяде.

— Заповядайте, седнете — покани я Бийти. — Страхувам се, че не разсъждавам нормално тази сутрин.

Дорис седна на масата и се огледа. Бийти се опита да види стаята през нейните очи. Опушените стени, обърнатите щайги вместо столове, беднотията. Собствената кухня на Дорис беше боядисана в зелено, на всяка масичка и рафтче имаше китайски бурканчета: за

захар, за брашно, за подправки, ориз, дори за бисквити. Зачуди се дали Дорис осъзнава колко са бедни.

Бийти се зае да прави чай, докато сякаш се гледаше отстрани. Накрая седна с Дорис и ѝ изпрати измъчена усмивка.

— Можете ли да ми помогнете? В беда съм.

— Нямам пари да ви дам — бързо рече възрастната жена.

Бийти поклати глава.

— Не искам пари. Искам да ми кажете за братовчедка ви, шивачката.

— Маргарет? — Лицето на Дорис омекна. — Тя живее далеч оттук.

— Аз искам да съм далеч оттук.

— Разбирам. Съпругът ви знае ли за това?

Бийти преглътна мъчително, после се насили да каже думите, които никога не си бе мислила, че ще каже на някого:

— Той пие и играе хазарт. Има сприхав характер. Забрани ми да се сприятелявам, дори да контактувам с родителите си. Страхувам се, че ще нарани мен и детето.

Дорис кимна и вирна брадичка.

— Тогава ще ви помогна да избягате. Маргарет ще ви приеме и ще ви даде работа срещу наема.

— Ще ни приеме ли? И момиченцето ми също?

— Маргарет е добра християнка и знам, че в момента никой не работи при нея. Има нужда от помощница, но няма много излишни пари. Ще се отнесе към вас с добрина.

По някаква причина думата „добрина“ накара Бийти да избухне в сълзи. Тя отдавна бе свикнала с грубостта.

— Добре — каза Дорис, потупвайки я по ръката. — Хайде, дете. Взехте правилното решение. Когато той види, че ви няма, и че сте взели момиченцето със себе си, ще съзре грешката си и ще стигне до Божието просветление. Тогава може пак да се съберете.

Бийти не каза нищо. Тя вече не искаше Хенри.

— Нали няма да му кажете къде съм?

— Кълна се в честта си. Не бих помогнала на пияница. — Тя потърка ръката на Бийти. — Хайде, опаковайте си нещата. Ще ви дам три пенита, да платите разносните за пощенската кола.



След час Бийти бе готова да тръгне към спирката на пощенската кола за града. В един кашон бе сложила съвсем малко неща: куфарите, с които бяха дошли от Шотландия, отдавна бяха продадени. Тя пхна в него една снимка на тях тримата — Хенри, Луси и тя самата, — но се запита дали няма да е по-добре, ако Луси забрави за баща си. Бийти нямаше спомени за себе си като четиригодишна; може би щеше да е по-милостиво да не ѝ се напомня за Хенри. Луси, с новата си кукла под мишница, питаше непрекъснато къде отиват, какво ще правят. Бийти ѝ каза да мълчи, каза ѝ, че това е приключение, че ще ѝ обясни всичко, когато тръгнат с пощенската кола.

Дорис чакаше до вратата, очите ѝ внушаваха непрекъснато: „Ти направи правилното нещо“. Бийти се опита да накара крайниците си да се чувстват като стоманени, а не от плът. Тя хвана здраво Луси за ръката, и без да се обръща назад, затвори вратата на къщата зад себе си.

Раздрънканата кола се носеше покрай черната вода, преминаваше през малки градчета и ниви. Бяха различно зелени от тези в Шотландия: по-матови, по-светли. Но слънцето бе по-ярко и Бийти си позволи да се ободри малко. Дорис ѝ бе написала инструкции на един лист. Тя трябваше да слезе от пощенската кола в Ню Норфолк и да вземе друга, която щеше да я откара още по на северозапад. Накрая в малък град на име Блай трябваше да изчака старомодна каручка до Люинфорд.

Смениха първата кола без проблеми, но по обяд Луси повърна върху дрехите си. Бийти я преоблече в чиста дрешка от багажа, но миризмата остана и на самата нея започна да ѝ се гади.

Пристигнаха в Блай, намериха мястото, откъдето трябваше да ги вземе каручката, и седнаха да чакат. Бийти носеше сандвичи с мазнина и мед, и двете с Луси си ги поделиха отстрани на пътя.

Бийти беше довольна, че се налага да спрат, макар и за малко. Недоспиването от предишната нощ придаваше на всички събития през деня кошмарни, нереални краски. В съзнанието си тя отново и отново превърташе фразата: „Напуснах Хенри, напуснах Хенри“, но въпреки това продължаваше да ѝ се струва, че не е истина. По каква причина бе избрала несигурността? Въпреки уверенията на Дорис, тя всъщност не знаеше дали Маргарет ще я приеме у дома си. И дали изобщо си е вкъщи. Ами ако бе решила да отиде на гости? Или на почивка?

— Мамо? — Гласът на Луси я откъсна от тревогите.

— Да, скъпа?

Луси се наклони към нея:

— Къде е татко?

— На работа е.

— Днес го нямаше на закуска.

— Не. Татко е... Няма да виждаме татко известно време.

Луси вдигна очи към нея. Слънцето накара червената ѝ коса да заблести.

— Защо не? — Сълзите вече заплашваха да потекат.

Бийти прехвърли въпроса в главата си. Как да обясни ситуацията на едно четиригодишно дете?

— Татко е болен — каза тя. — От такава болест, която е опасна за нас, ако сме близо до него.

— Но аз обичам татко. — Тя вдигна нагоре куклата Хенриета, сякаш да докаже думите си.

— И татко те обича. Само че не може да се грижи за нас точно сега, така че трябва да се махнем и да се грижим сами за себе си.

Луси се разплака не на шега.

— Той ще ни липсва. Знам го.

Накрая Луси се измори да плаче и седна на тревата. Бийти крачеше напред-назад и поглеждаше към пътя за каруцата. Според инструкциите на Дорис трябваше да е тук още преди час. Тя гледаше бележката отново и отново. Да, беше на правилното място, под табелката с името на града, в посока северозапад, на сто ярда от кръчмата. Замисли се да отиде и да попита за каруцата, но се страхуваше, че тя може да дойде в момента, в който се отдалечи. Денят стана прекалено топъл, влажен. Тя се увери, че Луси седи на сянка. В далечината можеше да чуе рекичка, която тичаше по камъните и ѝ се прииска да отиде да я намери и да пие от водата. Но не го направи. Чакаше и чакаше, докато си даде сметка, че е минал още един час и че пощенската кола сигурно няма да дойде. Стомахът ѝ се сви. Ами сега? Какво щеше да прави?

— Хайде, Луси — каза тя, разтърсвайки момиченцето, седнало отчаяно в тревата. — Трябва да отида до онази кръчма и да попитам за пощенската кола.

Луси се изправи и хвана майка си за ръка. Тръгнаха заедно — Бийти хвърляше поглед през рамо отново и отново — и влязоха в хладната кръчма. На бара седяха пет-шест мъже и всички погледнаха, изненадани при вида на жена и дете. Миришеше така, сякаш бирата беше проникнала в дъските на пода.

— Тук не се допускат жени, скъпа — каза барманът любезно.

— Само исках да разбера... Пощенската кола до Люинфорд?

— А, старият Франк. Страшен негодник. Не пътува в бурни дни; смята, че гръмотевиците плашат конете.

— Бурни? — Тя си помисли за времето навън — горещо и ясно.

— Имаме стая отзад, ако трябва да останете тук за през нощта.

— Не, аз... — Тя нямаше пари. Само едно пени за пощенската кола. Но пощенската кола не идваше. — Далече ли е пеша?

Той присви очи, пресмятайки.

— Хм. Към три часа. Малката обаче може да ви забави. Да ви предложи вода?

Бийти пое чашата с благодарност и даде и на Луси да се напие. Изслуша напътствията как да стигне до Люинфорд и оставяйки се на съдбата си, потегли.

След половин час по пътя забеляза на хоризонта да се събират първите тъмни облаци. След още половин час, когато Луси започна да мрънка, че не може да направи и крачка повече, чу първия гръмотевичен тътен.

Сърцето ѝ беше преживяло толкова много за днес — страх, надежда, несигурност, — че едва не се пръсна пред тази нова заплаха. Ето ги — вървят по някакъв черен път по средата на нищото, докато се задава буря. Тя спря за момент и Луси седна с благодарност край пътя. Пот се стичаше под блузата ѝ.

Подслон. Това трябваше да е първият ѝ приоритет. Беше опасно да стоят под дърво по време на буря, така че трябваше да намери къща или барака, или нещо с покрив. Каквото и да е. Тя се обърна в бавен кръг. На изток се виждаха километри гъсти, заплетени шубраци, но на запад имаше широки ливади, оградени с бодлива ограда или високи тополи, между клоните на които прелитаха скорци. Ферми. Фермите означаваха къщи.

— Мамо? Уморена съм.

— Знам, скъпа, знам. — Бийти присви очи към небето. Фронтът на бурята се придвижваше бързо, но още нямаше дъжд или вятър. — Ще отидем до онази ливада и ще проверим дали има къде да си починем.

Луси кимна и стана.

— Добро момиче — похвали я Бийти и я поведе към оградата. — А сега ще трябва да легнеш по коремче и да се провреш под нея. Хайде, внимателно. — Бийти повдигна телта, доколкото позволяваше, като гледаше как Луси се плъзга отдолу, така че нито един шип да не закачи дрехата или косата ѝ. — Като змия. Точно така.

Бийти пхна кашона отдолу след нея, но знаеше, че тя самата няма да може да мине. Затова се опита да раздели двете средни жици и да мине между тях. Докато се провираше, закачи роклята и прасеца си на един от бодлите. Заболя я.

— Мамо, кървиш.

Тя притисна полата към раната и кървенето бързо спря.

— Няма нищо. Хайде. Приближава буря. — Едва изрекла тези думи, се изви вятър.

Изкачиха с труд хълма и оттам Бийти можеше да види безкрайни километри ливади. Зелени хълмове с меки очертания, прекъсвани от големи, плоски скали. Тук-там самотни евкалипти, живи, или мъртви и побелели — домове за врани. Но никакъв чифлик. Всъщност, нямаше крави, нито пък овце. Започна да подозира, че нито фермата е толкова голяма, нито пък е действаща. Но в далечината съзря малка бяла постройка. Барака. Тътенът на гръмотевиците се приближи и над полята падна студен мрак.

Тя взе Луси на ръце и забърза надолу през ливадите, когато закапах първите едри капки дъжд. *Моля те, не позволявай да ни измокри до кости.* Когато се приближиха, стана ясно, че половината от покрива на бараката го няма, нямаше и врата. Сърцето ѝ се сви.

Ярка светкавица разцепи небето. Бараката беше единственият им изход.

Стигнаха до нея точно когато дъждът се усили. Дъските на пода бяха изкорубени и на петна, но ако седяха в най-вътрешния ъгъл, нямаше да ги намокри. Бийти взе Луси в скута си и се застави да отпусне мускулите си. Луси още миришеше леко на повръщано. Бурята се премести над тях, влажните пориви на вятъра превърнаха потта върху телата им в лед. Светкавиците и гръмотевиците се застигаха, след което небето се разтвори и отгоре се изля порой. Луси се разплака и започна да вика Хенри. Накрая заплака и Бийти. Тя също плачеше за Хенри, за мъжа, какъвто изглеждаше, че е, но не беше. Плачеше за самотата си, за това, че е изолирана от семейството си, за познатия живот. Плачеше и за дъщеря си, която беше истинска красавица и заслужаваше най-доброто в живота, но беше свършила в бедност и несигурност, зъзнеца в една буря далеч от къщи.

Дъждът не намаляваше. Валя час, че и повече, докато подът на бараката накрая се наводни и те трябваше да се изправят, с пълни с

вода обувки, за да не се намокрят. Луси се залепи за полата на Бийти, докато Бийти обмисляше какво да направи. Не можеха да останат тук цяла нощ, беше прекалено мокро. А Люинфорд се намираше на часове път пеша. А ако не искаха, от друга страна, да са навън, да ходят в тъмното, трябваше да тръгнат веднага.

Но как да кажеше на малкото си, изтощете дете, че трябва да върви в дъжда? Затова стоеше, измръзнала, и чакаше някакъв знак. Но знаци нямаше, нямаше нищо, освен тази ужасна реалност и този мъчително труден момент.

— Луси — каза тя, — съжалявам скъпа, но трябва да се върнем обратно до пътя и да продължим да вървим.

— Защо?

— Защото, когато нещата изглеждат много зле, силните хора продължават да вървят.

Луси пристъпи решително и протегна ръка към тази на майка си.

— Добре, мамо.

Бийти я хвана и те тръгнаха в дъжда.

Вървяха миля след миля, дъждът понамаля, но не спря. Кашонът под мишницата ѝ прогизна и хлътна. Луси не се предаваше, движеше енергично малките си крачета и за първи път Бийти усети искрица надежда. Щяха да стигнат Люинфорд — сигурно вече бяха изминали няколко мили — и Маргарет щеше да ги приеме, щяха да започнат нов живот, обикновен живот, без страх. Постепенно дъждът премина в ръмене, и след малко тя осъзна, че е спрял напълно. Ниско на хоризонта през облаците се провря слънчев лъч.

Заобиколиха един завой, сигурно се намираха на половин час от дестинацията си. В този момент Бийти видя.

Пътят беше прекъснат. Издигнатата пътека над реката беше залята. Самата река беше препълнена, понесла тъмна, мътна вода. Бийти спря и Луси се закова зад нея.

Съзнанието ѝ беше празно. Не можеше да се фокусира върху нищо. Какво трябваше да прави сега? Не можеше да се върне или да заобиколи — не знаеше пътя и Луси беше изтощена. Същевременно не можеше просто да стои и да чака водата да спадне. Можеше да започне отново да вали и да ги измокри още повече. Освен това температурите спадаха с настъпването на нощта и щяха да замръзнат до смърт, ако не

отидеха скоро някъде на топло и сухо. Прииска ѝ се да заплаче. Да седне на земята, да отпусне глава на коленете си и да се разридае.

— Почакай тук — каза тя на Луси и остави кашона на земята.

Приблужи се до издигнатата над реката пътека и забеляза, че в края ѝ са се насъбрали клони и отломки. Това означаваше, че реката не е чак толкова дълбока, все пак. Тя предпазливо стъпи с единия си крак на пътеката. Водата се издигна до глезените ѝ. Направи още една стъпка. Не ставаше по-дълбоко. Бавно, съвсем бавно продължи напред, проверявайки цялото разстояние. Водата беше бърза, но не дълбока. Ако пренесеше Луси през реката, можеше...

В този момент се обърна и видя, че Луси не я чака, а е тръгнала след нея през водата, която покриваше краката ѝ до колене.

— Луси, не! — Тя зацапа обратно, забавена от калта по обувките и бързия порой.

В този момент отломките в края на пътеката се раздвижиха. В началото само се плъзнаха встрани, след което внезапно се откъснаха и се понесоха, изплъзвайки се изпод краката на Луси. Луси се прекатури и бе отнесена от пътеката. Тя се хвана за един нисък клон, увиснал на трийсетина сантиметра над реката.

Бийти изкрещя:

— Луси! Луси! — Гърлото ѝ беше прегракнало. Тя изтича по пътеката над реката към брега, хвърляйки се по очи, като се опитваше да хване ръката на Луси.

Момиченцето извика:

— Татко!

— Хвани ръката ми, скъпа.

Луси се протегна... но не успя да я стигне, макар да ги делиха не повече от десет-двайсет сантиметра.

— Искam татко!

Бийти се доближи още малко, съзнавайки, че ако падне в придошлата река, с тях двете е свършено.

— Моля те, опитай пак, скъпа.

Луси отново протегна ръка, но този път изпусна клона, за който се държеше. Бийти усети за миг докосването на пръстчетата ѝ, след което момиченцето изчезна под водата.

— Не!

Изведнъж се чу плясък, сякаш от нищото. Един мъж от другата страна реката се хвърли във водата. Бийти нямаше представа кой е и откъде се е появил, но видя гладък, гол гръб с цвета на кафе с мляко, да изчезва във водата. Миг по-късно той отново бе на повърхността, като стискаше Луси в ръцете си.

— Луси! — извика Бийти.

— Мамо — прошепна тя уплашено, опитвайки се да се измъкне от ръцете на непознатия.

Поне дишаше.

— Стой при него! Дръж се здраво!

Мъжът се измъкна от водата и остави внимателно Луси на брега. Изправи се и погледна към Бийти с усмивка.

— Ще прекося и ще ви взема.

В очите ѝ избиха сълзи.

— Благодаря ви. Много ви благодаря.

Тя изтича за кашона си, докато непознатият премина, след което я преведе уверено през реката. Тя се втурна към Луси, която се притисна към майка си с благодарност. Момиченцето хлипаше и Бийти го взе, залюля го, вслушвайки се в ударите на собственото си сърце, което постепенно забавяше ритъм и се успокояваше.

Накрая тя върна вниманието си към мъжа. Той отново бе облякъл ризата си, но още не я бе закопчал.

— Никога не бих могла да ви се отблагодаря — каза тя.

Той сви рамене.

— Какво друго трябваше да направя, госпожо? Да гледам момиченцето как потъва?

Тя му се усмихна и подаде ръка.

— Казвам се Бийти. А това е Луси.

Той пое ръката ѝ и я стисна веднъж, след което я пусна. Кожата му беше много топла.

Луси вдигна очи, по миглите ѝ още имаше капки вода.

— А ти как се казваш?

— Чарли — отвърна той.

— Спасихте ни живота — каза Бийти.

— Забелязах ви на триста метра оттук — каза той. — Опитях се да изтичам и да ви предупредя. Видях, че малката ви последва.

Бийти стисна силно ръката на Луси.



— Трябваше да предвидя, че няма да ме послуша. — Тя гледаше Чарли в късната следобедна светлина. Той имаше тъмна, къдрава коса; очите му бяха почти черни. Тя бавно осъзна, че сигурно е абориген; никога не беше виждала такива като него преди. Не можеше да прецени възрастта му: може би беше няколко години по-млад от нея. Имаше момчешки вид с непокорните си къдрици, дългите мигли и гладко избръсната брада. В този миг си даде сметка, че го гледа втренчено и отклони очи.

— Накъде сте тръгнали? — попита той, докато се закопчаваше небрежно.

— Люинфорд. Вървахме през целия път от Блай. Пощенската кола не дойде.

— Тя не пътува в бурни дни. — Чарли нахлупи шапката на главата си. — Аз тъкмо идвам от Люинфорд — каза той предпазливо. — Приятели ли имате там?

— Да. Не. Отиваме да се срещнем с Маргарет Дей. Братовчедка ѝ каза, че можела да ни приеме у тях.

— Да, госпожа Дей ще ви приеме. Не се тревожете.

— Тя... мила ли е?

Чарли сви рамене.

— Не и към мен. — После се засмя. — Но иначе е мила, да. Искате ли да ви заведе дотам? Да ви пазя?

Бийти всъщност искаше това силно.

— Създаваме ви главоболия.

Той поклати глава.

— Госпожо, цялата сте мокра, момиченцето ви е измръзнало и уплашено. Ако нямате нищо против това, че съм черен, ще ви помогна.

— Черен... Не, разбира се, че нямам нищо против. Вие ѝ спасихте живота. — Бийти се усмихна слабо. — Ще ви бъде благодарна, ако ни придружите.

Чарли се наведе и се усмихна на Луси:

— Искаш ли да се возиш на гърба ми?

Луси се нацупи и тръсна глава. Но Чарли не обърна внимание, вдигна я и я метна на гърба си.

— Хайде.

Луси, довольна, че не се налага да върви, обви ръце около врата му. Бийти взе кашона си отново — дрехите вътре бяха прогизнали — и

те тръгнаха. Калта жвакаше в обувките им.

— Трябва да отбележа, че имате очарователен акцент, госпожо.

— Моля ви, наричайте ме Бийти. Аз съм наполовина шотландка.

— Шотландия. Далече е оттук. Вие сте още по-далеч от дома си от мен.

— Вие откъде сте? — Той вървеше много бързо и тя трябваше да подтичва, за да го настигне.

— Аз ли? От Залива. Най-горната част на Австралия. Изминах целия път до долу. След това мога да тръгна на запад. Мога да остана за известно време. Харесва ми меката светлина тук.

— Абориген ли сте? — Не знаеше дали е грубо да го попита, но никога досега не беше виждала човек, който да не е бял.

— Да. Майка ми беше аборигенка. Баща ми бил бял. Само че духнал нанякъде. Стара история.

— Никога ли не сте го виждали?

Той замълча за миг, после каза:

— Стара история. Никога не мисля за това. Нямам родители. Сега съм самичък на света, сам се грижа за себе си. — Тъжно изражение прекоси челото му и тя внезапно си даде сметка, че е по-възрастен от нея. Може би с десет години.

След доста време вървене се появи бяла табела, на която пишеше „Люинфорд“. За първи път този ден тя си позволи да изпита облекчение. Бяха пристигнали. Най-после.

След знака пътят се разклоняваше наляво и Бийти видя редици къщи, сенници на магазини и коли, паркирани на черния път.

— Трябва да тръгнете насам. — Чарли посочи към града. — После първата пряка вляво е улицата на госпожа Дей. Къщата с розите отпред е нейната. — Той се наведе и внимателно остави Луси долу.

— Не можеш ли да ме носиш? — попита Луси. — Уморих се да вървя.

Чарли поклати шава:

— Съжалявам, малката ми. — Той стана и кимна на Бийти: — Съжалявам, госпожо. Вече не съм добре дошъл в Люинфорд. Бях си тръгнал завинаги. Трябва да си занеса багажа обратно до реката и да отида в Блай да си потърся работа.

— Не сте добре дошъл? Какво се е случило?

— Сигурен съм, че ще чуете за това. — Той ѝ се усмихна. — Грижете се за малката. — После помилва Луси по косата. — И ти се грижи за майка си.

— Ще се грижа. Също и за татко. Когато стане по-добре.

Чарли вече се отдалечаваше:

— Браво на теб.

— Довиждане. Благодаря ви — извика Бийти подире му.

Той вдигна ръка за сбогом, но не се обърна.

\* \* \*

Хенри реши, че се нуждае от едно питие, преди да се прибере къщи. От едно станаха две, после три... И накрая се стъмни, преди да се върне в къщата, двайсет и четири часа, след като бе излязъл. Надяваше се, че Луси още ще е будна: усещаше липсата ѝ с всеки сантиметър от кожата си. Тя бе единствената причина, поради която изобщо се прибираше. Щеше да се радва да приключи с Бийти, да сложи край на осъдителните ѝ погледи и многострадално изражение, както и пълната ѝ неспособност да върти домакинство без излишни разходи.

Забеляза веднага, че не свети. Или и двете спяха, или Бийти се опитваше да пести от сметката за електричество. Бодна го вина: тази седмица бяха останали толкова малко пари за получаване. Току-виж са им спрели електричеството.

Със замъглено от алкохола съзнание той започна да се мъчи да отключи в тъмното. Накрая влезе и понечи да светне. Голата крушка го обля с жълтата си светлина.

— Бийти! — каза той. Знаеше, че не трябва да говори високо и да буди Луси, но тя бе толкова красива, когато се събудеше. Толкова топла и сънена. Влезе в главната спалня. Вратата беше отворена. На отразената светлина от коридора можеше да види, че леглото е празно. Любопитен, влезе в кухнята. От нея нямаше никаква следа.

Разбира се, сигурно беше заспала до Луси. Промъкна се до детската стая и отвори вратата. Беше празна.

— Луси! — извика. Нотката на страх, която се промъкна в гласа му, го изплаши още повече. Къде беше тя? Да не би някой да я е

отвлякъл? Защо Бийти не е била тук, за да я опази? Тръгна, залитайки, от стая в стая, като оставяше всички лампи светнати. Нямаше никаква следа от тях. Излезе в градината, мина покрай пералнята. Ризите му още висяха на телта, призрочни силуети в мрака.

— Луси? Бийти?

— Те заминаха.

Той се обърна, когато чу гласа. Възрастната жена, която живееше в съседната къща до тях, стоеше до задната си врата, явно се беше събудила от виковете му. Не знаеше името ѝ.

— Какво имате предвид? — изгледа я той.

— Напусна ви, взе и детето. — Пръстите ѝ стискаха здраво рамката на вратата. Страхуваше се от него.

Гневът му беше толкова силен, че едва не избухна. Успя, обаче, да го преглътне. Ръцете му натежаха и се отпуснаха надолу, ушите му писнаха.

— Къде отиде?

— Ако е искала да ви каже, щеше да ви остави бележка. — В тъмнината чертите на жената изглеждаха жестоки. Като на хищна птица. Но в същото време тя се сви леко от гърмящия му глас. — Видях я на автобусната спирка тази сутрин. Каза ми всичко за вас.

— Тя не знае нищо за мен — промърмори той, отдалечавайки се.

— Господ ви дава шанс — провикна се жената подире му, окуражена от тръгването му. — Казва ви, че не може да продължавате да пиете и да играете хазарт.

Хенри затръшна вратата след себе си и се стовари в един стол до кухненската маса. Обгърна го тишина. От устните му се откъсна тих стон. Той отпусна глава на масата и се заслуша в глухите удари на сърцето си.

Бийти вдигна Луси, подпря я на хълбок с една ръка и пъхна прогизналия кашон под мишница. И закрачи. Надолу по изровения черен път, покрай кръчмата с червен ламаринен покрив и едри, грубо изсечени червени тухли. Покрай бакалница, поща, покрай една сводеста тухлена врата. Покрай хлебарница, банка, магазин за мебели втора ръка и редица от къщи: някои дървени, някои каменни, всички с наклонени ламаринени покриви. После пое по пряката наляво, както ѝ беше казал Чарли, и мигновено позна къщата на Маргарет: облицована с бледожълти избелели дъски, с павирана предна пътека и обилно цъфтящи розови храсти. Миг на несигурност: ами ако Маргарет откажеше да ги приеме? Започна отново да ръми. Тя изправи гръб, тръгна решително към входната врата под навеса на верандата и почука кратко.

След няколко секунди една жена отвори вратата. Беше много помлада, отколкото си бе представляла Бийти — може би наближаваше четирийсет; имаше красиво лице и бе леко закръглена.

— О! Вир-вода сте! — Маргарет отвори вратата по-широко. — И детето! Мога ли да ви помогна?

— Идвам от Хобарт. Бях съседка на Дорис Пени. Тя каза...

— Влезте, влезте. Имате ли сухи дрехи? Мога да ви дам някакви назаем. Да приготвя ли топла баня за момичето? Какво ви се е случило?

Бийти нямаше думи. Любезността на Маргарет беше повече, отколкото можеше да понесе. Когато прекрачи прага, дъното на кашона се откъсна. На пода се изсипаха купчина мокри дрехи. Тя потисна риданията:

— Съжалявам — произнесе, — беше дълъг ден.

— Тогава влезте и се разполагайте. — Маргарет се наведе и започна да ѝ помага да съберат нещата.

Къщата на Маргарет, както тази на Дорис, беше подредена и пълна. Меки мебели, джунджурийки, картини, дори шевна машина.

Един кръст върху стената, изображения на Исус и Мария, строфи от Библията, избродирани с кръст бод върху възглавничките. Докато Маргарет се суетеше, Бийти я следваше от стая в стая, разказвайки неувверено за тяхното пътуване и бурята. Луси мълчеше. Беше напълно изтощена. Маргарет ги заведе в банята си и подготви топла вана.

— Предполагам, че и вие искате да вземете една? — попита тя.

— Наистина трябва да поговорим за...

— Първото, което трябва да направим, е да се уверим, че сте чисти, сухи и нахранени. Ще говорим, когато детето заспи. Няма да ви пусна да ходите никъде през нощта. Имам допълнителна стая.

Така че Маргарет ги остави и Бийти се потопи благодарно във ваната с Луси, оставяйки топлата вода да отпусне вдървените ѝ мускули. Тя придърпа Луси към себе си, гръбчето на детето се опря в гърдите ѝ. Беше толкова хилаво: как не беше забелязала досега, че расте толкова слаба? Заля я възхитително чувство — на облекчение, на доволство, че е направила правилното нещо. Целуна мократа коса на Луси.

— Обичам те, момиченцето ми.

— Кога пак ще видим татко?

— Първо ще се устроим тук. Трябва да бъдеш търпелива.

Прекалено изморена, за да плаче, Луси се отпусна върху нея. Бийти се запита колко ли време ще отнеме Луси да забрави баща си, или поне да забрави колко лудо го обича.

Чиста, суха, облечена в някакви дрехи на Маргарет, които ѝ бяха прекалено големи, и нахранена с топла овнешка яхния, Бийти седна на дивана срещу Маргарет в стола. Луси лежеше в скута ѝ и тя галеше косата ѝ, докато момиченцето се унасяше в сън. Тя самата едва държеше главата си изправена от умора. Но Маргарет още не ѝ бе показала свободната стая, освен това имаше да се обсъдят важни неща.

— Е, как е Дорис? Добре ли изглежда? — попита Маргарет, като взе един гергеф и игла.

Пръстите на Бийти я засърбяха да шие. Харесваше ѝ начина, по който това я успокояваше.

— Имате ли още едни от тези? — попита тя.

Маргарет се усмихна и подритна към нея кошница с различни платове и конци. Бийти си избра едно парче, малко червени конци и игла, и започна да шие. Луси дишаше спокойно в скута ѝ.

— Дорис ми каза, че може да имате работа за мен, така че да мога да си изкарвам за наема.

— Винаги имам работа. Шия и поправям дрехи. Заета съм. Със сигурност можеш да си изкарваш наема, като ми помагаш. Но ще е необходимо да се включиш и в разходите за храна, особено при положение че и малката е с теб. Можеш да кандидатстваш за правителствена помощ, макар че ще трябва да изминеш двайсет мили нагоре по пътя до следващия град, за да го направиш.

Сърцето ѝ се сви.

— Няма ли някаква друга работа в града?

— Може и да има. Аз ще ти дам някакви пари, докато се устроите. — Тя се усмихна. — Не бива да се притесняваш. Тук ще си на сигурно.

Бийти наведе очи и погледна Луси. Осъзна, че плаче.

— Благодаря ви — прошепна тя, макар да не беше сигурна, че Маргарет я чу. След малко се съвзе и отново вдигна поглед. — Мъжът, който ни помогна, който спаси Луси, каза, че не бил добре дошъл в Люинфорд. Напуснаше го.

Маргарет присви очи.

— Как се казва?

— Чарли.

— Чарли Харис?

— Не го попитах за фамилията.

— Създава неприятности. Тези мелези стоят с единия крак в нашия свят, с другия — в техния. Трябва да се съберат заедно някъде, далеч от белите, където не им е мястото.

— Какви неприятности? — Бийти си помисли колко внимателен бе мъжът с Луси. Не искаше да съди Маргарет, която се държеше толкова любезно. Но Чарли, с когото се бе запознала, не заслужаваше подобни упреци.

— Той управляваше „Дивото цвете“, овцеферма в другия край на града. Но през цялото време е крадял от шефа си. Е, самият Рафаел Бланчард може да е мошеник, но един черен не би трябвало да краде от бял, това е положението.

— Не мога да не да кажа — осмели се да се намеси Бийти, — че Чарли ми се видя много приятен.

Маргарет изсумтя, игнорирайки темата.

— Дори един спрял часовник показва точното време два пъти дневно. — Тя остави настрана гергефа и впери поглед в Бийти. — Този твой съпруг, възможно ли е да дойде и да поиска да се върнеш обратно?

Бийти реши да бъде честна.

— Той не ми е съпруг. Съпруг е на друга.

Устата на Маргарет се изви сурово надолу и цялата красота изчезна от лицето ѝ.

— И детето е извънбрачно?

— Да. Бях много млада и много глупава.

— Кръстено ли е?

Бийти поклати глава.

— Ще трябва да го уредиш. На Мод стрийт има малка църква. Аз преподавам в неделното им училище. Тя може да идва с мен.

Бийти не знаеше какво да каже.

— Добре. Значи е решено — продължи Маргарет.

Бийти за миг изпита ужас. Какво точно беше решено? Но след това си помисли, че неделното училище и кръщенето не биха навредили. Останаха известно време мълчаливи и най-накрая Бийти каза:

— Съжалявам много, Маргарет, но едва държа очите си отворени.

Маргарет се усмихна, красотата ѝ се върна.

— Бедничката ми, сигурно си изтощена. Остави детето тук за малко, за да ти покажа свободната стая.

Тръгнаха по тесния коридор към пералнята, където дървено стълбище водеше към таванска стая. Миришеше на прах и на лека влага. Маргарет запали лампата. Таванът беше нисък и островръх, по ъглите се беше събрала паяжина. Подът беше покрит със стари вестници. Имаше гардероб и едно легло с тънък дюшек в средата на стаята.

— Не е много — каза Маргарет, — но е покрив над главата.

Бийти се усмихна насила.

— Ще го приема с благодарност.

— Ще ви дам чаршафи.

Бийти се утеши с мисълта, че ще изчисти стаята и ще купи някакви килими за пода. Чаршафите на Маргарет бяха меки и красиви,



и тя бе щастлива да сложи Луси между тях, да се сгуши до нея и най-после да заспи.

\* \* \*

През първите няколко седмици бяха непрекъснато заети и се хранеха добре. Маргарет научи Бийти да използва шевната машина и Бийти пое изцяло поправката на дрехите. Имаше две кошници и всеки ден пристигаха още. Никой нямаше пари за нови дрехи, а старите трябваше да се преправят така, че да издържат колкото се може по-дълго. След прекараните в шиене сутрини, следобедите бяха свободни за Луси. Те събраха старите вестници и изтъркаха пода на стаята си, изчистиха паяжините и Луси дори убеди Маргарет да им остави една малка картина — кораб, който се носеше по една река — да виси на стената. Маргарет вземаше Луси веднъж седмично със себе си в неделното училище и Бийти се наслаждаваше на сутрините без нея, използвайки шевната машина да поправи някои от собствените им дрехи. Тя копнееше за едно парче хубав плат, да си ушие нова рокля, но нямаше и пени. Маргарет я подканяше любезно да вземе автобуса до съседния град и да кандидатства за правителствена помощ, но Бийти се съпротивляваше. Беше решена да работи за парите си; бе приключила с периода, в който разчита на другите. Така че питаше във всеки магазин в града, казваше на всички, че си търси работа и се надяваше, че скоро нещо ще се появи.

В началото на четвъртата седмица наистина се появи нещо.

Бийти седеше на дивана и кърпеше чорапи. Луси си играеше с куклите в краката ѝ. Беше първият ден, в който не беше мрънкала, че иска да види баща си. Маргарет беше помогнала — без да я моли — като отговаряше на Луси на въпросите за баща ѝ със строгост: „Когато Бог помогне на баща ти да се оправи, ще му помогне и да те намери“. Луси беше едновременно изпълнена с трепет и ужасена от идеята за Бог; а Бийти беше просто ужасена от идеята, че Хенри ще ги намери.

Маргарет въртеше педала на шевната машина и не чу почукването на вратата. Бийти го чу и стана да отвори.

На прага стоеше жена на средна възраст с огромен бюст. Носеше очила и косата ѝ бе вдигната високо и стегнато на главата.

— Търся Бийти Блексланд.

— Аз съм — отговори Бийти и сърцето ѝ се качи в гърлото. Какво се беше случило? Хенри ли я изпращаше?

— Казвам се Алис. И съм икономка в „Дивото цвете“. Изгубихме една прислужница тази сутрин и чух, че си търсиш работа.

— Така е! — Бийти си напомни да не показва колко е развълнувана. Още не беше получила работата. — Ще влезете ли?

Алис вирна нос.

— Не мисля. Кога можеш да започнеш?

— Утре следобед? Сутрин работя за Маргарет.

— Можеш ли да дойдеш в десет? Имам нужда от помощ за приготвянето на обяда.

Бийти се поколеба, но реши, че може да става по-рано, за да свършва работата си за Маргарет.

— Да, разбира се. Ще дойда в десет.

— Не, не. Ще изпратя колата. Разстоянието е дълго и ще се измориш, преди да си започнала.

Алис се обърна и тръгна отсечено надолу по стъпалата към чакащата кола.

Бийти влезе вътре и обясни положението на Маргарет, която слушаше с предпазливо изражение през цялото време.

— Не надавам много ухо на слуховите — каза Маргарет, — но наистина се чувствам длъжна да те предупредя за „Дивото цвете“.

— Да ме предупредиш?

— Това място е пълно с грешници.

Бийти се опита да не въздъхне с раздразнение. Постоянните приказки на Маргарет за Бог и греха лазеха по нервите ѝ. Тя не беше сигурна дали вярва в Бог; атеизмът на баща ѝ я бе направил скептична. Но ако Бог съществуваше, Бийти бе сигурна, че е много по-добър от Бога, в който Маргарет вярваше.

— Значи Алис е грешница? — попита Бийти, надявайки се, че не е прозвучала нетърпеливо.

— Тези, които си затварят очите пред онова, което става, със сигурност са грешници. — Маргарет се усмихна и докосна ръката на Бийти. — Не искам да те плаша, скъпа, но Рафаел Бланчард, който притежава „Дивото цвете“, не е добър човек и ще е по-добре да стоиш далеч от него, когато можеш.

— Благодаря за съвета — каза Бийти, напомняйки си да е благодарна. — Мога ли да оставя Луси с теб, когато отида на работа?

— Разбира се. Ние си прекарваме добре заедно, нали скъпа?

Луси отвърна като подскочи и прегърна Маргарет. Бийти изпита едновременно облекчение и объркване. Но нямаше право да се оплаква. Имаше дом, имаше какво да яде, човек, който да се грижи за детето ѝ, а сега имаше и работа. С малко собствени пари можеше да купи килим за пода на таванската им стая или нови обувки за Луси. Тя не беше повярвала и за миг, че „Дивото цвете“ е място, пълно с грешници; имаше по-важни неща, от които да се страхува.

\* \* \*

Колата зави в тяхната улица точно в десет. Бийти чакаше нервно отвън пред входната врата, докато Луси наблюдаваше от верандата.

— Ето я, мамо! — извика тя.

— Влизай вътре. И бъди добро момиче заради Маргарет.

— Ще бъда добра заради Исус — каза Луси сериозно.

Бийти ѝ изпрати въздушна целувка и влезе в колата.

Вътре миришеше на бензин и на кожа.

— Добро утро — поздрави тя шофьора, едър мъж с глава, която изглеждаше като изсечена от камък. Той не отвърна. Засегната, тя седна отзад и погледна през прозореца. Градът отминаваше бързо зад стъклата. Тесният черен път се виеше нагоре, разкривайки гледка към околните ливади под слънчевата светлина. Профучаваха над калните локви с плашеща скорост. След двацет минути завиха между две високи каменни порти и продължиха навътре по дълга алея. На запад имаше малки бараки, конюшни и облицована с дървени летви къщичка. Напред се виждаше чифликът: висок и заплашителен, построен от пясъчник, с големи прозорци, островърхи като прозорци на катедрали и високи комини, които се издигаха над керемидения покрив. На миля отзад се виждаше евкалиптова гора с трепкащи на утринното слънце сиво-зелени листа, но самата градина около къщата си беше в напълно английски стил: рози и магнолии. Колата спря до входната врата и Алис, икономката, забърза надолу да ги посрещне.

— Благодаря — каза Бийти на шофьора, когато слезе.

— Не се затруднявай да говориш на Михаил, той знае всичко на всичко десет английски думи. Хайде, има много работа. Господин Бланчард има гости за обяд.

Бийти влезе бързо и Алис спря за момент в приемната, след което посочи в три посоки:

— Тук, тук и тук... не ти е позволено да влизаш. — След това кимна с глава наляво: — Влизаш и тръгваш право към кухнята. Ще имаш задължения в кухнята и в пералнята. Аз ще се грижа за останалото.

— Да, Алис.

— Ще работиш от десет до шест през деня, с изключение на неделя. Михаил ще те взема и ще те кара до къщи. По време на сезона за стригане ще се работи по-дълго, но това няма да е преди пролетта. Засега тук са само господин Бланчард и трима души от персонала — аз, Михаил и Тери, управителя на фермата — макар че господин Бланчард има гости през повечето дни и повечето вечери. — Тя направи физиономия — ти няма да ги виждаш. Дръж си главата наведена и си стой тук.

„Тук“ беше дълга кухня с тапети на цветя и дървени пейки. Имаше вградени шкафове, боядисани в светлосиньо, и голям хладилник, който бръмчеше монотонно. Един висок прозорец в края на стаята пропускаше вътре бяла слънчева светлина. Бийти отиде до него и погледна навън над тополите към портата, после към зелените ливади и хълмове, осеяни с мръсни бели овце.

Алис отвори една врата и посочи надолу към стълбището:

— Пералнята е тук. Ще оставя ключа, така че да не се налага да ме търсиш. Ще занасям долу всичко, което трябва да се изпере. Предимно чаршафи и хавлиени кърпи за гостите. Можеш ли да шиеш?

Бийти кимна.

— Ако забележиш, че нещо се нуждае от поправка, слагаш го настрана и го оставяш за по-спокоен момент. Обикновено между три и пет не е толкова натоварено. Ще ти се плащат дващест шилинга седмично, но си на едnodневно предизвeстие. Ако ме разочароваш, си заминаваш и няма да ти бъде платено за тази седмица.

Дващест шилинга! Бийти знаеше, че това не е много, но нямаше нищо в портмонето си от седмици, така че ѝ се видяха цяло състояние.

Слънцето от прозореца грееше топло върху тялото ѝ и топлината му проникваше чак до сърцето ѝ.

\* \* \*

Луси обичаше да се моли. Винаги се беше молила преди лягане, а майка ѝ я слушаше, но Маргарет ѝ бе показала нов начин да се моли, без да произнася думите на глас. Само между нея и Господ. Така че понякога тя се качваше в стаята си, коленичеше до леглото, облягаше глава на склучените си ръце и се молеше толкова силно за татко, че понякога ребрата я заболяваха — да се оправи и да се върне при тях.

Но той не се връщаше.

Един ден, докато мама беше на работа, Маргарет я намери и я попита какво прави. Луси осъзна, че е плакала и че сигурно Маргарет я е чула. Маргарет се грижеше добре за нея, даваше ѝ да върши дребни неща и ѝ показваше думите в книгите, прегръщаше я, когато беше тъжна. Мама отсъстваше много. Имаше чувството, че мама се смалява във въображението ѝ, а Маргарет става по-голяма. Татко беше най-голям, но тя започна да забравя лицето му, като пъзел с липсващи елементи.

— Моля се — каза Луси. — Но Господ не ми дава, което искам.

— А ти какво искаш? Някакво глупаво коледно лакомство?

Мисълта за Коледа без татко я накара да се разплаче още по-силно.

— Искam си моя татко.

Маргарет влезе и я вдигна на ръце, после я сложи на леглото и я прегърна през кръста. Маргарет имаше красиво лице, много подобно на това, което Луси си представяше, че има Дева Мария.

— Не ми се иска да ти го казвам — започна Маргарет, — но трябва да го знаеш. Ти си невинна, ти си все още свята в божиите очи. Но родителите ти са извършили лоши неща. Загуба на време е да се молиш да се променят. Трябва да се притесняваш за своята собствена душа, не за тяхната.

— Какви лоши неща са извършили? — зяпна Луси и в съзнанието ѝ се събраха сенки. Тя си помисли за Исус на кръста, как

умира заради техните грехове. И за тях, че са толкова неблагодарни. Защо никога не беше виждала мама да се моли?

— Ще разбереш, когато пораснеш. Сега не трябва да споменаваш това пред майка си. Господ не иска да го правиш.

Луси кимна.

— Щом не мога да се моля татко да се върне при нас...

— Трябва да се молиш Господ да ти даде сила да спреш да го обичаш, така че това да не нарани никого.

*Да спре да обича татко?* Луси знаеше, че Господ не може да иска това. Тя реши, че ще продължава да се моли по същия начин. Само че щеше да бъде по-умна и да не плаче, когато го прави.

\* \* \*

През следващите няколко седмици Бийти свикна. Шиеше за Маргарет от пет сутринта до десет, когато целуваше Луси за довиждане и се качваше в колата с Михаил. В неделите, след като Луси се прибереше от неделното училище, Бийти я водеше до магазина за сладолед и те отиваха до реката — сега безобидно поточе — и търсеха костенурки. Бийти не беше срещала новия си работодател — Рафаел Бланчард, въпреки че го опозна чрез дрехите. Фини ризи и копринени халати. Изглеждаше странно да се занимава с бельото на мъж, когото никога не беше срещала, но тя запази тази мисъл за себе си. Правеше, както ѝ бе казано, никога не се разхождаше из къщата, а само в кухнята и пералнята, и позна задоволството от стабилна работа, сигурен дом и пари за храна и обувки. Вярно, не беше животът, за който си бе мечтала, но независимо от това бе добър живот. И тъй като всяка седмица минаваше, без каквато и да е вест от Хенри, тя започна да се чувства сигурна, че наистина е избягала от него.

\* \* \*

Веднага щом спести достатъчно пари за марка и плик, Бийти написа писмо до родителите си в Глазгоу. Всъщност нямаше представа дали биха я приели, или не. Майка ѝ се бе отрекла от нея в онзи

последен, ужасен ден, но тя се надяваше, че е минало достатъчно време за прошка. След като пусна писмото се запита дали не трябва да се върне у дома. Но вече не чувстваше Шотландия и Англия като свой дом. Луси беше родена тук и слънцето и широкото небе бяха в душата ѝ. Не беше правилно да я връща в някакъв окаян апартамент в смрадлив град.

Отговорът дойде изненадващо бързо, въпреки че адресът на подателя не беше този на родителите ѝ. Беше на госпожа Питърс, жената, която живееше в съседния апартамент.

Кожата на Бийти настръхна леко и тя забеляза, че пръстите ѝ треперят, докато отваряше плика. Луси тичаше в предната градина, правеше се на пеперуда, а Маргарет метеше верандата и си тананикаше псалм. Михаил щеше да дойде с колата всяка минута, но Бийти искаше времето да застине, всички движения и шумове да спрат, когато се концентрира върху това, което пишеше в писмото.

Въпреки това пред очите ѝ подскачаха само отделни пасажии.

... новите обитатели на апартамента на родителите ви ми предадоха вашето писмо... съжалявам, че трябва да ви съобща лоши новини... майка ви получи треска и си отиде бързо... благословено бързо, тя не се мъчи... баща ви ходеше като призрак дни наред... падна надолу по стъпалата... не можах да направят нищо, за да го спасят... сигурна съм, че са си мислели често за вас...

Сълзи закриха думите върху страницата. Бийти потисна надигащия се хлип, решена да не тревожи Луси. Подсмръкна и преглътна сълзите бързо, влезе вътре и скри писмото под възглавницата си. Чу колата на Михаил да спира отвън, властното вряскане на клаксона. Животът продължаваше, животът трябваше да продължи. Стомахът ѝ се сви от жал и тя си спомни Чарли Харис, онова, което беше казал — че е загубил родителите си в миналото. *Сега съм съвсем сам, сам се грижа за себе си.* Като изтри с длани сълзите си, тя излезе от къщата. Довечера щеше да има време да се наплаче след смяната, като се свие до Луси в леглото.

Бийти беше работила в „Дивото цвете“ шест месеца, преди да срещне Рафаел Бланчард. Беше го зърнала веднъж, при пристигането си, когато погледна към горния етаж. Беше видяла профила му на прозореца, но той не я беше видял. Беше ѝ се сторило, че е с тъмна коса, бледи очи и че е млад, но нищо повече. Междувременно Алис слизаше в кухнята всеки ден след обед да хване намаляващата топлина от печката и ѝ разказваше това-онова за Рафаел. Че бил петият син на дребен граф в Англия и бил натоварен да разшири техните бизнес интереси в империята, само че не се интересувал много от бизнес, а още по-малко от овце. Че бил наел управител на фермата, а той самият водел активен социален живот. Тя разбра, че Михаил е момчето за всичко и че ходи с колата три-четири пъти на ден, за да взема хора и да ги връща обратно по домовете им.

Беше чудесна зимна сутрин. Слънцето бе изгряло късно, но сега блестеше ярко, изпращаше златната си светлина към дърветата и ливадите. Когато Бийти дойде на работа, Алис беше в кухнята, седеше на малката маса, обхванала главата си с ръце.

— Какво не е наред? — попита Бийти, докато закачаше палтото си и си връзваше престилката.

Алис вдигна очи. Лицето ѝ беше зачервено и тя държеше омачкана кърпичка в ръката си.

— Болна съм — изграчи. След това, сякаш да го потвърди, се закашля така, сякаш нямаше никога да спре.

Бийти ѝ наля чаша вода и я побутна по лакътя.

Алис успя да потисне кашлицата и отпи. След това издуха шумно носа си.

— Бийти, днес ти ще трябва да сервираш обяда. Не мога да кашлям върху храната.

— Разбира се, трябва само да ми кажеш какво да правя.

Алис я погледна с помътнели очи.



— Има само едно правило. Не срещай поглед с този на господин Бланчард.

— Не обича ли?

— Не заради него, Бийти. Заради теб. — Алис поклати глава. — Просто дръж главата си наведена. Днес той ще има само един гост: господин Сампсън, неговия адвокат. Изчакай, докато потънат в дълбок разговор, след това бъди невидима. Остави им храната и напусни стаята. Две блюда: супа и печено. Аз вече приготвих печеното.

Цяла сутрин, докато работиха заедно в кухнята, Бийти прехвърляше в ума си предупреждението на Алис. „Дръж си главата наведена.“ Той сигурно беше тиранин, ужасен кавгаджия. Как се оправяше Алис с него, ако случаят беше такъв? С напредването на деня тя ставаше все по-нервна. След Хенри се бе надявала да си няма никога работа с доминиращ мъж.

Най-после дойде време да занесе супата в трапезарията. Алис ѝ даде наставления и след като се насили да държи ръцете си спокойни, Бийти излезе от кухнята, за да види малко повече от чифлика „Дивото цвете“.

Право срещу кухнята имаше стая, използвана за килер. Вратите му бяха затворени. Стълби водеха нагоре към помещенията за спане. Тъмната дървена ламперия поглъщаше светлината. Зад стълбите се намираха дневна и трапезария. Тя намери вратата към трапезарията и чу мъжки гласове отвътре. Идеалният момент. След като подпря подноса на хълбока си, отвори вратата и се плъзна през нея.

С наведена глава. Улови миризма на одеколон, а под нея не чак толкова приятен мирис на мухъл. Съзнанието ѝ регистрира същите високи, катедрални прозорци и сгъваеми френски врати, отворени към влажен, обсипан с лишеи вътрешен двор. Не погледна към мъжете и те продължиха да говорят така, сякаш не беше там. Купа пред всеки от тях — Алис беше застлала масата тази сутрин — и се приготви да излезе.

Но преди да стигне до вратата, разговорът спря рязко и един властен глас произнесе:

— Ти не си Алис.

Бийти се обърна, пхнала подноса под мишница. Трябваше ли да продължава да държи главата си наведена? Изглеждаше грубо, а тя не искаше да бъде мъмрена за това. Вдигна поглед и се усмихна любезно.

— Аз съм Бийти, сър.

Рафаел Бланчард щеше да е много хубав, ако беше жена. Имаше гъста, тъмна коса, която се къдреше около челото му, и кръгли, бледосини очи с дълги мигли. Лицето му беше бяло, макар и с набола брада, а ръцете му дълги и слаби. Характерното за него беше, че е едновременно слаб — ръцете и краката му направо се губеха, докато около талията му се беше натрупала доста тлъстина. По някакъв начин това напомни на Бийти за една кукла, която веднъж бе направила за Луси: натъпкан чорап за тяло с набучени клечки за ръце и крака. Тя погледна за миг към събеседника му — по-възрастен мъж с прошарена коса, който ѝ се усмихна мило.

Рафаел обаче не се усмихна.

— Бийти, коя си ти и защо ти ми поднасяш супа?

— Аз съм ви прислужница, а Алис е болна.

— Нова ли си?

— Не, сър, работя тук от шест месеца.

— Шест месеца! И никога не съм те виждал?! — Очите му се ококориха от изненада. — Алис те е крила, така ли?

— Не, сър. Работя в кухнята и пералнята. Нямаше причина да се появявам до днес. — Бийти бавно осъзна, че Рафаел не ѝ е ядосан. Тя се отпусна малко и се усмихна. — Сега тръгвам. Основното блюдо е говеждо печено.

— Очаквам пак да те видя. — Погледът му се плъзна лакомо по лицето и по тялото ѝ и Бийти усети, че настръхва от отвращение.

Върна се в кухнята и сподели с Алис:

— Видя ме, но беше много мил.

— Разбира се, че е бил — промърмори Алис. — Само не му позволявай да е *прекалено* мил, ако разбираш какво искам да кажа. Точно така изгубихме последната си прислужница.

Бийти сложи чайника на печката. Между двете блюда винаги беше хубаво да се пийне чаша чай.

— Хайде. По-добре ми кажи.

— Тя беше една млада глупачка. Когато той започна да показва любовта си към нея, взе, че му повярва, макар да ѝ повтарях, че всичко това съм го виждала и преди. Той никога не би се оженил за прислужница! Искаше само едно нещо и когато го получи, я изхвърли.

Бийти я загледа в ужас, спомняйки си предупрежденията на Маргарет, че „Дивото цвете“ е място на греха.

— Не може да бъде!

— Може! Ти не се притеснявай, след днешния ден се връщаш отново тук и в пералнята, а той ще те забрави бързо. Има си достатъчно други хубави момичета, с които да се занимава. Михаил ги води тук вечер. Хайде да пийнем чай. Умирам за чай.

Бийти направи чая и седна с Алис. Силен, горещ чай. Тя погледна през прозореца към хълмистите ливади и далечното бледо небе, и си помисли за Хенри, за момичетата в „Моркъм хаус“, за отношенията между мъжете и жените. Да остави Хенри ѝ бе коствало много усилия и тя бе горда от себе си, но това не беше изтрило напълно чувството за уязвимост, дълбокото ѝ убеждение, че тя беше просто жертва, която чака някой да се възползва от нея. Помисли си за гладния поглед, с който я бе погледнал Рафаел; може би в нея имаше нещо, което го караше да си мисли, че може да се държи така. Реши, че когато се върне в трапезарията, няма да се усмихва угоднически. Щеше да вирне високо брадичка и да му покаже, че не е глупава играчка, с която може да си играе.

Така и направи. Вървеше изправена, с вдигната глава.

Рафаел, който изглежда очакваше връщането ѝ, прекъсна разговора си по средата.

— А, тя се върна. Можеш ли да повярваш, Лео, че Алис я е държала скрита през цялото време под стълбището? Истинска красавица, не е ли така?

Беше минало много време, откакто някой бе казвал, че е красива. Тя не се беше променила много — все още бе дребна и слаба, тъмната ѝ коса продължаваше да отказва да се покорява, и тя предполагаше, че някакъв намек за уморена предпазливост в нея отблъсква погледите на мъжете. Другият джентълмен прояви благоприличието да прозвучи смутено:

— Всяка жена е красива, ако има грация и състрадание — промърмори той.

— Бийти, това е Лео Сампсън, адвокатът ми.

Бийти кимна на адвоката и му се усмихна признателно.

— Защо не седнеш за малко с нас, момиче? Можем да оставим бизнес разговорите за след хранене. Разкажи ни за себе си. Долавям

шотландски акцент.

Бийти разчисти купите от супата и, без да среща очите му, каза:

— Благодаря за любезното предложение, но Алис ме помоли да се върна в кухнята.

— Алис! Тя ми е подчинена. Както и ти. — В гласа му се появи студена нотка. — Не забравяй кой ти плаща надницата.

— Не го забравям, сър, и съм много благодарна. — Тя направи всичко възможно гласът ѝ да прозвучи уверено; опита се да си представи какво би направила Маргарет при такива обстоятелства. — Но тъй като Бог е бил достатъчно добър да ми даде тази работа, по-добре ще е да покажа благодарността си като продължавам да я върша. — Сега тя прозвуча прекалено благочестиво, за да бъде съблазнена.

Рафаел замълча — макар да го усети, че е ядосан — и тя се измъкна бързо от стаята с туптящо сърце, но довольна, че може да се върне към живота си в кухнята и никога повече да не го види.

\* \* \*

На следващия ден, в събота, Михаил не дойде с колата в десет, както правеше винаги. Бийти изчака половин час, докато Луси подскачаше около нея и я питаше непрекъснато дали днес ще работи.

— Не знам — отвърна Бийти. — Би трябвало.

Беше прекалено студено да чака навън, затова реши, че ще чуе Михаил, когато пристигне, и дръпна Луси в къщата.

Маргарет вдигна поглед.

— Няма ли я колата?

— Не. — Сърцето ѝ трепереше. Сигурно беше изгубила работата си. Рафаел Бланчард се беше обидил от отказа ѝ да седне с него. Опитвайки се да бъде силна и недосегаема, се бе държала само снизходително и грубо. Тя се отпусна на дивана.

— Не се тревожи — каза Маргарет. — По-добре е да си далеч от онова място.

Бийти си помисли да отиде до пощата и да се обади по телефона на Алис, но не искаше да харчи; имаше някакви спестявания и не искаше да започне да ги пилее отсега. Все пак не искаше да се откаже да се надява, че колата ще пристигне. Че Михаил е бил задържан

някъде или че има някакъв проблем с двигателя. Но когато пладнe дойде и отмина, когато следобедът захладна, когато цветовете на залеза обогриха небето, Бийти беше принудена да признае, че е изгубила работата си. Тя седеше напрегнато в стола си, докато Луси се опитваше да я извади от мрачните мисли. Но не можа да се усмихне на детето дори престорено.

Маргарет тъкмо казваше, че огънят трябва да се запали рано, когато отвън се чу клаксон. Бийти изтича до вратата. Михаил чакаше. Само че беше пет следобед: времето, когато обикновено свършваше работа. Любопитна, тя отиде до колата и отвори вратата.

— Какво е станало? — попита тя Михаил.

— Идваш — каза той.

— Защо толкова късно?

Той поклати глава. Или не знаеше отговора, или не разбираше какво го пита. Тя погледна през рамо към Маргарет и Луси на верандата.

— Той казва, че трябва да отида сега на работа.

— Но вече е време за вечеря, мамо — възрази Луси.

Устата на Маргарет беше стисната здраво.

— Бъди внимателна.

Бийти изтича до верандата да целуне Луси за лека нощ, после се обърна към Маргарет.

— Благодаря ти, че се грижиш за нея.

— Кой ще се грижи за теб?

— Може би тази вечер има официална вечеря и се нуждаят от допълнителен персонал.

— Знам какво става там нощем.

Бийти преглътна мъчително.

— Какво?

— Предполагам, че ще разбереш.

— Ще стоя в кухнята.

— Непременно го направи.

Лицето на Луси беше бледо, очите ѝ гледаха тревожно.

— Мамо? Какво става?

— Няма значение, скъпа — каза Бийти. — Това е просто работа.

Маргарет грабна Луси.

— Хайде, сладкото ми грахче. Ще ми помогнеш да намачкаме картофите.

Бийти се върна до колата и влезе.

— Благодаря, Михаил — каза тя.

Той изсумтя и подкара към пътя.

По време на пътуването главата на Бийти беше пълна с упадъчни сцени. Но по едно време се присмя на себе си. Представата на Маргарет за това какви грехове се вършат там и нейната собствена не съвпадаха. Тя реши да запази мнението си за след като говори с Алис. В този момент беше благодарна, че работи.

Алис я посрещна до колата, извинявайки се, преди да е отворила вратата.

— Съжалявам, съжалявам. Господин Бланчард промени часовете ти. Назначи друга прислужница за сутрешната смяна и за пералнята. Приключваш с прането на дрехи. — Тя се усмихна слабо, когато въведе Бийти в къщата. — Но се страхувам, че повече няма да можеш да се криеш в кухнята.

Сърцето на Бийти се сви.

— О, скъпа. — Тя можеше да чуе заглушената музика и гласовете, които идваха зад вратата на дневната.

— Той иска да работиш от пет следобед до полунощ само четири нощи в седмицата, но за същата заплата.

— Наистина ли? Само четири вечери, но за същите пари?

Алис кимна. Бийти ликуваше. Наистина, работата през нощта беше уморителна, но така щеше да има повече време за Луси.

— И какво трябва да правя?

— Сервираме вечерята заедно — гостите престояват обикновено от четвъртък до неделя, — след което ти оставаш да помагаш с напитките. В дневната има бар. Те... играят карти. — Алис я погледна многозначително.

— Хазарт? — Просто обикновените грехове.

Алис кимна.

— Това притеснява ли те? — Алис знаеше малко за Хари, за отвращението на Бийти към пиенето и хазарта.

Бийти почти се засмя. Сервиране на напитки на незаконно покер парти. В продължение на пет години беше правила точно това.

— Ще направя всичко, което се иска — каза тя.

Маргарет изчака месец, преди да изрази неодобрението си от новата работа на Бийти. Трите вървяха заедно към магазина. Луси подтичваше отпред към дългата каменна ограда на „Гаретс“, по която обичаше да се катери и да върви, разперила ръце за равновесие. Сутринта беше красива, но много студена и дъхът на Бийти излизаше на бели облачета от устата.

— Е, как върви горе в „Дивото цвете“?

— Добре, благодаря. — Бийти погледна към Луси, към новото ѝ зимно палтенце и обувки. Беше открила, че гостите на Рафаел Бланчард обичат да пускат по някое пени, ако им се усмихне по правилния начин, и тя не беше чак толкова против лакомия поглед на Рафаел, когато той означаваше хубави дрехи за нея и за детето ѝ. Оттогава не я беше заговарял директно, освен да излае по някоя и друга заповед. Определено не се опитваше да я накара да седне и да споделя с него, от което бе доволна.

Маргарет изсумтя.

— Не е чак толкова лошо, колкото си мислиш — каза Бийти. — Пият малко и изиграват по няколко игри на карти.

— А жените?

— Няма жени. Това е нещо като мъжки клуб. — Не беше съвсем истина. — Михаил беше докарал две момичета точно предишната нощ, но Бийти нарочно не им беше обърнала внимание.

Поредно изсумтяване.

— И каква е работата ти там?

Луси пееше песничка, обърна се на пета и тръгна назад по оградата. Утринното слънце топлеше листата на измръзналия жив плет. Госпожа Гарет, която градинарстваше, обула панталони от туид, които Бийти бе преправила миналата седмица, им извика добро утро.

Бийти понижи глас:

— Аз само нося храна и напитки, и почиствам.

— С тези дрехи, с които си облечена?

Алис беше казала на Бийти, че се изисква да е облечена с нещо, което е по-подходящо за компания по време на вечерната ѝ смяна, така

че Бийти бе изхарчила част от спестяванията им за нов плат и бе ушила две красиви рокли на цветя с леко набрани ръкави.

— Трябва да видиш как са облечени мъжете. С високи колосани яки с подвити ъгълчета и жилетки. Много по-изискано от мен.

Луси се умори да върви по оградата и скочи долу, изтичвайки да ги догони. В момента завиваха по главната улица.

— Чух, че щяло да се отвори работно място в хлебарницата — каза Маргарет. — Лизи Флауър е бременна и ѝ е лошо през цялото време, ще имат нужда от някого в магазина, ако си тръгне. Защо не се отбием и да попитаме днес? По-добре, отколкото да се прибираш вкъщи, вмирисана на цигари и джин.

— Не искам да работя в хлебарницата. Имам си чудесна работа.

Поредно изсумтяване, но Маргарет си замълча. Бийти знаеше, обаче, че в очите на Маргарет тя също е грешница. Колко време щеше да мине, преди да ги изгони на улицата? Алис беше споменала възможността тя да остане в чифлика по време на сезона за стригане през септември и да се занимава с цялата допълнителна работа. Надяваше се Маргарет да ги държи дотогава. Гневни сълзи избиха в очите ѝ, но тя ги преглътна. Отказваше да вярва, че върши погрешното нещо: грижеше се за детето си по единствено възможния за нея начин.

\* \* \*

Луси се събуди. Нещо я бе накарало да настръхне в съня си. Беше сънувала — от онези сънища, които изчезват в момента, когато се опиташ да си ги спомниш. Тя се обърна в леглото да види дали майка ѝ вече се е върнала от работа, но беше сама. Протегна се, затвори очи и се помоли наум, както я бе научила Маргарет. „Моля те, откъсни мама от грешниците, моля те, откъсни мама от грешниците“...

Ето го пак онова настръхване. Само че не беше истинско, а по-скоро в главата ѝ. Безсмислени думи като „дълго време“ и „не мога да разбера“. След това мъжки глас. Ето откъде бе дошло настръхването. Защо в къщата имаше мъж? Говореше тихо, но тя го чу да споменава името на майка ѝ. Тя отвори вратата леко, за да надникне. Пантата изскърца и разговорът внезапно спря. Чуха се приближаващи стъпки.



Луси изтича обратно към леглото и скочи в него, стискайки силно клепачи.

— Луси? — Беше Маргарет.

Тя не отвори очите си.

Маргарет се приближи, седна на ръба на леглото.

— Знам, че си будна. Оставила си вратата отворена.

Луси отвори очи.

— Съжалявам.

— Няма нищо. По-добре стани и ела в дневната. Там има някой, който иска да те види.

— Да ме види? Мама знае ли? Тя там ли е?

— Не, майка ти е на работа и е по-добре да не чува за това. Мислиш ли, че можеш да пазиш тайна? Само за известно време? Правим някои неща и искаме да бъде приятна изненада за мама. Става ли?

Луси беше любопитна, така че се съгласи. Хвана ръката на Маргарет и стана отново от леглото, слязоха по стъпалата и после тръгнаха по коридора. Маргарет леко я побутна да влезе в дневната, където седеше красив джентълмен.

Луси усети как настръхването се превръща в жужене. Чертите на джентълмена изглеждаха сякаш плуват, след това изкристализираха във форма едновременно странна и болезнено позната.

— Луси — каза той с останал без дъх глас.

Луси се втурна напред.

— Татко!

Беше странно Рафаел да няма гости по време на нощните смени на Бийти, но се случваше от време на време. В тези случаи Алис му сервираше вечерята, а Бийти оставаше в кухнята да изчисти, да поправа дрехи или да прегледа списъка за стоки от бакалията за следващата седмица.

Един четвъртък, два месеца, след като бе започнала да работи нощни смени, тя пристигна и разбра, че Алис е освободена за вечерта, за да посети сестра си, живееща в един град, десет мили на север. Беше ѝ оставена бележка, в която пишеше, че господин Бланчард ще вечеря сам, какво трябва да сготви и кога да го сервира. Бийти се зае с приготвянето на вечерята с нарастващо чувство на притеснение. Това щеше да е първият път, в който остава насаме с работодателя си, и въпреки че той се държеше на почтително разстояние, тя виждаше в очите му, че я желае. Помисли си да отиде до къщата на стригачите и да каже на Михаил да стои наблизо и да я пази, но беше малко вероятно той да я разбере, а несъмнено това щеше да ядоса Рафаел.

Тя издърпа един поднос и подреди върху него различните части от вечерята му. Пилешки гърди, пълнени с бекон и сметана, бейби моркови в мед, чаша чай. Осъзна, че работи прекалено бавно и се застави да побърза. Да приключи с това.

Рафаел, когато ядеше сам, сядаше в дневната на кръглата дървена маса, която се използваше за игра на карти. Тя почука тихо и влезе. Той стоеше до затворените френски врати и гледаше в мрака зад тях. Дневната изглеждаше огромна сега, когато не беше пълна с шумни мъже, макар завесите все още да миришеха на цигари.

Тя мълчаливо остави подноса на масата, надявайки се да се измъкне незабелязано. Но той вече я бе забелязал, макар да не се обърна и да не я погледна.

— Самотно е тук тази вечер, Бийти — каза той.

— Да, сър. Съвсем тихо.

Той се обърна и се усмихна.

— Наричай ме Раф.

Бийти бе напълно сигурна, че дори Алис го нарича господин Бланчард.

— Няма да се чувствам удобно, сър.

— А ще се чувстваш ли удобно да седнеш с мен, докато вечерям?

— Не, сър.

Той сви рамене.

— Плащам ти. Малко дискомфорт няма да те убие. Седни.

Бийти се поколеба, видя, че няма друг избор и седна срещу него. Той седна в стола си и започна да яде шумно, навел глава съвсем близо над чинията. Тя огледа стаята, изправи в съзнанието си картината, която висеше над камината, разтърквайки колене под масата.

— Е — каза той с пълна уста. — Откъде по-точно в Шотландия си?

— Англичанка съм, сър. Майка ми беше шотландка. Живях в Глазгоу известно време.

— Алис ми каза, че имаш малко момиче. Нямах ли съпруг?

— Не, сър.

— Кой е бащата, тогава?

Бийти не знаеше как да отговори, така че замълча, стягайки се от очакваната му реакция.

Той вдигна очи и облиза устните си.

— Хайде, продължавай. Говори. Някой подлец и страхливец, предполагам? Позабавлявал се е с теб и те е изоставил?

Бийти се изправи. Не можеше да му позволи да си въобразява, че може да ѝ говори по този начин.

— Ако ме извините...

— Не, няма да те извиня. Сядай. Няма да те питам повече за осъдителното ти минало. — Той размахна вилица срещу нея.

— Хайде. Сядай.

Тя се подчини.

Той се върна към яденето.

— Хайде сега да намерим тема за разговор, която не те разстройва. Живееш у Маргарет Дей, нали?

— Да, точно така.

— Тази жена наистина ли е толкова досадна и неприятна, колкото изглежда на пръв поглед?

Тя потисна изблика на смях и Рафаел се усмихна с готовност.

— А-а, значи е вярно. Макар че никога нямаше да го кажеш. И ти ли мислиш като нея само за Бог?

— Маргарет е образец за подражание, сър. — Трябваше да каже всичко, което би го отблъснало от нея. — Аз съм добра християнка.

— Само дето имаш незаконно дете.

— Правя най-доброто, на което съм способна.

— Но сигурно не е достатъчно добро за Маргарет. В това е проблемът. — Той отблъсна недоядената си храна и избърса устата си с памучната кърпа. — Гледах те през последните няколко месеца и си мисля, че си много красива. Бих се радвал, ако се качиш горе при мен да се позабавляваме двамата в леглото. Но чувствам, че ще ми отговориш с „не“.

Бийти замръзна.

— Така че не те питам директно. Лео Сампсън, адвокатът ми, ми каза съвсем изрично да не ти предлагам пари и да не те заплашвам с уволнение. Обикновено се вслушвам в съветите му. Тъй че това ме поставя в известно затруднение. Как да те имам? Защото аз те искам.

— Не можете да ме имате — каза тя енергично. — Трябва да забравите.

Той поклати глава.

— Само че не мога. Опитах се. Ти не си като другите. Те обикновено падат щом щракна с пръсти.

Бийти се насили да се изправи и тръгна към вратата, когато той я хвана през кръста.

— Не бягай от мен, момиче. — Зениците на бледите му очи бяха станали като главички на топлийки.

— Не бягам. Тръгвам си. Двайсет пенита седмично не са достатъчни, за да ме обиждате. А сега ме пуснете, иначе ще кажа на господин Сампсън какво ми говорехте. — Сърцето й думкаше в гърдите: тя наистина не можеше да си позволи да е толкова принципна. Нуждаеше се от работата.

Рафаел сбърчи вежди: изражение на разочаровано дете.

Но я пусна. Тя се отдалечи към кухнята, спря едва когато стигна до топлината на печката. Стисна главата си в ръце, но не заплака. Вече не можеше да остава насаме с него. Щеше да помоли Алис да не я поставя в това положение.

Накрая успя да се съвземе. Опитва да се разсее с дребни задължения, заслушвайки се за стъпките му. Той не дойде. В десет часа тя отиде в дневната, отваряйки вратата с безпокойство. Нямаше го. Събра чиниите от вечерята и побърза да се върне в кухнята. Нямаше какво друго да прави, освен да чака да стане полунощ, когато Михаил щеше да дойде и да я откара до къщи. Бийти отпусна глава на масата, прекалено уморена, за да работи и прекалено предпазлива, за да заспи.

\* \* \*

Маргарет бе започнала да се държи странно с Бийти: не срещаше погледа ѝ, не я заговаряше, не ходеха вече заедно до магазина. Луси стоеше плътно до нея; понякога Бийти ревнуваше като ги гледаше колко добре се разбират. Но тя бе очаквала нарастващо охлаждане — Маргарет бе дала ясно да се разбере, че не одобрява работата на Бийти — тъй че не обърна внимание на това.

Но една сутрин тя изглеждаше много по-развълнувана от друг път.

Беше неделя, след църква, но Маргарет не седна нито да шие, нито да чете на Луси. Вместо това крачеше напред-назад между дневната и верандата и си тананикаше глухо.

— Да не би да очакваш някого? — попита Бийти.

— Може би — отвърна Маргарет, поглеждайки към Луси. Луси вдигна очи към нея и ѝ се усмихна, и Бийти усети определено, че двете криеха нещо от нея. Мускулите ѝ изтръпнаха от безпокойство. Но беше изморена от късното си прибиране снощи и бързо се разсея. Двете с Луси се заеха да редят заедно пъзел на масата в дневната и тя търсеше сини елементи.

Отвън се чу спиране на кола. Бийти се изправи.

— Дали е Михаил? Много е подранил.

— Не, не. — Маргарет я побутна да се върне на стола си. — Сигурна съм, че не е шофьорът ти. Ще отида да видя.

Маргарет изчезна отвън. Бийти обърна очи към Луси, която се взираше в нея.

— Какво има? — попита Бийти.

— Аз наистина те обичам, мамо.

— И аз те обичам. — Бийти поглади косицата ѝ. — Защо изглеждаш толкова изплашена?

— Само че обичам и него.

За един невинен миг тя си помисли, че Луси говори за Господ или Исус. Но после чу гласовете отвън и кръвта замръзна във вените ѝ.

*Хенри!*

Тя се надигна от стола и изтича към вратата. Трябваше да го спре, преди Луси да го е видяла. Маргарет го водеше по пътеката и му се усмихваше. *Усмихваше се!* Как смееше? Как смееше да организира това посещение без знанието на Бийти? Не трябваше да ѝ се доверява, не трябваше да ѝ казва, че братовчедка ѝ живее в съседната къща до Хенри. Трябваше да си излезе от къщата на Маргарет преди месеци. Всички тези мисли препускаха в главата ѝ, докато бързаше надолу по пътеката, блокирайки пътя им.

— Не! — извика тя. — Няма да се доближаваш до дъщеря ми!

Хенри се усмихна любезно.

— Тя е наша дъщеря, Бийти.

Бийти се обърна към Маргарет:

— Защо трябваше да се намесваш? Знаеш какъв човек е.

— Знам какъв човек е *бил* — каза Маргарет с лицемерно вдигане на главата, — но чувам от Дорис през последните няколко месеца за това какъв човек е *станал*. И ти няма от какво да се страхуваш.

Бийти беше толкова ядосана, че не можеше да разбере какво казва Маргарет. Тя стоеше на пътеката, разперила ръце, да попречи на Хенри да влезе в къщата.

Хенри заговори невероятно кротко.

— Бийти, ако си притеснена, няма да виждам днес Луси. И без това дойдох да говоря с теб. Ще дойдеш ли с мен? Да се отдалечим от къщата. Ще ме изслушаш ли?

Луси. Луси *знаеше*. Беше го казала.

— Вече си я видял, нали? — Бийти отпусна ръце пораженчески.

— Идвах да я видя три пъти.

Бийти хвърли студен поглед на Маргарет, но Маргарет сви рамене.

— Ще вляза да гледам детето — каза тя. — Вие си поговорете.

Хенри хвана ръката на Бийти, поведе я по пътеката и излязоха от портата. На улицата бе паркиран един блестящ нов Форд и Бийти

осъзна, че сигурно е негов.

— Как можа да си позволиш кола?

— Нещата при мен се промениха — каза той и двамата тръгнаха надолу по улицата. — Сега работя за правителството. В транспорта. Получавам добри пари всяка седмица и ги харча разумно.

Сутринта беше хладна, студен вятър довяваше облаци от запад. Бийти беше забравила жакета си и под ръкавите на блузата кожата ѝ настръхна. Сигурно беше потреперила, защото миг по-късно Хенри съблече сакото си и го наметна върху раменете ѝ.

Тя беше изненадана и леко изплашена.

— Накъде? — попита той.

Тя го поведе към главния път.

— Значи вече не работиш при Били?

— Не. Не му дължа вече и пари, нито пък живея под наем в къщата му, въпреки че останахме добри приятели с Дорис. Първата стъпка беше да разбия влиянието му върху мен и да оставя тази половина от живота си завинаги зад гърба си.

Докато вървяха, тя му хвърляше погледи крадешком, преценявайки го. Изглежда казваше истината: кожата му и очите му имаха здрав цвят, изглеждаше добре нахранен и силен. И дрехите му бяха поддържани. Известно време вървяха мълчаливо.

— Къде отиваме? — попита Хенри.

— Към реката. Там има голям плосък камък, където сядаме с Луси и си разказваме истории.

Той я последва покорно. Тя прехвърли ситуацията в съзнанието си. Какво искаше той? Ставайки чист, трезвен и богат: да не би да искаше нея и Луси обратно? Дали пък наистина това щеше да е чак толкова лошо?

Най-после стигнаха до реката и пътеката през нея, където Бийти едва не бе изгубила Луси. Тя поведе Хенри към плоския камък, двамата седнаха, все още без да говорят. Реката се носеше, бълбукаше, а облаците ставаха все по-тъмни.

— Денят, в който те оставих — каза Бийти, — се изви буря и двете с Луси вървахме в продължение на мили в дъжда, за да открием накрая, че тази пътека е наводнена. Опитяхме се да я преминем, но

Луси се подхлъзна и падна. Ако не се бе намесил един мъж, който случайно минаваше, тя сигурно щеше да потъне.

Хенри видимо пребледня.

— И за всичко това съм виновен аз?

Бийти кимна.

— Да, може би.

— Държах се ужасно към теб. И особено към Луси. От една страна повтарях колко много я обичам, а от друга отнемах цялата ѝ сигурност. Късах залька от устата ѝ за хазарт и пиене. Когато ме напусна, го проумях. Но сега съм променен, и с Божията помощ съм трезв и без дългове вече шест месеца. Възнамерявам да си остане така.

— И сега искаш двете да се върнем при теб?

Хенри замига бързо-бързо, после отклони поглед.

— Аз... ъ-ъ-ъ... не, Бийти. Не двете.

— О! — Бийти преглътна смущението си.

— Аз... Ами... Моли дойде, нали разбираш. Съпругата ми. — Той се усмихна. — Моли ме държи нормален. Дължа ѝ живота си.

И въпреки че любовта ѝ към него отдавна се бе изпарила, ревност прободеше сърцето ѝ. Вече не го обичаше; не го искаше вече. Но се надяваше, че може да му е липсвала и да съжалява за станалото. Сърцето ѝ се ожесточи.

— Е, не можеш да имаш Луси. Аз съм се грижила за нея през целия ѝ живот, дори когато ти не можеше. Не можеш просто да се връщаш обратно в живота ѝ и да очакваш да ти я дам.

— Определено не очаквам да ми я дадеш. Дойдох днес да се срещна с теб и да те помоля да помислиш дали си съгласна да ѝ позволиш да ни посещава. Може би по една седмица всеки месец. — Той видя, че тя се кани да му откаже, затова заговори бързо: — Ще идваме да я вземем и ще я връщаме, ще бъде добре обгрижвана и обичана... — Той за миг остана без думи. — Толкова я обичам, Бийти... нямаш представа.

Тази любов между Хенри и Луси, която я бе измъчвала през първите години от живота на детето, беше отново тук и тя трябваше да се справя с нея. Ако кажеше „не“, Луси щеше да обезумее, да се опита да избяга, да не ѝ говори с месеци... Проклети да са Хенри и Маргарет, че бяха измислили този план. Знаели са, че ако той види първо Луси, Бийти не би могла да каже „не“.



— Направил си всичко това по напълно погрешния начин — каза Бийти и безпомощни сълзи се спуснаха по бузите ѝ. — Не биваше да се срещаш с Луси без мое знание.

— Съжалявам, но това беше идея на Маргарет. Набила си е в главата, че си попаднала в лоша среда и...

— Работя, защото се налага. Не правя нищо, от което да се срамувам. Работя, за да сложа залък хляб в устата на дъщеря си и да съм сигурна, че има нови обувки. Може да не е честен бизнес, но това е честна работа и ако не я вършех, щях да съм от най-лошия вид майки: с морал и без пари. Децата не ядат морал.

Хенри беше сдържан, преглътна онова, което мислеше да каже. Вместо това само кимна:

— Разбирам.

— Ще наемеш ли адвокати? Ако кажа „не“, ще похарчиш ли парите на богатата си жена, за да ми отнемеш Луси?

— Надявам се да не се стига до това, Бийти. Ти си разумен човек и аз ти отправям разумна молба. Говориш за това от какво се нуждае Луси, а тя определено се нуждае от баща.

Бийти понечи да се озъби, че Луси не се нуждае от друга майка, но след това осъзна, че ще прозвучи сякаш ревнува. Тя *наистина* ревнуваше. Мисълта Моли да се грижи за дъщеря ѝ всеки месец по една седмица беше като нож в сърцето. Тя си пое дълбоко дъх и се опита да види нещата в перспектива.

— Всичко това е малко шокиращо — произнесе накрая.

— Мога да ти дам известно време да го обмислиш. Ден... или седмица?

— Трябва да се срещна с Моли.

— Ще я доведа още първия път, когато дойдем да вземем Луси. Ще я харесаш.

— Тя сигурно ме мрази — направи физиономия Бийти.

Хенри поклати глава.

— Способността ѝ да прощава е безмерна. Тя наистина е забележителна жена. И жадува да се запознае с дъщеря ми.

Бийти обхвана главата си с ръце.

Реката блъбукаше, вятърът поклащаше клоните на околните евкалипти. Изграчи гарван, ниско и самотно. Сърцето ѝ искаше да изкрещи „Не!“, но разумът ѝ говореше съвсем друго. Кое малко

момиченце не би искало да бъде с любимия си татко от време на време, особено с един добър татко християнин с лъскава кола и съпруга с розови бузи вкъщи? И за да е честна, Бийти трябваше да признае, че може да им отстъпва родителската грижа от време на време. Да е единствената отговорна за дъщеря си толкова време, я бе изсушило.

Тя вдигна глава.

— Не ми е нужно време, за да реша — каза тя, вече чувствайки как в гърдите ѝ се събират безпокойство и съжаление.

— Отговорът е „да“.

\* \* \*

Когато Михаил дойде да я вземе онази вечер, се изкашля лошо в носната си кърпа.

— Да не сте болен? — попита тя, без да очаква отговор.

Той сгъна кърпичката си и изкара колата на улицата. През целия път кашляше и кихаше, и като цяло изглеждаше направо ужасно. Бийти беше потънала в собствените си мисли — Хенри щеше да се върне следващата събота да вземе Луси за първи път, — макар и не дотам, че да не изпита съжаление за Михаил. Беше ужасно да си болен, и още повече, когато живееш сам, както Михаил в къщата на стригачите.

Той я остави пред вратата и тя излезе, след което надникна през страничния прозорец на колата и попита:

— Мога ли да ви донеса нещо?

Той я погледна с празно изражение и тя го потупа по ръката.

— Няма значение. Почивайте си.

След това се захвана за работа. Тази вечер Рафаел вечеряше с адвокатата си Лео Сампсън и с още двама мъже, които не бе виждала преди. След поднасянето на основното ястие тя си даде почивка, а Алис се включи. Направи лека вечеря, както обикновено, и тъкмо се канеше да седне, когато се сети за Михаил.

Ето, сега пред нея имаше телешка супа и препечена филийка с разтопено отгоре масло. Идеална храна за болен човек.

— Алис — каза тя. — Ще занеса това на Михаил, той е болен.

Алис изсумтя.

— Не бих си давала този труд. Няма да ти е благодарен.

Бийти вече беше станала и вадеше поднос.

— Въпреки това. Всеки обича да се грижат за него, когато се чувства зле. — Тя подреди храната върху подноса и тръгна по стъпалата надолу, мина през пералнята, след това прекоси влажната ливада около къщата на стригачите.

Старата дървена постройка в момента подслоняваше само Михаил — Алис имаше стая под стълбището в чифлика, — но само след шест месеца щеше да приюти половин дузина стригачи от цяла Тасмания, следващи сезонното стригане от място на място.

Бийти вдигна резето и влезе. Мина през голямата дневна, покрай тясната маса, мивката и готварската печка и спря в дъното на коридора. Само под една врата се процеждаше светлина. Тя тръгна нататък и почука.

Миг по-късно на прага застана Михаил. Изглеждаше замаян.

— Донесох ви вечеря. Супа и препечен хляб.

Лицето му омекна. Той отвори по-широко вратата и тя влезе. В стаята му имаше тясно легло и маса с един стол. Стаята беше голяма, достатъчно пространство за трима-четирима души, и поради липсата на мебели кънтеше, когато обувките ѝ се движеха бързо по пода. Тя остави подноса на масата и се обърна да си тръгне, но Михаил каза:

— Почакайте за момент.

Бийти се ококори. Досега никога не го беше чувала да произнася наведнъж повече от една дума.

Той измъкна стола и ѝ го предложи, като взе подноса на леглото си, за да се нахрани.

Тя седна и зачака.

— Благодаря — каза той. — Много сте мила.

— Не мислех, че говорите английски.

— Не съм глупав. Живея тук от пет години. Чувам всичко. Но е по-лесно за мен, ако господин Бланчард си мисли, че не разбирам.

— Алис знае ли?

Той кимна.

Бийти се усмихна.

— Значи сте ми се присмивали.

Той ѝ се усмихна. Бийти го виждаше за пръв път да се усмихва и това промени лицето му. Вече не изглеждаше като същество, издялано от камък.

— Да, присмивах ви се. — Той посочи супата. — Имате добро сърце.

Бийти погледна храната и си спомни, че тя самата не е яла. Михаил изглежда усети какво си мислеше и ѝ предложи парче хляб. Тя го взе с благодарност.

— И защо смятате, че е по-лесно, ако господин Бланчард не знае, че говорите английски? — попита тя.

— Ще очаква прекалено много. Ще ми говори и няма да спре. Ще намери начин да ме накара да върша нещо нередно. Както прави с целия си персонал.

Бийти си помисли за собствените си дилеми с Рафаел.

— Алис изглежда се справя с него доста добре.

— Алис е единствената. Всички други господин Бланчард уволнява още преди да е минала година. Не говоря с него, той не говори с мен и си имам работата. Трудно се намира работа. Пазя си я.

— Разбирам. — Тя си помисли за Чарли, мъжа, който беше спасил Луси преди толкова месеци, как напуска града. — Запознах се с един мъж на име Чарли през първия ми ден в Люинфорд. Тръгваше си...

— Чарли Харис. Добър човек.

— Чух, че крадял от Рафаел.

Михаил поклати глава, като сърбаше от супата си.

— Чарли не беше крадец. Казват, че откраднал копчета за ръкавели! За какво са му копчета за ръкавели на Чарли? Не. Беше уволнен, защото каза на господин Бланчард колко зле е бизнесът му.

— Моля? — Тя трудно разбираше словореда на Михаил.

— Чарли е единственият от тези, които познавам, дето ще каже на господин Бланчард, че бизнесът му е зле.

— Фермата? Това ли е лош бизнес?

Михаил се изсмя и смехът премина в кашлица. Бийти го изчака търпеливо да си поеме дъх. След това той продължи:

— Господин Бланчард не се интересува от овце. Знаете го. Губи пари всяка година. Не може да задържи персонал. Има две хиляди овце. Може би прави по дваисет и пет хиляди бали вълна на година.

Недостатъчно. Този бизнес, той печели много малко. Аз мисля скоро господин Бланчард ще бъде извикан от баща си да се върне в Англия. Всичките пари ще свършат. — Той вдигна рамене. — Тогава никой няма работа.

Сърцето на Бийти спря. Ако тя нямаше работа, нямаше пари, тогава как щеше да попречи на Хенри да вземе Луси за постоянно?

— Наистина ли? Кога според вас ще се случи това?

Той сръбна отново супа, потърка лице с кърпата, която му беше дала.

— Кой знае. Може би след това стригане на вълна, може би следващата година. Всички зависим от това и се надяваме на най-доброто.

Бийти осъзна, че е останала в стаята на Михаил прекалено дълго и Алис сигурно я чака.

— Най-добре да тръгвам — каза тя, като довърши хляба и избърса пръсти в престилката си. — Благодаря, Михаил.

— Няма да кажете на господин Бланчард онова, което ви казах, нали?

— Разбира се, че не.

Тя излезе бързо, прекоси ливадата към чифлика. „Всички зависим от това и се надяваме на най-доброто.“ Михаил беше прав, не биваше да си представя най-лошото. Още не.

\* \* \*

В събота сутринта беше облачно и заплашваше да вали, но Луси грееше като слънце и докато Бийти решише златисточервената ѝ коса и я сплиташе на две плитки, тя бърбеше весело и се въртеше. Маргарет щъкаше нагоре-надолу, приготвяше сутрешния чай за гостите, които скоро щяха да дойдат, и си тананикаше тихо. Миризма на запарен чай, на печени кифлички със стафиди. Подрънкване на китайски порцелан — подреждаха се чиниите на зелени цветя. Но единственото, което Бийти усещаше, беше ужас.

Днес щяха да дойдат за малкото ѝ момиченце.

Знаеше, че не бива да се притеснява: Хенри обичаше Луси и щеше да се държи добре с нея. Въпреки всичко цялото ѝ тяло бе

обхванато от безпокойство, карайки я да говори прекалено бързо, да пипа непохватно.

— Ау! — оплака се Луси. — Скубеш ме.

— Съжалявам, скъпа. — Бийти върза панделка в края на втората плитка и се отдръпна. — Ето, изглеждаш идеално.

Луси се завъртя кокетно.

— Татко ще си помисли, че съм пораснала.

Болката в сърцето на Бийти отново се събуди.

— Сигурна съм, че ще е така.

Звукът от пристигаща кола накара ударите на сърцето ѝ да отекнат шумно в ушите ѝ.

— Сигурно са те — каза Маргарет, когато извади кутията с масло и купчината чинии от китайски порцелан. — Луси, ще...

Но преди да е завършила изречението, Луси изтича по коридора към вратата, пискайки:

— Татко, татко!

Бийти улови погледа на Маргарет и ѝ се усмихна болезнено. Маргарет, може би чувствайки се виновна, че я е накарала да преживее такава тревога, ѝ кимна съчувствено.

— Тя ще е добре, ще видиш — каза Маргарет.

— Аз няма да бъда — отвърна Бийти.

Маргарет издаде презрителен звук:

— Децата не са наши за цял живот. Всеки родител в един момент трябва да ги пусне.

Бийти не изтъкна, че Маргарет няма деца и затова не може да знае как се чувства. Вместо това последва Луси в коридора.

Вратата зееше широко отворена и Луси се беше сгушила в прегръдката на баща си на портата. Бийти изпита едновременно бодване на ревност и кратък миг на радост, че дъщеря ѝ е толкова щастлива.

Хенри пусна Луси и я побутна напред. Очите му срещнаха тези на Бийти за секунда, тя видя проблесък от стария Хенри, онзи, в когото се бе влюбила. После това изчезна и единственото, което изпита, беше съжаление.

Сега Маргарет стоеше до нея и канеше гостите да влязат.

— Точно навреме сте — каза тя. — Луси ми помага през цялата сутрин.

Това не беше съвсем вярно. Луси я бе молила да помага, но после не направи нищо, освен да бърбори и да танцува в кухнята, докато Маргарет работеше, но въпреки всичко момиченцето изглеждаше гордо.

Една жена в дълго, удобно палто — сиво като студеното небе — и шапка и ръкавици, вървеше на няколко крачки след Хенри с наведена шава. На верандата той спря и я дръпна напред.

— Бих искал да се запознаете с Моли, моята съпруга.

Не „Моли, ирландската хрътка“, както беше известна преди. Бийти може и да се беше смяла, но в тази жена нямаше нищо, което да извиква присмех. Тя имаше добродушни кафяви очи и срамежлива усмивка.

— Здравейте — произнесе Моли с мелодичен ирландски акцент. — Приятно ми е да се запознаем.

Луси я погледна предпазливо, но не каза „здравей“. Маргарет я поздрави възторжено, но Бийти не беше сигурна какво се изисква да направи, запознавайки се с жената, чийто съпруг бе откраднала. Тя отпрати на Моли полуусмивка и бързо влезе в къщата.

Там се зае с приготвянето на чая, докато Маргарет поемаше палтата им и ги настаняваше в дневната. Тази сутрин тревогата ѝ беше за Луси: щеше ли да бъде Моли мила с нея? Или щеше да излее възмущението си от Бийти върху детето? Но сега притеснението ѝ беше за самата нея: ами ако Луси обикнеше Моли? Ами ако предпочетеше нея пред Бийти?

Тя занесе подноса с чай на масата, а Маргарет чинията с кифличките.

— Луси, имаме красива малка спалня, която сме обзавели за теб у дома — каза Моли срамежливо, възползвайки се от мълчанието, докато наливаха чая и маслото върху кифличките се топеше. — С една играчка конче, което можеш да яздиш.

Очите на Луси се разшириха от възбуда.

— Играчка пони? Колко е голямо?

Маргарет показа с ръка.

— Люлеещо се конче.

Луси погледна към Бийти със страхопочитание.

— Мамо, ще се разстроиш ли, ако не ти позволяват да се люлееш на кончето?

Бийти поклати глава с усмивка.

— Не, миличка. Може би ще ми го нарисуваш, докато си там, и ще ми го покажеш, когато се върнеш. — Гърлото ѝ се стегна от думите. — Тя отпи от горещия силен чай.

Хенри, усетил тревогата ѝ, поведе любезен разговор. Бийти се изгуби в мислите си за известно време, оставяйки разговора да мине покрай ушите ѝ. Инстинктите ѝ крещяха да държи Луси близо до себе си, да извлече колкото се може повече утеха за малкото време, което оставаше, но Луси се изкатери в скута на Хенри и изглеждаше така, сякаш никога няма да се помръдне от там. Когато Маргарет стана да разчисти масата, Бийти също отмести стола си.

Но Моли я хвана нежно за китката, и заковала тъмните си очи в нейните, каза:

— Питам се дали можем да разменим няколко думи насаме?

— Аз наистина трябва да помогна...

— Ще се справя — обади се Маргарет. — Не се притеснявай.

Бийти се огледа.

— Можем да отидем в дневната.

Моли кимна и Бийти я поведе към дневната, затваряйки вратата след себе си. Обикновено ранното утринно слънце грееше красиво в големите прозорци, но тази сутрин те предлагаха гледка към унилия, потръпващ на дъжда жив плет. Бийти клекна да запали печката. Когато приключи, Моли седеше на дивана и я гледаше.

Бийти седна срещу нея.

— Какво имате предвид? — Тя не искаше да знае, наистина не искаше. Очакваше куп обвинения.

Вместо това Моли ѝ се усмихна мило.

— Разтревожена сте.

— Да, разбира се.

— Аз не ви мразя.

— И защо?

— Защото онова, което се е случило, е било отдавна, освен това отчасти е и по моя вина. Не бях добра съпруга. Не посрещах... нуждите на Хенри.

Бийти мълчеше.

— Във всеки случай всичко се оправи. Хенри и аз сме много щастливи. Бийти, аз не мога да имам деца. Ето защо искам да ви



обещаая, че ще бъде толкова мила с нея, ще се отнасям с нея така, сякаш е моя собствена дъщеря.

— Тя не е твоя дъщеря — изостави учтивостта Бийти.

Моли замига бързо изненадана.

— Разбира се. Но е дъщеря на Хенри. — Успя да се съвземе и също премина на „ти“. — Опитвам се да те успокоя, не те заплашвам.

Бийти въздъхна.

— Знам. Съжалявам. Просто ми е много трудно. Не съм се делила от Луси от мига, в който се роди. А и още не мога да свикна с факта, че Хенри е трезвен и надежден.

— Кълна се, че е такъв и че ще го държа по този начин — каза Моли. — Ако научих нещо, когато той ме изостави, то е какво трябва да правя следващия път, за да го задържа. Успокой се.

В този момент врхлетя Луси, пхнала под мишница куклата Хенриета, и една купчина дрехи.

— Готова съм. Време е да тръгвам, мамо.

Хенри, застанал зад нея, ѝ се усмихваше.

— Не е нужно да се бърза, мъничката ми.

— Искам да видя понито си — каза тя като нещо подразбиращо се.

— Ще ти дам куфар за тези неща — Маргарет взе дрехите от ръцете ѝ, — ще ги сложим вътре.

Моли стана.

— Сложи си шапката и палтото, и ще тръгнем.

На вратата Луси показва първия и единствен белег за безпокойство от раздялата с майка си. Бийти се наведе да я прегърне и Луси се притисна към нея.

— Нали ще си добре, докато ме няма, мамо?

Бийти преглътна сълзите си.

— Разбира се. Маргарет ще ми прави компания, а работата ще ме държи заета.

Луси я целуна по устните.

— Ще ти нарисувам картина.

— Моля те, направи го.

След това Хенри и Моли ѝ помогнаха да се качи в колата и си казаха довиждане. Минути по-късно колата се отдалечи, зави към главната улица и изчезна.

Бийти стоеше мълчаливо във вакуума, който последва, и Луси вече ѝ липсваше, вече нямаше търпение да я прегърне. Маргарет я докосна по рамото.

— Не се тревожи, ще се върне.

Да, щеше. Но винаги щеше да има една част в дъщеря ѝ, която щеше да принадлежи на Хенри, част от нея, която никога нямаше да се върне.

Бийти се закле, че повече никога няма да позволява Луси да отсъства всеки месец по една седмица, но след две раздели все пак го направи. И двата пъти се бореше със сълзите си и сърцето ѝ подскачаше при връщането. Но установи, че не боли чак толкова много на третия път, че не си въобразява вече никакви ужасни сценарии, че не се опитва да си спомни лицето на Луси, сякаш това е последният път, в който се виждат.

Бийти никога не размени нещо повече от любезни изречения с Моли, но въпреки това отношението ѝ към нея стана по-топло. У нея имаше някаква мекота, доброта, която беше истинска. Все още понякога я бодваше ревност — че Луси може да започне да я обича, — но не беше възможно да таиш възмущение към Моли.

Всъщност, най-лошата част от споразумението беше, че Луси плачеше всеки път, когато Хенри я връщаше, питаше дали не може да остава малко по-дълго. След няколко часа се успокояваше и се залепваше за Бийти. Но никога не спираше да говори за Хенри, за стаята си в къщата в Хобарт, за играчките, които имаше там.

Настъпи септември, а с него и сезонът за стригане на овцете. „Дивото цвете“ преливаше от допълнителен персонал и допълнителна работа. Алис помоли Бийти да дойде и да остане през това време, за да спести разкарването на Михаил. Надницата ѝ за тези седмици щеше да бъде удвоена.

Бийти се изправи пред дилемата какво да прави с Луси. Не можеше да очаква Маргарет да се грижи за нея през цялото време, и тъй като Бийти щеше да спи на разгъващи се матраци на пода в спалнята на Алис, нямаше как да вземе момиченцето със себе си. Разрешението беше ясно: Луси щеше да отиде при Хенри. Хенри се възползва да удължи двете седмици на месец и Бийти нямаше какво да направи, освен да се съгласи.

Опитваше се да не мисли за раздялата до вечерта, преди да настъпи. Но през нощта не можа да спи, легеше в леглото до Луси,

протегнала ръка до гръбчето ѝ, за да чувства топлото ѝ, дишащо телце. Един месец без нея. Добре поне, че щеше да е заета с работа. Но не можа да се отърси от ужасното чувство за несправедливост: ако не се налагаше да работи, нямаше да трябва да дава Луси. Ако Хенри правеше правилните неща от началото... Но не, тя бе забравила, че е престанала да обича Хенри много преди това, и че независимо колко богат и морален е станал, тя си беше по-добре без него.

Беше напълно изтощена, когато на следващата сутрин Хенри дойде да вземе Луси. Не доведе Моли и Луси беше във възторг, че най-после ще седне на предната седалка. До такава степен във възторг, че забрави да каже довиждане на Бийти. Бийти изпрати с поглед колата, докато се скри зад ъгъла, след това влезе да си опакова багажа за престоя в „Дивото цвете“.

Маргарет я наблюдаваше от прага на таванската стая. Изглеждаше развълнувана тази сутрин, но Бийти не знаеше защо. Отношенията им отдавна бяха охладнели и Бийти гледаше да я избягва.

Накрая обаче не издържа:

— Какво има, Маргарет?

Маргарет скръсти ръце:

— Имаш ли намерение да оставаш тук?

— Да, както го обсъдихме. Ще ти изпратя наема. Ще си починеш малко от нас.

— Знаеш ли в какво се забъркваш?

— Предполагам, че ще има много готвене и пране. — Бийти вдигна поглед. — Защо?

Маргарет си пое дълбоко дъх, разширявайки ноздри, и каза:

— Всеки път, когато се връщаш от онова място, донасяш следи от грях в къщата ми.

— Не правя нищо лошо.

— Не е нужно да *правиш*. Въпросът е какво не правиш. Тези, които си затварят очите пред разврата на другите, са също толкова лоши в очите на Бог.

— Господ би искал да мога да плащам за благополучието на дъщеря си. Трябва да работя.

Маргарет отпусна глава и каза толкова тихо, че Бийти едва я чу:

— Не мисля, че трябва да се връщаш.

— Изхвърляш ли ме? — Тя беше едновременно облекчена и ужасена.

— Ако си затворя очите, значи не съм по-добра от теб.

— А е важно да си по-добра от мен, така ли? — Бийти вдигна кашона от леглото си и го остави на пода. — Добре тогава, ще събера останалия ни багаж и ще го взема със себе си. — Сърцето ѝ биеше бързо. Дали можеше да остане в „Дивото цвете“ след приключването на сезона? Щеше да има стая за нея и за Луси в къщата на стригачите, макар че щеше да е далеч от удобствата в къщата на Маргарет. Луси трябваше да стои по цял ден в кухнята с нея. А какво щеше да прави с детето през нощта, когато обслужваше сбирките на Рафаел? Може би Алис можеше да помогне... Трябваше да напише на Хенри да доведе Луси в чифлика, когато я връща обратно. Какво щеше да си помисли Хенри за ситуацията?

Тя погледна Маргарет. Независимо как се чувстваше сега, Маргарет ѝ бе предоставила дом, когато се нуждаеше най-много от него. Ако си позволеше да си спомни топлината между тях в началото, тази студена промяна щеше да я нарани още повече. Тя ѝ напомни прекалено силно за начина, по който собствената ѝ майка я бе изгонила, за това как Кора нито веднъж не отговори на писмата ѝ. Затова произнесе само:

— Съжалявам, че съм се превърнала в такова бреме за теб. Но ти благодаря, че ми даде шанс, когато за пръв път дойдох в града.

Маргарет не я погледна в очите. Кимна любезно, след това излезе от стаята, без да каже дума.

Бийти беше уморена, толкова уморена. Отново се бе озовала в началото. Отново тя и Луси бяха хвърлени в несигурността.

\* \* \*

През следващите две седмици нямаше време да мисли за случилото се. Ставаше в зори, правеше закуска, работеше през целия ден, след това сваляше престилката и сресваше косата си за вечерното обслужване на Рафаел и гостите му, докато играеха карти и пиеха.

Рафаел сякаш изобщо не съзнаваше, че в момента върви сезонът за стригане. Всичко беше организирано и се ръководеше от Тери,

мениджърът на фермата, приветлив мъж с червендалесто лице, който винаги миришеше на пот и на коне. Рафаел никога не стъпваше в сайванта за стригане. Единствената му признателност за бясната дейност, която се вихреше в имота му, беше когато хвана ръката на Бийти, докато му сервираше питие една вечер, и каза:

— Кожата ти е доста зачервена и груба. Сигурно си работила прекалено много за тези неблагоприятни стригачи.

Тя се измъкна и се зае с работата си. Колкото по-заета беше, толкова по-малко време имаше да мисли. Всяка вечер рухваше на леглото изтощена. Събуждаше се шест часа по-късно, за да прави всичко отново.

\* \* \*

Накрая всичко свърши. Стригачите стегнаха принадлежностите си и отидоха в следващата ферма, и тишината се върна в „Дивото цвете“. Бийти все още не бе намерила място, където да живее за постоянно. Когато двете с Алис излязоха, за да почистят къщата на стригачите, тя дръзна да подхвърли на Алис идеята.

— Алис, вече нямам къде да живея. Маргарет ме изгони.

Алис, която миеше пода, дори не мигна.

— Можеш да останеш тук в къщата.

— Трябва ли да питам господин Бланчард?

— Аз ще му кажа. За нас е по-лесно, ако си тук. Стаята в дъното на коридора срещу тази на Михаил е най-хубавата.

— Няма ли начин да остана в чифлика? Като теб?

— Не и с малката. Господин Бланчард не обича деца. — Тя се изправи и пусна парцала в кофата. — Ще губиш по пет пенита седмично от надницата си; шест с детето.

— Това е добре.

— И ще трябва да си купиш мебели. Собствено легло.

Бийти кимна. В града имаше магазин, който продаваше изхвърлени и стари мебели, и тя бе видяла там килим и легло, които можеше да си позволи със спестяванията си. Щеше да се наложи да използва щайги от плодове за столове. Алис се хранеше три пъти

дневно в кухнята, и тя предположи, че двете с Луси могат да правят същото. Може би нямаше да е чак толкова лошо.

Късно същия следобед тя се измъкна от пералнята за един час и пресече заградения двор до конюшната, за да подреди новото си място за живеене. Докато си купеше легло, бе взела една черга, останала от последния стригачески сезон, и я разгъна на пода, за да спи на нея. Миришеше леко плесенясало на мъжа, на когото бе принадлежала, макар да я беше прала два пъти. Алис ѝ позволи да вземе една разнебитена етажерка за книги от склада под къщата и Бийти подреди любимите книжки на Луси на нея. Навън слънцето се отдръпна от ливадите и обагри небето в розово. Нямаше печка, така че не се осмели да отвори прозорците, за да влезе чист въздух. Стаята миришеше слабо на пот и на дезинфектанти. Тя набра букет диви цветя, които растяха покрай къщата, и ги сложи в една чаша без дръжка на перваза на прозореца. После седна на разгънатия матрак и заплака. Нямаше начин да накара тази стая да изглежда по-уютна или по-приятна, или привлекателна за малко момиченце. Луси щеше да се върне от Хобарт, от играчката си конче, от бродираните си чаршафи в тази гола стая. Бийти осъзна една ужасна истина за себе си: че се е опитвала с всичките си сили и че това е най-доброто, което може да даде на дъщеря си.

Тихо почукване на вратата я накара да подскочи. Тя избърса лицето си с една кърпичка и отиде да отвори. На прага стоеше Михаил.

— Михаил?

Той се взря внимателно в лицето ѝ. Тя знаеше, че е видял сълзите, но той не каза нищо.

— Ти играеш карти.

— Моля?

Михаил бръкна в джоба на износеното си сако и извади тесте карти.

— О! — каза тя. — Не... никога не съм играла. — Макар че беше наблюдавала стотици игри.

— Лесно е — каза той. — Нощта е много дълга и тиха. Ти играеш карти с мен. Аз ще те науча.

Тя се дръпна назад и му направи път да влезе. Седнаха на обърнатите наопаки щайги и играха на шкафа за книги.

Той търпеливо я запознаваше с правилата и двамата залагаха на кибритени клечки. Следобедът премина в нощ и Бийти беше благодарна за компанията му, за обикновената човешка топлина, когато бъдещето изглеждаше толкова студено.

\* \* \*

Следващата вечер, докато кърпеше един от комбинезоните си на трепкащата светлина на свещта, чу отново почукване. Стана и отвори, очаквайки да види Михаил и тестето с карти. Но не беше Михаил. Беше Рафаел. И беше пиан.

— Бийти! — възкликна той и разтвори ръце да я прегърне. Тя се дръпна и той се препъна, изправи се сам и се вмъкна в стаята. — Толкова се радвам, че реши да останеш при нас.

Искаше ѝ се да му каже, че не е имала друг избор и че в един идеален свят би държала дъщеря си на милион километри от него, но вместо това стисна зъби и произнесе:

— Много съм ви признателна, господин Бланчард.

Той седна на одеялото ѝ, изгубвайки равновесие за миг. Потупа мястото до себе си, но Бийти се отдръпна, блъсвайки гърба си в стената до прозореца. Никога преди не го беше виждала близо до къщата на стригачите и се надяваше, че след това посещение той няма да се върне отново. Добре поне, че Михаил бе отсреща в коридора, ако ѝ потрѣбваше помощ да го прогони.

— Кога ще започнеш да ме наричаш Рафаел? — попита той, цупейки се като дете.

Алис ѝ беше казала, че подлагал целия персонал — както жени, така и мъже — на този тест. В мига, в който те изоставеха официалното „господин Бланчард“ или „сър“, той ги уволняваше.

— Не е подходящо, сър — каза тя.

Той се огледа.

— Тук е много голо.

Тя се надяваше, че няма да познае библиотечния шкаф.

— Ще си взема някои мебели тази седмица.

— Ако спиш с мен, ще ти обзаведа стая.

Кожата на Бийти настръхна.



— Не, благодаря, сър.

Той легна на възглавницата ѝ и въздъхна.

— Голям си инат. Решен съм да те имам, преди да си отида.

— Заминавате ли някъде?

— Може да се наложи. Баща ми ми е бесен. — За момент той изглеждаше толкова уязвим, като малко момче, че Бийти почти го съжали. — Баща ти някога ядосвал ли ти се е, Бийти?

— Баща ми е мъртъв, сър. — Тя внезапно осъзна, че той говореше за бизнеса, как го е загробил — това, което Михаил ѝ беше казал. Това означаваше ли също, че скоро няма да има работа? Както и къде да живее? Наоколо не се намираше работа; какво щеше да прави, ако изгубеше тази?

— Защо ви е ядосан баща ви?

Сега лицето му отново беше жестоко и твърдо, и мъждивата светлина хвърляше тъмни сенки по челото му.

— Защото е капризен, стар негодник. Защото е направен от лед и камък. Защото купи това място заради мен, да ме държи далеч от беди, а аз намерих още повече беди. Освен това не ми пукаше много за бизнеса и изгубих купища пари. Овце! Кой ще тръгне да се интересува от овце? Аз не се интересувах. И още не се интересувам. И всичко сочи, че настригът този сезон е разочароващ.

Стомахът на Бийти се сви от неговата липса на благодарност. Беше богат, докато толкова много други хора бяха бедни, собственик на бизнес, на голяма и красива къща. И щеше да остави всичко това да се срине, заради пиене и хазарт. Толкова хора биха дали живота си за шанс като този, който той захвърляше. Тя би дала живота си за такъв шанс.

— Какво ще се случи с всички нас, когато заминете?

Той затвори очи и в продължение на няколко ужасни мига Бийти се питаше дали не е заспал. Как щеше да го изхвърли от стаята си? Но тогава той отвори красивите си сини очи и се изправи седнал.

— Бийти Блексланд, ще направя всичко, за да ми дадеш шанс.

— Не отговорихте на въпроса ми. Какво ще стане с всички нас? С Алис и Михаил, с Тери и мен?

Той сви рамене.

— Има и други ферми. Ще си намерите работа.

— Един на всеки четирима души е безработен — каза Бийти. — Почти невъзможно е жена да си намери работа.

Той се изправи несигурно и отиде до нея. Хвана ръката ѝ и тя не можа да се измъкне. Пръстите му бяха ледени.

— Ще ти дам допълнително пари, преди да замина — засмя се той, придръпвайки ръката ѝ към дюкяна си.

— Михаил! — извика тя.

Рафаел я пусна и се дръпна, присвивайки очи.

— Като нищо ще те уволня, и ще е истинско чудо, ако си намериш работа до края на годината. — Той се обърна и излезе, сблъсквайки се с Михаил на прага.

— Всичко е наред, Михаил — каза той на огромния мъж, — честта ѝ е неопетнена. — След което се отдалечи с тътрене на краката.

Михаил го изчака да се скрие от поглед, след което я попита дали е добре.

— Да, благодаря.

— Може би трябва да си сложиш резе на вратата.

— Михаил, той каза, че може би скоро ще се наложи да се прибере вкъщи, че бизнесът е фалирал.

Михаил кимна.

— Чух го в колата да говори с господин Сампсън. Щял да знае в началото на ноември.

Два месеца. Дали трябваше да започне да си търси работа? Да се премести в Хобарт с надеждата, че ще намери някакво препитание? Или да си стои тук и да се надява на най-доброто? Поне заплащането тук беше добро и редовно. По-добро, отколкото милостинята на опашките за безработни.

Михаил кимна.

— Виждам какво мислиш, аз си мисля същото. Тери говори за напускане. Скоро Рафаел ще остане без мениджър на фермата. Алис също си търси друго място. Аз ще направя същото. Не е чак толкова лошо. Разполагаме с доста време. Пък и може да не се случи. Може би чак другата година.

Михаил, Алис и Тери обаче нямаха малки деца, за които да се грижат. Можеха лесно да се местят от една работа на друга. А Луси се нуждаеше от стабилност.

— Надявам се да си прав, Михаил — каза тя. — Само още една година.

Той потупа джоба си.

— Малко карти?

Тя се усмихна и кимна.

— Хайде. Имам намерение да те бия поне веднъж тази вечер.

\* \* \*

Бийти изпита облекчение, когато видя, че първоначалното презрение на Луси към новия ѝ дом бързо се замени от въодушевление. Имаше кучета и коне, зайци и кенгура, километри заграден двор и голяма, отекваща кухня, където да седи и да рисува с новия си комплект моливи, които Хенри ѝ беше купил. Килимът и леглото пристигнаха първата седмица и тя се върна към живота с майка си.

Луси в началото се плашеше от Михаил, но скоро свикна с него. Той идваше при тях всяка вечер и Луси заспиваше в леглото, докато той и Бийти играеха покер срещу кибритени клечки. Бийти установи, че има нюх за играта: годините, през които бе гледала мъжете да играят ѝ помагаша, позволявайки ѝ да съди за ръката на противника по едва доловимите му физически реакции. Скоро тя биеше убедително Михаил на всяка игра и той започна да я нарича Царицата на кибритените клечки, а Луси мрънкаше, че името на майка ѝ не е „царица“, а Бийти, и че той трябвало да го разбере.

Два дни преди Хенри да дойде да вземе Луси за следващото ѝ посещение, Алис отиде при Бийти в пералното помещение. Луси седеше на една обърната щайга от плодове и обличаше куклата си в рокличка, която сама ѝ беше ушила. Бийти гладеше ризите на Рафаел.

— Бийти, търсят те на телефона — каза Алис.

Бийти спря и избърса ръце в престилката си.

— На телефона? Знаеш ли кой е?

— Моли Макконъл.

Луси вдигна поглед и засия:

— Мама Моли! Може ли да говоря с нея по телефона?

*Мама Моли! Сърцето на Бийти се сви.*

Алис поклати глава.

— Тя иска да говори с майка ти, скъпа. Не с теб.

Луси се нацупи. Бийти я погали по косицата.

— Ще ѝ кажа, че я поздравяваш. — Тя последва Алис по дългия коридор, където върху лакирана масичка стоеше телефонът. Вдигна го и произнесе:

— Ало? — Опита се да не звучи нервно.

— Бийти, Моли е. — Гласът ѝ беше далечен и слаб.

Бийти нави кабела около пръстите си, облягайки се на стената. Утринната светлина през транспарантите падаше на пъстри шарки по пода. Къщата беше мрачна и тиха.

— С какво мога да ти помогна? — попита тя.

— Надявам се да нямаш нищо против, че се обаждам, но трябва да обсъдя нещо с теб, докато Хенри го няма.

— О?

— Отнася се за Луси.

Мама Моли. Откога Луси я наричаше така?

— Бийти, знам, че обичаш момиченцето си, знам, че правиш най-доброто, за да я обезпечиш, но... честно казано, когато я оставихме последния път, бях ужасена. Гола стая, дори без легло...

— Сега имаме легло. И килими. Луси обича фермата.

— Въпреки това, тя е почти на пет. Следващата година ще се нуждае от училище. Тук в Хобарт има много училища. Тук е църквата ѝ. — Гласът на Моли стана настоятелен. — И истинска къща със стая и нейно собствено легло, играчки, книги и всичко, от което може да има нужда.

Бийти знаеше накъде бие разговорът.

— Разбирам. Значи мислите, че е по-добре с вас? С мама Моли вместо с мама Бийти?

Моли замълча.

— Аз съм нейна майка — каза Бийти.

— Хенри ѝ е баща. Той има същите права над нея като теб. — Моли се успокои. — Бийти, не искам да споря с теб. Но сигурно и сама виждаш, че е разумно. Ако сменим уговорката и тя прекарва една седмица в месеца с теб, тогава пак ще има възможност да тича на воля из фермата от време на време.

Бийти се бореше със сълзите. Дълбоко в себе си знаеше, че Моли има право, но беше невъзможно да го признае.

— Защо трябваше да ми се обадиш, докато Хенри го няма? — попита тя. — Той не я ли иска?

— Тъкмо напротив — отвърна Моли. — Иска я за постоянно. Говореше за наемане на адвокат, за ходене в съда. Помислих си, че ако говоря с теб, можем да уредим нещата мирно, така че и ти да си щастлива.

Щастлива? Как можеше да е щастлива, ако ѝ вземеха момиченцето? Но пък и как можеше да държи Луси да остане тук пред лицето на всичко това? Работата ѝ беше несигурна, обзавеждането беше неподходящо и Луси прекарваше часове наред всеки ден сама.

— Бийти? — произнесе Моли кротко.

— Защо трябва да си толкова добра? — каза Бийти през сълзи. — Защо не си жестока, така че да мога да те мразя?

— Добрината е всичко, което трябва да даваме на другите — каза Моли. — Ти си майка на Луси и винаги ще бъдеш в живота ни. Нали няма да е по-добре, ако всички се мразим един друг?

Сега Бийти се почувства глупаво, младо и лошо момиче.

— Предполагам, че нямам избор — произнесе тя. — Ако кажа „не“, Хенри може да си позволи адвокат, а аз не мога.

Моли замълча, но Бийти знаеше какво си мисли: *няма да кажеш „не“*.

Минутите се нижеха в студения тъмен коридор.

— Добре, тогава — каза Бийти накрая. — Ти печелиш.

— Това не е състезание. Важното тук е от какво Луси има нужда.

За миг Бийти се поколеба: Луси имаше нужда от собствената си майка, не е ли така? Повече от всичко останало. Но тя не беше чак такъв идеалист.

— Права си, разбира се — произнесе гласно. — Ще ѝ кажа какво сме решили.

\* \* \*

Бийти изчака до сутринта, когато щяха да дойдат да я вземат, за да ѝ каже. Не искаше нищо да помрачава последната им вечер заедно,

сгушени в тясното легло. Луси нямаше търпение да види баща си на сутринта, искаше косата ѝ да бъде сплетена на плитки, бледата ѝ кожа беше порозовяла от щастие.

Когато Бийти я сложи между коленете си на леглото, внимателно разпределяйки копирената ѝ червено-златиста коса в еднакви кичури, най-накрая го изрече гласно.

— Скъпа, трябва да ти кажа нещо важно.

— Хм? — рече Луси разсеяно.

— Говорих с Моли и всички решихме, че ще е най-добре, ако останеш с нея и с татко, и веднъж месечно идваш при мен. — Тя нямаше намерение да плаче, но гласът ѝ секна и в очите ѝ избиха сълзи.

Луси издърпа косата си от ръцете на Бийти и се обърна към нея:

— Мамо? Защо ще е най-добре, ако остана с татко и с Моли?

— Защото там имаш своя собствена стая и можеш да ходиш на училище и на църква. А аз знам, че обичаш татко толкова много.

— Обичам и *теб* толкова много!

Бийти осъзна през сълзи, че устата на Луси се разкривява. Не го очакваше. Предполагаше, че Луси ще се радва за новото място. Тя допря ръце до белите бузки на момиченцето.

— Не плачи.

— Не искаш ли вече да живея при теб?

— Разбира се, че искам. Искам да си при мен през цялото време.

— Бийти я притисна силно към себе си. — Но животът ми е толкова несигурен, а татко и Моли могат да ти дадат неща, които аз не мога.

— Ще ми липсваш. — Гласът на Луси прозвуча глухо срещу рамото ѝ.

— И ти ще ми липсваш. Но ще идваш за по една седмица веднъж месечно. — Дори когато го каза, Бийти знаеше, че уговорката няма да трае вечно. Не и следващата година, когато Луси тръгваше на училище.

Ако Бийти изобщо имаше работа следващата година.

И докато Луси плачеше, притисната в нея и сърцето ѝ се свиваше, и тя усещаше с пълна сила несигурността на живота си, Бийти установи, че се изпълва с гняв. Когато напусна Хенри, вярваше, че е поела контрола над живота си. Че е жена, която прави нещата. И въпреки всичко ето я, отказва се от дъщеря си от страх, че пак тя ще е потърпевшата. Беше уморена от това; толкова уморена, че костите я

боляха. Единственото, което искаше, беше прилична, сигурна, добре платена работа, но имаше хиляди, които искаха същото. Тя бе една от тълпата, които не можеха да вървят напред; никога нямаше да може да докаже на Хенри и на Моли, че може да се грижи за собствената си дъщеря както трябва.

Имаше ли нещо, което можеше да направи, за да се измъкне от тази тълпа, имаше ли някаква мисловна пътека, която да не е изследвала, някакво специално умение или талант, които би могла да използва? Умението ѝ да шие дрехи не означаваше нищо — но тя бе прекарала години наред, работейки около мъже, хитри като плъхове. Какво беше научила от това?

Осени я една идея. Зави ѝ се свят от страх. Но реши да направи каквото трябва.

\* \* \*

Беше късно. Рафаел и адвокатът му, Лео Сампсън, вече се бяха навечеряли. Оставаше само Бийти да им занесе брендите. Тя застана в коридора, неспособна да отвори вратата и да влезе. Нервите ѝ бяха опънати. Толкова ѝ се искаше да отвори брендите и да отпие една голяма глътка за кураж.

*Направи го, Бийти, направи го.* Не би могло да има по-подходящ момент. Тя имаше нужда Лео да е там, защото само след месец Рафаел можеше да е заминал. Пристъпи напред, натисна бравата и отвори.

Този път не се сви, надявайки се да остане незабелязана. Тръгна към масата за хранене, сложи върху нея подноса с питиета и застана, много изправена, чакайки да я забележат.

— Бийти? — Очите на Рафаел минаха по нея, както винаги. — Досаждаш ни. В момента разговаряме.

Лео Сампсън ѝ се усмихна слабо, смутен от поведението на Рафаел.

— Да няма нещо нередно? — попита той.

— Може ли да седна при вас за момент? — попита тя Рафаел.

Той вдигна вежди и махна апатично с ръка.

— Щом се налага. Налей и за себе си една чаша.

Бийти седна. Наля питиета за всички, остави обратно бутилката, насилвайки се да се отпусне. Не можеше да му позволи да види колко е нервна.

— Казвай сега за какво е всичко това — подкани я Рафаел.

— Искаш ли да изляза? — погледна я Лео.

— Не, не, господин Сампсън. Много искам да сте тук. — Тя му се усмихна, след това върна вниманието си към Рафаел. — Господин Бланчард, преди няколко седмици, когато дойдохте да ме видите в къщата на стригачите, казахте, че бихте направили всичко за шанса да спите с мен.

Веждите на Лео се изстреляха нагоре.

— Вразуми се — каза той, но Бийти не беше сигурна дали предложението е за нея, или за Рафаел.

— Решила си най-после да приемеш? — Рафаел се разсмя, навеждайки се напред. — Заради обещанието за новата мебелировка?

— Не искам нова мебелировка. Искам само да ви дам *шанс* да спите с мен. Ако вие ми дадете шанса да получа нещо, което наистина искам.

Рафаел се намръщи и облиза долната си устна. В камината шумно пропука цепеница и се разпадна на прах.

Лео се намеси, лицето му беше зачервено от смущение и гняв:

— Не мисля, че е разумно работодателят и подчинена да обсъждат подобни неща. Това е неописуемо, това е...

— Господин Бланчард повдигна тази тема многократно — каза Бийти. — Аз само се опитвам да я разреша веднъж завинаги.

— Какво искаш? — избъбри Рафаел внезапно. — Няма значение какво е.

— Тази къща. Както и добитъка, и земята.

— Ти си луда. Нямам намерение да давам...

— Не като подарък. Ще се обзаложим. За тялото ми.

Сега той се засмя: жесток, весел смях. И Бийти знаеше, че вече е спечелила първия рунд. Той щеше да каже „да“.

— О, скъпа, колко си сладка само! Да не говориш за покер?

Бийти кимна.

— Залагаш една нощ удоволствие с мен, ако аз заложа къщата? Мили боже, представяш ли си, ако загубя? Баща ми ще припадне и ще умре. С малко късмет. — Той се преви надве от смях. — Прекрасно.



— Е? Ще го направите ли?

— *Разбира се*, че ще го направя.

Бийти се обърна към Лео:

— Ще свидетелствате ли и ще осъществите ли прехвърлянето на собствеността, ако спечеля?

Лео мълчеше в напрегнатата тишина.

— Ще го направите ли?

— Ще направя каквото ме инструктира клиентът ми — каза той рязко.

— Ето, инструктирам те да извадиш каквито документи са необходими, за да се увери Бийти, че приемам облога сериозно. — Той я изглежда. — Макар да се съмнявам, че ще си в състояние да свидетелстваш как Бийти изпълнява своето обещание. Ще трябва да я накараш да обещае, че няма да се отметне.

Бийти потисна една тръпка.

— Няма да се отметна.

— Нека бъда ясен — каза той. — Трябва да направиш всичко, което поискам.

Тя кимна и той запляска с ръце като ликуващо дете.

— Нека помисля, нека помисля. Как да го направим? Най-добре да са три игри? Знам, ще играем за копчета, това е всичко, което можеш да си позволиш, нали Бийти? Да вземеш малко копчета от пералнята? След три игри който има повече копчета, печели.

— Щом така искате да играем.

— Момиче, ти изобщо някога играла ли си покер?

Тя поклати глава:

— Не — излъга тя, — макар че съм гледала много игри.

Той се смя, докато се разкашля, накрая се успокои.

— Тогава една седмица от тази вечер. Лео, подготви документите през това време. Искам да си тук за играта. Ще свършим бързо и си добре дошъл да останеш за вечерята след това. — Той насочи вниманието си към Бийти. — В такъв случай си свободна. Дръж се порядъчно заради мен. И благодаря, че ми осигуряваш такова развлечение.

Бийти се изправи, опита се да накара коленете си да не треперят и тръгна към вратата. Лео Сампсън стана и я хвана леко за китката.

— Не си длъжна да го правиш, нали знаеш — каза той с нисък глас.

— Остави я — извика Рафаел подире му.

Тя погледна Лео и му се усмихна тъжно:

— Да, знам.

— Наистина ли мислиш, че можеш да спечелиш?

Тя сви рамене и той я пусна.

— Уморих се да се боря — каза тя.

— Ще се уверя, че всичко е честно. Толкова честно, колкото може да е една трансакция.

— Благодаря — кимна тя. — Това е много успокояващо.

След което излезе в коридора и вратата се затвори след нея; коленете ѝ се разтрепериха, омекнали като желе и тя задиша с отворена уста като риба на сухо. Позволи си миг на слабост, след това изправи гордо гръб. Дватамата с Михаил винаги бяха играли само за кибритени клечки. След преживяванията ѝ с Хенри беше намразила хазарта. Но ако трябваше да залага веднъж в живота си, то щеше да е за нещо голямо.

Много, много голямо.

На следващия ден всички в „Дивото цвете“ знаеха за облога. Алис й каза, че е най-глупавото момиче, което някога е срещала, и отказа да говори с нея. Тери й се присмя открито, когато му занесе подноса с вечерята.

— Не знам дали си откачена или развалена — каза той, зачервените му от слънцето страни блестяха от смях. — Но се надявам да ме задържиш на работа, ако спечелиш.

Първата вечер Михаил се прокрадна по коридора до стаята й.

— Хайде да се упражняваме. Ще спечелиш.

— Бог да те благослови, Михаил — рече тя.

Онова, което някога бе спокойно прекарване на времето, сега се превърна в сериозна работа. Седнали на обърнатите щайги, те играеха. Михаил раздаваше картите отново и отново. Всеки свободен миг, който имаха през седмицата, се упражняваха, като си даваха и връщаха клечките. Малките дървени парченца не означаваха нищо; но в неделя вечер копчетата щяха да са тежки като злато.

Въпреки че Бийти имаше остър нюх за играта, тя започна да осъзнава до каква степен всичко зависи от късмета. Знаеше кога да вдигне облозите, кога да се остави да загуби. Но това, което нямаше как да контролира, беше какви карти ще й се паднат. Понякога губеше и нямаше какво да се направи, за да го предотврати.

Вечерта преди играта, последната нощ за тренировки, Михаил я попита направо:

— Ако спечелиш, ще ме оставиш ли на работа?

Бийти се изненада. Никога не се бе запитвала какво ще прави с персонала. Нямаше пари да им плаща, и както бе разбрала, не можеше да задържи колата, която Михаил караше.

— Не знам — отвърна тя и в сърцето й се промъкна вина. Ако спечелеше, той щеше да изгуби работата си. — Не мисля, че ще мога.

— Всъщност, няма значение — изсумтя той и отново се зае с картите.

— Можеш да останеш колкото ти е нужно, докато си намериш друга работа. Алис също, макар да се съмнявам, че ще иска да остане.

— Така или иначе всичко ще свърши — каза той. — Може би скоро ще си собственичка на много лош бизнес.

Бийти беше обхваната от негативни чувства: страх, съмнение в себе си. Това беше лудост. Ако имаше здрав разум, щеше да избяга веднага, да отиде в Хобарт, да си потърси работа или да се нареди на опашката за помощи за безработни... В този момент беше сигурна, че ще се наложи да изтърпи една нощ с низките желания на Рафаел като обикновена проститутка, и несъмнено щеше да се окаже без работа на следващата сутрин. Ако случаят беше такъв, тя не заслужаваше да задържи Луси. Луси щеше да е по-добре далеч с майка като Моли.

Михаил се пресегна през масата и избърса една сълза от бузата ѝ с кокалчетата на пръстите си. Тя дори не беше осъзнала, че плаче.

— Понякога печелим, понякога губим — каза той. — Няма значение. Продължаваме.

Тя се усмихна слабо.

— Благодаря Михаил.

— Още една ръка?

— Още една ръка.

\* \* \*

*„На света има два типа жени, Бийти, такива, които правят неща, и такива, на които им правят неща.“*

Бийти чувстваше тялото си така, сякаш се тресеше отвътре. Устата ѝ беше пресъхнала, сърцето ѝ се блъскаше в гърдите.

*Два типа жени...*

Тя успокои ръцете си и отвори вратата на дневната. Рафаел седеше до лъскавата маса и размесваше колодата карти. Още не я беше видял, но Лео Сампсън, който беше на дивана, вдигна поглед и ѝ изпрати окуражаваща усмивка.

*Такива, които правят неща, и такива, на които им правят неща.*

Поеми си въздух. Тя отиде сковано до масата и седна срещу Рафаел.

Той продължаваше да не я поглежда.

— Само за да знаеш, Бийти, Лео прегледа картите и провери ръкавите ми за скрити аса. — Той вдигна очи и се разсмя, срещна погледа ѝ, зениците му се разшириха от желание. — О, изглеждаш красива тази вечер. Ще се наслаждавам на това. Донесе ли копчетата?

— Не, аз... — Тя понечи да стане от стола, но Рафаел се изправи на крака.

— Аз ще ги донеса. Страхувам се, че ще избягаш, ако те оставя да отидеш сега. Изглеждаш сякаш ти се повръща от страх. — Той излезе бързо от стаята, оставяйки Бийти сама с Лео Сампсън и собствения ѝ оглушителен пулс.

— Бийти — подзе тихо Лео, когато се увери, че Рафаел не се вижда, — донесъл съм договорите, той вече ги подписа. Късам ги, ако той спечели, но ако ти спечелиш, къщата е твоя. Напълно законно.

Бийти се опита да се концентрира върху това, което ѝ казваше.

— Разбирам.

— Той подписа само за къщата, земята и добитъка. Ще вземе цялата мебелировка, колата, всичко. — Адвокатът направи гримаса. — Бийти, ако спечелиш, може би ще е по-добре да продадеш цялото място и да използваш парите по-умно. Купи си една малка къща в града.

*И остани без работа, с която да си плащаш храната.*

— Добра ли е фермата?

— Това е лош бизнес, но само защото е управляван по този начин. Потенциалът на земята е голям. Можеш да отглеждаш седем-осем хиляди овце върху нея. Ако я управляваш добре, това може да те направи богата.

Бийти кимна. Щеше да отнеме известно време, преди да може да убеди Хенри да ѝ върне Луси. Чакаше я усилена работа.

— Ако спечеля, ще я запазя. — Отвън се чуха стъпките на Рафаел.

— Пожелавам ти късмет, скъпа — каза Лео. — А ако нещата не станат по начина, по който се надяваш, ти пожелавам кураж.

В очите ѝ избиха сълзи. *Поеми си въздух. Вземи се в ръце.* Сега щеше да разбере от кой тип жени е.

Светът забави ход. Рафаел изсипа копчетата на масата с дрънчене и ги раздели по равно между себе си и Бийти. Различни

форми и размери. Тя избра едно червено, с форма на панделка, от една от Лусините роклички. Побутна напред три копчета, същото направи и Рафаел.

След това той раздаде първата ръка карти. Тя ги взе и затвори очи, преди да ги погледне. Каза си да се престори, че е в стаята си с Михаил и играе, колкото да мине нощта. Отвори очите си.

Две дами, четворка, шестица и двойка.

Рафаел, с шлифована увереност, хвърли една от картите си и взе друга. Избути още едно копче към купчината. Облегна се назад в стола си и я погледна.

Имаше някаква четворка. Обикновена ли беше? Или някаква друга? Или се надяваше на фул?

Тя остави безполезните си карти и взе още три: също толкова безполезни. Реши, че няма да рискува да изгуби прекалено много твърде рано и да изпълни облога му.

Имаше две дами. Той имаше четири попа.

Беше изгубила първата ръка и сега той имаше осем копчета повече от нея.

Рафаел се засмя, когато събра копчетата си. Бледите му очи не се откъсваха от лицето ѝ. Тя се опита да скрие разочарованието си, но знаеше, че е изписано върху нея. За първи път си позволи да си го представи как прави любов с нея. Студените му пръсти, влажните устни, мекия му корем...

— Още една ръка, Бийти? — каза той весело.

Тя кимна и преглътна, за да навлажни гърлото си. Каква глупачка е била само.

— Още една ръка. — Избра три копчета, преценявайки, че това е единственият начин да изравни нещата.

Рафаел раздаде картите. Тя ги грабна бързо, искаше ѝ се всичко вече да е приключило. Този път имаше две аса, две четворки и шестица. Сърцето ѝ се качи в гърлото. Ако играеше с Михаил, щеше да е лесно. Да хвърли шестицата, с надеждата за друга четворка или асо. Висок залог.

Но ето че се получи. Четворка. Имаше фул. Стегна се и побутна други седем копчета напред.

Той я видя и вдигна с още седем копчета. Нервите ѝ се сринаха.

Тя посрещна облога му и му показва картите си. Той ги видя, изръмжа и свали ръката си.

Заля я облекчение. Загреба копчетата към себе си. Сега беше напред с дваисет и шест копчета.

Сега всичко зависеше от последната игра.

Никога през живота си не се беше чувствала по-нервна. Стомахът я свиваше и кръвта сякаш дращеше по вените ѝ. Проблясък на надежда: че може не само да избегне докосването на Рафаел, но и да спечели къщата. Главата ѝ сякаш беше пълна със светлина и трябваше да си напомни да се фокусира.

Очите на Рафаел се бяха залепили върху нея отново, гневни и в същото време изпълнени с желание. Той избута напред три копчета. Тя отдели три от своите. Картите паднаха пред нея. Взе ги.

Беше кошмарна ръка. Две двойки, четворка, петица пики и поп. Нямаше идея какво трябва да прави. Рафаел бързо вдигна залога с още десет копчета, отказа се от две карти и взе други на тяхно място. Дали имаше три от една боя? Ако беше така, беше свършена. Бийти се поколеба, несигурна какво да прави. После бързо прие облога му и реши да изиграе пиките с надеждата за още един или още два попа.

И ето че стана, още един поп. Кръвта ѝ забуча.

Рафаел избута още десет копчета. Беше толкова сигурен. Тя бързо пресметна числата в съзнанието си. Ако той спечелеше, трябваше да има с дваисет копчета повече от нея. Ако тя се провалеше, щяха да бъдат наравно и тогава никой нямаше да спечели. При това положение щеше да се наложи да играят още една игра.

В този момент той взе друга карта и издаде самодоволен звук, при което сърцето ѝ се сви. Вдигна очи към нея и усмивка изви устните му.

В този момент го видя. Леко движение на зениците му, присвиване. Спомни си за всички онези случаи, когато беше гледала Хенри да играе в Глазгоу и какво означаваше, когато зениците му — толкова тъмни на фона на ирисите — се свиваха по този начин. Рафаел блъфираше, опитваше се да я измами, така че да бъде принудена да играе четвърта игра.

Тя избута десет копчета напред, после още пет. Тялото ѝ се тресеше, завладя я съмнение. Лицето му клюмна.

— Хайде — каза тя. — Дайте да ги видя.

Той сложи картите си на масата. Бяха миш-маш: явно се беше надявал на флош. Тя пусна нейните.

— Не! — извика той и скочи от стола като разглезено дете. Блъсна картите от масата и те полетяха към нея, кацайки в скута ѝ. — Не! Не! Не! — Подчертаваше всяко възклицание с удар по масата. Лео стана и се опита да го успокои, но цялото вълнение и суматоха изглеждаха сякаш се случват на милиони километри оттук: Бийти седеше мълчаливо, в шок. Тя беше *направила* нещо.

И никога повече нямаше да позволи да ѝ направят нещо на нея.

\* \* \*

Бийти стоеше на хребета на хълма, на десет минути уморително ходене от чифлика. Тревистите поля се полюшваха в далечината, потъмнозеленото на евкалиптовите гори ограждаше отстрани фермата. Зелени хълмове: някои в светлина, други в лениви сенки. Тишина. Километри тишина.

Километри и километри тишина. И всички те — нейни.



*Ема: Тасмания, 2009 г.*

Шофьорът на колата, която бях наела, не спираше да говори. Горях от желание да съм свободна. Имах нужда да си протегна крака. Болното ми коляно беше сгънато повече от час от летището и два часа преди това в самолета. Опитах се да го протегна на задната седалка за малко, но от позата ме заболяха гърбът и хълбоците.

Така че изхъмквах на правилните места, но нямах търпение пътуването да свърши. Да мога да си почина някъде. Най-после поехме по последния непавиран път и между каменните порти нататък по алеята. Погледнах отпред чифлика. Бях го виждала само на снимки, когато изобщо не бях очаквала да е мой. Остарелият пясъчник, острите прозорци, обраслите градини. Веднага щом шофьорът отвори уста да си поеме дъх, избърборих:

— Благодаря много. Тук. — И му оставих бакшиша.

Той го прибра, докато отварях вратата и най-после протягах крака си. Чувствах го добре. Изправих се и вдъхнах свежия селски въздух. Като се изключи боботенето на колата, беше тихо. Шофьорът отиде до багажника за куфарите ми и ги занесе до входната врата. Сивите павета бяха покрити от лишеи.

Той спря, свивайки рамене към едно дърво от южната страна на къщата.

— Опусуми.

— Опусуми?

— Убиват го.

Погледнах към дървото. Под него имаше гирлянди изсъхнали сиво-бели клони и между тях растеше остролиста ломандра.

— Опусумите ли го убиват?

— Изяждат новите издънки. Вижте, едната страна умира. Тук ще ви трябват трима мъже, за да му набодат яка.

— На опосума?

— На дървото.

— А, разбирам. — Не разбирах. Всъщност, не ме интересувахе. Бръкнах в чантата си за връзката ключове, които господин Хибърд ми беше дал. *Имаш електричество, газ и свързан отново телефон. Но никой не е идвал тук след смъртта на Бийти*, ми беше казал адвокатът. *Предполагам, че ще е доста прашно. Ще ти трябва ли помощ за почистването?*

Бях отказала. Не исках да се срещам с никого, нито да завързвам приятелства: прекалено сложно. Планирах сама да се заема с чистенето. Имах резервиран полет за вкъщи след три седмици.

Сега, след като колата си тръгна, оставяйки след себе си само светлина и вятър, пъхнах ключа в ключалката и бавно отворих входната врата.

Светлината обля дървения под на дълъг коридор. Във въздуха танцуваха пращинки. Вътре къщата беше тъмна и непроветрена. Дробовете ми се свиха. Оставих вратата отворена след себе си и качих куфарите на горното стъпало. Като подрънках с ключове, влязох вътре.

Пред мен се виеше стълбище: можех да се справя с това по-късно. С ключове в ръка, започнах да отварям стая подир стая. Малка предна стая, пълна с кашони. Трапезария, където бял прах покриваше отдавна пода. Прокарах пръсти по масата за хранене. Дебел слой прах. Носът ме засърбя. Още кашони в трапезарията, подредени прилежно към стената до камината. Дръпнах завесите, за да погледна алеята и входната порта. Прозорецът беше затворен от толкова отдавна, че изсъска, когато го дръпнах, за да го отворя. Нахлу вятър, вдигайки праха. Кихах неконтролируемо известно време, след това отидох в отсрещната стая.

Може би някога е била всекидневна: имаше диван, пиано. Но сега бе заета от кашони. Мукавени кашони, които се бяха огънали с времето от тежестта, хлътнали и разкъсани; някои пластмасови кутии с по-нови неща вътре. Лениво прегледах най-горната. Документи, книги, поздравителни картички за рождени дни... Сърцето ми се сви. Видях една картичка, която бях изпратила на баба, когато бях дете. Снимка на ириси отпред; от вътрешната страна, с деветгодишния си почерк: *Скъпа бабо Бийти, честит рожден ден и да знаеш, че те обичам, Ема.*

Сълзи. Откъде се бяха взели? Пъхнах картичката обратно в кутията и ги избърсах. Когато мама ми се беше обадила, за да каже, че баба е умряла, беше такъв шок. Въпреки че наближаваше деветдесет, винаги си бях представяла, че е неуязвима. Безсмъртна. Изглеждаше толкова силна. Винаги съм си мислила, че ще я видя отново.

Сълзите и прахът ме накараха да се разкихам отново. Отворих още прозорци, отворих вратите към двора. Минах през кухнята и вътре нахлуха светлина и въздух.

След това се приготвих: стълбищата вече ми се удаваха по-лесно, но все пак ме изнервяха. Единият крак пред другия, като се държах за прашния парапет. Когато го направих, спрях за минутка да си почине ставата ми. Пулсираше тъпо. Килимът горе правеше въздуха да изглежда още по-застоял. Минавах от спалня в спалня, разтварях завесите и прозорците, пускайки бриза вътре, и се чудех колко много кашони с вещи имаше Бийти. Тя всъщност не беше живяла в „Дивото цвете“ десетилетия преди да умре, но явно го бе използвала като място за складиране. Може би е възнамерявала да се върне един ден и да сортира всичко, а може би, след като не го е виждала, ѝ е излязло от ума.

Последната стая беше главната спалня. Въпреки остарелия килим и шарените тапети изглеждаше просторна и слънчева. Прозорецът гледаше към клоните на големия евкалипт, за който шофьорът толкова се беше разтревожил. Срещу оградената ливада имаше малка къща, стар, открит навес и рухналите останки на нещо, което някога явно са били конюшни. Отвъд се виждаха поля, простираха се до хоризонта. Ненарушавана от нищо тишина, само шумоленето на бриза в дърветата. След това бризът внезапно спря и остана само биенето на сърцето ми. Бийти беше продала всичко, с изключение на пет акра от фермата, и всичкия добитък много, много отдавна. Някога са били две хиляди акра, процъфтяващ бизнес. Не можех дори да си представя две хиляди акра, камо ли пък що за работа се е искало, за да се грижиш за тях. На стари години баба приличаше толкова на изискана дама, свързана по-скоро с дизайна и платовете, отколкото със селския живот.

Дръпнах покривалата от мебелите. Легло с желязна рамка, дървен гардероб с разядено огледало, нощни шкафчета от страни, полица, натъпкана със стари книги с меки подвързии, ракла от

камфорово дърво за чаршафи. Отворих раклата. Миризмата на нафталин беше потресаваща.

Затворих вратата на главната спалня с твърдото решение да не я използвам по време на престоя си. Това щеше да изглежда прекалено много като че ли се установявам за дълго време. Беше далеч по-лесно да изчистя някоя от по-малките спални и да изкарам три седмици с онова, което имам в куфарите. Избрах една от западната страна на къщата, така че да е приятно и тъмно сутрин. Отворих прозореца и изтупах покривалата за прах, чувствайки се смазана от цялата работа, която ме чакаше. Чистене. Сортиране. Представях си го по съвсем различен начин. Мислех, че ще прегледам няколко кашона, ще изпратя повечето от тях на боклука, ще лъсна мястото и ще го оставя на агента за недвижими имоти. Лесно. Но никоя от тези работи всъщност нямаше да е лесна, нито пък бърза. Може би ако бях физически здрава... Но тогава нямаше да съм тук, на първо място.

Силно почукване и дружелюбен вик откъм входната врата ме изтръгнаха от самосъжалението, преди да ме е обхванало. Посетители? Вече? Бях чувала разкази за хората по селата, но се надявах, че не са истина. Не исках безкрайна върволица от гости. Не ме биваше много в общуването; не можех да водя любезни разговори. Винаги казвах погрешното нещо или оставах неразбрана, или изглеждаше, че се държа като принцеса.

Излязох от спалнята и отидох до площадката на стълбището, после спрях. Наистина не ми се искаше да се качвам и да слизам, ако не се налагаше.

— Кой е? — провикнах се.

— Господин Хибърд ме изпрати — отвърна женски глас. — Вратата е отворена, може ли да вляза? Знам, че имате проблем с коляното.

Господин Хибърд. Бях му казала ясно, че не се нуждая от помощ. Но преди да успея да отговоря, тя влезе с по един от куфарите ми във всяка ръка, спирайки в основата на стълбището. Беше млада — може би малко след двайсет, с руса коса, вързана на опашка. Носеше дънки и синя тениска.

— Здравейте. Аз съм Моника Тейлър.

— Ема.

— Знам коя сте — усмихна се тя. — Всички в града знаят коя сте.

— И всички ли ще дойдат да ме посетят неканени? — Съжалих за грубостта още в мига, в който произнесох думите. Кога се бях превърнала в такава опака и раздразнителна жена?

Моника поклати глава.

— Окей, вижте, господин Хибърд ми плати, за да дойда тук днес следобед. Баща ми се е грижел за градината, когато е бил тийнейджър, така че ни е в кръвта да помагаме. Имам някои неща за вас в колата. Нови чаршафи, хранителни продукти, дори цветя. Не съм дошла, за да ви прекъсвам или да ви бъда най-добра приятелка, само се отбих да оставя тези неща и си тръгвам.

Въздъгнах.

— Съжалявам. Заради стълбите е. Изнервят ме. Знам, че трябва да свикна с тях и че не е чак толкова лошо, както мислех, че ще е... — Опитах се да се усмихна. — Наистина съм ви благодарна. Дайте ми секунда и ще сляза долу.

— Няма нужда. Ще оставя продуктите в кухнята. — Тя излезе навън, а аз тръгнах надолу — при слизането винаги боли повече, — след което се срещнахме в кухнята. Тя настоя да седна: „На мен ми се плаща, оставете ме да си заслужа парите“, докато включи хладилника, разопакова новия електрически чайник, изми някои чаши и чинии и прибра продуктите. През цялото време не спираше да приказва. Не била срещала Бийти, но всички в града се гордеели с нейната независимост, с нейния дух и начина, по който настоявала модната ѝ линия от световна класа да се изработва с вълна от Тасмания. Аз слушах, гледах чайника и копнеех за чаша чай.

Моника изглежда прочете мислите ми.

— Какво ще кажете да ви направя чаша чай и да изчезна оттук?

— Да изпием и двете по един — казах аз, все още опитвайки се да компенсирам предишната си липса на любезност.

Моника светна, дребното ѝ бледо лице се озари.

— С удоволствие.

Така че седнахме да пием чай. Тя ми разказа как е имала работа в Хобарт, но напоследък все повече не можела да понася градския живот — аз се опитах да не се разсмея, Хобарт беше *толкова* малък — и се върнала в Люинфорд, за да живее с брат си, който преподавал

английски в местната гимназия. Печелела, като работела каквото ѝ падне, и няколко часа седмично в местното ателие за химическо чистене. Докато говореше, аз си помислих за голямата работа, която ме чакаше. Ако исках да си тръгна след три седмици, се нуждаех от помощ.

— Моника — казах аз, — ако си търсите работа, може би ще мога да ви плащам да идвате тук няколко дена седмично и да ми помагате в оправянето на къщата. Каня се да я продам, но първо трябва да я опразня. Има стотици кашони и трябва да се изчисти основно.

— С удоволствие! — изписка тя. — Ще е толкова забавно. Чудех се как ли ще успеете с това ваше коляно. Определено се нуждаете от помощ. Кога искате да започна? Сега? Мога да разчистя кухнята вместо вас, а вие да отидете да си починете.

Колкото и това да ме караше да се чувствам като бабичка, трябваше да призная, че мисълта да подремна в хубави чисти чаршафи, докато някой друг подрежда кухнята ми, беше много блазнаща.

— Добре тогава — казах. — Действайте.

\* \* \*

Към три след полунощ се събудих от звуците на дъжд и си спомних, че съм оставила всички прозорци отворени. В началото лежах в леглото и слушах. Беше слаб дъжд, сигурно нямаше да намокри вътре. Но след това се усили, изви се вятър и знаех, че трябва да стана. И да се срещна със стълбището.

Включих всички лампи, спомените от нощта, когато бях паднала, се върнаха в съзнанието ми. Тръгнах надолу и усетих прилив на глупава гордост. Влизах от стая в стая, като затварях прозорците, заключвайки праха вътре. След това отново се качих по стъпалата и се върнах в леглото.

Само че вече бях напълно будна и не можех да заспя.

Взирах се в тавана дълго, вслушвах се в дъжда, мъчех се да определя кое време е в Лондон и какво може да прави Джош; кой може да е в студиото за репетиции; дали всичките листа на големия дъб пред апартамента ни вече са опадали. После, тъй като от това болеше

прекалено много, известно време се опитвах да не мисля за нищо. Осъзнах, че температурите са паднали и че внезапно вече не ми е уютно. Трябваше ми одеяло.

Станах отново, отидох до главната спалня и се приближих към скрина.

Вдигнах капака. Миризмата беше силна. Извадих чаршафите, сгънати най-отгоре, и ги разгънах. Бяха избелели и стари. Нямаше смисъл да ги запазвам. Цялото нещо — скринът и съдържанието му — можеше да отиде на боклука в края на седмицата. Моника беше казала, че брат ѝ Патрик ще дойде и ще помогне с някои тежки и големи неща.

Още чаршафи, никакви одеяла. По-надолу се намери едно старо и бодливо, вонящо толкова силно на нафталин, че очите ми се насълзиха. Предположих, че ще се наложи да облека още един кат дрехи за през нощта. Тъкмо се канех да го прибера вътре, когато забелязах стара тетрадка за упражнения, лежеше на дъното на скрина. Прелистих я. Страниците бяха празни. Но тъкмо реших да я хвърля, отвътре изпадна една снимка и кацна на купчината чаршафи.

Вдигнах я. Черно-бяла. Долният ляв ъгъл беше повреден от вода. Двойката на фотографията беше облечена скромно, но спретнато — той в костюм, тя в подходяща рокля с шапка и ръкавици. Стояха на улицата. Жената държеше бебе с шапка с волани.

Отне ми секунда, за да осъзная. Жената беше баба. Не можеше да бъде сбъркана. Кръглите ѝ очи, широките скули и тази усмивка, която бях наследила, и която винаги изглеждаше фантастична върху нея, но някак глупаво върху мен.

Но кой беше мъжът с нея? Не беше дядо, който беше много по-висок и по-слаб от този мъж. Ами детето? Мама и вуйчо Майк бяха родени през петдесетте, но тази снимка изглеждаше правена много по-рано.

От миризмата на нафталин синусите ме заболяха, затова оставих снимката, хвърлих чаршафите вътре и затворих капака. Отидох в банята да измия лицето си, после се върнах да взема снимката и я занесох в леглото. Мъжът беше прегърнал баба през кръста; изглеждаха като семейна двойка. Двойка с дете. Но сигурно грешах. Може би мъжът беше братовчед или близък семеен приятел. Знаехме малко за семейството на баба във Великобритания. Прехвърлях известно време мисълта в съзнанието си, после пхнах снимката в

чекмеджето на нощното си шкафче и като угасих лампата, зачаках да съмне.

\* \* \*

Трябва да съм задрямала. Бях отново в Лондон и апартаментът беше пълен с птици. Шумът беше оглушителен. Стреснах се и се събудих, осъзнавайки, че звукът от птици е реален. Никога не бях чувала толкова много птици наведнъж в живота си. Станах, отворих прозореца и се заслушах, изненадана как въздухът вибрира от сутрешните им песни откъм дърветата зад къщата. Защо, по дяволите, хората говореха за спокойствието на селския живот? Това беше по-шумно от уличен трафик.

Сънуването на Лондон ме изпълни с меланхолия. Върнах се в леглото, стиснах здраво очи и се опитах да не мисля какво прави Джош. Питах се дали е чул изобщо, че съм напуснала Англия, че кариерата ми е съсипана.

Седнах в леглото. Разбира се, че не е чул. Новината за нараняването ми беше заляла вестниците, но той никога не четеше друго, освен секциите за бизнес и финанси. *Джош не знаеше. А може би ако знаеше, щеше да ме съжали и...*

Опа. Толкова ли бях отчаяна, че да търся съжаление?

Погледнах часовника си, оставен до леглото. В момента беше осем сутринта в Лондон. Не можех да звънна на Джош, но можех да се обадя на Аделаид. Вече не ми беше подчинена, но сигурно нямаше да има нищо против да помогне.

Първо трябваше да преодолее стълбището. На площадката сърцето ми запърха. Кога щях да се преборя с това чувство? Тъй като знаех, че тук няма кой да ме види, седнах на стъпалото, опънах болния си крак напред и се пуснах по задник. До долу. Като хлапе. Това поне прекрати чувството за виене на свят.

Имаше само един телефон и той бе закачен към една стена в коридора на долния етаж. Наистина се нуждаех от портативен апарат с дериват на втория етаж или от ужасния си мобилен телефон; но не се канех да оставам тук достатъчно дълго, за да се тревожа за това. Звъннах в Лондон на познатия номер на Аделаид и зачаках да вдигне.



— Ало? — Прозвуча задъхано, сякаш е тичала.

— Здравей, Аделаид. Ема е.

Изненада.

— О, Ема! Очаквах някого другиго. Новият шеф.

— За кого работиш сега?

Тя въздъхна.

— Алберто Морети.

— Не! Летящият фашист! Защо, по дяволите, прие тази работа?

— Последната му асистентка напусна същата седмица, когато ти замина за Австралия. И да, с него наистина е толкова гадно да се работи, колкото разправят. Звъни по всяко време денем и нощем, иска всичко от днес за вчера. — Тя се засмя. — *Толкова* се радвам да те чуя. Напомня ми за добрите стари времена, когато работех при нормален човек.

— Била съм нормална? Започнах да разбирам, че съм била доста погълната от себе си.

— Да, но по приятен начин. Как е в Сидни?

— Не съм в Сидни. В Тасмания съм. На шест раздрусващи километра черен път извън малък град на име Люинфорд. Баба ми ми остави къща и сега я чистя, за да я продам. — Разказах ѝ цялата история, дори за мистериозната фотография, която бях намерила снощи; знаех, че говоря несвързано: прекалено объркана, за да ѝ кажа защо всъщност ѝ се обаждам.

След няколко минути тя каза:

— Съжалявам, Ема. Наистина трябва да излизам. Сигурна съм, че Алберто се опитва да се свърже с мен и ще побеснее, ако не ме хване.

— Почакай... Аз само... Дали си чувала... или виждала Джош?

Аделаид спря за момент, мислейки.

— Джош? Не.

— Аделаид, сигурна съм, че ме мислиш за глупачка, но... Не знам дали Джош знае за злополуката с мен и...

— Знае — прекъсна ме тя бързо. — Телефонира ми, когато ти беше в болницата за една от операциите. Прочел е във вестниците.

Омекнах вътрешно.

— Наистина ли? Защо не си ми казала?

— Той ме помоли да не го правя. Не искаше да... Не знам.

— Да събужда надеждите ми?

— Да — призна тя. — Това каза.

Заболя ме. Задържах дъх за секунда.

— Наистина трябва да вървя — каза тя.

— Ако го видиш — продължих аз, — кажи му, че съм се върнала в Австралия. Дай му телефона на майка ми. Връщам се в Сидни след няколко седмици.

— Защо сама не му се обадиш? — каза тя предпазливо. — Бяхте заедно дълго време. Сигурна съм, че ще се радва да те чуе.

Преглътнах пристъпа горчив смях.

— Не искам да си мисли, че се надявам на нещо. — Дадох на Аделаид подробности за връзка с мен и я оставих да чака обаждането на шефа си. Отидох до входната врата и излязох навън в хладната свежа утрин. Птиците продължаваха да пеят, светлината падаше върху влажните поля, небето беше синьо като извадено от сънищата. Напомняше сцена от лъскава книга и знаех, че би трябвало да съм поразена от това спокойствие и красота. Но вместо това се чувствах празна и изгубена.

\* \* \*

След закуска Моника пристигна. Докато аз бях напълно объркана от работата по чистенето на къщата, тя беше уверена и организирана.

— Искате ли да ви изчистя главната спалня? — попита тя, докато слагаше в хладилника дузината яйца и бекона, за които изобщо не я бях молила.

— Не, ще спя в тази, която е най-близо до банята — казах аз.

— Главната стая обаче е толкова приятна и слънчева.

— Знаете ли какво ще е добре? Да проверите дали някой от тези ключове става за къщата срещу ливадата.

— Старата къща за стригачите — каза тя, грабвайки ключовете. — Ще проверя. И ще оправя спалнята и банята ви. Така поне местата, които най-често използвате, ще бъдат чисти.

Оставих я да работи и отидох в дневната, за да сортирам кашоните.

Започнах да осъзнавам, че баба ми никога не е изхвърляла нищо и че за мен също става все по-трудно да го направя. Тя пазеше всяко писмо, всяка картичка, която бе получила. Някои от тях бяха в спретнати папки: стари сметки за електричество от преди години, дори не от този адрес. Беше лесно да бъдат изхвърлени. Но кореспонденцията между нея и дядо ми, когато го е нямало, а тя е била въщи с децата, беше далеч по-трудно да се слага в купчината. Дадох си сметка, че постоянно се разсейвам, спирах да чета, след което си напомнях, че не разполагам с толкова време за това. Започнах с една купчина „може да се запази“ върху пианото и с напредването на деня тя ставаше все по-голяма и по-голяма.

Изпробвахме всички ключове от връзката, но не можахме да отворим вратата на къщичката. Надникнах през мръсните прозорци, но те бяха покрити със стари памучни пердета. Телефонирах на господин Хибърд, но и той не можа да помогне.

— Предадох ти всички ключове, които имах — каза той. — Обади се на някой шлосер.

Не си дадох труда. Предположих, че вътре е празно.

В края на седмицата бяхме струпали дванайсет кашона с боклук до вратата и ни трябваше помощ, за да бъдат откарани до сметището. Моника беше организирала брат си да дойде в събота. Така че не бях изненадана, докато отварях прозореца на спалнята си да влезе чист въздух, да видя един мъж, който стоеше под болния евкалипт и гледаше нагоре. Той не ме забеляза и аз слязох долу.

— Здравейте — казах. — Сигурно сте Патрик.

Той обърна очи към мен.

— Здравейте. Да, точно така. Просто гледах дървото ви.

Не знаех как съм очаквала да изглежда братът на Моника: може би набит селянин със син потник и тен на работник. Но Патрик беше висок мъж с права руса коса почти до яката, бледа кожа и зелени очи с тежки клепачи. Освен това беше по-възрастен, отколкото очаквах. Знаех, че Моника е само на двайсет и една, но прецених, че Патрик приближава трийсетте като мен. Лицето му беше по-скоро интересно, отколкото красиво. На пръв поглед изглеждаше сякаш в поведението му има нещо източноевропейско, като на някой от големите композитори. Малко напрегнато, малко отпуснато. Не можех да не го сравня с Джош, който беше толкова излъскан и толкова добре сложен.

— А-а, дървото — казах аз. — Опосумите, така ми казаха. Дори не знам точно що за дърво е. — Защо всеки се залепяше за това дърво? Имаше безброй дървета в гората.

— Това е смола — каза той. — Не минавайте под него, когато клоните започнат да капят.

— Къде е Моника?

— Отиде да ми направи кафе. Надявам се, че нямате нищо против.

— Разбира се. Ще ни помогнете ли да откараме боклука оттук?

— Да, взех пикала на един приятел. — Той посочи към колата, спряла в алеята. Очите ми се върнаха към лицето му и погледът му се отклони.

— Ами, добре тогава — казах аз. — Време е за кафе.

Поведох го към кухнята. Бърборенето на Моника явно го успокои и го видях да се усмихва. Вече не изглеждаше толкова сериозен и аз можах да видя приликата между него и сестра му. Оставих ги да отидат да изхвърлят боклука, а аз се върнах в дневната, където бях решила да проявя безпощадност към купчината „могат да се запазят“. Седнах на стола до пианото и изсипах наръч писма в скута си.

Сутринта мина в тишина, докато препрочитах писмата, знаейки през цялото време, че три седмици няма да са достатъчни, освен ако не проявя безсърдечие и не ги изхвърля. Опитах се да се самоубедея, че всичките тези неща стоят тук от години, никой не ги е поглеждал, и че не трябва да си давам труда. Следователно не трябва да ми пука дали ще ги изхвърля сега, нали?

Но това бе такова красиво описание на съвместния живот на баба и дядо. Писмата не бяха подредени, така че четях оттук-оттам наслуки. Дядо е бил в Парламента, така че е пътувал много до Канбера и обратно, докато баба е седяла в Сидни при децата и бизнеса си. Това е било много преди имейлите или дори евтините телефонни разговори на далечни разстояния, така че са си пишели писма. Хубави, старомодни писма, пълни с подробности и обич.

Чух Моника и Патрик да се връщат и погледнах часовника си. Почти пладне. Знаех, че трябва да им предложа обяд, особено на Патрик, който правеше всичко това безплатно, но почти бях свършила продуктите, които Моника ми бе донесла през седмицата от бакалията.

Реших, че ако продължа да стоя тук и да се правя на заета, те ще си отидат вкъщи.

Да, но само няколко минути по-късно на вратата се чу леко почукване. Вдигнах очи. Беше Патрик.

— Тръгваме си.

— Благодаря ви много. Надявам се да не възразите, че не ставам. Коляното ми...

Очите му бяха фокусирани върху мен.

— Искам да ви питам нещо, ако нямате нищо против...

Напрегнах се. Щеше да ме разпитва. Непоносимо. Опитах се да използвам мълчанието като щит, но това не го спря.

— Свирия на доброволни начала за малка танцова трупа от деца. В Хобарт. Ръководи я мой приятел. Децата са много специални. Дали няма да проявите интерес да дойдете и да им дадете някакви съвети? Ще се радват много да се запознаят с истинска балерина.

Облекчена, и може би малко разочарована, че не ме е разпитвал, в първия момент не схванах въпроса.

— Почакайте, свирите им на пиано? Мислех, че сте учител по английски.

— Такъв съм. Или поне би трябвало да бъда. Имаше повече работни места за преподаване на английски, отколкото за музика, особено когато започвах. — Той прочисти гърлото си. — Е? Ще помислите ли дали ще дойдете в Хобарт за един следобед да се запознаете с тях?

Не знаех какво да отговоря. Знаех със сигурност, че не искам да преподавам танци на деца, така че реших да се обърна към чувството му за жалост.

— Дълъг път е с кола. Коляното ми не е добре.

— Може би ако се пооправи ще...

— Тук съм само за три седмици. Съжалявам...

Той кимна, усмихна се.

— Напълно разбирам. Обадете ми се, ако промените мнението си.

След това той си тръгна, а аз усетих вина, вина, вина. Защо да не отида да помогна на децата да се научат да играят балет?

Но си напомних, че не съм дошла да оставам тук достатъчно дълго, за да завързвам приятелства или да помагам на хората, или да

правя каквото и да е, а да подготвя тази къща за продажба. И не беше правилно да давам надежди на хората, че нещата могат да бъдат различни.

Не бях забравила за снимката, макар да не я бях поглеждала от нощта, когато я намерих. В съзнанието ми тя се беше прекомпозирала: мъжът и баба се бяха раздалечили повече, начинът, по който баба държеше детето, беше по-безучастен, по-малко изпълнен с майчинска обич. Но когато я извадих отново, видях, че нищо от това не е истина.

Ръката на мъжа около кръста на баба беше собственическа. *Тя е моя.* Ръцете на детето около врата ѝ говореха същото. Всеки можеше да каже само като погледне снимката, че са семейство.

Стоях и я гледах дълго, след това реших, че жената на снимката изобщо не е баба. Сигурно беше братовчедка, някоя с близка семейна прилика. Мозъкът ми почти успя да ме убеди. Почти.

Само че това *беше* баба и баба изглежда е имала друго семейство.

Представих си какво ще каже майка ми, ако види фотографията, и реших да не ѝ казвам още. Може би междувременно щях да открия някоя друга снимка и щеше да стане ясно, че съм реагирала пресилено. Или писмо от братовчед, в което пише: „О, спомняш ли си, когато вървахме по улицата в Хобарт и ти държеше бебето ми, а всички мислеха, че сме семейство?“.

Този път занесох писмото на първия етаж и го подпрях на масата в дългия коридор, точно до телефона.

\* \* \*

Моника не можеше да дойде. Телефонира ми след единайсет, за да каже, че е болна.

— Някакъв стомашен вирус — каза тя със слаб, далечен глас. — Прекарах в тоалетната цяла сутрин.

Благодарих ѝ за откровеността и ѝ пожелах бързо да се оправя. Бях се зарекла да започна с малката предна стая днес, онази, която

беше пълна догоре с кашони. Да го правя без Моника щеше да е трудно. Всъщност, когато отворих вратата и надникнах, ме изпълни отчаяние.

Разбира се, разбира се, можех да занеса всички тези кашони право на сметището. Съдържанието им беше запечатано от години; имаше ли някакво значение, че никога няма да видят светлината на деня? Но след това си спомних фотографията и се запитах какви ли други неща може да се крият в дълбините им.

Самата стая беше тъмна и малка, така че измъкнах първите два кашона в коридора и опънах крака си. Отворих капака и започнах.

Докато часовете минаваха често се чудех дали баба се е канила да дойде тук и сама да сортира тези неща. Външно нямаше никаква система: първият кашон беше пълен със стари винилови грамофонни плочи, готварски книги и поздравителни картички. Вторият съдържаше половин дузина книги с меки корици, снопче бизнес кореспонденция от петдесетте и плик след плик със снимки — от онези, които не са достатъчно хубави, за да влязат в албум. Тук беше и майка ми, като тийнейджърка; вуйчо Майк — извън фокуса на апарата, протегнал кльощава ръка към баскетболния кош. Идеята за вуйчо Майк като кльощав ме смая и дълго гледах снимката. И другото: майка ми и вуйчо ми като тийнейджъри. Минаването на времето. Помнех се като тийнейджърка и това ми изглеждаше съвсем неотдавна. Времето от началото на кариерата ми като седемнайсетгодишна до края й като трийсет и двегодишна беше минало като едно мигване на окото.

*И сега какво, Ема, сега какво?*

По дяволите Моника! Точно сега ли трябваше да се разболея. Не можех да се справя сама. Мислите ми се върнаха към мен самата. Искаше ми се да имам радио. Искаше ми се да си бях донесла айпода. Нещо, което да ме разсейва. Но решително ги бях оставила вкъщи. Три седмици. Щях да съм тук само три седмици.

Хвърлих поглед към пълната с кашони стая зад гърба ми. Дори да бях тук за съвсем кратък период от време, можех да направя така, че да се чувствам уютно. Да си купя радио, мобилен телефон, истинска прахосмукачка, вместо онази примитивна подочистачка, която Моника толкова смело бе използвала.

Но нямаше ли да прилича на заселване за постоянно? Тази мисъл ме накара да се почувствам като в капан. Това не беше Лондон. Това не



беше моят живот.

Когато изтрих сълзите, си дадох сметка, че от известно време не съм плакала. Дали бях започнала да приемам ситуацията? Не можех да понеса мисълта.

И все пак създаването на някакъв комфорт щеше да е практично. Изправих се и реших да отида в града да си купя нещата, от които имах нужда. Упражнението щеше да е полезно за мен, за коляното ми.

Денят бе по-слънчев, отколкото бях очаквала, и търсех сенките през целия път надолу. Коляното ме болеше, но продължавах да вървя, съсредоточена върху мускулите около ставата.

Шофьорът, който ме беше докарал в „Дивото цвете“ от летището, беше минал през Люинфорд, но още не бях ходила в града. Покрай главната улица се редяха стари каменни фасади на магазини. Но зад ъгъла имаше голяма бакалия със собствен паркинг, и комплекс от магазини. Някои бяха празни, имаше един железарски, магазин за цветя, за електрически уреди, ветеринарен кабинет, кафене, вестникарска будка и химическо чистене.

Купих си малка прахосмукачка, сиди плейър и мобилен телефон — разполагаха само с един и кутията му беше покрита с прах — от магазина за електрически уреди, след като се записах да ми бъдат доставени вкъщи, и отидох в съседното ателие за цветя, тъй като онези, които Моника беше донесла, бяха започнали да увяхват.

Самата цветарка беше стара жена с възлести ръце. Поръчах два букета: един с бели лилии, защото обичах аромата им, и един пъстър за кухнята. Опитах се да се насладя на чувството за удоволствие от свиването на гнездо, макар да беше едва доловимо.

— Нещо друго, скъпа? — попита ме цветарката.

Аз поклатих глава и подадох кредитната си карта, гледайки я, докато извършва трансакцията. След това ми хрумна, че може би е живяла в града през целия си живот; може би познаваше баба. И може би беше в състояние да ми каже нещо за снимката.

— Всъщност — започнах аз, — има още нещо. Баба ми навремето е живяла в „Дивото цвете“, през трийсетте години. Дали не я познавате?

— Бийти Блексланд? Вие сте ѝ внучка? — Тя погледна името на кредитната ми карта, за да се увери, после се усмихна широко. — Толкова се радвам да се запознаем. Вие ли сте балерината?

— Аз съм. Бях. — Сърцето ме сви. — Контузих се. Не мога да танцувам повече.

Тя изцъка с език.

— Ама че работа. Люинфорд се гордее с вас, а всички ние се гордеехме с баба ви. Никой не я е виждал, обаче. Мисля, че е идвала само веднъж или два пъти през последните шейсет години.

— Значи не я познавате?

— Не, скъпа. Израснах далеч на север. Преместих се тук, когато се омъжих.

— А съпругът ви? Дали е познавал Бийти?

Тя поклати тъжно глава.

— Той почина преди много време. Преди да ми хрумне да го попитам.

— Има ли някой, който може да я е познавал от времето, когато е живяла тук?

— Ще поразпитам наоколо. А вие трябва да попитате Пинелъпи Сайкс. Тя ръководи местното историческо общество. Записала е много стари истории на лента и ги прехвърля на хартия една по една. Ето, ще ви дам телефонния ѝ номер.

Стиснала телефонния номер на Пинелъпи Сайкс в една ръка и с два букета цветя под мишница, аз спрях отвън пред кафенето. Миришеше хубаво, но дори лошото кафе мирише хубаво. Бях разглезена от кафенетата в Лондон и Сидни.

Докато се опитвах да реша, чух името си. Огледах се и видях Патрик да се приближава откъм паркинга.

— О, здравей — усмихнах се аз, преминавайки на „ти“.

— Как стигна до града? — попита той. Беше облечен с дънки и бяла тениска. Заради часа предположих, че току-що е свършил работа. Не можах да си спомня никой мой учител от гимназията да се е обличал толкова неофициално, но пък майка ми винаги бе настоявала да посещавам скъпи частни училища.

— Пеша. Трябваше да купя някои работи.

Той посочи отворената врата на кафенето.

— Ще пиеш ли кафе?

— Аз... не мога да реша. — Усмихнах се слабо. Малко съм придирчива.

— Тук правят страхотно кафе. Отбивам се всеки следобед.

Не знаех дали да му вярвам, или не, и дали изобщо беше някакъв критерий. Но той изглежда не се обиди.

— Хайде, ще ти взема едно — каза той. — След това ще те откарам до вас, ако искаш.

— Наистина ли? Ще е чудесно. Да ме откараш вкъщи, имам предвид. Както и кафето. И двете неща. — Осъзнах, че дрънкам глупости и се спрях. Последвах го вътре.

Той взе две кафета лате за навън и се оказа дяволски прав. Кафето беше супер. След това отвори малката си мазда и ми каза да се настаня удобно, докато той донесе електроуредите и канселира доставката.

Седях благодарна в колата, опънала крак през предната врата, докато чаках. На пода в купето видях снопче черно-бели брошури, свързани с ластиче. Думата „танц“ прикова очите ми, така че вдигнах снопчето и измъкнах една.

Осъзнах веднага, че това е танцовата трупа, за която Патрик свиреше на пиано, „Холихокс“. Един поглед към снимката — и си дадох сметка, че Патрик не ми е казал всичко за „наистина специалните“ деца: повечето от тях бяха със синдрома на Даун. Почувствах се толкова засрамена. Почувствах такава огромна вина. И му се ядосах, че ме е поставил в такова положение.

Патрик се върна и натовари покупките ми в багажника на колата си. Прибрах вътре крака си и се опитах да се настаня удобно. Малко след това той вече седеше зад волана и излизахме от паркинга.

— Прав ли бях за кафето?

— Защо не ми каза, че децата, които танцуват, са инвалиди?

Той ме погледна, после вниманието му се върна към пътя.

— Ядосана си.

— Чувствам се така, сякаш си ме направил на глупачка.

— Виж, Ема. Знам, че си контузена. Не исках да ти причинявам болка. Помислих си, че ако ти кажа всичко за „Холихокс“, може да се почувстваш притисната да дойдеш и да ги видиш. Пътят до Хобарт е дълъг, особено за човек с болно коляно, който не е свикнал с разстоянията. — Той ми се усмихна. — Не се чувствай виновна, че си отказала.

Само че се чувствах виновна. Чувствах се като егоистична примадона от най-лошия вид. Щеше да ми коства само леко болящо

коляно, за да отида в Хобарт, да видя тези деца и да поговоря с тях за танцуването.

— Ще дойда — казах аз.

Той вече клатеше глава.

— Не, категорично не. Каза, че не можеш да пътуваш.

— Всичко ще е наред, стига да направим няколко почивки по пътя.

— Не искам да го чувам, Ема. Чувствам се така, сякаш искам от теб прекалено много. Тук си за съвсем кратко, освен това Моника няма да може да ти помага няколко дена. Имаш прекалено много работа.

— Наистина ще дойда. Кога отново ще репетираш?

Той се бори със себе си мълчаливо известно време, след което каза:

— Всяка събота сутрин от десет до дванайсет. Това е флаер за концерта им, ще е след няколко месеца.

— Кога ще дойдеш да ме вземеш?

Не му се искаше, виждах го, но също така имаше голямо желание да отида.

— Ако настояваш...

— Настоявам.

— Към осем, тогава. Така ще имаме достатъчно време да спираме по пътя и да пийнем кафе, когато стигнем в Хобарт.

— Страхотно. Чудесно.

Той изчака малко. След което каза:

— Сигурна ли си?

— Да — отговорих бързо, питайки се в какво се забърквам.

— Сигурна съм.

\* \* \*

Нямах сидита за пускане, така че разчитах на радиото. Намерих една станция с класическа музика, която пускаше джаз вечер, налях си чаша вино и седнах с един кашон за сортиране. Този беше много стар, с грубо разкъсана мукава. Вътре имаше стари — много стари — счетоводни книги за бизнеса в „Дивото цвете“. Тънки бележници с пожълтели страници, всички изписани старателно с мастило. Опитах

се внимателно да проследя трансакциите, но не бях съвсем сигурна какво означават. Разпознах почерка на Бийти в колонките, но имаше и друг почерк. Не толкова равномерен като нейния. Мъжки почерк, предположих. Но на кой мъж?

Тръснах глава. Въображението ми отново се развихряше. Със сигурност не е ръководила цялата ферма сама, трябва да е имала служители.

Вадех книга след книга от кашона и мислех за жената от историческото общество. Дали щеше да иска тези неща? Може би щеше да съзρε нещо ценно в тях. Стори ми се нечестно да ги изхвърлям. Само че изобщо не бях сигурна, че искам да се замесвам с някаква обществена организация. Не исках посетители.

Накрая открих една папка, привързана с червена панделка. Вътре имаше дузина договори за покупка и продажба на различни неща. Мебели. Овце. Дори договор за парче земя, която Бийти беше продала през 1934 г. А най-отдолу в купчината беше договорът за самия „Дивото цвете“.

Ноември 1934 г.; продава се на Беатрис Алисън Блексланд от Рафаел Уилям Джеймс Бланчард. За сумата от нула паунда.

Гледах тази цифра дълго. Някой на име Рафаел Уилям Джеймс Бланчард беше подарил на баба „Дивото цвете“. Само че това не можеше да е вярно, защото мама ми беше казала нещо различно. „Дивото цвете“ бил западащ бизнес, губейки пари по време на Депресията. Бийти била наследила малка сума от някакъв стар чичо. Останалите пари взела от банката и трябвало да се мъчи ужасно през първите години, за да ги изплати.

Горях от нетърпение да се обадя на мама. Да я попитам знае ли кой е Рафаел Бланчард. Но си помислих за снимката и знаех, че трябва да бъда внимателна. Мама я теглеше към драми както мравките ги тегли към меда. Освен това имаше и други начини да се разбере кой е мъжът.

Докато чаках да стане време за закуска в Лондон и да настъпи подходящ час за обаждане, успях да убедя себе си, че мъжът с баба на снимката е въпросният Рафаел Бланчард, че са имали тайно дете на любовта, че той е подарил на Бийти имота, за да си мълчи... Разбира се, нищо от това не пасваше на нещата, които знаех за баба, но колкото повече вино пиех, толкова по-правдоподобно ми се струваше.

Обадих се на Аделаид.

— Събудих ли те? — попитах.

— Не. — Тя се прозя. — Ъ-ъ-ъ... да. Не трябва да те лъжа повече, ако си досадна, тъй като не си ми шефка, нали?

— Съжалявам — отвърнах. — Трябва ми помощ. Търся информация за човек на име Рафаел Бланчард. Тук нямам интернет. Можеш ли да го проучиш вместо мен?

— Танцър ли е? — Тя отново се прозя.

— Не. Защо си толкова уморена?

— Снощи Летящият фашист имаше парти.

— И те е поканил?

— Поднасях сандвичите. Изчакай секунда, ето, сядам пред компютъра. Как беше името?

Произнесох го по букви. Чух тракането на клавиатурата.

— Така. Кой?

— Как кой?

— Рафаел Бланчард първи, втори или трети? Дребен аристократ.

— Аристократ? В Англия?

— Да.

— Онзи, който може да е живял в Австралия през трийсетте години.

Поредно тракане на клавиатурата, поредно прозяване.

— Първи. Живял е в Австралия от 1930 до 1934 г., по-специално в Тасмания. Да не би да ме караш да ти търся родовата история от Лондон? Оценяваш ли иронията?

— Има ли негова снимка?

— Разбира се. Само че е малка... Не, почакай. Има и по-голяма.

Отидох до масата в коридора и взех снимката на баба ми с непознатия мъж.

— Опиши го. Набит, с четвъртити челюст.

— Нищо подобно. Прилича на пудинг, с тъмна къдрава коса и момичешки очи.

Погледнах мъжа на снимката. Нямаше начин да бъде описан като пудинг с къдрава коса и момичешки очи. И все пак ми беше трудно да се откажа току-така от идеята.

— Искаш ли да ти я изпратя по факса?

— Нямам факс — отвърнах.

— По мейла, тогава?

Това щеше да отнеме прекалено много време.

— Можеш ли да намериш номера на факса на местната гимназия и да я изпратиш там? Гимназията в Люинфорд. Изпрати я на вниманието на Патрик Тейлър и кажи, че е за мен. — Чух се и мигновено изпитах вина. — Съжалявам, Аделаид. Знам, че вече не съм ти шефка, но...

— Всичко е наред, Ем. Днес по-късно ще я изпратя. Само че би трябвало да се уредиш с имейл.

— Няма да оставам толкова дълго — казах аз. — Скоро си тръгвам. — Боже, бях се уморила да се слушам как го повтарям.

\* \* \*

Моника, вече оздравяла, се върна на работа в четвъртък с факса от брат си.

— Е, кой е той? — попита тя, когато ми подаде сгънатата снимка. Разгънах я внимателно. Разочарование.

— Не този, който си мислех, че може да е — отвърнах. — Поредната мистерия. Този мъж явно е подарил фермата на баба ми през 1934-та, но не знам защо.

— Би трябвало да отидеш при Пинелъпи Сайкс.

— Да, и цветарката ми го каза. — Само че не ми се тръгваше по този път, да създавам нови запознанства, да се свързвам по-здравословно с града. Може би щях да намеря всичко, от което се нуждаех, тук, в къщата.

\* \* \*

В петък сутринта седях на кухненската маса, ядях препечена филийка и пиех кафе, когато на вратата се почука. Моника си имаше ключ, затова знаех, че не е тя. Станах неохотно — не обичах да ме прекъсват, докато се храня, нито пък очаквах неканени гости — и отидох да отворя. На прага стоеше дребна жена със ситно къдрава

черна коса. Сигурно наближаваше петдесетте, но всеки сив косъм бе старателно боядисан.

— Мога ли да ви помогна? — попитах аз, мислейки си за кафето, което изстива на масата.

Тя веднага протегна ръка да ме поздрави.

— Аз съм Пинелъпи Сайкс. Чух, че сте питали за мен.

— Това не е съвсем вярно, хората ми казаха за вас — казах аз. — Не ви очаквах.

— Минавах наблизо. Отивам за уикенда на гости на сестра си в Ласистън. Удобно ли е да поговорим сега?

— Заповядайте — поканих я неохотно. — Тъкмо закусвах.

Пинелъпи огледа всяка подробност от къщата с любопитство, докато влизахме в кухнята.

— Никога ли преди не сте били в „Дивото цвете“? — попитах аз и се зачудих дали ще е прекалено грубо, ако продължа да си пия кафето, без да ѝ предложа, знаейки, че ще е грубо.

— Не, беше заключена от десетилетия. Много история има тук.

— Кафе?

Тя отказа и отношението ми към нея се стопли.

Седнах и възобнових закуската си.

— Да, много история. Има много книги, които можете да вземете, стари архиви за фермата.

Очите ѝ се разшириха.

— Страхотно.

Свих рамене.

— Иначе щяха да отидат на боклука.

— Не изхвърляйте такива неща. Ще ги взема. Един ден мисля да напиша книга за Тасмания по време на Депресията. — Тя седна срещу мен. — Майка ми познаваше баба ви.

— Наистина?

— Не много добре. Но е идвала и е играла в „Дивото цвете“ по време на някои от училищните ваканции. Живели са в съседната ферма две години. Мама ми е казвала, че имало малко момиченце, което идвало през всяка ваканция и си играели заедно по цял ден. Не си спомням името ѝ, обаче.

— Майка ви дали ще си спомни?

— Тя почина преди четири години.



— Съжалявам. Знаете ли нещо друго за момиченцето? Виждате ли, натъкнах се на малка загадка. — Разказах ѝ за снимката и тя поиска да я види.

— Направена е през 1929 или през 1930 година — каза тя. — Съдя по дрехите, а така също и от уличната сцена. Това е Хобарт. Имало е улични фотографии, които правели снимки на минаващите, след това им ги продавали в края на седмицата много евтино. Но този магазин тук... — Тя забодя пръст в табелката на един магазин, който не бях забелязала. „Селскостопански продукти от Макуилям“. Фалираха през 1931 година, по време на Депресията.

— Значи това дете...

— Тя е на около годинка тук, което означава, че е била на същата възраст като майка ми. Чудя се дали е същото момиченце, с което си е играла. Било червенокосо. Тичали тук като дивачета, казваше ми мама, без всякакъв надзор.

— Мислите ли, че е била дъщеря на Бийти?

Пинелъпи поклати глава.

— Не. Мама казваше, че в края на ваканцията идвала една черна кола и я вземала. Мъж и жена. Според майка ми били родителите ѝ.

Почувствах се измамена, макар да не знаех защо.

— О, разбирам...

— Предполагам, че Бийти ѝ е била леля.

— Бийти не е имала никакви братя и сестри.

— Тогава сигурно са били близки семейни приятели... Завършихте ли закуската си? Бих искала да видя онези книги.

Допих кафето си и я заведох в дневната, като благодарно ѝ предоставих книгите, натрупани върху пианото. Тя загледа с копнеж писмата, но те бяха прекалено лични и прекалено тясно свързани със семейството ми, за да ги давам. Пинелъпи обеща да прегледа някои от материалите си вкъщи и да се опита да разбере дали Бийти не се споменава някъде другаде, след което си тръгна тъкмо при пристигането на Моника.

Оставих отново фотографията на масата в коридора, чувствайки се странно разочарована.

В събота сутринта беше облачно, заплашваше да вали и аз се събудих с дращецо гърло и главоболие. Помислих си да се откажа от пътуването до Хобарт с Патрик и да си остана в леглото през целия ден. Но щях да се чувствам прекалено виновна. Горещият душ ми проясни малко главата и вместо обичайните дънки облякох единствената рокля, която си бях донесла. Пуснах косата си свободна и се надявах да изглеждам хубава, макар да не бях сигурна защо го искам. Бях си помислила в началото, че Патрик е привлечен от мен, но всъщност нямаше никакви доказателства за това. Той се различаваше от повечето мъже, които познавах. Не беше шлифован и уверен като Джош, нито пък по момчешки груб като баща ми. Беше мълчалив, но не срамежлив. Вежлив, но не слабоволев. Не че си бях паднала по него; все още бях влюбена в Джош. Бях просто заинтригувана. Той беше различен.

Патрик пристигна навреме, не каза нищо нито за роклята, нито за косата ми и тръгнахме от „Дивото цвете“ точно когато дъждът започна. Той изглежда се чувстваше добре като не говори, така че аз гледах как пейзажът отминава покрай прозореца ми, докато чистачките се движеха ритмично по предното стъкло. В пороя под изсъхналите криви дървета стояха неподвижни и злочести овце.

— Отвратително време — обади се той най-после.

— Всъщност аз обичам дъжда.

— Не е приятно за шофиране, обаче. — После отново млъкна.

Размърдах се в седалката и му хвърлих поглед крадешком.

Имаше такова сериозно лице, благодарение на строгите вежди и много правия нос. После обърнах очи към предното стъкло. Дъждът се лееше на потоци и Патрик намали скоростта.

— Съжалявам, бях планирал да спра в едно малко градче, недалеч от пътя, за кафе. Но може да отнеме малко повече време да стигнем дотам в това време.

Осъзнах в този момент; че е мълчал, защото е нервен. Стискаше волана много здраво и цялото му тяло беше напрегнато.

— Добре ли си? — попитах го. — Май шофирането в мокро време не ти е любимото? — Опитах се да звуча безгрижно, приятелски.

Той не се усмихна.

— Да, може да се каже. — Последва нова пауза. — Родителите ни... Катастрофираха... Моника беше на седем, а аз на седемнайсет. И ние бяхме в колата. Татко изгуби контрол в дъжда. И той, и мама умряха.

Мълчах от смущение известно време и въображението ми рисуваше какво трябва да е преживял Патрик в онези мигове; а после мълчах от жал.

— Много съжалявам — успях да избърборя. — Не знаех за родителите ти. — Макар че като се замисля, се бях запитала защо Моника никога не споменава майка си и баща си. — Не бързай. Коляното ми е добре засега. — След това ме завладя любопитство. — Какво се случи после? Кой се грижеше за теб и за Моника?

— Ние — отвърна той. — Или по-скоро, аз. Беше точно преди края на последната ми година в гимназията и имаше идея да изпратим Моника в дома на чичо ни в Мелбърн, но искахме да останем заедно. Наследихме семейната къща, така че имяхме къде да живеем. Намерих си работа на половин ден и някак се справяхме. Беше наистина трудно. Работех, където намеря, разчитах на съседите да я вземат от училище, когато бях в университета. Винаги съм чувствал вина, че израсна такава странна, но все пак тя изгуби родителите си, така че предполагам, че можеше да бъде и по-лошо. Нямам вина.

— Разбира се. Свършил си страхотна работа. Моника е чудесна млада жена.

— Приех работата в окръжната гимназия в Люинфорд, когато Моника беше още там. Няколко години всичко беше лесно. — Той сви рамене. — Направих каквото можах.

Опитах се да си представя какво ли му е било. Никакви тийнейджърски щуротии, никакви пиянски запои с приятели. Вместо това е работел и се е грижел за малката си сестра.

Опитах се да си спомня какво съм правила през последната си година. Бях зарязала гимназията, защото не ми пукаше, струваше ми

се, че съм над всичко това. Бях приета вече в две танцови академии в Съединените щати, и очаквах да ми се обадят от една в Лондон. Мама искаше да следвам в Австралия. Двете с нея вечно се карахме. Тя искаше да контролира всичко, а аз бях прекалено своенравна. Веднъж се бяхме скарали здравата, може би най-големият скандал в живота ми. Казах й, че я мразя. Бях дете, което се мисли за пораснало. Патрик беше поел отговорностите на възрастен, но е бил малко по-голям от дете. Както винаги, се опитах да не мисля за неща, които съм правила отдавна в миналото, но тази мисъл ме накара да изпитам срам за разглезената хлапачка, каквато съм била.

— А как започна с „Холихокс“?

— Марлон — каза той. — Ще се запознаеш с него днес. Преподаваше театрално изкуство за кратко в училище. Това всъщност е негов проект, преди една властна и тиранична жена е свирала на пиано. — Той се усмихна неловко. — Съжалявам, но тя наистина беше такава. Крещеше на децата. Той ме попита дали не мога да я замествам за няколко месеца, докато намери друг, и месеците станаха две и половина години.

Той говори известно време за децата. Беше тръгнало като проект на четири майки с деца със синдром на Даун, после бе продължило да се разраства. Някои от децата бяха аутисти, други слепи, едно беше глухо, но усещаше ритъма на музиката през пода. Идваха от всички южни части на Тасмания. Патрик разказа за концерта, който бяха изнесли миналата година и как премиерът се бе случил в Хобарт, и бе дошъл да го гледа, за това как танците помагат на децата, как им дават увереност, подобряват координацията им и те се сприятеляват едно с друго. Чувствах се все по-неспокойна: той изглеждаше толкова непринуден и приемаше тяхната различност. А аз бях сигурна, че ще съм непохватна, че ще кажа нещо погрешно.

Дъждът намаля, когато слязохме да направим първата си почивка и да си вземем кафе. Аз повървах няколко минути, забелязах, че болката не е толкова лоша, и подтикнах Патрик да тръгваме, докато не е заваляло пак силно. Бяхме в Хобарт в девет и петнайсет.

„Холихокс“ се упражняваха в театъра на едно частно училище, което гледаше към река Деруент. Патрик ме поведе към широките двойни врати, отворени към широко фоайе. Зад него се намираше неголяма театрална зала.

Седалките бяха подредени в редици, сцената — на пода. Висок, тъмнокос мъж във високи гамаши ни поздрави:

— О, колко се радвам да ви видя! — възкликна възторжено той, хвана ръката ми и здраво я разтърси. — Изглеждате прекрасно! Тази рокля ви стои *божествено*! Виждал съм ви само на снимки. На живо сте два пъти по-разкошна!

— Благодаря — отвърнах, нагаждайки се към неговата изключителна общителност. — Благодаря ви, че ме поканихте да дойда днес.

Всичките му изречения бяха придружени от драматични ударения.

— Не, не, аз ви благодаря. Децата още не знаят, че сте тук, но наистина ще се радват да видят *истинска* жива балерина! Боже мой! Направо ще умрат от радост! Особено Мина. Нали, Патрик?

Любезният глас на Патрик беше в пълен контраст с този на Марлон.

— Мина Балерина — каза той. — Много обича балет.

— Тя е звезда! — изписка Марлон. — Ще я харесате, сигурен съм.

Седнах на един стол на първия ред, докато те подготвяха залата. Патрик донесе електрическо пиано иззад кулисите и изсвири няколко парчета на него. Марлон се перчеше, редейки нецензурни стихове, докато не дойдоха първите деца и техните родители, когато си придаде толкова тържествен и благоприличен вид, че се запитах дали не съм си въобразила видяното преди малко. Предната редица бавно се изпълни с родители, докато децата — от малки до тийнейджъри — се наредиха до Марлон, за да им върже панделки на китките — розови — за лявата, сини — за дясната. Десет от осемнайсетте имаха косите очи и квадратните черти на болни от синдрома на Даун, но като се изключи това, бяха най-различни.

Гледах ги как се приготвят. Някои изглеждаха по-весели, по-адекватни на ситуацията. Други се движеха като в сън. Трети от концентрирани ставаха шумни и неспокойни, и се държаха плътно до родителите си. Но когато Патрик засвири началните звуци на стара любовна песен от мюзикъл, който не можех да си спомня, те внезапно се съсредоточиха и побързаха да заемат позиции. Марлон започна да вика:

— Вдигни розовата! Вдигни синята! Обърни се! Ръцете горе и... бавно!

Признавам: не мислех, че ще е приятна гледка. Представях си, че ще са тромави, несръчни, че няма да могат да следват инструкциите точно. Но в танца имаше толкова детска грация, дълбок ентусиазъм изпълваше крайниците и озаряваше лицата им. Беше красиво. Никога не съм се чувствала по човек. Преглътнах сълзите — не исках някой да си помисли, че съм натъжена или ги съжалявам — и оставих бавната, меланхолична музика да ме завладее.

Когато свърши, родителите и аз аплодирахме възторжено. Марлон се обърна и се поклони театрално.

— А сега — каза той, — нашият специален гост. Хора, това прекрасно създание на първия ред е прочута балерина. Ема Блексланд-Хънтър.

Не знаех какво да правя, така че се усмихнах и помахих с ръка. След секунди децата ме наобиколиха, искаха автографи, задаваха въпроси. Не знаех кого да погледна и на кого първо да отговоря, но след това едно по-голямо, тъмнокосо момиче със синдрома на Даун седна на стола до мен и взе ръката ми. Обърнах се към нея.

— Аз съм Мина — каза тя.

— Радвам се да се запознаем — усмихнах се.

— Мина Балерина.

— Да, чух за теб.

— Можеш ли да ме научиш да играя балет?

Тя говореше трудно, но аз я разбирах идеално, за разлика от другите.

— Аз... мога да ти покажа някои движения, предполагам.

— Вече знам всичките позиции. Нека ти покажа. — Тя ме дръпна за ръката и ме измъкна от стола.

Оказах се в средата на сцената, сред тълпа от деца. Мина застана пред мен и изреди позициите. Помогнах ѝ да оправи ръцете си на четвъртата позиция и краката на петата, макар че физически тя просто не бе в състояние да изпълни последната.

— Ще ми покажеш ли нещо друго? — попита ме тя.

Погледнах Марлон, който се усмихна и сви рамене. Нямах представа какво може Мина.

— Какво ще кажеш за първата позиция в арабеска?

— В нея трябва ли да се стои неподвижно? Защото аз обичам повече да танцувам. Обичам „Лебедово езеро“.

— Да се играе „Лебедово езеро“ е много трудно. Трябва да си помисля. Не...

— Ще ни потанцуваш ли?

— Аз... Не, не мога. Нараних си коляното. Не може да се движи както трябва.

Мина кимна благоговейно.

— Случи се и с една моя приятелка. Преживя автомобилна катастрофа и сега е в инвалидна количка.

Марлон се намеси:

— Добре, Мина. Сега да оставим и другите да поговорят с Ема. Кой иска автографи?

Надигна се цял хор от гласове, и докато подписвах автографи, се опитвах да измисля на какъв точно танц да науча Мина. Усещах, че съм я разочаровала. Тя очевидно не притежаваше физически възможности за неща от голямата хореография: можеше да движи ръцете си достатъчно добре, но подвижността на долната част на тялото ѝ щеше винаги да я спъва. Но въпреки всичко гореше от желание и беше луда на тема балет. И след като я бях гледала как танцува, видях, че прави всичко, на което е способна.

Изглеждах останалата част от репетицията, потънала в мисли. Марлон се държеше чудесно с децата, строго и любящо, като от време на време пускаше по някоя шега, за да ги разсмее. Патрик свиреше красиво и беше търпелив и спокоен.

Когато репетицията свърши и децата започнаха да се разпръсват и да бърбят радостно, Мина отново се приближи.

— Ще дойдеш ли да ни видиш следващата седмица?

— Не знам — отвърнах. — Ще се опитам. Патрик трябва да ме докара, така че ще трябва да го помоля.

— Ще ме научиш ли да играя балет?

— Мина, аз наистина съм в Тасмания за съвсем малко.

Патрик, който бе чул името си, се присъедини към нас.

— Хайде, Мина, баща ти ще те чака отпред. — Той я изведе.

Аз вдигнах чантата си и я праметнах през рамо.

Патрик се върна.

— Тя живее сама с баща си — обясни той.

— Баща ѝ сигурно се гордее с нея.

— Никога не е влизал вътре.

— Сериозно?

— Оставя я, след това идва да я вземе. Едва го виждам през предното стъкло на колата му. Тя е най-голямата тук; току-що навърши седемнайсет.

— Има голямо желание.

— Чудесна е. Но си мисля понякога, че е тъжна. Всички танци, които правим, са към стари песни или поп балади. Мисля, че ѝ се иска нещо, което прилича повече на истински балет.

Отворих уста да кажа, че мога да помогна, но промених мнението си. Скоро щях да си замина. По-добре да не повдигам очакванията на хората.

\* \* \*

Моника и аз напредвахме. Вече не се чувствах толкова виновна, когато изхвърлях нещо. Не беше нужно да пазя всяка поздравителна картичка, всяка рисунка на вуйчо Майк. Разполагах с една седмица, преди да излетя обратно, и ако работех по график, бях сигурна, че ще успея. Моника оставаше до късно. Аз сортирах кашони до след полунощ, след това заспивах, сънувайки още кашони, пълни с различни неща.

Тогава Моника намери ключа. Чистеше трапезарията, като вадеше чекмеджетата на дъбовия бюфет едно по едно. Ключът не беше скрит, просто бе паднал отзад в чекмеджето и бе затрупан.

— Виж... — Тя стоеше на прага на кухнята, където сортирах бизнес писма върху масата.

Вдигнах поглед. Тя ми го подаде и ми каза къде го е намерила.

— Трябва да е за къщата на стригачите, нали? — предположих.

— Това е единствената врата, която не можахме да отключим.

— Ще отидеш ли да погледнеш?

Тя кимна и тръгна надолу. Аз преглеждах едно старо писмо до баба от един оценител на вълна. Не разбирах добре какво се казва в него и дали писмото е важно. Беше с дата от 1938 г., така че Пинелъпи



Сайкс можеше да го иска. Въздъгнах и се заех с нова купчина. Преприбрах към следващото писмо. Започнах да мисля за кафе пауза.

В този момент Моника се заизкачва шумно по стъпалата.

— Ема!

Обърнах се; тя стоеше на площадката горе задъхана.

— О, Боже! Пълна е!

— Пълна?

— Ела и виж сама.

Надигнах се от стола. Бях научила, че ставането след дълго седене, е истински ужас. След това последвах Моника предпазливо надолу по стъпалата и излязохме през пералното помещение.

Слънцето грееше, но още беше студено. Утринният бриз появяваше леко, шумолеше в клоните на високите евкалипти в края на имота. Двойка зайци се стрелнаха, уплашени от нас. Излязохме от портата и пресякохме обраслата зелена ливада към къщата на стригачите, стара барака от обелени дървени трупи на края на имението. Вратата зееше отворена. Навсякъде се виждаха паяжини. И кашони. Още кашони.

Кашони във всяка стая.

— Исусе... — въздъгнах.

— Кога ти е самолетът?

— В неделя, в един. — Обърнах се към нея. Тя се усмихваше и въпреки че се чувствах разбита от мисълта за кашоните — не се съдържах и й се усмихнах в отговор. — Май няма да се прибера, а?

Тя сви рамене.

— Предполагам, че можеш да изхвърлиш всичко това на боклука.

Само че не можех. Току-що започнах да осъзнавам, че търся нещо в тези кашони. Търсех историята зад купуването на имота от баба без пари, кое е момичето от снимката, какво е правила баба, преди да се родят мама и вуйчо и преди да стане бизнес дама и съпруга на депутат. Не исках да изпусна нищо.

Отворих капака на най-близкия кашон и погледнах вътре. Предимно книги. Може би нямаше да отнеме чак толкова много време.

— Ще се обадя на авиолиниите, ще канселирам полета си. Ще резервирам друг по-късно, когато знам, че наистина съм свършила. — Така беше по-добре. Чувството, че се надпреварвам с времето беше

изчезнало. — Ще подготвя къщата за продажба както трябва, дори и да отнеме цял месец.

— Искаш ли да остана?

— Непременно. Не бих могла да го направя без теб.

— Тогава да изчистя ли главната спалня?

— Не — отвърнах бързо. Бях суеверна: ако се пренесях в старата спалня на баба, това щеше да означава, че оставам завинаги. — Добре съм си там, където съм.

\* \* \*

Двете стаи, които обичах най-много в къщата, бяха кухнята и дневната. Спалнята ми беше просто място, където спя, и не бързах да се качвам горе, докато не се изморях толкова, че да не мога да държа вече очите си отворени. Слънцето в кухнята ме държеше там през деня, а камината в дневната — вечерта. Всъщност не беше достатъчно студено за камина, но обичах пропукващия звук на горящо дърво и блясъка на пламъка. В Лондон имах само централно отопление. Вечерите ми минаваха в слушане на радио, изпиване на една-две чаши вино и четене на стари писма.

Седях на дивана, наслаждавах се на втората си чаша червено вино и четях едно от дядо до баба по време на негово официално пътуване до Хонконг, когато по радиото пуснаха „Валсът на цветята“ от „Лешникотрошачката“ на Чайковски.

Спрях всичко и се заслушах, въпреки че това ме нараняваше. Първата ми професионална роля като солистка беше на Капката Роса във версията на Баланчин и беше звездният ми миг. Това тук беше агония, в края на кариерата ми да ми се напомня толкова ярко и силно за нейното начало. За надеждите. За мечтите ми. Мускулите и сухожилията ми сякаш се извиваха, спомняйки си движенията, но аз стоях неподвижна като камък.

Когато свърши, ми отне известно време да се взема в ръце и да допия виното. Замислих се за онази първа продукция. Хореографията на Баланчин изискваше да се вземат деца за ролите на Клара и на Лешникотрошачката, и той бе опростил тези роли. Не бях голям

хореограф, но знаех отвътре танца на Капката Роса. Имаше ли начин да го опростя? Не за дете, а за момиче със синдрома на Даун?

Станах и изключих радиото, и се отпуснах в средата на стаята с цялата си тежест върху коляното си. И Мина като мен не можеше да прави с краката си нещо сложно или изискващо голяма гъвкавост. Припявах си мелодията и мислех за движенията, на които Марлон беше научил децата. Имаше много ходене и отскоци. Опитах се да смекча тези движения, така че да са по-елегантни, по-близки до това, което Мина би сметнала за балет. След това минах през някои позиции за ръцете, развих ги, така че да предават историята, която краката ми не биха могли. Представих си: Мина, облечена цялата в бледи цветове, танцува в средата на сцената. Останалите, в бяло, около нея, повтарят движенията ѝ. Нямаше да е истински балет, нито дори далечна идея за балет. Но щеше да създава *чувство* за балет, особено за Мина, която копнееше за тази музика.

След това седнах. Наистина ли исках да се замесвам? Колко време щях да съм тук? Ако кашоните в къщата на стригачите бяха само с книги и джунджурийки, щях да изхвърля повечето от тях на боклука в края на седмицата и да съм на самолета за Сидни ден по-късно.

Но и Сидни не беше мястото, където исках да бъда. Там, където исках да бъда, беше животът ми преди шест месеца. Прехапах устни, решена да не плача и да не се самосъжалявам. Решена да не чувствам огромната празнота.

\* \* \*

През следващите няколко дена продължих да усъвършенствам танца за Мина. През цялото време се питах аз идиотка ли съм. Всъщност не знаех нищо за нея, нито на какво е способна. Но продължавах да си я представям в съзнанието си: бледата ѝ кожа, обляна в светлината на прожекторите, как се движи с детска грация под звуците на възвишената музика. Бях почти сигурна, че съм опростила ролята достатъчно, но че все пак е достатъчно красива и елегантна, за да удовлетвори момиче, което обича „Лебедово езеро“.

Накрая реших, че трябва да говоря с Патрик направо, да му покажа какво съм направила. Бях се подготвила да му кажа до какво

съм стигнала; че съм разочарована, но че е по-добре, отколкото да давам излишни надежди на Мина за нищо.

Не казах на Моника къде отивам, макар да знаех, че ще разбере. Патрик щеше да ѝ каже. Тя щеше да предложи да ме закара до града и после щеше да е там, когато показвах на Патрик идеите си. Дали това ме смущаваше? Може би. Дали се надявах да остана насаме с Патрик?

Може би.

Казах ѝ, че излизам на дълга разходка, и я оставих да чисти къщата на стригачите. Тя припяваше весело заедно с едно сиди, което си бе донесла от къщи. Винаги беше весела. Дадох си сметка, че понякога беше невъзможно да повярваш, че е изгубила родителите си толкова малка. Патрик беше свършил чудесна работа, успявайки да я запази така стабилна предвид обстоятелствата. Имаше много неща, за които човек да му се възхищава.

Не бях хлътнала по Патрик. Джош беше този, за когото си мислех нощем, преди да заспя. Спомнях си първия път, когато се запознахме или първата нощ, когато се преместихме в апартамента, или някой от очарователните моменти в чудесния ни, очарователен живот. Понякога мислите ми бяха фантазии на тийнейджърка. Съчинявах сложни сценарии за това какво би казал или направил в деня, когато ще ме помоли да се върна. Представях си в подробности как го усещам, когато ме прегръща на летището, как може би плаче заради болката, която ми е причинил. След това започвах да се чувствам все по-неловко заради себе си и спирах, отдавайки се на сълзите си.

И все пак Патрик ме интригуваше. Не беше като никой друг, когото познавах. Чувствах се добре, когато бях с него. Озовах се до училището точно в три следобед и секретарката в офиса ме отпрати към стаята на преподавателите по английски. Когато Патрик ме видя, се усмихна и заекна:

— Е-ема. Какво правиш тук?

— Здравей. Изненада — казах аз, осъзнавайки, че съм прозвучала като идиот. — Искан да ти покажа нещо.

— Изчакай секунда. Той затвори компютъра си и стана, навличайки суичър с качулка. — Какво има?

Обясних му върху какво съм работила. Той кимна, без да показва никакви признаци на въодушевление. Започнах да посървам...

— „Валсът на цветята“? — вдигна вежди той. — Звучи малко сложно за нея.

— Позволи ми да ти покажа. Но ако смяташ, че е прекалено трудно за нея, няма проблем. Само си представих колко красива ще е, като танцува.

Той се усмихна и дръпна качулката върху раменете си.

— Добре, ще те заведа в стаята по музика и ще ми покажеш.

Вървахме през училището, сякаш е празно. Беше казал, че е гимназия, но имаше деца от всички възрастови групи. Патрик беше висок, с много прав гръб и явно не съзнаваше как по-големите тийнейджърки го гледат през спуснати ресници, докато се разминавахме. Стаята по музика беше празна, но не беше заключена. В ъгъла беше издигната ниска сцена, но на нея имаше калъфи, пълни с музикални инструменти.

Патрик отвори шкафа и извади един сиди плейър.

— Сигурен съм, че имаме музиката на сиди — каза той, докато ровеше в шкафа.

Започнах да се чувствам глупаво. Той щеше да сложи диска и да го пусне, а аз щях да танцувам. Но не танца, който можех да танцувам, не танца, който бях свикнала да изпълнявам, когато бях на върха. За първи път в живота си се чувствах неловко в тялото си. Объркана.

Той намери диска и го сложи, а аз се стегнах и си помислих за Мина. Изпълних движенията. Той се усмихваше широко и кимаше.

— Да, да — повтори. — Продължавай. Красиво е.

А на мен ми се прииска да кажа: „Трябваше да ме видиш преди какво правех“. Искях да ме види да танцувам, да види на какво е способно тялото ми, да осъзнае грацията и красотата, които можех да смъкна от небето. Спрях, без да срещам погледа му.

— И така нататък — казах. — Могат да бъдат включени още шест деца. Заслужава ли си да дойда на следваща репетиция?

Патрик изключи диска и събра ръце в куличка пред устните си замислено.

— Мисля, че това зависи от теб — произнесе накрая.

— От мен?

— Мина би го искала. Баща ѝ ще се радва. Но може би ще ѝ отнеме известно време, за да научи всичко това.

— О! Ще трябва да я уча? Не може ли просто да покажа на Марлон?

— Струва ми се, не — отвърна той бавно. — Мисля, че е нужно ти да го направиш.

— Добре, тогава... Вероятно мога да остана за още три седмици.

— Може би шест?

Явно ме молеше да остана. А аз исках ли? Това дори не беше въпрос, на който можех да отговоря. Нищо не ме чакаше в Сидни.

— Да, може би шест седмици. Така или иначе няма да мога да продам мястото до март.

— Ако има начин да си с нас до Коледния концерт...

Исках да кажа „не“. Не желаех да се обвързвам. С нищо.

Но защо не? Какво, въобразявах си, че коляното ми внезапно ще се оправи? Че ще отлетя за Лондон, ще възобновя кариерата си? В очите ми нахлуха сълзи.

Патрик пристъпи напред и леко ме докосна по китката.

— Съжалявам, Ема. Прекалено много е да те моля за такова нещо.

— Не, не, всичко е наред. Просто мисля — казах аз, смутена от внезапните сълзи, изненадана от топлината на неговата ръка върху моята.

— Мина ще се справи. Не е необходимо да учи специален танц.

— Необходимо е — възразих. — Знам какво е да си млад и обсебен от балета. — Изпълних с въздух дробовете си и преглътнах сълзите. — Съжалявам. Не исках да плача.

— Сълзите идват без да питат — каза той и отдръпна ръката си. — Искаш ли да те откарам вкъщи? Мога да взема Моника.

— Ще остана — поклатих глава. — Исках да кажа, ще остана тук, в Тасмания. До Коледния концерт. Искам да ви помогна.

— Това е... — Той изглеждаше така, сякаш се опитваше да скрие усмивка. — Това е страхотно, Ема. Чудесно е!

\* \* \*

Звънът на телефона ме събуди рано на следващата сутрин. Рано ли? Беше осем часа. Бях се успала. Прекалено много вино.

Протегнах се към слушалката на нощното ми шкафче.

— Ало?

— Обажда се Пинелъпи Сайкс. Имам нещо за вас и се питах дали е удобно да се отбия тази сутрин на излизане.

Изглежда поне, че хората разбираха, че не обичам неочакваните посещения.

— Разбира се. За какво става дума?

— Прелиствах тези стари архиви, когато го намерих. Писмо. Лично. *Много лично*. — Кратка усмивка. — Може би трябва да го запазите.

Изправих гръб, любопитството ми нарасна.

— Ще съм ви много благодарна, ако минете да ми го оставите.

— Добре. Ей сега тръгвам. Ще съм там след двайсет минути.

Взех си душ и се облякох, опитвайки се да преодолее махмурлука. Знаех, че да пиеш сам и много не е хубаво, но предишната нощ бях изпаднала напълно в дупка и не можех да се измъкна. Днес ще е по-добре, обещах си.

Пинелъпи беше на прага в уреченото време.

— Ще влезете ли за един чай? — попитах я аз, когато ми подаде писмото.

— Не, няма нужда. Не искам да ви прекъсвам.

Осъзнах, че сигурно съм изглеждала недружелюбна, може би дори враждебна при последното ѝ идване.

— Няма проблем. — Усмихнах се прекалено широко, чувствайки се като глупачка. — Открих още няколко неща за вас.

— Обадете ми се следващата седмица във време, когато ви е удобно. — Тя потупа леко по писмото. — Няма адрес, няма дата. Но беше на края на една книга от 1939 г. Предположих от архивите, че е почеркът на баба ви. — След което си тръгна, отдалечавайки се към колата си.

Отворих писмото, докато стоях на прага. Лек вятрец подръпна края му. Пинелъпи беше права, това бе почеркът на баба ми. Започваше от средата на изречението, така че беше само един лист от по-дълго писмо.

... но любовта не е нещо, за което може да се каже какво да се прави, и аз не съм жена, на която може да се каже какво да прави. Обичам те, и каквото и да казват другите, нищо не може да промени този непоклатим факт. Чувствам се сякаш съм те обичала винаги, сякаш си бил звезда в небето в мига на моето раждане, и си ме чакал търпеливо. Когато те погледна, сърцето ме заболява. Кожата ми пламва. Мисля за теб сега и ми става горещо. Има ли нещо по-естествено и красиво от такава реакция? Дори да забраним на умовете и на сърцата си, телата ни пак ще се привличат. Това е някакво първобитно чувство. Ако има Бог, то той иска това за нас. Когато си вътре в мен, образуваме кръг, който не бива да бъде разкъсван. Не ме е грижа какво приказват в града; те са ограничени глупаци, които не виждат нищо отвъд повърхността. Бъди сигурен, скъпи мой, че ти си мой и аз съм твоя. Те не могат да ни засегнат.

Отне ми време, за да дойда на себе си. Страстта на писмото не беше просто в думите, тя бе в силата, с която мастилото беше полагано върху листа. Знаех, че това е почеркът на баба — същите букви, с които бяха надписвани картичките за всичките ми рождени дни, същите, с които беше писала на дядо ми, че е пропуснал първите стъпки на вуйчо Майк — но може би не беше възможно да го е писала баба? Ако е било пхнато в книга от 1939 г., тогава е било много преди да срещне дядо.

Освен ако е било до дядо и по някакъв начин случайно е попаднало между кориците на тази стара книга.

Но колкото и да търсех рационално обяснение, знаех, че това е загубена битка. Писмото не беше до дядо. Никое от писмата на баба до дядо не звучаха с такава страст. Те бяха пълни с фрази като „благодаря ти, че си толкова благоразумен“, „беше много мило да ми изпратиш такъв хубав подарък“ и „когато се прибереш, трябва да организираме Коледната ваканция“.

*Когато си вътре в мен...*

— Боже мой, бабо — прошепнах. — Пълна си с изненади.



## 19

# БИЙТИ

Две хиляди овце, празна къща и фалирал бизнес. Михаил беше уловил заек и сега Бийти режеше жилавото му месо в две чинии. Имаше и картофи, от зеленчуковата леха. Никаква маса, върху която да се хранят. Всъщност, Бийти беше заключила стаите, в които нямаше мебели. Ехото им я докарваше до лудост. Михаил бе преместил леглото си в старата стая на Алис под стълбището; и беше помогнал на Бийти да качат нейното в главната спалня на втория етаж. Тя бе купила маса за кухнята. Всички останали стаи бяха голи.

За двата месеца, откакто притежаваше „Дивото цвете“, бе направила всичко по силите си. Но как щеше да каже на Михаил, че това „всичко“ не е достатъчно. Че ще се наложи да продава, и че те двамата трябва да се махнат? Той нямаше къде да отиде.

Заедно с къщата и овцете бяха дошли дълговете. Настригът вълна нямаше да е достатъчен за изплащането им. Съседът на Бийти, хитрият Джими Фаркър, услужливо ѝ бе предложил да купи част от земята. По съвет на Лео Сампсън тя му продаде триста акра. Изхарчи повечето от тях, за да плати на служителите си — Алис напусна веднага, но Тери и Михаил бяха останали — останалите сложи настрана. Нямаше да има други пари за годината, до следващото стригане. Трябваше да направи така, че да ѝ стигнат. Не можеше да изхарчи всичко за мебели и за храна. Така че се справяше без нищо.

Когато Луси дойдеше, щеше да е по-трудно. Щеше да се наложи да купува месо, овесена каша и мед; макар че щеше да продължи да спи в леглото на Бийти. Хенри щеше да я сметне за глупачка, че държи къщата. Лео Сампсън също я смяташе за глупачка. Бийти започна да подозира, че е истина.

Михаил остана при нея. Правеше всичко, каквото го помолеше, ходеше в града, помагаше на Тери да оправя огради, чистеше кухнята или просто слушаше Бийти, когато се оплакваше от ужасната бъркотия

в документите, докато прекарваше всеки ден часове наред да я подрежда.

До днес, когато Тери дойде да я види.

— Съжалявам — произнесе той и бледите му сини очи наистина изразяваха съжаление, — но съседът Фаркър ми предложи работа. Трябва да я приема.

— Защо да трябва? — Гласът ѝ прозвуча остро.

— Защото ти ще похарчиш парите преди следващото стригане и ще ме уволниш. Трябва да се възползвам от възможността, докато я има.

Не можеше да го обвинява. Беше останал заради нея преди, но сега не можеше да го принуждава. Знаеше собствената си несигурност и щеше да направи всичко, за да отдалечи краха. Но оставката му беше последната капка, която преля чашата. Без управител фермата не можеше да функционира. Без пари тя не можеше да привлече друг управител. Беше време да се откаже от тази глупава мечта. Беше време да продаде „Дивото цвете“ и да си купи малка къща в Хобарт, за да е близо до Луси, и да си потърси някъде работа. Да се установи някъде за един скромен живот, вместо да мечтае да стане богата и влиятелна.

Тя занесе двете чинии до масата и слезе долу да извика Михаил. Той беше коленичил, оправяше телта над зеленчуковата леа. Беше се схванал, когато се изправи; Нямаше петдесет, но от цял живот черна работа се беше износил. Щеше да му е трудно да си намери друго препитание. Бийти преглътна вината. *Кажи му бързо, да свършва веднъж завинаги.*

— Идвам — извика той. — Само още една минута.

Бийти отиде в кухнята да го чака. Месото в чинията ѝ изстиваше. Най-накрая той дойде и седна срещу нея.

— Опусумите са станали много хитри. Намират начин да влязат в зеленчуковата градина — каза той и си взе вилицата.

— Михаил, имам лоши новини.

Той вдигна вежди.

— Така ли? Какво има?

— Тери напусна.

— А-а. — Той започна да яде. — Фаркър го е взел.

— Знаел си, че е предложил работа на Тери?

— Тери го спомена миналата седмица. Фаркър е силно заинтересован да те види да фалираш, сигурен съм.

Бийти се замисли. Джими Фаркър винаги беше много мил с нея, но тя не се съмняваше в думите на Михаил. Когато беше придобила „Дивото цвете“, си бе създала много врагове. Не че Рафаел бе особено обичан; а идеята, че една бедна слугиня — жена — сега може да притежава голямо имение. Подробностите по прехвърлянето бяха тайна и плъзнаха какви ли не слухове, само не и ласкателни. Бийти беше измислила сложна история за наследство, но до този момент не беше виждала никого от града, за да я разкаже. А вече като че ли нямаше значение.

— Не мисля, че мога да продължа, Михаил — въздъхна тя. Всички ми казват да продавам: Фаркър, Лео, Тери... Може би са прави. Съжалявам. Знам, че това ще те остави без покрив.

Известно време той се храни мълчаливо. След това остави ножа и вилицата си и се замисли над думите ѝ на слабата вечерна светлина в кухнята. Електричеството бе лукс, който тя не можеше да си позволи.

— Предаваш ли се?

Тя се усмихна стегнато.

— Да, Михаил. Предавам се.

— Мисля, че не би трябвало.

— Не виждам друг начин.

— Наемаш добър управител и продължаваш. Ти си шефът. След това никога няма повече да работиш за друг. Това е добре, нали?

— Не мога да си позволя друг управител. Ще изхарча парите преди следващия сезон за стригане.

— Продай още малко земя. Фаркър ще я купи.

— Но откъде да знам дали мога да вярвам на новия управител на фермата? Не искам да продавам друго парче земя, поемайки такъв риск. Тери познава добре фермата.

Михаил изду долната си устна, докато мислеше, придобивайки нелеп вид, като капризно дете. Бийти почти се засмя. След това той произнесе:

— Чарли Харис.

Отне ѝ няколко секунди, докато си спомни, след това събитията от деня, в който бе напуснала Хенри, я връхлетяха. Чарли бе спасил живота на Луси.

Михаил продължи:

— Никой не познава „Дивото цвете“ както Чарли. Той е много умен човек. Знае кое е добро за бизнеса. Господин Бланчард не го обичаше, защото беше прекалено умен. Ти ще го харесаш.

— Как мога да го открия?

— Замина за Блай.

— Това беше преди години.

— Може още да е там. Напиши писмо. Пощальонът ще го намери, ако още е в града.

Бийти се изкушаваше. Идеята да има блестящ мениджър, който да управлява фермата, човек, който да я накара да заработи, беше толкова примамлива. Ако продадеше имота, щеше да е богата за кратко. Но ако направеше фермата процъфтяваща, щеше да се подсигури за цял живот.

— Хубаво — кимна тя. — Ще му пиша. Но ако не се обади до две седмици, ще се наложи да помоля Лео да намери купувач.

Михаил кимна и се върна към храненето. Ако се притесняваше за бъдещето, то го криеше много добре.

\* \* \*

Измина една седмица. Нищо. И ето че една сутрин Лео Сампсън телефонира точно в момента, когато Бийти слагаше чисти чаршафи, приготвяйки се за първото идване на Луси. Беше отложила идването на дъщеря си, докато нещата във фермата не се оправят. Сега осъзна, че това може никога да не стане.

— В града се носят слухове, че ще продаваш фермата — каза Лео.

Бийти стисна телефона между ухото и рамото си, и забодя косата си. Беше пораснала и непрекъснато се измъкваше от фуркетите.

— Обмислям го — отвърна тя предпазливо. — Защо?

— Имам оферта.

Сърцето на Бийти ускори ритъм.

— Имаш? От кого?

— Не иска името му да се разгласява.

— Джими Фаркър е, нали?

— Не искаш ли да разбереш колко дава?

— Казвай.

Лео прочете числото. Бяха много пари, но далеч от действителната стойност на имота.

— Това е обида — каза тя. — Трябва да е Фаркър.

Лео замълча.

— Издевателства над мен, когато знае, че моментът е тежък. Открадна ми управителя на фермата.

— Смятам, че трябва да приемеш — каза Лео. — Би трябвало да си подсигуриш бъдещето.

— Но така бих *продала* бъдещето си — каза Бийти. — И това на дъщеря си.

— Това е повече, отколкото можеше да си представиш само преди година, Бийти.

— Но си представях повече след това — каза тя и въздъхна. — Ще го обмисля. Не съм глупава.

Тъкмо когато остави телефона, на входната врата се почука. Никой досега не бе идвал и тя тръгна към нея, изпълнена с любопитство. С трепет.

Отвън стоеше висок, чернокож мъж с бяла, закопчана до горе риза, и тъмни панталони. Под шапката косата му бе пораснала и се спускаше на къдрици почти до раменете. Отне й минута, докато разпознае в него Чарли Харис.

Тя не се сдържа и се усмихна.

— Вие дойдохте.

Той отвърна на усмивката ѝ и свали шапката си.

— Получих писмото ви, госпожо. Може ли да вляза и да поговорим във връзка с това?

Две кучета, черно и бяло, стояха от двете му страни, но се отдръпнаха назад почтително, когато тя отвори вратата по-широко.

Знаеше, че другите жени в града щяха да бъдат по-предпазливи: да приема вътре абориген, когато е сама. Но това бе мъжът, който бе рискувал собствената си сигурност, за да измъкне дъщеря ѝ от яростния потоп.

Освен това тя вече знаеше, че е по-различна от другите жени в града.

Бийти въведе Чарли в кухнята и сложи чайника на печката. Той изнесе купичка с вода отвън на кучетата, след това се върна и намести високото си жилаво тяло на стола. У него имаше една лека апатичност.

— Надявам се, че не съм ви създала никакви неприятности — каза Бийти, докато изсипваше чаените листенца в чайника, възпирайки се да прецени дължината на краката му с поглед.

— Съвсем не. Обичам „Дивото цвете“. Копнеех да се върна. Нямах да бия целия този път от Блай дотук, ако не беше така.

— Трябва да обясня някои неща.

— Сигурно. Последният път, когато ви видях, няхахте нищо, освен един прогизнал кашон и едно червенокосо момиченце. Сега имате повече от прогизнал кашон.

— Рафаел Бланчард доведе до разруха този бизнес. Наложих се да продава, а един мой чичо в Шотландия почина и ми остави малко наследство. — Ето, не беше чак толкова трудно да излъже.

— Разбирам. А малкото червенокосо момиченце?

— В момента е при баща си. Ще дойде на посещение в края на седмицата.

Тя направи чая, сложи подноса на масата и загледа как Чарли слага три лъжици захар в чашата си. Той сръбна като човек, умиращ от жажда, след това изглежда си даде сметка за маниерите си, и като се облегна назад, отпи учтиво.

— Трябва да бъда честна с вас, господин Харис. Нямам повече пари. Продадох триста акра, за да платя дълговете, и останалото привършва бързо. На ръба съм да продам целия имот. Ако се съгласите да дойдете и да работите за мен, ще продам достатъчно, за да ви плащам надницата и да издържа още известно време.

— Не продавайте нищо — каза той и поклати глава. — Това е хубава земя, мис. Не трябва да я продавате на никого.

— Наричайте ме Бийти — рече тя. — Само че се боя, че нямам достатъчно пари, за да ви плащам до следващото стригане.

— Как плащате на Михаил?

— Не му плащам. Ядем, каквото сме отгледали.

Той сви рамене.

— Мога да правя същото.

— Не е правилно, господин Харис.

— Наричайте ме Чарли. — Той се усмихна и тя забеляза дълбока трапчинка в тъмната кожа на лявата му буза. Това го правеше да изглежда като момче.

Тя не се сдържа и се усмихна.

— Не е правилно, Чарли — да наемаш някого и да му казваш, че няма да му плащаш.

Той се наведе напред и остави чашата си, явно търсейки думите.

— Гледах Рафаел Бланчард как смачква този бизнес — каза той. — Беше голям глупак. Вие можете да отглеждате много овце тук. Не трябва да продавате нищо. Трябва да отидете в банката и да изтеглите заем, за да купите още най-малко две хиляди овце. Тази ферма ще поеме лесно седем хиляди. Можете да правите стотици бали вълна годишно. Тогава вече ще мислим какво ще ми плащате.

Бийти знаеше, че най-правилното нещо е да каже „не“. Но последният настриг беше двайсет и две бали. И това бе донесло една прилична сума, която бе стопена бързо от дълговете на Рафаел, преди Бийти да види и пени. Петдесет бали биха държали фермата на повърхността за повече от година; щяха да могат да си позволят мебели. А сто можеха да я направят достатъчно богата, за да си върне Луси за постоянно.

— Само че ще се нуждая от помощ. Няма да мога да се справя сам — каза той.

— Не мога да си позволя да наема други помощници, а не очаквам някой да дойде и да ми работи безплатно.

— Михаил може да помага. Яздите ли? Вие също ще помагате.

— Не, дори не съм се доближавала до кон.

— Аз ще ви науча. Ние тримата, заедно с кучетата, ще преобразим това място, ще го превърнем в такъв бизнес, какъвто трябва да бъде. Когато платихте за него с наследството от чичо ви не възнамерявахте ли точно това? Не трябва да прахосвате парите. Не трябва да го продавате веднага щом се сблъскате с първата трудност.

Бийти усети леко бодване заради лъжата.

— Разбира се, че не — каза тя.

— Ако ние всички си поизцапаме ръцете, смятам, че „Дивото цвете“ може да стане чудесен бизнес. Ще бъде трудно, да, но можем да го направим.

Бийти определено не се плашеше от многото работа. Далеч повече се плашеше от това да не загуби новопридобитата си сила. Като си пое дълбоко въздух, тя се пресегна през масата и разтърси здраво ръката му.

— Назначен сте, Чарли Харис — каза тя.

\* \* \*

Бийти се ядоса на себе си сутринта, когато Луси трябваше да пристигне. Беше толкова нервна. Това беше първото идване на дъщеря ѝ след придобиването на „Дивото цвете“. Ами ако Луси не харесаше къщата? Това натъжи Бийти: навремето Бийти беше просто част от нея, от делничния ѝ живот. Е, добре, със здрава работа и с Чарли Харис щеше да си я върне обратно. Здрава работа и жертви. Бийти трябваше да си поема дълбоко дъх всеки път, когато си помислеше за заема, за който току-що бе кандидатствала. Банковият мениджър ѝ бе показал опис на тримесечните ѝ лихвени вноски и кога се дължат. Ужасяващо. Всъщност, нямаше да има достатъчно пари за последната годишна вноска, но дотогава се надяваше да е достатъчно близко до продажбата на настрига и да отложи банковото плащане за месец-два. Но дори при това положение трябваше да е по-внимателна от всякога с парите. Тя и двамата ѝ работници вече бяха минали на хляб и мас за закуска: за мармалад официално пари нямаше.

За щастие Михаил го биваше в градинарството и навсякъде из градината се виждаха зелени стръкове.

Новата кола на Хенри, син Шевролет, избръмча по дългата алея непосредствено преди пладне. Много по-късно, отколкото си мислеше. Надяваше се, че Хенри и Моли няма да остават за обяд. Нямаше достатъчно столове, да оставим храната настрана. Бийти се беше запасявала за посещението на Луси, така че дъщеря ѝ да не гладува; не ѝ се искаше да изразходва всичко за Хенри и Моли още на първия ден; особено при положение че имаха вече толкова много.

Тя изчака на входната врата. Двигателят на колата спря и остана само звукът на шумолящите евкалипти. Луси излезе, червената ѝ коса лъщеше на слънцето, и Бийти разпери ръце, очакваща прегръдка. Но



Луси беше по-внимателна. Тя се приближи почти предпазливо, неловко. Този път раздялата им беше дълга.

Бийти коленичи и обви ръце около Луси, игнорирайки колебанието ѝ.

— Скъпа моя. Толкова много ми липсваше.

Луси омекна и се притисна към нея, топлото ѝ малко сърчице биеше силно. Бийти вдигна поглед и видя Хенри и Моли да вървят по алеята. Хенри беше без шапка и Бийти забеляза, че косата му доста е оредяла. Тя стана, повдигна Луси на хълбок — макар че детето вече беше доста тежко за това — и се усмихна за поздрав.

— Добре дошли в „Дивото цвете“ — каза тя.

— Идвали сме и преди — мрачно отвърна Хенри.

Бийти осъзна, че Хенри изпитва завист. Може би дори му се искаше все още да е с нея; може би си се представяше като собственик на такава голяма ферма.

— Но сега имението е мое — каза тя. — Влезте.

Разбира се, вътре нямаше много възможности да ги впечатли. Тя позволи на Луси да се качва и да слиза по стълбището, да отваря и затваря вратите на празните стаи.

— Е, ще ми кажеш ли за този чичо, който е умрял и ти е оставил парите да купиш това място? — каза Хенри и се огледа.

— Прачичо — отвърна тя. — По майчина линия.

— Никога не си го споменавала. Освен това не знаех, че поддържах връзка с майка си.

Слава богу, Моли го прекъсна:

— Тя къде ще спи? — провикна се Моли отгоре, надничайки в празните стаи.

— Засега с мен. Нямах достатъчно пари, за да ѝ купя легло.

Луси изгалопира надолу и я прегърна през кръста, но Хенри изви уста неодобрително.

— Тя вече не е бебе, Бийти. Нуждае се от собствена стая.

— Нямам нищо против — каза Луси.

— Разбира се, че нямаш, скъпа — каза ѝ Моли. — Ти си с добро сърце.

— Та какво за този чичо? — подхвана отново Хенри.

— Прачичо Монтгомъри. Живееше в Инвърнес. Виждала съм го само веднъж. — Тя се запита дали се е изчервила.

— И си тук сама? — попита Хенри, докато Моли слизаше надолу по стъпалата.

— Не, тук е Михаил, който ми помага с къщата и градината, и Чарли, който управлява фермата.

— Живеят тук? — Моли изглеждаше ужасена.

— Михаил има стая под стълбището, а Чарли се настани в къщата на стригачите. — Той беше настоял. Не беше правилно според него да спи в нейната къща, а и никой не смяташе, че е правилно.

— Можеш да си позволиш двама работници, а не можеш да си позволиш мебели? — вдигна вежди Хенри.

— Не и до следващото стригане.

— Кога ще бъде?

Бяха се върнали обратно до входната врата. Тя не се канеше да казва на Хенри, че няма да има пари почти цяла година. Че всъщност може би щеше да се опитва да продава диви зайци за по няколко пенита, за да купува газ за осветление. Зимата беше още далече, но вече се страхуваше от нея.

— Скоро — каза тя на Хенри. — Но на Луси ще ѝ е удобно и ще се грижа добре за нея. Грижих се сама за нея много години, Хенри, не трябва да се съмняваш сега в мен.

Хенри, опомнил се от спомена за разгулното си минало, наведе глава и тръгна към колата. Но Моли се дръпна назад.

— Луси — обърна се тя към момиченцето, — ще отидеш ли да дадеш на татко шест целувки за довиждане?

Луси изтича и Моли се обърна към Бийти:

— Трябва да ти кажа нещо, защото знам, че ще го научиш от Луси и ще се разстроиш.

— Какво е то? — Бийти се опита да запази гласа си сърдечен.

— Тя вече не ме нарича „мама Моли“. Нарича ме просто „мама“.

Бийти отвори уста да се възмути, но Моли продължи.

— Знам, че ти си ѝ майка и нямам намерение да те замествам. Но Луси започва училище следващата година и е прекалено сложно да обяснява на всички — учители, съседи, приятели — какво е реалното положение.

— Сложно? — Бийти вдигна вежди. — Или срамно?

Моли се изчерви.

— И двете. Признавам. Детето е незаконно. В Хобарт, където живеем и където тя ще ходи на училище, аз съм човекът, който изпълнява ролята на нейна майка. Защо да лепваме на горкото дете клеймото, че е различно от малките си другарчета? То не е виновно, че произходът му не е... съвсем почтен.

На Бийти ѝ се искаше да ѝ отвърне, но се сдържа. В края на краищата тя знаеше, че Хенри е женен, когато бе имала връзка с него. Това ѝ се струваше преди милион години.

— Във всеки случай аз съм „мама“, а ти си „мами“, и детето знае кое какво е — каза Моли и надяна ръкавиците си.

— Побързай! — провикна се Хенри от колата.

— В много лошо настроение е — каза Моли, като му махна. — Ще се видим другата седмица. Телефонирай ни, ако е необходимо да дойдем по-скоро.

Бийти не ѝ каза, че телефонът вече е изключен.

— Ще се видим тогава.

Луси се върна тичешком, а сърцето на Бийти биеше от унижение и обида. Как смееше Моли? Как си позволяваше да предлага такива обяснения за действията си? Бийти знаеше, че Моли копнее за собствено дете и че това Луси да я нарича „мама“ беше по-скоро по нейно желание, а не по желание на детето.

— Добре ли си, мамии? Изглеждаш ядосана — каза Луси.

Бийти се наведе и я целуна по косата, когато колата се отдалечи.

— Не на теб, миличка. Да влезем в новата ни къща.

\* \* \*

Луси се събуди рано. Прекалено рано. Мами още спеше, свита до нея, отпуснала ръка на корема ѝ. Тя се опита да заспи отново, но леглото беше странно, птиците бяха шумни и освен това ѝ се пишкаше.

Тя стана и си облече розовия халат, онзи, който Моли ѝ беше изплела. Моли не можеше да шие хубави дрехи, каквито мамии шиеше, и халатът беше изкривен. Луси излезе на пръсти от спалнята, спомняйки си какво казваха винаги тате и Моли: „Ако се събудиш рано, иди и си направи закуска. Не ни буди“.

Коридорът беше студен и тя стегна по-плътно халата около тялото си. Отби се в тоалетната, след това слезе на първия етаж. Харесваше новата голяма къща на мами, с всичките тези празни стаи. Питаше се дали мами ще ѝ позволи да разпъне палатка в някоя от тях и да спи на пода с одеяла през нощта.

Луси намери кухнята и си отрязва неравна филия хляб, изсипа върху нея мед с лъжицата и се приближи до прозореца. В двора навън един мъж оседлаваше кон. Беше с тъмна кожа, но далеч не толкова тъмна, колкото тази на прислужницата на господин Бейнбридж от другата страна на пътя у дома. Тя беше толкова черна, че напомняше на Луси за бонбони лакриц.

Луси погледа известно време. Вкъщи си имаше конче играчка, но копнееше да докосне истински кон. Последния път, когато беше тук, един мъж ѝ беше казал да не се доближава до конете. Но тъмнокожият мъж изглеждаше дружелюбен. Освен това сега мами притежаваше фермата, така че може би той щеше да направи онова, което Луси иска. Тя отвори вратата към пералното помещение, изтича по стъпалата и излезе на ливадата.

Тревата беше още росна и слънцето обагряше ръбовете на облаците в златно. Небето имаше цвета на ягодов млечен шейк. Мъжът се канеше да се метне на коня и да тръгне, затова тя му извика:

— Хей! Почакай!

Тъмнокожият мъж се обърна и ѝ се усмихна, изчаквайки я да се приближи.

Чорапите ѝ се намокриха от росата. Отблизо непознатият беше красив, с големи тъмни очи, които изглеждаха много добри.

— Фермата е собственост на мами — каза му тя. — Искam да потупам коня.

— Разбира се — каза той. — Но трябва да си нежна.

Конят наведе глава и Луси внимателно потърка носа му.

Ушите му помръднаха напред-назад.

— Виж, той те харесва — каза мъжът.

— Казвам се Луси.

— А аз Чарли. Срещали сме се, преди няколко години.

Луси се обърна да го погледне.

— Не мисля. Имам много добра памет.

— Беше много малка, пресичахте с майка ти една придошла река. Водата те повлече и аз трябваше да скоча вътре и да те измъкна.

Тя напрегна паметта си колкото можеше и се помъчи да си спомни. Кратък проблясък, че е била във водата и че се е уплашила, прекоси съзнанието ѝ, но картината беше неясна.

— Наистина ли? Добре си направил, иначе е можело да се удавя.

— Тя потупа гривата на коня, после се изправи и отново го погледна.

— Защо кожата ти е толкова тъмна?

— А защо твоята коса е толкова червена?

Тя сви рамене и в отговор той също сви рамене. Луси се засмя.

— По-добре да влезеш, за да не изстинеш — каза той и като си сложи шапката, се метна на коня. — Майка ти ще се тревожи.

— Не, няма.

Чарли се засмя.

— Може и да се тревожи. — Той подсвирна и двете кучета изтичаха от конюшните. След това се отдалечи в галоп, оставяйки Луси да стои в росната ливада.

Наистина ли я беше измъкнал от реката, когато е била малка? Сигурно щеше да си го спомня. Може би той лъжеше. Моли каза, че на прислужницата на господин Бейнбридж не можело да се вярва, защото била черна; може би същото важеше и за Чарли. Макар да изглеждаше много мил с нея. Понякога Моли казваше неща за хората, които не изглеждаха съвсем верни. Веднъж Луси я бе чула да спори с татко — единствения път, в който се бяха карали — и Моли беше нарекла мами с обидно име. Тя не можеше да си спомни сега точно как, но знаеше, че думата не е хубава.

— Луси!

Тя се огледа и видя мами да стои на прозореца на спалнята и да ѝ маха.

— Ела вътре! Прекалено студено е да стоиш навън по това време.

Слънцето се показва иззад облаците и освети росата върху тревите. Луси се прибра вътре, като се преструваше през цялото време на кон.

\* \* \*

Бийти остави писалката. Вратът я болеше от напъгане и скалпът ѝ беше стегнат. Тя погледна цифрите отново, но все не ѝ се виждаха правдоподобни.

Лихвата по заема щеше да я съсипе.

Но Чарли беше осигурил за петък две хиляди мериносови овце с най-фина вълна от фермата, в която бе работил преди това. Сега беше прекалено късно за съжаления: вече беше подписала документите.

Въпреки всичко беше красив следобед. Слънцето грееше ярко в прозореца на кабинета — малка стая с щайга вместо стол и бюро, сковано доста грубичко от Михаил — и дивите цветя цъфтяха навсякъде по хълмовете зад къщата. Може би просто трябваше да излезе от кабинета; да излезе на чист въздух и да проясни главата си.

На вратата на кабинета се почука. Тя вдигна очи, на прага стоеше Чарли.

— Здравейте, мис — каза той. Настояваше да я нарича „госпожо“, независимо че много пъти му беше напомняла да ѝ вика Бийти. Накрая се беше отказала.

— Чарли. Как мога да помогна?

— Минаха две седмици, а още не сте се качвали на онзи кон.

— Ти сам каза, че още не съм ти нужна.

— Но ще ми трябват преди лятото да е свършило. Аз и кучетата не можем да се справим сами.

Бийти не искаше да си признае, че се ужасява от качването на кон. Конете винаги ѝ изглеждаха прекалено големи и непредсказуеми.

— Добре, има достатъчно време да се науча.

— Но недостатъчно, за да станете добра. Вижте, госпожо, не можете да управлявате овцеферма и да не яздите. По този начин действаше Рафаел Бланчард и вижте какво му се случи. Овцете трябва да се местят често. Ето, тази седмица идват още две хиляди. Ще трябва да ми помогнете, иначе ще се наложи да наемете някой друг.

Бийти погледна редиците числа, усети познатото бодване на гняв в сърцето.

Чарли се наведе, подпря ръце на бюрото и облегна брадичката си на тях.

— Госпожо? — произнесе той тихо. — Страхувате ли се? — Усмихна се широко — имаше такава заразителна усмивка.

Бийти се засмя.

— Не се страхувам. Притеснявам се.

— Всички се притесняват първия път. Но Аби е много спокойна. Ще се държи мило с вас. — Той стана и посочи полата ѝ. — Имате ли нещо друго да облечете? Преоблечете се, ще се срещнем долу в конюшните.

Той тръгна. Бийти затвори счетоводната книга и го изпрати с поглед, докато се отдалечаваше. Имаше такава естествена грация, такова спокойствие в тялото му. Бийти знаеше, че ще е непохватна и смешна, докато се опитва да язди онзи кон. Вече се чувстваше неловко.

Тя обу панталона, който използваше за градинарстване, взе шапката си и си проправи път между кокошките, които кудкудякаха в двора — днес Михаил садеше някакви зеленчуци — и прекоси ливадата към конюшните.

Аби, дорестата кобила, чакаше. Чарли се беше навел до нея и ѝ говореше тихо. Собственият му кон, сивият жребец Бърч, стоеше вързан в отделението си. Бийти преглътна мъчително.

— Готова съм — каза тя.

Чарли потупа Аби по хълбока.

— Лявата страна е близката, дясната — далечната. Стой от близката страна, така е свикнала. Хайде сега да я оседлаем.

Бавно, с голямо търпение и хумор, той показва на Бийти всяка стъпка. Пъхането на мундщука в устата на кобилата, оправянето на самара и стягането на колана. Показва ѝ как да ѝ говори нежно, за да я успокои и я задържа, докато се качваше. Имаше чувството, че е толкова високо. Прииска ѝ се да се наведе напред и да се хване за гривата на коня, сякаш животът ѝ зависеше от това.

— Не, не — каза Чарли, — трябва да се успокоите, мисис. Ръцете долу, петите долу. Ходилата напред. Трябва да можете да виждате пръстите си. Не се напрягайте. Отпуснете се. Поемете си дълбоко въздух.

По-лесно беше да се каже, отколкото да се направи. Аби се размърда, но Бийти се насили да стои неподвижно и да седи правилно. Чарли отново успокои коня. Бийти си пое дълбоко дъх.

— Сега внимателно — каза той на Бийти, — смушкайте я с пети. — Леко, леко.

Тя го направи и коня тръгна.

— Хайде, Аби — каза Чарли и потърка носа на кобилата. — Върви.

— Как да ѝ кажа накъде да се движи? — попита Бийти паникьосана.

— Като използвате поводите, разбира се. — С лекота Чарли се метна на коня си и само след секунда се движеше до нея. Ще го правим бавно — каза той. — Само ще обиколим двора.

Бийти си помисли, че никога не се е чувствала толкова на високо, кацнала така опасно върху гърба на животно. Но Чарли беше много търпелив с нея, не я принуди да направи нещо, което да я накара да се притесни. Обиколиха с конете два пъти двора, след което се върнаха до конюшните.

— Това ли е? — попита Бийти.

— Това и още много практика — каза Чарли, като слезе и вдигна ръце, за да я задържи за хълбоците, докато тя се спускаше. Аби пръхтеше леко.

— Не се смей — каза Бийти на кобилата.

— Всеки ден, мисис — каза Чарли. — Две обиколки на двора, после три, после четири. А когато свикнете, още по-бързо и по-надалеч. Ще трябва да се усъвършенствате до есента. Мислите ли, че ще можете да се справите?

Бийти се беше запъхтяла.

— Предполагам, че ще се наложи.

Тъмните му очи станаха сериозни.

— Да, мисис. Предполагам, че ще се наложи.



Всеки ден тя се упражняваше да язди и постепенно свикна. Дните бяха дълги, новите овце свикнаха — стълпени под дърветата на сянка в горещите следобеди. В последния ден на февруари излезе с Чарли за първи път да прекарат добитъка от една ливада на друга. Вярно, кучетата помагаха повече от нея, но Чарли не каза нищо. В края на деня краката я боляха и китките ѝ горяха там, където слънцето ги бе намерило между ръкавиците и ръкавите. Но тя спа по-добре от много време насам.

Чарли и Михаил бяха нейните две опори. Михаил се грижеше за къщата, а Бийти се опитваше да си създаде представа за сметките и документацията. Не харчеше почти нищо. Живееха от това, което получаваха от градината и гледаха да ядат яйцата, вместо пилетата. Веднъж на две седмици ходеше в града за продукти: овесена каша, мед, мляко, сапун и брашно. Радваше се на разходките; така имаше време да мисли и да се отпусне далеч от фермата. Бе толкова погълната от безкрайната ежедневна работа, че често не ѝ оставаше време да мисли.

Универсалният магазин имаше нови собственици и Бийти беше обнадеждена. Всъщност, никога не беше надавала ухо на слуховете в града. Предполагаше, че половината от тях са за това как е придобила „Дивото цвете“, а другите — мрачни, но и ентусиазирани спекулации за възможна война в Европа.

Беше подочула две възрастни жени да изразяват недоволството си от младата жена, която държи магазина.

— Прекалено млада и прекалено амбициозна — каза едната.

— Нарежда на съпруга си какво да прави — додаде другата.

Бийти си помисли, че може да открие съюзник. Зад дългия стъклен шкаф, който служеше за щанд, стоеше дребна, закръглена жена с руси къдрици. Тя се усмихна, когато Бийти влезе. За първи път от много време някой в града ѝ се усмихваше.

— Здравейте — произнесе тя. — Заповядайте, аз съм Тили.

— Аз съм Бийти Блексланд от „Дивото цвете“.

— Шотландка сте. Този акцент...

— Да.

— Майка ми беше шотландка. Отгледаха ме обаче лелите ми в Южна Африка.

— Как изминахте целия път дотук?

Тили се засмя.

— И аз мога да ви попитам същото. Омъжих се за австралиец.

Двете побъбриха малко, докато Бийти вземаше продуктите и избираше пенитата, сякаш са диаманти. Тили ѝ зададе няколко въпроса за фермата, на какво разстояние е и колко е голяма. И изрази съчувствие към Бийти за това колко е трудно да работи и едновременно с това да се грижи за къща.

— Мисля, че съпрузите ни очакват прекалено много от нас — засмя се Тили, докато опаковаше една кутия мляко на прах.

— Всъщност — призна Бийти — аз съм сама.

— О, съжалявам. Съпругът ви сигурно е починал?

— Той... Между нас не потръгна. — Лицето ѝ пламна.

Тили отново се засмя, този път по-напрегнато.

— Лош късмет. Сигурно ви е много трудно сама. Съжалявам за вас.

Бийти се хвана за това малко късче съчувствие, единственото, което бе получавала от идването си в града.

— Много е трудно — призна тя. — Благодаря ви за любезността.

След това — като гушер изпод камък — от склада в магазина се плъзна един червендалест мъж, наближаващ четиридесетте. Той изгледа Бийти отгоре до долу с присвити, студени очи.

— О, ето къде бил — каза Тили със смях в гласа. — Франк, запознайте се, това е Бийти.

Той кимна веднъж и се усмихна сковано. Бийти забеляза, че Тили се разтревожи. Идеята, че тя командва съпруга си беше очевидно нелепа: завистливо дрънкане на възрастни жени, които си нямат друга работа.

— Приятно ми е — избъбри Бийти, докато вземаше пакетите си. — Трябва да тръгвам.

Тя отвори вратата и почти се сблъска с Маргарет Дей, която идваше отвън. Не беше виждала Маргарет, откак възрастната жена я бе

помолила да напусне преди много месеци.

— Здравей, Маргарет! — поздрави Бийти, насърчена от успешния разговор с Тили.

Маргарет я изгледа хладно и мина покрай нея. Вратата на магазина се затвори и Бийти остана отвън; добрите ѝ чувства се изпариха за миг. Тя се осмели да погледне през рамо към витрината и видя, че Маргарет се е навела над тезгяха и говори нещо на Тили. Тили вдигна очи, видя Бийти и отклони поглед. Този път без никакви усмивки.

На Бийти ѝ се прииска да влети вътре и да извика:

— Не я слушайте! Тя е една набожна глупачка! — Но не го направи. Вдигна брадичка и тръгна към къщи. Не се нуждаеше от съюзници; можеше да се оправи и сама.

\* \* \*

Дългите седмици, когато Луси беше далеч, ѝ причиняваха болка само нощем, когато лежеше сама в леглото и имаше много тъмни часове, през които да разсъждава как е провалила живота си. Дните бяха заети и пълни, уморителни, но въпреки това се чувстваше доволна. Съжаленията идваха с настъпването на вечерта.

Март беше решаващ месец. Чарли научи Михаил как да действа с ножиците и той започна също да стриже. Беше напрегнат момент. От ранна сутрин небето беше покрито с оловносиви дъждовни облаци и черните силуети на мъртвите дървета тънеха в мъгла. После безкрайни дни с изкарване и прибиране на стадата в кошарите. Всяка вечер Бийти рухваше уморена в леглото. Но всичко това си заслужаваше, когато продадоха на един търговец целия настриг за много повече, отколкото се беше надявала. Малко допълнителни пари. Тя отиде в града и купи няколко метра тежък розов памук от магазина на Тили Хароу. Тили бе втвърдила отношението си към Бийти, но както всички други в града, все още се радваше да получава парите ѝ.

Тя уши от памука на ръка рокличка за Луси. Беше забравила колко много обича платовете и шиенето, това да вижда правите линии и плисета, които излизат изпод ръцете ѝ, и се запита какво става с вълната, която продава. Ако имаше начин да получава малко от нея

обратно, да я превръща в дрехи, можеше да се облича изцяло от собствената си ферма. Мисълта ѝ достави невероятно удоволствие, даде ѝ чувство за независимост и сила. Тази нощ за първи път от много месеци тя извади един лист хартия и скицира модел за жакет, който би бил идеален за вълнен плат. В модните списания за продажба в универсалния магазин на Люинфорд беше виждала дългите линии и широките кантове на последните модели. Часове наред се занимава с това.

Най-после дойде Великден, но Хенри отказа да доведе Луси преди неделната великденска служба. Бийти никога не бе ходила в църквата; имаше прекалено много работа, а и „Дивото цвете“ с неговата ненакърнена тишина и миризма на пръст ѝ се виждаше много по-близо до Бог, отколкото малката задушна църквица в града. Понякога, когато излизаше по здрач — с далечните планини, придобили нереален син цвят и с напомнящия огледало язовир, с протягащите се от вдлъбнатините студени сенки, които покриваха тревите и дърветата — тя не можеше да повярва, че някога е живяла във влажни градове с тълпящи се хора, и е била щастлива.

Накрая един неделен следобед малкото ѝ момиченце дойде.

Чарли оправяше някаква телена ограда покрай алеята — нямаха пари за нова ограда и той стана специалист по оправянето и замрежването на дупки в телта, — когато колата на Хенри се появи.

Сърцето на Бийти се качи в гърлото ѝ. Дългите месеци на чакане бяха свършили. Сега в продължение на две седмици щеше да прегръща малкото телце на Луси към себе си нощем в леглото и да заспива с топлия дъх на косата ѝ в ноздрите си.

Клаксонът избибипка — сигурно Хенри не го беше направил спонтанно; тя си представи, че Луси или Моли са го накарали — и колата спря на алеята.

Вратата се отвори и Луси изскочи. Този път Бийти не я изчака. Грабна Луси в силна прегръдка. Когато я остави на земята и я погледна, лицето на Луси беше мокро от сълзи.

— Липсваше ми, мами — произнесе тя.

— Ти на мен също. Повече, отколкото можеш да си представиш.

Моли и Хенри излязоха от колата. Моли, красиво облечена, както винаги, с шапка и ръкавици, замръзна, когато видя Чарли.

Хенри се приближи до Бийти и ѝ подаде две книги:

— Карай я да чете — каза той рязко. — Не се справя добре в училище.

Луси се изчерви.

— Да, Луси, трябва да четеш по-добре, така че майка ти да ти пише писма, когато не си при нея — каза Моли спокойно и очите ѝ отново се стрелнаха нервно към Чарли.

Бийти хвана ръката на Луси.

— Моли, запозна ли се с Чарли? Той е новият ми управител на овцефермата.

— Чарли! — възкликна Луси, забелязвайки го едва сега, и изтича към него.

Чарли, усетил накъде бият нещата, се дръпна рязко, така че Луси да не може да го прегърне, като вдигна телта и едни клещи предупредително.

— Стой, малка червенокоске, тук има остри неща.

— Това ли е Чарли? — каза Моли тихо. — Чувала съм Луси да говори безспир за него. Нямах представа, че е черен.

— Напълно черен — обади се Хенри, без да си дава труд да снишава гласа си. — Какво значение има?

Бийти бе разкъсвана между смущението, че Чарли може да ги чуе, че говорят за него така открито, и удоволствието, че Хенри е толкова безразличен към безпокойството на Моли.

Луси остана с Чарли, говореше оживено за коне и училище, за великденски яйца. Хенри помогна на Моли да се качи обратно в колата и те потеглиха. Бийти бе изненадана: изглежда в мекото, добро сърце на Моли нямаше място за хора, които не са бели. Доста избирателна доброта. На Бийти не ѝ се бе случвало често да има възможност да почувства морално превъзходство над Моли, така че се наслади на чувството.

— Хайде, скъпа — извика тя на Луси. — Имам малък подарък за теб.

Луси хукна към нея и я прегърна през кръста.

— Какъв е, какъв е?

— Уших ти рокличка. Розова. Любимият ти цвят. Да влезем вътре.

Бийти я поведе по стъпалата към спалнята. Малката розова рокля легеше върху леглото. Луси мигновено съблече полата и блузката си.

Беше изгубила много от бебешката пухкавост — всъщност, бе започнала да изглежда доста различно, по-висока, успяваше да се справи с копчетата. Дете, а не голямо бебе. Докато Луси обличаше рокличката, Бийти осъзна, че няма да ѝ стане.

— О-о-о... — простена момиченцето.

— Луси, сигурно си пораснала с пет-шест сантиметра.

Луси се усмихна гордо.

— Мама винаги казва, че ям като кон.

Мама. Бийти внезапно се почувства така, сякаш е изгубила нещо много ценно. Дъщеря ѝ растеше някъде другаде. С друга жена като нейна майка. Беше се променила толкова за месеците, след като Бийти я бе видяла за последно и я бе държала. Тя несъмнено щеше да продължава да се променя, постоянно, като лицето на морето. След това, може би един ден щеше да се промени толкова много, че Бийти нямаше да я познае. Не по интимния начин, по който една майка трябва познава дъщеря си.

— Мами? Тъжна ли си, че роклята не ми става?

Бийти я хвана за ръцете.

— Не, мога да я направя по-голяма. Тъжна съм, че растеш без мен.

Луси примига срещу нея.

— Щастлива ли си с татко и с Моли?

— Да, но повече ми харесва, когато съм по-дълго с теб.

— И на мен ми харесва повече.

— Не обичам училището.

— Но Моли е права. След като можеш да четеш и да пишеш, можем да си пишем писма една на друга и да не се чувстваме толкова разделени.

— Добре. Ще се постарая повече.

— Това е моето момиче.

\* \* \*

Банковият мениджър повиши лихвата по заема на Бийти още с първия студен полъх на вятъра. Голяма част от живота ѝ през последните няколко години бе погълнат от тревоги за парите, но тя

никога досега не бе до такава степен твърдо решена да ги осигури. Прекарваше дълги часове над сметките, съставяше бюджети, преглеждаше наново старите сметки за предишното стригане и пресмяташе тазгодишния настриг, който щеше да бъде само след четири месеца. Студеният сезон не беше време да се пестят пенита и тя съжаляваше особено много Михаил и Чарли, които бяха мъже и се нуждаеха от повече храна от нея. По себе си знаеше от дългите часове работа около овцете, че се изгладнява свирепо. Да им сервира рядка вегетарианска супа и намазан с мас хляб след такива дни ѝ се виждаше почти жестоко.

Но те никога не се оплакаха. Тримата станаха като семейство, сплотени от трудностите, жертвите и общото чувство, че постигат нещо заедно. Бийти знаеше, че е в привилегирована позиция: тя щеше да прибере по-голямата част от тяхната тежка работа. Затова си обеща, че ще им се отплати, че никога няма да вземе за себе си толкова много, че да се образува пропаст между тях и да разкъса връзката им. След Луси те бяха хората, за които я бе грижа най-много в този свят.

Бийти реши, че е време да отвори дневната, въпреки че нямаше столове, на които да се сядат. Вътре имаше голяма камина, така че разхвърля по пода ушити от нея възглавници и купи втора употреба килим от града. Докато се занимаваше със сметките за деня, седнала до прозореца, опитваща се да хване топлината на слънцето през студеното стъкло, Михаил изчисти камината. До нея имаше купчина дърва, които бе нацепил по-рано през деня. Бийти очакваше с нетърпение светлината и топлината от камината, и се надяваше, че Чарли ще се присъедини към тях. Не можеше да разбере защо отказва да прекарва повече време в къщата. Тя бе живяла в къщата на стригачите: знаеше, че е студена и влажна. Той работеше толкова много и ѝ се искаше да му предложи малко повече удобства.

Освен това ѝ се искаше да прекарва малко повече време с него.

От това чувство я побиха тръпки. Когато излизаха заедно, нямаше време за разговори. Често работеха в двата срещуположни края на ливадата, подвиквайки си един на друг през лая на кучетата, блеенето на овцете или през калните канавки. Но тя се чувстваше толкова спокойна в негово присъствие. Колкото повече се сближаваха, толкова повече жадуваше за дълбока близост: да го познава по-добре, да знае как работят ума и сърцето в това жилаво, грациозно тяло; да го

привлече някак по-близо до себе си. Той беше търпелив и мил, работеше здраво... Имаше прекрасни качества. Може би беше започнала да му се възхищава прекалено много.

— Ето. Свърших всичко — каза Михаил, като размахваше ведрото и метлата. Ръцете и лицето му бяха почернели от сажди.

— Ще можем ли да запалим камината тази вечер?

Той сви рамене.

— Надявам се. Ако стаята се напълни с дим, ще знаем, че трябва пак да опитам.

Бийти се засмя.

— Иди и се почисти. Благодаря ти.

Той наклони глава встрани и примига.

— Вратът ми се е схванал. Прекалено съм остарял за тази работа — пошегува се той. Излезе от стаята, накуцвайки, както правеше, след като бе набол крака си на парче стара тел миналата седмица.

Бийти погледна камината. Беше едва следобед: още не беше достатъчно студено за камина. Макар че трябваше да изпробва комините... Като се подсмихна, тя подреди дървата в огнището, сложи внимателно разпалките и я запали. В следващите петнайсет минути се грижеше за огъня, побутваше цепениците, уверявайки се, че не пушат. След това сложи една възглавница на пода и седна, загледана в пламъците.

Сърцето ѝ се отпусна. Да, щеше да е трудно с парите през зимата, но след това щеше да настъпи сезонът за стригане, а тя бе пресметнала, че когато парите дойдат, ще са доста. Можеше да плати на Михаил и на Чарли, можеше да покрие лихвите по вноските, можеше дори да си купи мебели. Затвори очи и се опита да си представи как щеше да изглежда тази стая следващата година. Диван, малка помощна масичка, лампа... Да, можеше да свърже отново телефона и електричеството: Рафаел бе изхарчил толкова много пари за прокарване на кабели, а сега стояха неизползвани. После на горния етаж щеше да направи стая за Луси. Вярно, момиченцето ѝ щеше да ѝ липсва в леглото, но то бе вече достатъчно пораснало, за да спят заедно. Бийти нямаше да бърза още да отваря другите стаи в къщата. По-добре да направеше една, но да изглежда както трябва. През зимата щеше да има достатъчно време за шиене тук, край камината. А когато дойдеха парите, щеше да си купи електрическа шевна машина. Тя се



топлеше на фантазиите си, докато следобедът напредваше. Чу, че Чарли се връща и отива към конюшните, подвиквайки на кучетата, и си помисли да направи вечеря. Отиде в коридора и почука на вратата на Михаил.

— Влез — извика той.

Тя отвори вратата. Той лежеше в леглото си върху чаршафите, скован от болка.

— Ще започна да правя вечеря — каза тя.

— Не за мен тази вечер. Не съм добре.

Тя се разтревожи.

— Какво има? Просто си се схванал от чистенето на камината ли?

Той поклати глава.

— Не знам. Мисля, че имам температура.

Тя се приближи до него и сложи ръка на челото му. Беше топло, но не чак обезпокоително.

— Тогава просто си почини — каза тя. — Ще вечеряме двамата с Чарли.

Но Чарли каза, че не си заслужава да прави истинска вечеря, щом Михаил няма да дойде, така че хапна малко хляб и мед и се върна в къщата на стригачите. Бийти се върна до камината и използва светлината, за да се позанимава с ръкоделие. Остана до късно, ръцете и очите я заболяха, но се наслаждаваше на топлината, докато вятърът свиреше навън.

Накрая не издържа и остави шиенето. Запали свещ, за да стигне до спалнята си и остави огъня да угасне. Когато стъпи на първото стъпало, осъзна, че не е проверила как е Михаил. Сигурно беше заспал. Тя заобиколи основата на стълбището и се послуша пред вратата.

Чу се пышкане. Дали беше дочул стъпките ѝ? Тя се прилепи още по-плътнo и наостри слух. Дишаше трудно. Спря, не искаше да влиза неканена, но се разтревожи, че е болен.

— Михаил?

Отново пышкане; той се опитваше да я извика. Пулсът ѝ се ускори и тя отвори вратата.

На трепкащата светлина на свещта я посрещна мрачна сцена. Михаил беше там, където го бе оставила, върху завивките, но тялото

му се бе извило в дъга. Юмруците му бяха свити отстрани, гърбът огънат като лък на цигулка. Той я погледна с молещи очи, челюстта му бе стегната, а дробовете му се бореха за въздух.

— О, Боже! — възкликна тя, сещайки се за сковаността му следобеда и за температурата. — О, Боже! Чарли! Чарли!

Тя излетя от стаята, мина през кухнята, като викаше Чарли, макар да знаеше, че не може да я чуе от такова разстояние. Усети остро отдалечеността на фермата от външния свят, от помощта. Нямаше дори телефон, за да се обади на лекар. Студена лунна светлина обливаше влажната ливада. Няколко секунди по-късно тя чукаше по вратата на Чарли.

— Чарли! Ела бързо! Става въпрос за Михаил!

Той отвори вратата със сънени очи, гол до кръста.

— Какво му е?

— Не знам.

Чарли се върна в стаята, беше си облякъл риза, но не бе успял да я закопчае; тръгна напред в тъмнината към къщата. Надигна се вятър и скоро облаците закриха лицето на луната. Тя бързаше след него, сърцето й думкаше силно в гърдите, а пред устата й се образуваха кръгчета пара в студения нощен въздух.

Остана да чака навън, пред стаята на Михаил. Не искаше да го вижда отново, положението му я бе ужасило. Чарли внесе свещта и заговори тихо на по-възрастния мъж, който стенеше през скованата си уста, но не можеше да произнесе и дума. След това Чарли излезе, затвори вратата след себе си и я погледна сериозно.

— Зле е. Тетанус.

Сърцето на Бийти се сви. Беше чувала думата преди, само в мрачни тонове.

— Какво можем да направим?

— Трябва да му осигурим медицинска помощ.

— Можеш ли да отидеш до Фаркър? Да използваш телефона му?

— Не че градът е много по-далече. Фаркър няма да ни помогне. Той не ви обича.

Бийти знаеше, че не е моментът да спори.

— Откъде знаеш?

— Защо да ви обича? Фермата ви е по-добра от неговата и той го знае. В неговата има мочурище. — Чарли успя да изобрази усмивка. —

По-добре в града. Д-р Малкълм. На Аби няма да ѝ хареса да излиза в тъмното, но поне има лунна светлина.

— Аби? Не говориш ли за Бърч?

— Няма аз да яздя до града, мисис, а вие.

— Аз? Защо аз? Ти ще стигнеш по-бързо. По-сигурно.

— Всички в града ме смятат за крадец. Няма да ми помогнат.

— Сигурна съм, че вече не мислят така. Никой не обичаше Рафаел. — Дори когато го каза, тя си спомни мнението на Маргарет за Чарли преди толкова години. *Един черен мъж не бива да краде нещата на един бял и толкоз.* — Наистина ли трябва да отида в града по това време?

— Аби е добро момиче. Можете да ѝ се доверите. Тя усеща и подушва неща, които ние не можем.

Бийти погледна към вратата на Михаил. После сниши гласа си:

— Ще умре ли?

Очите на Чарли бяха пълни с емоции.

— Не знам, мисис. Виждал съм един приятел да умира от тетанус и други двама, които се оправиха. Докато ви няма, аз ще почистя раната на крака му и ще го успокоявам.

Бийти кимна.

— В стаята ми има фенерче — каза той. — Батерията е изтощена, но все ще ви помогне да оседлаете Аби в тъмното. Вземете го със себе си. Просто за всеки случай.

\* \* \*

Отне ѝ известно време да оседлае Аби, която не бе свикнала да я яздят по тъмно. Тя пухтеше и се криеше в сенките и Бийти едва успя да запази гласа си достатъчно тих и уверен, за да успокои коня.

Вятърът беше силен, понякога трополеше, понякога виеше в короните на дърветата. Луната се показва, след това изчезна зад облаците, после пак изгря. Лудешки сенки прекосяваха внезапно пътя, сякаш нощта се движеше и трепереше.

Бийти напрегна всички сили и пришпори Аби напред. Ръката ѝ пламтеше от студ върху поводите, носът и очите ѝ течаха. Тялото ѝ жужеше от страх за Михаил, същевременно всичките ѝ сетива бяха

нащрек. Не искаше да падне и да се нарани. Пътят изчезна под нея, Аби намери посоката и се понесоха в галоп по отъпкания черен път към града.

Всички малки къщи тънеха в мрак. Трябва да беше след полунощ. Тя намери къщата на д-р Малкълм и върза Аби за оградата. Носът и бузите ѝ бяха ледени, ушите я боляха.

Минаха най-малко пет минути в чукане по вратата, докато някой стане. Лампата на верандата светна, вратата се отвори. Д-р Малкълм се появи на прага в халата си, съпругата му надничаше зад рамото му.

— Какво има? — попита той, без да се опитва да скрие раздразнението си.

— Един от работниците ми в „Дивото цвете“. Има тетанус.

Д-р Малкълм се бореше със себе си, накрая въздъхна и каза:

— Не мога да изляза.

— Но той ще умре.

— Тетанус, казвате. — Той разтърка брадичката си, устата му се стегна. — Ще ви дам пеницилин. И барбитурат, да успокои вкочаняването. Обадете ми се сутринта, ако не се е подобрил, тогава ще дойда.

Тя беше прекалено уморена, измръзнала и стресирана, за да проявява любезност.

— Нямаме телефон — каза тя. — Затова яздих целия път дотук в тъмното. Доктор сте. Трябва да ни помогнете.

Той махна с ръка. Бийти беше сигурна, че ще промени мнението си, когато съпругата му сложи ръка на рамото му и произнесе рязко:

— Един часът през нощта е. Няма да дойде сега. Кой от работниците ви е зле? Аборигенът или комунистът?

Бийти потисна гнева си.

— Михаил не е комунист — каза тя.

— Говори само руски.

— Говори много добре и английски.

— Ще ви дам тези лекарства — обади се д-р Малкълм, откъсвайки се от съпругата си, — и първото нещо, което ще направя на сутринта, е да дойда да го прегледам. — Той се обърна към жена си: — Лягай си. Връщам се след няколко минути.

Жената изгледа Бийти — може би с превъзходство, може би със съжаление. Във всеки случай Бийти трябваше да отклони очи, за да

укроти кипналата си кръв.

Докторът приготви две малки шишенца с по няколко таблетки във всяко и ѝ даде инструкции. След това я избута навън — не можеше да срещне очите ѝ — и се върна в топлото си легло. Бийти развърза Аби и потеглиха в смразяващия студ обратно към къщи.

\* \* \*

Остави Аби в конюшната все още оседлана и изтича вътре. Страхуваше се какво ще заvari. Очакваше Чарли да каже, че Михаил е мъртъв, че е спрял да диша. Мислеше за най-лошото.

Чарли я чу и я посрещна в коридора.

— Зле е — рече той на един дъх. — Току-що имаше припадък, не може да диша. Сега отново диша, но...

— Трябва да изпие две от тези и едно от тези. — Тя пхна шишенцата в ръката му. — Съжалявам, Чарли, не мога да го направя. Дори не знам дали може да преглъща и... Направи го ти, моля те.

Чарли я погледна и кимна. Взе шишенцата. Топлите му отчаяни пръсти докоснаха нейните за миг. Той се обърна и тръгна към стаята на Михаил, затваряйки вратата зад себе си.

Бийти чакаше в коридора, заровила лице в ръцете си. Сълзите заплашваха да потекат от очите ѝ, но тя не им позволи. Михаил беше толкова добър към нея; толкова лоялен, и работеше толкова здраво. Не можеше да понесе мисълта, че той ще умре. Образът на усуканото му, изопнато тяло я преследваше. Тя се спусна на пода, подпря гръб в стената, отпусна глава на коленете си и зачака.

Може би беше минал половин час, когато Чарли, понесъл изгоряла свещ в свещника, излезе и я видя.

— Е? — попита тя.

Той седна.

— Мисля, че хапчетата може би помагат. Тялото му се отпусна малко. — Той сгъна дългите си крака и обви ръце около коленете си. — Докторът няма ли да дойде?

— Каза, че ще мине сутринта. — Бийти сви рамене, опитвайки се да попречи на лицето ѝ да се разкриви от напирещите сълзи. — Жена му нарече Михаил комунист.

— Ха. Тя губи. Михаил е добър човек.

— Най-добрият.

Пауза.

— А за мен какво каза?

— Нищо — излъга Бийти.

Устните на Чарли се извиха, сякаш щеше да се засмее.

— Разбира се — каза той. — Тя си е такава, винаги държи езика си зад зъбите.

Бийти не се сдържа и се засмя. След това стана сериозна.

— Чарли, не ти ли писна хората наоколо да мислят лошо за теб?

— Вие не мислите лошо за мен — каза той просто.

— Не — отвърна тя и гърлото ѝ се стегна леко. Сякаш казваше нещо, което не би трябвало. — Не, не мисля. Тъкмо напротив.

— Имам да се притеснявам за по-лоши неща от това какво мисли съпругата на д-р Малкълм за мен. — Той ѝ кимна. — Както и вие.

Бийти подпря глава в стената.

— Предполагам, че е така. — Тя му хвърли поглед, докато той не я гледаше, след това побърза да се извърне. — Не знам нищо за живота ти, Чарли.

— Няма много за казване, мисис.

— Ще започнеш ли някога да ми викаш Бийти?

Той разпери ръце.

— Не би било правилно.

— Така искам.

— Може да съжалявате за това. Ако някой в града чуе, гарантирам ви, че ще съжалявате.

— Няма. Не се срамувам да те нарека свой приятел. Защото без теб и Михаил нямаше да оцелея толкова дълго. И ще се гордея да го кажа на останалите. — Тя мигновено се смути от разпалеността в гласа си.

Очите на Чарли срещнаха нейните на слабата светлина на свещта. Той като че ли понечи да се обади, но отмести поглед. Нещо в Бийти се размърда, нещо, което не бе усещала толкова години, откакто като глупава тийнейджърка се бе влюбила в Хенри. Тя осъзна с ужас, че това е желание. Дългото му, жилаво тяло, свито толкова близо до нейното; тъмната му кадифена кожа; тъмните къдрици и черните очи...

Но тя се смъмри, реши, че е била изморена и разтревожена за Михаил, че умът ѝ играе номера.

— Няма ли да отидете да поспите малко? — попита той, изваждайки я от мислите ѝ.

— А ти?

— Аз ще остана тук.

— Тогава и аз ще остана — каза тя.

Той стана на крака.

— Ще отида да разпегна горката Аби. А вие надавайте по едно ухо.

Бийти изчака малко да се съвземе. Стръкчето на желанието бе нарушило равновесието ѝ. Тя отдавна бе престанала да мисли за мъже; предполагаше, че никой няма да иска да се петни с такава като нея. Бе толкова погълната от грижа за Луси, от това да избяга от бедността, че желанието бе отлетяло. Този Чарли го бе извикал неочаквано. Тя изследва внимателно чувството, със сигурност нищо не можеше да излезе от тази работа.

Той се върна, влезе в спалнята на Михаил, после се върна бързо и седна до нея.

— Спи. Температурата явно е спаднала.

— А тялото му?

— Малко по-отпуснато. — Той се усмихна. — Мисля, че ще се справи.

Сърцето на Бийти се стопли от облекчение.

— Надявам се, че си прав. — Беше изморена, отпусна глава на коленете си, но реши да изкара до края на нощта заради Михаил. Стана и запали нова свещ. Вятърът блъскаше в прозорците, но те бяха на сигурно и на топло. — Не ми позволявай да заспя — каза тя на Чарли, отпусайки се отново на пода. Восъчната свещ миришеше приятно в тъмнината. — Каза, че нямало какво толкова да се знае за теб, но се обзалагам, че има.

Чарли кимна веднъж.

— Разбира се, мисис, ако наистина искате да знаете.

И той ѝ разказа. Разказа ѝ епизоди от детството си, които си спомняше, далече, далече на север, в топлата и влажна част на света, където морето е зелено, а небето толкова синьо, че очите заболяват; за това как осъзнал рано, че не е със същия цвят на кожата като любимата

си майка и как това направило общността подозрителна към него; за белите мъже, които дошли да го заведат в училище за такива деца като него, за това как майка му плачела и повтаряла, че е за добро; как бил объркан и неориентиран, като едновременно съзнавал и не съзнавал, че няма да я види повече.

— Не можете да си представите, мисис — каза той, — всички хора наоколо да казват нещо, че е добро за вас. А вие вътрешно да чувствате, че е толкова лошо... — Гласът му секна под тежестта на емоциите.

Тя се пресегна да хване пръстите му със своите, но той ги сви и тя дръпна ръката си неохотно. Нощта се изниза, най-тъмната част от нея, когато тайните изплуват на повърхността. Всеки нерв в тялото я болеше от желание да го докосне отново, но не го направи. Не беше правилно и не трябваше да забравя, че той е неин служител. Когато историята му завърши, той я попита за нейния живот и тя му разказа за детинските си мечти да шие дрехи, за любовта си към платовете и дизайна, за фантазиите си да изработи нещо от истинската вълна, която получават тук, в „Дивото цвете“. Окуражена от интереса му, от устата ѝ се изплъзнаха и други истини: за Хенри, за Луси, дори за Рафаел и как бе станала собственик на „Дивото цвете“ — това го накара да се смее без прекъсване почти десет минути.

Някак неусетно между думите и историите нощта превали и настъпи утро. И с него треската на Михаил премина. Д-р Малкълм дойде скоро след това; Чарли изчезна в къщурката си. Очарованието на нощта бе преминало и практическите нужди заявиха отново правата си. Михаил щеше да се оправи след седмица-две.

Но Бийти се страхуваше, че сърцето ѝ никога вече няма да бъде същото.



Ако не беше Чарли, да организира сезона на стригането, Бийти щеше да рухне.

Дойдоха пет стригача, настаниха се в къщурката и искаха огромни закуски и вечери. Застанала пред проблема да изразходи последните си пари за това да плати на тях, или на банката, тя избра тях. Писа до банката, че ще изплати лихвата по-късно — след настрига — и че се надява, че всичко ще е наред.

Нямаше пари за допълнителни работници, така че Бийти и Михаил влязоха в ролята на помощници. Сутрин Бийти събираше овцете, а следобед готвеше; Михаил се занимаваше с портите и вкарването на овцете в кошарите; кучетата работеха толкова здраво, че следобед се плъосваха на земята и заспиваха като мъртви. А Чарли ръководеше цялата работа. Знаеше през цялото време кой къде е, раздаваше заповеди с бавния си, кротък глас, успяваше да прекара стадата от едно място на имота на друго, и следеше дали стригачите остригват на ден по осемдесет овце, каквато беше уговорката.

Липсата на стаи в бараката на стригачите означаваше, че Чарли трябва да нощува в голямата къща. Той си постла на пода в една от стаите на горния етаж. Когато си легнеше нощем, Бийти често се улавяше, че мисли за неговата близост. По тъмния коридор, две врати по-нататък... той лежеше, опънал дългото си тяло... топлата му кожа... Но след това тя или прогонваше мисълта, или заспиваше от изтощение и на следващия ден се опитваше да се държи с него, сякаш не си е и помисляла такова нещо. Той определено не даваше вид, че през главата му минават подобни мисли за нея.

Беше четвъртата нощ от идването на стригачите. Бийти уморено се изкачваше по стъпалата към спалнята си, когато видя Чарли да излиза от банята — косата му беше мокра, беше облечен с широка риза и панталони.

— Лека нощ, Чарли — извика тя, когато той се насочи към стаята си.

— Лека нощ, Бийти — отвърна той и вратата се затвори след него.

*Бийти.* Не мисис. Да чуе как устните му изговарят името ѝ бе приятно и неочаквано удоволствие. Сърцето ѝ се стопли и тя не се сдържа и се усмихна.

\* \* \*

Най-накрая парите дойдоха.

Оценителите бяха определили вълната като много фина, и все пак те можеха да разчитат и на добро тегло. Заплащането, когато я продаде, бе много по-голямо от това, което бе очаквала. На банката, която ѝ бе изпращала все по-красноречиви писма за дължимите вноски, бе платено. Нещо по-важно, Бийти бе в състояние да плати на Чарли и на Михаил, подплатявайки надниците им с щедри бонуси.

— Не мога да приема това допълнение — каза Чарли. — Вие сте собственичка на бизнеса, вие поемате рисковете, така че и наградата трябва да е при вас.

— Ти самият поемаш много рискове — възрази Бийти. — Работи за мен в продължение на месеци без никакво плащане.

Той пъхна плика обратно в ръцете ѝ.

— Дайте ми каквото заслужавам, и нито пени повече. Купете овце. Аз за какво да харча парите? Купете овце и направете този бизнес още по-силен, така че да имам работа следващата година, както и по-следващата. Ето така ще ми се отплатите.

Бийти се вслуша в съвета му, осигури идването на още хиляда и петстотин овце през ноември.

Най-после имаше пари за мебели. Тя отвори трапезарията, сложи една достатъчно голяма маса за шестима души и премести два дивана в дневната. Купи легло за Луси и го сложи в съседната на нейната стая. Имаше пари за килими и за плат за завеси. За свързване на телефона и електричеството. Само за месец „Дивото цвете“ се преобрази в истински дом. Луси дойде в началото на Коледната ваканция и за пръв път, откакто бяха напуснали Хенри преди толкова години, Бийти знаеше, че може да даде на дъщеря си всичко, от което има нужда.

Беше го обмислила внимателно. Щеше да наеме гувернантка, която да преподава на Луси уроците, човек, който да помага в кухнята и в домашните задължения. Луси щеше да расте, научавайки всичко за фермата — да я ръководи, да язди, да брои овцете и изобщо да прави всичко онова, което правеха Бийти и Чарли. След това, когато станеше млада жена, можеше да работи рамо до рамо с Бийти в бизнеса и да го наследи — и нейната собствена финансова стабилност — когато Бийти си замине от този свят. Бийти знаеше, че може да предложи на Луси повече, отколкото Хенри и Моли: повече от един живот, ограничен от града, училището и църквата; повече от това да е момиче с добри обноски, обучено да се превърне в жена с добри обноски.

Само че се боеше да го предложи направо на Хенри и Моли, така че телефонира на Лео Сампсън и го помоли да дойде и да го обсъдят.

Не беше виждала Лео, откак ѝ бе предал ключовете и документите за „Дивото цвете“ преди година, и не беше говорила с него по телефона, откакто бе отказала да продаде още земя от „Дивото цвете“ на Джими Фаркър! Лео беше все така любезен и практичен, какъвто го помнеше.

— Трябва да кажа, Бийти — започна той, като пусна изтърканото си кожено куфарче на масата за хранене, — че ти постигна огромен успех с това място. Не мислех, че ще можеш да го направиш.

— Получавах добри съвети от Чарли Харис — отвърна тя, сядайки срещу него. — Той беше чудесен.

Лео се намръщи.

Бийти не се канеше да понася дребни предразсъдъци в собствената си къща.

— И ти ли, Лео? Нали не вярваш в глупостите за него, че е крадял от Рафаел? Ти най-добре от всички знаеш що за човек беше Рафаел Бланчард.

— Знам, знам също колко добър човек е Чарли Харис. Но в града говорят лошо за него, а някои дори разправят...

Той се опитва известно време да намери думите, след това каза:

— Че не бивало да го държиш тук.

— Ако не го бях направила, да съм потънала още преди година.

— Да, и да не подценяваме хорската завист. Ти беше прислужница. Сега бизнесът ти върви почти толкова добре, колкото този на Фаркър. Това, че имаш чернокож работник, когото смятат за

крадец... — Той млъкна. — Виж, Бийти, знам колко здраво си работила тук. Но трябва да поработиш също и върху отношенията си с хората в града. Не са много благосклонни към теб. А независимо дали ти харесва, или не, си част от тази общност. Бизнесът ти зависи от благоволението на тези хора, както и добрите продажби.

Вратата към двора беше отворена и през нея дойде мирис на пръст и диви цветя, на слънчев вятър. Бийти въздъхна дълбоко:

— Благодаря ти за загрижеността, Лео. Но искам да говоря с теб за нещо друго, не за бизнес.

Той извади писалка и бележник, и сложи очилата си.

— Давай.

— Искам дъщеря си обратно. Знам, че Хенри и съпругата му са готови да наемат адвокат срещу мен, така че исках да се консултирам първо с теб.

Той си записа нещо, после вдигна очи.

— Готови са да те заведат в съда заради попечителството над нея?

— Сигурна съм в това.

Той прочисти гърлото си, сякаш да отложи отговора. Сърцето на Бийти се сви.

— Хайде — каза тя. — Кажете ми.

— Ако може... както аз го разбирам. — Той отново прочисти гърлото си. — Хенри е бил женен за Моли, когато ти си забременяла с Луси.

— Да.

Той си отбеляза нещо върху листа.

— След това сте избягали с Хенри в друга страна, за да се отървете от съпругата му?

— Да.

Нова бележка върху листа. Те бавно се увеличаваха. Тя бе отвлякла дъщерята на Хенри без негово знание. Беше помагала на организираните от Рафаел партита с джин и покер. Беше заложила тялото си, за да спечели фермата.

— Да, да, да — каза Бийти раздразнено. — Но не всички знаят тези неща.

— Ще разберат. Ако Хенри наеме адвокат, ще разберат. Ще попитат Маргарет Дей, ще говорят с Тери, който отиде при Фаркър, ще

намерят Алис, а тя ще е повече от доволна да допълни подробностите.

— Но Хенри беше лош. Трябваше да го напусна, защото пиеше и играеше хазарт, и ни оставяше да гладуваме.

— Не виждаш ли колко нещо съм изписал върху тази страница?  
— Той взе писалката си и надраска още нещо, по-дълго и по-неразбираемо. — Бийти, не знаеш какво говорят за теб в града — започна той внимателно.

— Тогава по-добре ми кажи.

Лео не можа да срещне погледа ѝ.

— Говорят, че ти и Чарли сте любовници.

Цялото ѝ тяло пламна. Смущението ѝ премина в желание.

— Кой го казва?

— Един от стригачите явно е забелязал, че Чарли спи в голямата къща.

— Тери спеше в къщата, когато Рафаел живееше тук.

— Рафаел не беше сама жена със съмнителен сексуален морал.

Гърлото на Бийти се стегна.

— Шансовете да си върнеш Луси при тези обстоятелства...  
Трябва да обмислиш да освободиш Чарли.

— Няма да го пусна да си отиде — процеди тя през стиснати зъби. — Ако изгубя Чарли, този бизнес ще западне и няма да си струва да го предам на дъщеря си. Ние не сме любовници. Той ми е работник.

— Не се съмнявам, че говориш истината — каза Лео.

Изведнъж Бийти схвана и думите излетяха бързо от устата ѝ.

— Не бива да говориш за това с никого. Ако Чарли помисли, че затруднява живота ми, ще си тръгне в същата секунда.

Лео разпери ръце.

— Целият ни разговор е конфиденциален.

Бийти замълча. Мислите и чувствата се гонеха в съзнанието ѝ.

— Знай само, че ако продължиш така, ще бъде трудно. По-добре ще е да помолиш любезно Хенри и Моли да прекарваш повече време с Луси. Купи си кола и ходи през уикендите в Хобарт. Направи го по мирен начин.

Беше обмисляла да си купи кола, но вместо това купи овце. Усети остро трудността да балансира между настоящето на Луси и бъдещето на Луси.

Изведнъж се ядоса. Защо трябваше да моли някого любезно — особено жена, която не беше свързана по никакъв начин с Луси — да прекарва повече време със собствената си дъщеря? Това беше толкова нечестно.

— Искам я обратно, Лео — каза Бийти, гласът ѝ беше задъхан.

— Тогава послушай съвета ми. Изчакай още шест месеца, увери се, че си стабилна и да се надяваме, че слуховете ще отшумят.

— Шест месеца е много време за живота на едно дете.

— След шест месеца или година тя пак ще си е дете. Представи си: още един добър настриг и ще си доста богата. Богатите хора винаги имат повече власт.

*Шест месеца или година.* Сърцето ѝ не искаше да се вслуша в съвета на Лео, но разумът ѝ вече бе отстъпил. Още една година. Още стригане, още бали вълна. След което щеше да бъде в по-добра позиция.

— Действай внимателно — каза той, като пхна бележника в джоба на самото си. И, за бога, създай си някакви приятелства в града.

\* \* \*

Когато дойде новото стадо, стана ясно, че Бийти повече не може да бъде помощничка на Чарли. Той се нуждаеше от мъж, добре обучен, който да работи с него. Тя нае един човек, Питър, да идва в пиковите сезони, и прекарваше повече време в къщата със сметките си и с новата шевна машина. Беше трудно да свикне да не е около Чарли толкова много, но тялото ѝ ѝ беше благодарно за това през нощта, когато не се налагаше да се грижи за изгорената от слънцето кожа или мазолите по ръцете си.

\* \* \*

Есента позлати листата на тополите покрай алеята. Тази година Бийти не се страхуваше от приближаването на зимата, всъщност, едва я забелязваше. Дъждът бе превърнал в кал ливадите, зеленината по

хълмовете, но вътре беше уютно. Луси спеше на втория етаж в топлото си легло, но трябваше да се връща в Хобарт след два дена.

Бийти работеше на шевната си машина до прозореца в дневната, отпускаше подгъва на училищната униформа на Луси. Момиченцето неочаквано беше пораснало високо. Бийти и Хенри имаха уговорка: той да осигурява обувките, а тя да се грижи за дрехите. Тя си тананикаше, докато шиеше, тракането на педала на шевната машина поддържаше успокояващ ритъм. По радиото някакъв мъж говореше за Германия. Явно напоследък всички искаха да говорят за Германия. Внезапно изпита задоволство, че е толкова далеч от Европа. След това усети движение зад себе си и се обърна.

На прага стоеше Чарли и се усмихваше.

Бийти му отвърна с усмивка. Винаги се радваше да го види.

— Какво има? — попита тя.

— Имам нещо за теб. — Той посочи към единия диван. — Седни и затвори очи.

— Какво е?

— Направи както ти казах.

Бийти изключи радиото, отиде на дивана и затвори очи.

— Търся това от седмици. Може да видиш в телефонната си сметка няколко обаждания до Лонсестън. Но мисля, че ще ти хареса.

Кожата ѝ настръхна от любопитство. След това нещо голямо и тежко беше оставено в скута ѝ. Отвори очи. Беше топ черен плат.

— Вълна. — Тя прокара пръсти по плата. — Фина вълна.

— От твоята ферма — поправи я той.

— Искаш да кажеш...

— Говорих с агента по продажбите и той ме изпрати при фабрикант, който е купил по-голямата част от последния ни настриг. Виж, вълната ни е продадена на търг... Е, няма начин да се разбере дали изцяло е наша. Но е тасманийска, от този регион. Сигурно има и от „Дивото цвете“.

Бийти разви малко от плата и го надипли в ръце. Изпита чувство на обещание, на възможност, нещо, което не бе изпитвала от тийнейджърски години.

— Съжалявам, имаха само черна.

Тя осъзна, че още не е казала нищо на Чарли.

— Благодаря ти. — Гласът ѝ прозвуча задъхано. — Това означава толкова много за мен.

— Знам. Спомням си като ми го каза онази нощ, когато Михаил беше болен.

Тя вдигна поглед и за миг очите им се срещнаха. След това той се извърна. Пулсът ѝ се качи в гърлото. Беше си създал толкова работа... Защо? Как иначе да го разбира, ако не като знак за неговата обич към нея? Може би и желание?

— Както и да е — каза той и се насочи към вратата.

— Ще ти уشيا нещо — извика Бийти след него.

— Не, не се безпокой за мен. Запази го за себе си.

След което си тръгна. Бийти разви още малко от плата и го вдигна към лицето си, в съзнанието си вече виждаше моделите. Имаше страхотна идея.

\* \* \*

През целия април и май работи, но не направи ни едно нещо за себе си и за Луси. Вместо това нарисува два модела за поли и уши по десет от всеки в различни размери. След това избродира двайсет етикета и ги заши в шевовете: „Вълна Блексланд“. Чувството на гордост, виждайки тези етикети на ушитите от нея поли, беше неопишуемо. Тя грижливо сгъна всяка от полите в хартия и ги сложи една върху друга на дивана.

В съзнанието ѝ се върнаха думите на Лео Сампсън: „Независимо дали ти харесва, или не, ти си част от това общество“. Прав беше, тя наистина се нуждаеше от тяхното благоволение. И особено от благоволението на Тили Хароу, която въртеше универсалния магазин, ако искаше Тили да ги вземе и да ги продава.

Една хубава, ясна петъчна сутрин слезе до града, за да говори с Тили направо.

След като Тили беше чула клюките на Маргарет Дей, тя значително бе охладняла към Бийти, така че Бийти не се опита да я спечели отново, дори не ѝ се усмихваше. Но днес си сложи широка усмивка, докато чакаше на щанда.



— Добро утро — каза Тили неопределено, без да среща погледа ѝ.

— Тили, искам да те помоля за една много голяма услуга.

Изражението на Тили се стегна и краищата на устните ѝ се извиха надолу.

Бийти заекна:

— Направих тези... Те са фина изработка, ушити са от местна вълна. — Тя извади по една пола от двата модела: дългата, права пола и другата, която се разширяваше надолу като камбана. Трябва ми някой да ги продава и се питах дали мога да ги оставя тук да ги продаваш на консигнация.

Този път устата на Тили се стрелна в обратната посока. Изглежда молбата на Бийти ѝ се стори забавна.

— Ти сериозно ли? — изсумтя тя. — В града няма човек, който да купи едно нещо, което ти си направила.

Бийти сгъна полите обратно в хартията, запазвайки достойнството си. Осъзна, че никога повече няма да стъпи тук. Че ще хване автобус до Хобарт и ще отиде в по-голям магазин, където жените се интересуват повече от модата, отколкото от съмнителното минало на шивачката. Тя се обърна да си тръгне, когато раздразнението я обзе.

— Какво съм ти направила — на теб, или на останалите в този град — попита тя, — че се държите толкова лошо?

Тили примига, може би замисляйки се за първи път над този въпрос: едно животно от стадото внезапно се запитва защо прави нещо, което останалите правят, без да се пита. После лицето ѝ отново се втвърди.

— Почтените хора, които работят здраво, са прави да не харесват хората, които не са такива.

— Аз съм почтена. И работя здраво.

— Не това съм чувала — изсумтя Тили.

На Бийти ѝ се искаше да крещи и да тропва, да помете подредените буркани с бонбони и пощенските картички на тезгяха. Тя си пое дълбоко дъх и произнесе:

— Ти не знаеш нищо за мен. — И излезе.

От следващото стригане щеше да си купи кола и да ходи до Блай, за да се снабдява с продукти, или пък до Бодуел. Междувременно

Михаил щеше да идва тук и да пазарува, защото Бийти вече нямаше да размени и една дума с човек от града.

\* \* \*

Накрая Моли беше тази, която помогна на Бийти да продаде полите. Когато двамата с Хенри дойдоха да оставят Луси за зимната ваканция, Моли ги видя сложени на купчина зад дивана.

— Какво е това? — попита тя и разгъна една. — И защо си ушила толкова много?

Бийти обясни, че е измислила сама моделите и ги е ушила — факт, който удиви Моли — и че не е имала късмет да ги пласира в местния магазин.

— Имам една приятелка от църквата, която работи във „Фицджералдс“ в Хобарт — каза Моли. — Мога да ги взема и да ѝ ги занеса, ако искаш. — Тя бързо затвори уста, сякаш бе съжалила, че е предложила.

Бийти беше достатъчно отчаяна, за да игнорира неудобството между тях.

— Ще го направиш ли?

— Аз... Да, разбира се. — Очите на Моли се отместиха към Хенри, който поклати леко глава от раздражение. — Ще попитам вместо теб.

— Благодаря. Нямам представа колко биха стрували. Помоли приятелката си да ги продаде за толкова, за колкото смята, че е най-добре. И да ми се обади, ако е необходимо. — Бийти сложи в ръцете ѝ купчината. — Задръж една за себе си.

Тя им помаха весело на тръгване, обвиняйки раменцата на Луси.

— Защо се усмихваш толкова, мами? — попита детето.

Бийти я прегърна още по-силно.

— Почтената работа, скъпа — каза тя, — винаги се възнаграждава.

\* \* \*

Бийти задържа последното парче вълнен плат за специална цел: уши палто на Чарли. Старото сиво палто, което носеше, когато събираше овцете, се разпадаше по шевовете на ръкавите; тя вече неколkokратно ги беше поправяла. Но сега си го представи в ново палто, ушито от нея, с реглан ръкав, с копчета, подплатено с овча кожа, за да му държи топло през дългата безмилостна зима. Но щеше да е изненада, така че тя го оглеждаше тайно през последните няколко месеца. Когато той влезе в кухнята вечерта, дъхащ леко на коне и пот, тя прецени на око разстоянието между раменете, линията от тила, където се виеха черните му къдрици, дължината на силните му ръце.

Да го гледа от толкова близко и толкова дълго събуждаше в нея все по-силно желание. Какво значение имаше? Всички в града вече си мислеха лошо за нея. Не беше останал и един, заради когото да се въздържа. И какво, ако го желаше? Когато си бе дал целия този труд да ѝ намери вълнения плат, ѝ бе показал достатъчно ясно, че е специална за него. Докато седмиците се нижеха, тя търсеше във всяка дума, във всяко изражение на лицето му и най-дребното свидетелство, че е права. И понякога само за миг, в някой непредпазлив момент, то се появяваше.

Така че палтото се превърна в нещо много повече от палто: превърна се в мощен символ на желанието ѝ към него. Нощем, след като той отидеше да си легне, Бийти ставаше и работеше, зашивайки на ръка подплатата и джобовете. Когато го завърши, си позволи да си представи момента, в който му го дава. Всеки бод оживяваше и недвусмислено показваше, че е влюбена в него. Беше зашила тази любов в палтото.

Накрая, когато настъпи средата на зимата, превръщайки дневната светлина в нещо мимолетно, палтото беше готово. И тя се приготви да му го даде.

Видя го в основата на стълбището, решителните му стъпки се насочиха към кухнята, после преминаха през пералното помещение и продължиха към конюшните. Излизаше да работи с износеното си сиво палто.

— Чарли — извика тя, изненадана, че гласът ѝ прозвуча толкова спокоен.

Той се обърна, наклони глава леко на една страна и ѝ изпрати обичайната си любезна усмивка.

— Добро утро, Бийти.

Тя забърза надолу по стъпалата, държейки палтото пред себе си.

Той го взе от ръцете ѝ; очите му минаха по него и странно изражение прекоси лицето му — тя не можеше да го опише. Може би беше тъга. Не знаеше, обаче, какво може да е направила, за да го накара да се чувства така.

— Не ти ли харесва?

Усмивката му отново се върна.

— Прекрасно е, Бийти. Благодаря. — После съблече сивото си палто, преметна го през перилата и облече дългото си, жилаво тяло в новата дреха.

Прилягаше му идеално. Тя бе невероятно горда от изделието си; стоеше му така, сякаш го беше мерила с шивашки метър, а не с гладния си поглед.

— Направо поразително — прошепна той, разпервайки ръце, за да се полюбува на ръкавите. — Това е най-хубавото нещо, което съм имал някога. — Вдигна очи към нея и кимна: — Благодаря.

— Пак заповядай. — Искаше ѝ се да го докосне, да приглади плата върху раменете му. Ръката ѝ гореше от желание. Последва дълъг момент на задушаваша тишина. — Чарли, аз...

— Бийти, не се притеснявай чак толкова за мен — каза той. — Не е нужно да си толкова мила, да ме отрупваш с грижи. Аз не съм... не съм човекът, за когото трябва да се грижиш.

В нито една от фантазиите ѝ за този миг Чарли не бе казал подобно нещо. Тя преглътна мъчително. Предупреждаваше я, че я отхвърля, така ли? Не можеше да понесе да не знае. Насилвайки се да бъде смела, произнесе:

— Ти заслужаваш да се грижа за теб. Ти си един от най-добрите мъже, които някога съм познавала. — *Най-добрият. Не един от най-добрите.*

Отново онова тъжно изражение. Фантазиите ѝ се разпадаха. Палтото беше предназначено да ги събере, а не да ги раздели мъчително.

— Аз съм само управител на фермата ти. Твой работник.

— Ако не беше ти, нямаше да има ферма.

— Не съм толкова специален. — Той я погледна направо. — Не би трябвало да съм толкова специален.

Без съмнение я предупреждаваше да се отдръпне. Почувства се такава глупачка. Беше провидял през нея, сякаш бе направена от крехко стъкло, беше усетил глупавото желание, което изпитваше към него и сега ѝ казваше да се махне, преди това да ги е накарало да се почувстват неудобно.

Бийти замига бързо, за да преглътне сълзите. Насили се да се усмихне леко.

— Хубаво. Не мога да стоя цял ден тук и да си говорим. По-добре да се захващам със сметките.

Той си сложи шапката и кимна, после се обърна и излезе. Великолепен в новото си палто, завинаги далеч от нея.

\* \* \*

В първия ден на август Бийти получи телефонно обаждане от отдела за дамско облекло на „Фицджералдс“ в Хобарт. Бяха продали всичките ѝ поли и искаха да знаят дали има още. Бяха приготвили за нея четирийсет и осем паунда, които я чакаха.

Поемането на допълнителен бизнес изглеждаше добър начин да се опита да изкара Чарли от съзнанието си.

1938 г.

Коледа нямаше да бъде същата без Михаил.

Стаята бе изпълнена със смях и музика, Питър и брат му Мат, работниците във фермата, пееха някаква пианска песен, Луси подскачаше нагоре-надолу, въртеше се около елхата и непрекъснато питаше какъв е „големият зелен подарък“. А Михаил стоеше до празната камина, прегърнал годеницата си, широко усмихнат, както през всичките шест месеца, откакто я бе срещнал. Михаил се женеше за Катрин — вдовица с две големи деца — и сега се местеха в Лонсестън, за да са близо до възрастните й родители. И Бийти трябваше да се научи да се справя без него.

— Хайде — каза тя, вдигайки капака на пианото. — Росела, ще ни изспириш ли една песен, за да спреш ужасното пеене на тези мъже?

Росела беше новата й съседка. Тя и съпругът ѝ бяха взели на лизинг фермата на Фаркър в началото на годината, и двете с Бийти се бяха сприятелили.

Дъщеря им Лизи беше на същата възраст като Луси и те прекарваха всеки момент от ваканцията си заедно, тичаха из ливадите, строяха си колиби и правеха кюфтета от кал.

Когато Росела седна и засвири „Джингъл белс“, и всички се включиха, Бийти обви ръце около Луси и премина с поглед по всички лица, пресмятайки коледните си дарове. Два фантастични настрига вълна и разрастващ се допълнителен бизнес в проектирането на дамски облекла ѝ бяха донесли финансовата сигурност, за която отдавна мечтаеше. Пианото, малкият удобен камион, стъклените коледни украшения. Това бе предизвикало дори неохотното уважение на Хенри, и с това — разрешението му да пусне Луси да прекара цял срок тази година с Бийти, като ѝ преподава гувернантка. Въпреки че тя толкова се разсейваше от случващото се на ливадата, че едва научаваше нещо, което не убягна на Моли.

— Тя трябва да започне нормално училище през януари — размахна бледите си ръце Моли. Моли знаеше, че губи Луси; Бийти не ѝ съчувстваше. Щеше да бъде болезнено за Луси да я изпрати обратно, след като са били толкова дълго заедно, но Бийти знаеше, че — бавно и безвъзвратно — тя печелеше.

Онова, което финансовият успех не ѝ бе донесъл, беше спокойно сърце. Чарли още работеше при нея и се бе преместил отново в бараката на стригачите. Да, беше ѝ позволил да му купи истинско легло, скрин и шкаф за нещата му. Но я държеше на разстояние. Наистина не се налагаше да се виждат често. Той движеше неговата част от бизнеса, тя — нейната. Нямаше други жестове на обич след онзи случай, когато ѝ подари топа вълнен плат. Беше само от другата страна на ливадата, но можеше да е на милион километри оттук. Тя се опита да не мисли за него. Обикновено успяваше да държи горещите си фантазии под контрол. Но още не бе срещнала мъж, който можеше да се сравни с него.

Чарли видя очите ѝ да блуждаят из стаята и ѝ се усмихна. Просто приятелска усмивка, без никакъв скрит подтекст. Но тази дребна проява на обич — сдържана, доколкото можеше да бъде — придаде на коледната музика нотка на меланхолия, сякаш някъде — съвсем близко — се свиреше друга мелодия.

Песента свърши и Бийти помоли всички за тишина, за да може да каже няколко думи.

— Михаил — започна тя, — когато нямах нищо, ти беше до мен. Остана с мен в най-лошия момент от живота ми и затова винаги ще съм ти задължена.

Михаил махна с ръка неловко. Катрин се изправи на пръсти да целуне загорялата му буза. Всички изръкопляскаха, някой се провикна за още бренди и Бийти осъзна, че е станало прекалено късно за Луси.

— Лека нощ, малка червенокоске — каза Чарли с обич, когато Луси пожела лека нощ на всички от прага.

Бийти я заведе до горе и я сложи да легне.

— Почти единайсет е — каза ѝ тя със смях. — Не казвай на Моли.

Луси се разсмя.

— Непослушна мами.

Бийти седна на ръба на леглото, наслаждавайки се на хладната тъмнина в спалнята на Луси след ярката топлина в дневната.

— Липсва ли ти Моли?

Луси кимна.

— Най-много ми липсва тате. А когато съм при него, ми липсваш ти. Не е честно. Където и да съм, все някой ми липсва.

Бийти отметна искрящата ѝ червена коса от челото.

— Съжалявам, миличка.

— Знаеш ли, понякога преиначавам тази история в главата си. И в нея Моли умира, а ти и тате разбирате, че още се обичате. После всички се събираме заедно.

Бийти трябваше да потисне смеха си.

— Не бива да искаш Моли да умира.

— Не го искам, изобщо не го искам! — извика Луси. — Само си го мисля понякога. И знам, че ще ми е тъжно и Моли ще ми липсва, но ако ти, татко и аз сме заедно, може би не бих имала нищо против.

Бийти ѝ се усмихна в тъмното.

— Съжалявам, Луси, но това е просто история. Двамата с татко ти никога вече няма да се съберем.

Луси кимна тъжно.

— Знам. — След това помисли малко, преди да добави: — Но някога си го обичала, нали?

— Да, разбира се. — Бийти се опита да си спомни какво чувстваше тогава.

— Защото аз попитах и него, и той ми каза, че те е обичал много. Някога. И че усмивката ми е също като твоята.

По някаква причина тези мисли изпълниха Бийти с меланхолия. Да, бяха се обичали. Глупава любов. И бяха създали това прелестно дете, след което не бяха направили нищо, освен да се карат за него.

— Но Моли чу — продължи Луси. — И много се ядоса. Никога не съм я виждала толкова ядосана.

Бийти не знаеше как да обясни ситуацията на дъщеря си, така че замълча. Момиченцето беше само на девет. Може би когато станеше дванайсетгодишна, Бийти щеше да ѝ разкаже цялата история. И се надяваше, че Луси няма да я съди прекалено строго.

— А сега е време да спиш — каза Бийти.



— Само още едно нещо, мамии. Татко сега си има Моли, а ти си нямаш никого.

— Не ми трябва никой. Оправям се чудесно и сама.

— Това е добре. — Луси се обърна на една страна. — Защото не искам друг татко.

Бийти я потупа по рамото и стана, дръпна завесите, за да блокира упоритата звездна светлина, и се върна долу.

Мат, Пит и Чарли бяха отишли в бараката, а Росела и семейството ѝ се приготвиха да си тръгнат. Щяха да приютят Михаил и Катрин за през нощта, тъй като автобусът за Лонсестън спираше близо до задната им ограда. Гледката на чантите на Михаил, изправени до входната врата, накара очите ѝ да се изпълнят със сълзи. Сред вихрушката от оживление и гласове, тя го намери.

— Довиждане, стари приятелю — каза тя и стисна ръката му здраво. — Ще ми липсваш.

— А-а, бързо ще ме забравиш.

— Никога. Никога.

Той наведе глава и целуна кокалчетата на ръката ѝ.

— Ти си най-добрият шеф, който съм имал някога.

— Хайде, Михаил — извика Катрин. — Превозът ни тръгва.

— Идвам, идвам — отвърна той дрезгаво. След това се наведе близо до Бийти, така че никой да не чуе, и каза: — Най-голямото щастие е да си влюбен.

— Много се радвам за теб.

— Надявам се ти също да го изпиташ.

Бийти се усмихна несигурно.

— Е, аз...

— Не би трябвало да го издавам. Той ми го каза преди една, може би преди две години и не съм си позволявал да го спомена. Но винаги съм вярвал, че ти и Чарли ще се влюбите.

Бийти усети, че лицето ѝ пламва.

— Чарли ти е казал да не ми казваш това?

Михаил кимна важно.

— Загрижен е за твоята репутация. — Той изсумтя. — Казвам му, че Бийти не я е грижа много за репутацията. Не бива. Имаш мозък, имаш и пари. И си много красива. — Той се отдръпна и се усмихна на Катрин. — Макар и не чак толкова, колкото бъдещата ми съпруга.

Катрин направи нетърпелив жест. Дъщерята на Росела, Лизи, хленчеше от умора.

— Време е да тръгваме, време е да тръгваме — пропя Катрин.

— Сбогом — каза Михаил.

— Но не завинаги — отвърна Бийти.

Шумът се отдръпна и вратата се затвори.

Бийти се върна в дневната, събра чашите и чиниите, избърса пепелта от цигарите върху масата. Бавно, грижливо подреди стаята, потупвайки възглавниците. Включи радиото. Коледни песни. Каква прекрасна промяна от дневните приказки за Хитлер и Чърчил.

Какво беше казал Чарли на Михаил и защо? Наистина ли е имал чувства към нея и ги е скрил в някакъв погрешно разбран опит да я предпази от мнението на града? Беше объркана. Беше похабила толкова време да се самоубеждава, че любовните й чувства изобщо не са такива: че са само глупава прищявка на самотна жена. Какво трябваше да направи сега?

Но Чарли вече се беше отчуждил от нея. В един момент, онази нощ, когато Михаил беше болен, двамата бяха близки. На няколко сантиметра един от друг. Онази дълга нощ на истории и тайни сега изглеждаше толкова отдавна; след нея ролите им във фермата се бяха определили далече един от друг. Той беше в бараката с момчетата, тя вкъщи със сметките и новата си шевна машина. Със сигурност не можеше да се прокара мост над тази бездна. Прокле се, задето беше решила, че мнението на някакви празноглави еснафи в Люинфорд е много по-важно от чувствата, които изпитва към него.

А сега беше прекалено късно.

\* \* \*

Преди да замине, Михаил бе научил Бийти как да кара малкия трактор с тракация му двигател и широки гуми, така че тя сама закара Луси в Хобарт в средата на януари. Момиченцето плака на тръгване, но Бийти не беше сигурна дали сълзите бяха, че оставя Бийти, или че Хенри й е липсвал. Хенри прегърна Луси буйно. Не можеше да се отрече връзката между тях.

— Благодаря ти, че я върна невредима — каза Моли, докосвайки леко Луси по рамото. — Липсваше ни толкова много.

— А сега е мой ред да ми липсва — каза Бийти. — Ще дойдеш ли малко да повървим?

Луси и Хенри влязоха вътре, а Моли излезе през портата с Бийти и се отправиха към големия евкалипт в края на улицата. Горещ вятър духаше от дни откъм запад и правеше кожата на Бийти суха и напукана.

— Искам Луси за по-дълго. Искам я за половин година — каза Бийти без предисловия. — Тя работи добре с гувернантката.

Моли вече клатеше глава.

— Това е прекалено разрушително за детето. Необходимо е да свикне повече с училището. Освен това не ходи на църква, когато е при теб. Подивява.

— Не подивява — отвърна Бийти, питайки се дали това е лъжа. Луси определено имаше много неуплътнено време във фермата. — Учи какво се прави във фермата. Вече може добре да язди кон и помага с пилетата и градината.

— Това не е живот за младо момиче. Тя се нуждае от граници. Нуждае се от маниери, трябва да е в състояние да се приспособява. Освен това лицето ѝ се покрива с лунички. — Моли се намръщи, вдигайки глава към слънцето. Днес то беше безмилостно, опичаше всичко. — Хенри няма да иска да чуе за това, отсега те предупреждавам. Мрънкаше през цялото време, докато я нямаше. Направо е непоносим. Обича това дете повече, отколкото можеш да си представиш.

Бийти не натисна повече. Раздялата с Луси винаги бе достатъчно тежка и без възбуждането на старото зложелателство.

\* \* \*

Бийти се отби в два от бутиците в Хобарт, за които правеше дрехи, за да получи пари и нови поръчки. Беше спряла да напазарува във „Фицджералдс“, когато осъзна, че не е в състояние да удовлетвори търсенето. Беше сама жена. Така че се съсредоточи върху няколко дизайна в няколко размера, сложи им четири пъти по-висока цена и

вземаше специални поръчки, ако е необходимо. Намери вълнен плат, подходящ повече за практични дрехи, а не за лекомислените рокли, които обичаше да измисля като тийнейджърка. Започна да оценява красотата на простите линии. В главата си имаше дузина модели и понякога разсеяно ги скицираше. Но без екип от шивачки нямаше да има време да го прави, така че се концентрира да задържи бизнеса да върви гладко.

Горещината трептеше върху пътя и Бийти шофираше към къщи с отворени прозорци. Колата изглеждаше много празна на връщане без бърборенето на Луси. Тя винаги преживяваше отсъствието на момиченцето като бавна болка, която не отминаваше. Бяха изтекли почти десет години от деня, когато разбра, че е бременна. Десет години като едно мигване на окото. Защо чакаше, надявайки се, че Хенри и Моли ще се смилят над нея? Със сигурност сега бе достатъчно богата и влиятелна, за да се издигне над всички техни опити да я дискредитират.

Тя шофираше през хълмове и долини, изгорели под жълтото слънце. Шосето свърши и премина в черен път. Намали. Приближаваше Люинфорд. Реши да спре. Този път нямаше да позволи на Лео да я разубеди. Ако не искаха да си поделят Луси, то тогава щеше да я вземе за постоянно.

\* \* \*

Бийти изпита почти любопитство какво става в Люинфорд напоследък. Обикновено пътуваше по един час на север, за да се снабдява с продукти до един по-голям град, където не се интересуваха кой е собственик на „Дивото цвете“ и защо. Когато паркира калния си пикап пред пощенския офис — срещу малката каменна къща на Лео — един-двама от местните клюкари спряха да видят на кого е. Бийти излезе гордо, свали ръкавиците и ги пхна в чантичката си. Франк с очите като цепки, съпругът на Тили Хароу, метеше пред магазина. Той спря и се намръщи. Тя сви рамене. Беше облечена хубаво — със собствени модели — и тъмната ѝ коса бе идеално сресана и прибрана зад ушите. Знаеше, че изглежда добре: стройна и гъвкава от тежката работа и добрия начин на живот. Нека сега се пукат от яд, че е богата.

Горещият вятър духна в шапката ѝ и тя вдигна ръка да я задържи. Пресече улицата и натисна звънеца. Лео отвори и я покани вътре на хладно.

— Бийти! Колко се радвам. Изглеждаш прекрасно. Влез, влез.

Той я въведе в малък кабинет с лакирани дъски на пода и дъбово бюро, което не пасваше много на стаята. Беше избутано плътно до един прозорец, който гледаше към канавка с избуяли храсти. Брадата на Лео сега бе почти напълно сива, а пръстите му пожълтели от никотин. Кабинетът му миришеше силно на тютюн.

Известно време разменяха обичайните любезности, но после той я попита как е Луси. Бийти започна направо.

— Точно за това съм тук. Искam пълно попечителство. Ще го заведа в съда, ако трябва.

Лео кимна.

— Това може да се окаже скъпо.

— Мога да си го позволя.

— Но може да не спечелиш. И да ти намалят достъпа. Съдът няма да погледне благосклонно на теб. Той е женен, а ти не си.

— Едно момиче трябва да живее при майка си.

Лео сякаш се канеше да каже нещо, но се спря.

— Предупрежденията ми от последния път, когато разговаряхме, още важат — каза той вместо това.

— Знам. Но искам да го направя. Имам минало и не се гордея с него. Но и Хенри има минало. Мога да призова свидетели, ако е необходимо. Били Уайлдър, Дорис Пени, жените, които държаха магазина, където беше натрупал всичките си дългове. Хора от Глазгоу, ако трябва. Бях само на осемнайсет. А той на трийсет.

Лео седна и се замисли над думите ѝ. Накрая каза:

— Напиши всичко това в писмо. Не бързай. Пиши го бавно и внимателно, изреди имената на хората, които могат да помогнат. Когато ми го дадеш, ще съм в състояние да го задвижа.

Тя се изправи и протегна ръка.

— Благодаря ти. Радвам се, че си на моя страна.

\* \* \*

Бийти се събуди късно през нощта. Беше толкова горещо, че бе оставила прозореца отворен, и видя, че е изритала чаршафите. Това ли я бе събудило? Горещината?

Не, беше нещо друго. Усети лек, но явно доловим мирис на пушек.

Сепна се и скочи от леглото. Наведе се през прозореца и подуши въздуха. Пушек, носен от вятъра, а вятърът беше горещ и бърз.

Тя облече халата си и забърза надолу по стъпалата, отвори задната врата и като мина през пералнята, излезе на двора. Пред нея се откри гледката на полята зад къщата на север, към издигащия се склон на планината. Замъгленото небе гореше като кехлибар. Евкалиптовата гора беше в пламъци.

Бийти замръзна за миг, листата на дърветата зад къщата шумоляха тревожно на вятъра. Духаше от североизток. Това означаваше, че пожарът идва насам.

Тя изскимтя и хукна към къщата на стригачите.

— Чарли! Чарли! — викаше тя, а вятърът отнасяше гласа ѝ. В пресекулките между виковете ѝ се чу ужасяващ звук като грохот на влак. От огъня ли беше? Аби и Бърч вече бяха уплашени, ритаха в конюшните, разтревожени от миризмата на пушека.

— Спокойно! — извика им тя. Сърцето ѝ думкаше. Чарли щеше да знае какво да прави, нали?

Той я посрещна на вратата, лицето му бе отпуснато от съня. Отвори уста да попита какво не е наред, но сетивата му вече му бяха казали.

— Господи, Бийти — каза той и хукна. Кучетата го последваха. — Оседлай Аби веднага и изтичай колкото можеш по-бързо да отвориш портите. Вземи кучетата, но не се бави да изкарваш овците, те сами ще разберат.

— Няма ли да се качим в пикала и да избягаме? — попита тя.

Той се обърна към нея, очите му блестяха в тъмнината.

— Искаш да изгубиш всичко?

Тя поклати глава.

— Тогава оставаме.

Сърцето ѝ се блъскаше в гърдите. Тя се втурна към конюшните и с треперещи ръце оседла уплашената Аби. Бърч се откъсна в минутата, в която вратата се отвори, и се понесе в галоп на юг. Бийти едва се качи

върху Аби, която въртеше глава и се мятеше от една страна на друга. Тя я погали и ѝ заговори кротко, макар да ѝ се плачеше от страх. Какво, по дяволите, щеше да прави, ако изгубеше всичко? Къщата? Не можеше никога да я построи отново. Стадото? Дори ако купеше нови овце, какво щяха да ядат в една изпепелена ферма?

— О, Боже, моля те, моля те — прошепна тя и стисна силно очи. След това подкара Аби напред, подсвирна на кучетата и препусна по неравната земя в осветената от пожара нощ. Халатът ѝ се закачи в телената ограда и се раздра. Над нея започнаха да прелитат големи, тънки парчета пепел. Първо едно-две, после дузина. От небето валеше пепел. Зад гърба ѝ се чува топуркащи стъпки, явно семейство кенгурута пресичаха фермата, устремени на юг, далече от пожара, прескачаха оградата, сякаш изобщо я нямаше. На Аби ѝ бе дошло в повече. Тя наведе глава и заплашваше да я изхвърли от гърба си. Въртеше глава, ноздрите ѝ се бяха разширили и пръхтеше от страх. Плашеше се от сенките, спираше, отскачаше от падналите клони. Поради неопитност за Бийти беше трудно да се задържи на седлото.

— Стой! Стой, момиче — каза Бийти, но усети как започва да се изплъзва. Слезе бързо, Аби рязко извъртя глава и тя изпусна поводите от ръцете си. Кобилата се освободи за секунда и се отдалечи в галоп.

Бийти се обърна. Обзе я ужас. Пламъците фучаха надолу по планинския склон. Не знаеше какво да прави.

*Чарли.* Беше сам в къщата.

Тя се обърна към кучетата:

— Вървете. — Тя посочи в посоката, в която бе изчезнала кобилата. — Вървете.

Животните я погледнаха. Изглеждаха несигурни.

— Хайде! Вървете! — Тя се затича обратно, към Чарли. Не я интересуваха дали на проклетите овце, които притежаваше, им е станало нещо; щеше да остане до Чарли.

Пепелта, която падаше сега, гореше, а когато докоснеше земята, започваше да пращи в задимената безжизненост. Бийти тичаше по-силно от когато и да било, бедрата я заболяха, сърцето ѝ блъскаше като обезумяло в гърдите. В далечината можеше да види, че конюшните горят. Сигурно под стряхата бяха паднали въглени. На фона на червеното небе силуетът на Чарли се движеше по покрива на къщата. Тя затича още по-силно.

Внезапно вятърът утихна. Стана тихо и зловещо.

— Чарли! — извика тя. — Вятърът спря.

Той се обърна и я видя, че тича към него.

— Сега ще обърне — каза Чарли. — Стой там.

Миг по-късно дърветата започнаха да треперят отново. Най-тънките клончета се огъваха в кръг, след това се откъсваха и излитаха. Над тях заваля нов дъжд от пепел.

Тя беше вече в пералнята и можеше да види, че Чарли е вдигнал маркуч на покрива и гаси въглените, които се сипеха върху къщата.

— Насочи се на изток — извика Бийти и изпита облекчение въпреки задушавания пушек. — Вятърът смени посоката. Ще мине точно покрай нас.

Горе на покрива Чарли ругаеше.

— Какво има?

— Помпата отказа.

— Ще донеса вода.

— Не, забрави за кофите. Провери помпата.

Бийти погледна към помпата мълчаливо. Нямаше идея какво да прави. Въглените летяха около нея.

— Провери къде е свързан маркучът — провикна се той.

Тя едва успяваше да се концентрира. Маркучът се беше огънал, прекъсвайки струята. Оправи го с треперещи ръце и водата я заля. Маркучът се беше изхлузил.

— Бийти, бързо, за бога!

Тя се зае несръчно, свърза го отново към помпата и натисна клемата колкото може по-силно.

На покрива се чу звук от вода.

— Точно така! — каза той. — Точно така!

Силуетът му горе, на фона на пламъците, накара сърцето ѝ да се свие. Ами ако се подхлъзнеше и паднеше? Ако огънят го обхванеше? Ако къщата ѝ се запазеше, но Чарли не беше в нея, тогава не си струваше да я спасява. С внезапна яснота осъзна, че го обича. Че всичките ѝ тревоги за това какво ще кажат хората са абсурдно дребнави и незначителни. Защо трябваше да позволяват мнението на другите да диктува живота им?

— Внимавай, Чарли — извика тя. — Моля те, моля те, бъди внимателен!



Той не отговори. Огънят не беше напреднал и тя си позволи предпазлива надежда. Притисна яката на халата към шията си. Дъждът от пепел намаля. Вятърът бе отнесъл огъня в друга посока. Но какво му пречеше отново да завърти?

Минаха секунди, сърцето ѝ продължаваше да препуска. Вятърът спря. Пепелта се слегна и притихна.

— Смятам, че вече можеш да откачиш маркуча, Бийти — извика той. — Аз ще остана тук горе.

— Тогава и аз ще се кача.

— Ти ще стоиш долу.

Но тя не слушаше. Откачи маркуча и изтича в къщата. На втория етаж, в стаята на Луси, имаше стълба към тавана, която излизаше на покрива. Оттам можеше да се изкатери на керемидите. Чарли седеше, оставил маркуча отстрани. Беше обхванал коленете си с ръце, лицето му беше покрито със сажди.

— Казах да не се качваш — произнесе той.

Тя подпря ръце на улука, за да се издигне, но той стана внимателно и ѝ махна да слезе долу.

— Аз ще сляза — каза той. — Можем да наблюдаваме пожара.

Плъзна се по покрива и по парапета до нея. Оттук можеха да гледат към ливадите и към дърветата отвъд, оранжевият блясък избиваше през пушека.

— Ще ни подмине ли? — попита тя.

— Така изглежда. Освен ако вятърът не промени посоката си отново.

Дълго време гледаха мълчаливо. Конюшната изгоря и рухна с изригване на вулкан от пепел и въглини. Постепенно бученето на огъня в далечината започна да утихва. Бийти осъзна, че продължава да стои със здраво стиснати юмруци. Бавно ги отпусна. Чарли стоеше до нея, достатъчно близо, за да може да почувства горещината на тялото му. Хвърли му поглед и усети замайване, сякаш изпадаше от кожата си.

Почувствал погледа ѝ, той леко се извърна, сякаш се страхуваше да срещне очите ѝ.

— Благодаря ти — каза тя.

Той сви рамене.

— Това ми е работата.

— За втори път спасяваш нещо, което е ценно за мен.

Той не отговори, но този път позволи на очите си да срещнат нейните. През тялото ѝ премина адреналин.

— Чарли... — започна тя.

Дълго мълчание. Стомахът ѝ се сви. Цялото ѝ тяло крещеше да бъде притиснато към неговото. Погледна устните му — за някаква част от мига, — после отклони очи. Но мисълта за тези устни, докосващи нейните, прогаряше кожата ѝ.

— Бийти — произнесе той толкова благоразумно и търпеливо, че това я предупреди, че ще я отблъсне, — трябва да си лягаш. Аз ще остана тук да наблюдавам.

— Ще остана с теб.

— Категорично не.

Прииска ѝ се да се разплаче от отчаяние и от изтощение.

— Няма смисъл и двамата да сме изморени на сутринта. Чака ни работа. Иди и се наспи. Ще те извикам, ако вятърът отново промени посоката си. Можеш да ми вярваш.

— Знам, че мога — каза тя.

\* \* \*

Събуди се четири часа по-късно за едно мрачно утро; откъм опустошения от огъня планински склон се носеше смрад на изгоряло. Бийти стоя дълго до прозореца, ужасена от отчайващата гледка на пушещите скелети на дърветата. На дневна светлина можеше да види колко близко е бил пожарът до „Дивото цвете“. Запита се с болка, която я изненада, какво ли е станало със съседите ѝ.

Погледна надолу и видя Чарли, седеше под прозореца ѝ. Кучетата му се бяха върнали, лежаха изтощени от двете му страни.

Бийти облече скъсания си и покрит със сажди халат, и забърза надолу.

— Чарли?

Той се обърна да я види и умората в лицето му накара сърцето ѝ да се свие. Скъпият ѝ Чарли.

— Здравсти, Бийти — поздрави той с лека усмивка. — Пожарът замина на изток. Създаде истинска бъркотия тук, но не пострадахме много. Само конюшните и гледката.

Страх, изтощение... много чувства, които не можеха да бъдат назовани. Беше на ръба да изгуби всичко. Започна да трепери. Той стана, отначало неловко, протегна ръка, а после я дръпна.

Тя падна на гърдите му и той я хвана. Тялото му срещу нейното беше горещо и силно. Ръцете му нежно я обгърнаха, потупаха я по гърба.

— Хайде — каза той. — Всичко е наред.

Тя вдигна глава и погледна в очите му. Онова, което той видя, сигурно го ужаси, защото отстъпи назад.

— Бийти, аз...

Тя вдигна ръка и притисна пръсти към устните му да замълчи.

— Мисля, че ще умра, ако не ме целунеш — каза тя.

Мигът се разтегна, тялото ѝ се изопна в очакване на реакцията му. След което той свали ръката ѝ от устните си и се приближи още по-плътно до нея. Тя простена тихо и се остави да бъде прегърната, позволи му да отметне косата ѝ и да целуне с горещите си устни шията, ушите и накрая устата ѝ. Тялото му бе толкова твърдо срещу нейното, прегръдката му толкова здрава и силна. Светът изчезна, тя остана да съществува единствено за този миг, за тази изгаряща страст между тях. Ръцете му се преместиха към халата ѝ и бавно го смъкнаха от лявото ѝ рамо. Миг след това устните му отново бяха върху кожата ѝ: топли, благоговейни. Тя се притисна към него трескаво.

— Ела горе с мен, Чарли — прошепна.

— Целият съм в сажди и прах — засмя се той, като се измъкна и отстъпи назад. След това лицето му стана отново сериозно. — Бийти, сигурна ли си за това?

— Сигурна съм.

\* \* \*

Лежаха в слънчевата светлина, която се процеждаше през отворените завеси дълго след това, плетеница от ръце и крака, и захвърлени дрехи. През прозореца нахлуваше топлият утринен въздух, изпълнен с острата миризма на пушек и рухнали евкалипти. Пръстите на Чарли лениво се движеха по лявото ѝ рамо, докато тя слушаше туптенето на сърцето му.

— Трябва да ти кажа нещо, Бийти — каза той, гласът му беше дрезгав от недоспиване и пушек.

— Кажи.

— Влюбих се в теб много отдавна.

Тя се усмихна, макар той да не можеше да види лицето ѝ.

— Какво ще правим сега? — попита той.

— Ще забравим за света около нас и ще се обичаме.

Чарли замълча и следващия път, когато го погледна, той вече спеше.

Хенри седеше в колата със запален двигател и се питаше какво, по дяволите, говори Моли толкова дълго. Бяха се отбили в Люинфорд на връщане, след като оставиха Луси при Бийти, и Моли бе настояла да спрат нещо да хапнат. Тя като че ли напоследък не спираше да яде, вече едва се побираше в полите си. Хенри се опитваше да не забелязва колко стройна и фина изглежда Бийти в сравнение с нея.

Не че някога щеше да вземе Бийти обратно. Онези чувства бяха изстинали преди много години.

Защо Моли трябваше да се мотае? Толкова ли не можеше да запомни, че той е в лошо настроение винаги, когато се налагаше да се сбогува с малкото си момиченце? Детето беше единственото нещо, което го правеше щастлив: останалото — пари, добра работа, вярна съпруга — беше празна работа. Само Луси правеше сърцето му щастливо.

Хенри изключи двигателя и излезе от колата. Пресече шосето и отвори вратата на универсалния магазин. Моли стоеше на тезгяха, вниманието ѝ бе изцяло погълнато от разговора. Младата жена и младият мъж от другата страна на тезгяха ѝ говореха нещо един през друг с тихи гласове.

— Моли? Готова ли си да тръгваме?

Моли се обърна. Той видя, че лицето ѝ е пребледняло.

— Какво има? — Гласът му прозвуча нетърпеливо. Тя винаги реагираше пресилено на всичко.

— Току-що чух най-отвратителното нещо за Бийти — каза тя.

Гърбът на Хенри настръхна от раздразнение. Вярно, вече не обичаше Бийти, но тя бе майка на Луси и всяко нещо, което принижаваше Бийти, принижаваше също и Луси.

— Влизай в колата, Моли — рече той.

Моли събра покупки и забърза пред него. Той хвърли поглед на двойката зад щанда и излезе отново на слънце.

Моли го чакаше в колата, държеше в ръка кутия с шоколади.

— Не искам да слушаш клюки, Моли — каза Хенри, когато запали колата и потегли по черния път. — Под достойнството ти е.

— Мисля, че трябва да знаем каква жена се грижи за нашето дете, когато не е при нас, Хенри. Бихме били лоши родители, ако не го правим.

Хенри примига.

*Нашето дете.*

— Луси е дъщеря на Бийти толкова, колкото и моя.

— Да, но си избрал за твоя съпруга добра жена, която редовно ходи на църква. Аз съм добра майка на Луси. Но мъжът, когото Бийти е избрала за баща на Луси, е ужасен.

Леко бодване на ревност. Откъде идваше? Той не искаше Бийти: беше абсолютно сигурен в това.

— Какво искаш да кажеш?

— Казаха ми, че си е взела любовник.

Хенри погледна Моли. Тя облизваше пръстите си.

— Продължавай.

Тя помълча малко за ефект.

— Чарли. Чернокожият мъж.

Хенри, загледан как пътят се вие под него, известно време не каза нищо. В действителност не се интересуваше много от това дали хората са черни, бели или зелени. Чарли изглеждаше прост човек, но напълно приличен. Но той се почувства странно разстроен от новината. Дали от представата как този мъж докосва Бийти по начин, по който Хенри някога я бе докосвал? Или от предупреждението на Моли, че Чарли не би бил добър баща за детето?

— Виждам, че и ти мислиш като мен — каза Моли. — На това нещо трябва да се сложи край.

— Бийти може да си избере да обича когото си иска — каза Хенли, но гласът му прозвуча глухо.

— Смятам, че това е ужасно — продължи Моли, сякаш не го беше чула; и той започна да се съмнява дали изобщо е произнесъл нещо. — Представи си го да целува нашето момиченце за лека нощ.

Хенри имаше чувството, че цялото му тяло започва да тътне.

— Знам, че някои от чернокожите са свестни — призна Моли, — но по-скоро бих държала такъв по-далеч от нещата, които са ми скъпи

и обичам. — Гласът ѝ премина в шепот; той почти не я чуваше от боботенето на двигателя. — Говорят, че е крадец.

— Мълчи — изкомандва я Хенри, който се мъчеше да проумее потоците страх и гняв, които го заливаха. — Искане ми се да не беше казвала нищо.

Моли се облегна в седалката си и не каза нищо през целия път до вкъщи.

\* \* \*

Чарли най-после се пренесе в къщата, макар да настояваше за отделна стая. Спалнята на Луси се намираше между тази на Бийти и неговата, и Бийти си каза, че по време на двуседмичното посещение на Луси двамата просто ще спят отделно.

Просто, и същевременно невъзможно.

Беше свикнала с близостта на топлата му кожа, със страстното докосване на пръстите му. Късно през нощта, когато бе сигурна, че детето спи, Бийти се промъкна по коридора и почука тихо.

Той отвори вратата предпазливо, очите му бяха черни на слабата светлина.

— Сигурна ли си, Бийти? — прошепна.

— Винаги ме питаш, а аз винаги съм сигурна — отвърна тя.

Той отстъпи назад да я пропусне вътре, след което затвори вратата. Тя падна в ръцете му, предавайки устата си на неговите устни, на езика му. Тясното му легло ги чакаше. Звездите зад прозореца без завеси горяха с мек и неизменен блясък. Чарли бързо научи най-добрия начин да посреща нуждите ѝ; в сравнение с него Хенри определено бе несръчен. Чарли винаги я оставяше изтощена, ушите ѝ звъняха и притисната плътно към стегнатите му гърди, тя тихо шепнеше думи за любов.

Но това бе много повече от физическо привличане. Понякога имаше чувството, че неговата и нейната душа се привличат като магнити. Бяха направени от едно и също вещество. Той бе сигурното пристанище, което бе търсила през всичките тези години.

— Трябва да се оженим — каза лениво Бийти след това, когато наближи полунощ.

— Не знам, Бийти. На хората в града това няма да им хареса.

— Не можем да я караме вечно по този начин — въздъхна тя. — Сякаш е тайна. Сякаш се страхуваме от мнението им.

— Според онзи твой адвокат би трябвало да се страхуваме.

Бийти отстъпи.

— Добре. Но веднага щом си взема Луси, преставаме да го пазим в тайна. — Тя бе прекарала седмици наред, старателно редейки писмо до Лео Сампсън. Беше се чувствала виновна, докато изброяваше греховете на Хенри един след друг. Но си напомняше, че не тя е забъркала всичко: той беше избягал от съпругата си, той беше пиянствал и залагал на хазарт тяхната сигурност, той си бе върнал обратно Моли, когато тя бе наследила пари. Всъщност, Бийти не го смяташе за лош баща: знаеше, че никой няма да обича Луси повече. Но трябваше да каже онова, което щеше да накара съда да реши, че на Луси ще ѝ е по-добре с майка ѝ. С истинската ѝ майка, а не с капризната, бездетна съпруга на Хенри. Лео беше получил писмото, документите бяха подписани и готови да бъдат представени веднага щом Луси се върнеше на училище. Лео ѝ беше казал, че ще отнеме месеци, за да мине през съда.

— Представи си, Чарли — каза тя. — Ти и аз да можем да се оженим и Луси да е с нас. „Дивото цвете“ да е наш.

Чарли се засмя.

— Знаеш, че не ме интересува дали притежавам нещо, Бийти.

— Но би трябвало. Представяш ли си да умра утре и някой друг да вземе имота. Направил си толкова много за него, а си получил най-малко.

— Доволен съм от това, което имам — каза Чарли. — Човек не трябва да мечтае за много. Особено чернокож.

Бийти седна в леглото и го погледна. Черната му коса, разпиляна около него по възглавницата, силните му голи рамене.

— Мечтай за колкото можеш повече с мен, Чарли — каза тя.

— Ако нямаш нищо против, Бийти, още внимавам.

Тя се наведе и го целуна по челото. Ароматът на кожата му изпълни ноздрите ѝ.

— Всичко ще бъде наред — прошепна тя. — Ще видиш.



На Бийти ѝ отне дълго време да идентифицира чувството, което я изпълваше на път за Хобарт. Беше вина.

Беше закарала Луси у дома, но този път всичко беше различно. Вчера Лео Сампсън бе изпратил документите на адвоката на Хенри и Моли. В някакъв момент тази седмица те щяха да разберат, че Бийти тръгва на битка за попечителство над Луси. Че Бийти е разкрила всичките им прегрешения като родители.

Днес още не знаеха. Днес Моли дойде до входната врата и помахаше с ръка, когато чу колата на Бийти. Днес беше последният път, когато щяха да се държат цивилизовано един към друг.

— О, скъпото ми момиче — въздъхна Моли, притискайки Луси в прегръдка.

— Здравей, мамо. Погалих една ехидна.

Моли погледна над главата на Луси към Бийти.

— Извикаха Хенри на работа.

— Кажу ми, че го поздравявам.

Моли се усмихна стегнато и Бийти си помисли, че може да прочете в съзнанието ѝ.

— Как си? — попита я Моли.

— Добре. Тази година очакваме добра продукция вълна, а бутикът продава моделите ми по-бързо, отколкото мога да изпълнявам поръчките. — Тя си каза да престане да говори толкова бързо.

— А как е Чарли?

Думите бодяха върху езика ѝ.

Луси се намеси:

— Чарли ми показва как да връзвам възли по пет различни начина.

— Това е чудесно, скъпа — похвали я Моли, — но трябва да внимаваш и да не се доближаваш много до чернокож. Те не са съвсем като нас.

Гърбът на Бийти се изпоти от гняв, но знаеше, че е по-добре да не се намесва в защита на Чарли.

— Луси приема хората такива, каквито са — произнесе тя, — независимо как изглеждат външно.

— Защото е дете — изкоментира Моли спокойно, — но сигурно с времето ще се научи.

Бийти клекна да прегърне Луси, която изглеждаше объркана и обидена.

— Чарли не е лош човек, нали, мами?

Бийти понижи глас:

— Чарли е добър човек, а ти си добро момиче. Ще се видим след три месеца.

— Тринайсет седмици.

— Точно така. — Бийти отблъсна силната тъга, която изпитваше винаги на сбогуване. Като дойдеше юли, Луси можеше да остане с нея за постоянно. — Довиждане, миличката ми.

— Довиждане, мами — каза Луси. Тя изчака с Моли на портата, докато Бийти влезе в колата си и се отдалечи.

\* \* \*

Питър и Мат се върнаха през април, когато обгорените склонове на планината се раззелениха. Чарли започна да се чувства неудобно от външните хора.

— Не се притеснявай — успокои го Бийти, когато той я отблъсна леко една вечер в кухнята, — те са в бараката. Дори не внасят храната си в къщата. Никога няма да разберат.

— Последния път, когато бяха тук, спях в бараката. Ще забележат, че съм се преместил.

— Но нищо няма да си помислят. Михаил живя в къщата години наред и никой не каза и една дума.

Той взе ръцете ѝ в своите и ги допря до устните си.

— Притеснявам се само за теб. За това какво ще си помислят хората.

— Не ме интересува какво мислят.

Той се бори известно време с думите, след това каза:

— Казваш това само защото никога не си била мразена.

— Повечето хора в Люинфорд ме мислят за развратница.

— Да, но поне не те мислят за негърка.

Бийти замълча. Чарли пусна ръцете ѝ.

- Нека се държим на разстояние, докато мръкне.  
— След това можем да се прегръщаме и целуваме?  
— Колкото искаш.

Зимата дойде и те отново останаха сами. Дълги вечери край камината, изгубени в прегръдките си. Той ѝ повтаряше отново и отново, че я обича, сврял лице в косите ѝ. Сърцето ѝ беше толкова свързано с неговото, че тя започна да се страхува: безименен страх, страхът на човек, който обича прекалено силно. Единственият начин да прогони този страх беше да фокусира цялото си съзнание и въображение върху Чарли и да остави останалия свят да изчезне.

Хенри телефонира в деня, в който бе получил писмото от адвокатата си, бълваше змии и гущери, сипеше заплахи. Не я интересуваеше. Лео Сампсън ѝ беше казал, че съдът ще насрочи изслушване за попечителството над Луси до август. Не я интересуваеше. Новата пощальонка в Люинфорд отказа да я обслужи, когато тя поиска да изпрати пакет с дрехи до бутика в Хобарт. И какво? Отиде с кола до съседния град. Беше влюбена, лудо влюбена, с любов, която я заслепяваше. Не виждаше какво приближава. Ни най-малко.

\* \* \*

Когато Луси се прибра вкъщи от църква, събу обувките в стаята си и ги сложи в гардероба. Строполи се на леглото си, където я очакваха Бъни и Кончето. Взе една книжка и започна да разглежда картинките. На вратата се почука и отвън долетя гласът на Моли:

— Луси?

Тя спря да чете. Не искаше Моли да влиза. Моли се държеше странно. Сякаш се страхуваше от нещо. Сякаш се страхуваше от Луси.

Но Моли все пак влезе. Луси се дръпна в ъгъла на леглото, навивайки ухото на Бъни около пръстите си.

Моли ѝ се усмихна и за миг Луси си помисли, че всичко е нормално. Но не беше нормално. Моли и татко бяха говорили много до късно с тихи гласове. Всеки път, когато Луси влезеше в стаята, те млъкваха рязко. Луси усещаше, че става нещо и знаеше, че това нещо е свързано с нея.

— Може ли да поговоря с теб, скъпа? — Моли седна на леглото и оправи покривката под себе си. — Важно е.

Луси кимна, въпреки че ѝ се искаше да каже „не“.

— Къде е татко?

— В дневната. Каза ми, че трябва да говоря с теб като момиче с момиче. — Тя отново се усмихна и Луси си помисли, че съвсем не изглежда като момиче.

Тя сви рамене:

— Какво има?

— Става въпрос за Бийти, за майка ти.

Луси зачака, дъхът спря в гърлото ѝ. Не искаше да чува, че мами е болна или умряла.

— Направила е нещо много лошо — продължи Моли. — Написала е едно лошо писмо и сега татко е сърдит.

— На татко ли го е написала?

— Не, на адвокатата на татко, но не в това е въпросът. В писмото казва неща, които не са истина. Как се нарича човек, който не говори истината?

— Лъжец — отвърна бързо Луси.

— Да, точно така. Майка ти... Направила е някои неща, които много хора не харесват. Неща, които Господ не одобрява.

Луси не беше сигурна за Господ. Тя още се ужасяваше от Него, но само когато си беше вкъщи, в Хобарт. Във фермата не се тревожеше много-много какво мисли Той за нея.

— Какви неща? — попита Луси.

— Прекалено сложно е за обясняване на малки деца.

Това не беше първият път, в който Луси чуваше обвинения за майка си, така че не си помисли да разпитва.

— Но е станала прекалено близка с онзи черен мъж.

— С Чарли? Той е много мил.

Ъгълчетата на устата на Моли се извиха надолу.

— Само *изглежда* мил. Всъщност е крадец. Всички в Люинфорд знаят, че е откраднал нещо от един богат бял мъж. — Моли взе ръката на Луси. — Трябва да ми кажеш, скъпа, виждала ли си нещо, докато си била във фермата? Нещо... отвратително? Ако си виждала, трябва да кажеш на мен и на татко. Това ще ни помогне много, когато накараме адвокатата да се заеме с делото.

— Не — поклати глава Луси.

— Кажи ми какво прави тя. С кого говори?

Луси продължаваше да клати глава.

— Къде спи нощем?

— В спалнята си. Тази до моята.

— А кога става сутрин?

Луси се страхуваше от суровите очи на Моли.

— Моята мами не прави нищо лошо. Сутрин става и закусва с мен и с Чарли и...

— Чарли? И той ли идва на закуска?

Луси притихна съвсем. Сърцето ѝ биеше в гърдите.

Очите на Моли станаха кръгли.

— Луси? Чарли в къщата ли спи?

Луси кимна, не разбираше защо Моли го намира за толкова шокиращо.

Моли отклони поглед, лицето ѝ почервения.

— Съжалявам, че ще ти го кажа, но майка ти е съгрешила.

— Тя не е грешница.

— Ходи ли на църква?

Луси не отговори.

— Хенри! — извика Моли. — Хенри, ела тук.

Луси чакаше на леглото, сърцето ѝ щеше да се пръсне. Искаше ѝ се да не беше говорила с Моли. Искаше ѝ се да си бе държала устата затворена. Но после дойде татко и тя знаеше, че може да му вярва. Скочи от леглото и зарови лице на гърдите му.

— Какво става? — попита той с дрезгав глас и Луси можеше да чуе как думите отекват в гърдния му кош. Тя отказа да вдигне очи.

— Луси каза, че Чарли спи в къщата. Че закусва с тях сутрин. Сигурна съм, че можеш да си представиш останалото.

Пауза. Ръцете на татко още бяха на гърба ѝ.

— Е? — каза Моли. — Искаш ли дъщеря ти да има един чернокож и една развратница за родители?

— Моли...

— Казвам ти, ако изгубим, точно това ще се случи. И вместо теб тя ще има за баща онзи чернокож.

Луси се разтревожи, отстъпи назад и погледна татко.

— Искам ти да си ми татко — каза тя. — Никой друг.

— Кажи ѝ — подкани го Моли. — Майка ѝ е прекалено потънала в грях.

— Моли... — произнесе той отново, но не можа да завърши изречението.

— Трябва да я държим далеч от онази ферма.

Луси не отлепяше очи от лицето на татко. Което кажеше той, беше правилно и вярно. Моли беше разтревожена и се държеше странно, но татко нямаше да позволи нищо да ѝ се случи.

Очите на татко се сведоха към нея и той ѝ се усмихна с крива усмивка.

— Искаш ли да отидем на едно малко пътешествие, момичето ми?

\* \* \*

Бийти хвана треска, която я остави на легло през първата седмица на юли, в самия ден, когато трябваше да пътува до Хобарт, за да вземе Луси. Телефонира, за да предупреди Луси, че може да закъснее ден-два, страхувайки се, че ще вдигнат Хенри или Моли. Но никой не вдигна. Нямаше какво да прави: едва можеше да стои на краката си, камо ли пък да шофира. Легна си с надеждата, че на другия ден ще се чувства по-добре.

На следващата сутрин продължаваше да не може да се свърже с никого в къщата на Хенри. Предположи, че телефонът им е повреден и се разтревожи да не би Луси да си помисли, че е забравила. Когато понечи да вдигне чантата си, изгуби равновесие и се блъсна в стената. Чарли я видя и дойде да я вдигне.

— Още си болна — каза той.

— Ухото ми е много възпалено. Не мога да пазя равновесие.

— Не бива да шофираш. Болна си, а освен това е много мъгливо.

— Не мога да стоя тук. Луси ме чака от вчера.

— Ще почака.

— Не разбираш. Ще си помисли, че съм я забравила или че не я обичам. Не искам да я карам да мисли така дори само още един час. Камо ли пък още един ден.

Хватката на Чарли около ръката ѝ беше здрава.

— Ти ще ме закараш — осмели се да предложи тя.

Той се усмихна горчиво.

— Бийти, виждал съм начина, по който ме гледа Моли.

— Не ме е грижа за Моли.

— А би трябвало.

— Ти си ми подчинен. Няма нищо неестествено да ме закараш където и да било. — Тя докосна леко ръката му. — Моля те! Детето ми ме чака.

— Не можеш ли да се свържеш с тях по телефона?

— Нещо не е наред с тоя телефон.

Той въздъхна и се пресегна за шапката си.

— Хубаво. Но ще те чакам в колата, когато стигнем.

За пръв път пътуваха някъде заедно. С отдалечаването от фермата мъглата започна да се вдига и разкри тревата, посребрена от лед. Пулсиращото ухо на Бийти и световъртежът не можеха да й попречат да се наслаждава на това как се носят скоростно по пътя, как отминават шеметно голите зимни дървета и ширналите се поля с мъжа, когото обича. Бодна я чувство за несправедливост. Другите жени можеха да се радват на всички тези прости удоволствия. Моли можеше да се вози в колата с Хенри, Тили Хароу с Франк... но любовта на Бийти и Чарли беше толкова по-чиста и по-силна от тази на всички тези двойки. Веднъж да се решише проблемът с попечителството над Луси, щеше да се омъжи за Чарли и да се изсмее в неодобрителните физиономии на всички в градчето. Пристигнаха пред къщата на Хенри малко преди единадесет. Бийти излезе от колата и изчака замайването да премине, преди да прекрачи през портата и да тръгне по пътеката. Почука.

Никой не отговори.

Внезапно я обхвана ужас. Никой не отговаряше по телефона, никой не отваряше вратата. Почука отново, по-силно. После заобиколи къщата от страни. Чу да се затръшва врата на кола. Чарли идваше да й помогне, но тя едва регистрира факта. Причерня ѝ. Нещо не беше наред и тя го усети студено и остро.

Почука на задната врата, отново никакъв отговор. Видя мопа и кофата на Моли до вратата и я обърна под прозореца на Луси. Качи се върху нея точно когато Чарли дойде да я хване. Дъхът ѝ замъгли стъклото.

— Какво виждаш? — попита той.

Завесата беше отворена съвсем малко, но беше достатъчно да се види вътре. Да се види празната стая.

Нямаше легло. Нямаше играчки. Нямаше гардероб. Нямаше нищо.

Сърцето я стегна, отказа да бие. После почувства, че пада и рухна в ръцете на Чарли.

— Празно е! — извика тя.

— Ш-ш-шт, не се тревожи — успокой я той. — Още не.

Помогна ѝ да обиколят къщата. Съседката на Хенри простираше прането си.

— Можете ли да помогнете? — извика Чарли.

Жената вдигна очи, видя ръцете на Чарли около Бийти и се намръщи.

— Какво има?

— Да сте ги виждали да заминават? — попита Бийти отчаяно. — Мъжът и малкото червенокосо момиченце?

— Преди три седмици — отвърна тя неохотно. — Защо?

Преди три седмици? Как беше възможно да не знае?

— Аз съм майката на момиченцето — каза тя, кръвта пулсираше силно в ушите ѝ. — Трябва да знам къде са заминали.

— Той каза, че отиват на север. Това е всичко. — Тя вдигна кофата с прането и им обърна гръб.

— Моля ви — извика Бийти.

— Не знам нищо друго — отвърна жената, след това затвори вратата след себе си.

Бийти имаше чувството, че светът ѝ пропада. В гърлото ѝ се надигнаха ридания.

— Къде ми е детенцето, Чарли? — изхълца тя. — Къде са отвели момиченцето ми?



Бийти се събуди в дрезгавата утринна светлина и се запита за миг къде се намира. След това си спомни: износените чаршафи, миризмата на стар тютюнев дим в завесите и килимите... Беше в единствения хотел в Хобарт, който приемаше бели жени с черни мъже. И още не можеше да се отърси от кошмара за изчезването на Луси.

Обърна се и видя, че Чарли вече е буден и я гледа с кротките си очи.

— Откога си буден? — попита го тя.

— От час. Искях да съм тук, когато се събудиш. Когато си спомниш.

Тя се усмихна измъчено. Предишният ден беше дълъг и объркан — тичане насам-натам, разпитване на съседите, на местния пастор от църквата на Моли и Хенри, на шефа на Хенри, на приятелката на Моли от „Фицджералдс“.

Двамата с Чарли бяха претърсили целия Хобарт, задаваха въпроси, но не получаваха отговори. Повечето хора не знаеха нищо; пастор Хибинс каза, че те просто престанали да идват в църквата. Някои знаеха по нещичко, но това бе цялата информация. Казаха, че отиват на север. Никой не знаеше къде точно. Но всички бяха изненадани, когато чува, че Бийти е майка на Луси. Всъщност тя предположи, че някои от тях изобщо не й повярваха.

Накрая Чарли се умори да я убеждава да се върнат вкъщи, но тя отказваше да напусне града без дъщеря си. Глупаво, разбира се. Дъщеря й сигурно изобщо не беше в Хобарт. Потърсиха хотел, след което заспаха изтощени.

Сега Бийти трябваше да реши какво да прави.

— По-добре да се приберем вкъщи, Бийти — каза Чарли, като слезе от леглото и обу панталона си. — Направихме всичко, което беше възможно тук.

— Аз съм виновна за всичко — въздъхна тя, отпусна се по гръб на леглото и закри очи. Сърцето ѝ биеше тежко в гърдите. Ако бях

говорила с тях за попечителството, вместо да се обръщам към съда...

Чарли нахлузи ризата си и седна на леглото, пъргаво закопчавайки я.

— Сама каза, че Хенри пръв е бил готов да наеме адвокат.

— Единственото, което искам, е да знам, че тя е добре.

— Разбира се, че е добре, те я обичат, няма да я наранят.

Това слабо я успокои, но не можеше да обясни на Чарли колко изгубена се чувства като не знае къде е Луси. Като не знае кога ще я прегърне отново. Опита се да възпре сълзите, но беше невъзможно.

— Добре, тогава — каза меко Чарли, изтривайки една сълза от бузата ѝ, — щом адвокатът те вкара в тази ситуация, може би пак той ще може да те измъкне от нея. Да се приберем, Бийти, можем да се отбием пътъм при Лео Сампсън.

Бийти кимна и се стегна.

— Прав си. Не могат просто така да изчезнат. Той ще ми помогне да я намеря.

Обратното пътуване до Люинфорд беше толкова различно по настроение и дух от пътуването насам, че бе почти агонизиращо. Бийти подпря глава на ръката си срещу прозореца, загледана в отминаващия пейзаж, размишляваше над километрите, които я разделяха с Луси. До момента, в който Чарли спря колата пред офиса на Лео, тя вече бе започнала да се страхува, че може никога повече да не види дъщеря си.

Обичайната тълпа по улицата протягаше врат да я види. Когато излезе от колата, някои дори съвсем откровено се спряха, за да видят кой шофира, но Чарли си бе нахлупил шапката и държеше прозореца си затворен догоре.

— Ела с мен — помоли го Бийти, като се наведе през вратата.

— Не, Бийти. Последното нещо, което би искала, е да парадирам редом с теб, докато целият този народ ни гледа. — Той стисна здраво волана.

Тя затвори вратата и се изправи. Усети, че лицето ѝ пламти, въпреки че въздухът беше леденостуден; чак сега разбра, че не е достатъчно добре, за да излиза навън. Лявото ухо я болеше и пищеше леко.

*Поеми дълбоко въздух. Тя отвори вратата на Лео.*

Лео подреждаше малкия си офис; една благоуханна лула го чакаше на бюрото. Той се обърна, видя я и се усмихна... После прочете изражението ѝ и усмивката му се стопи.

— Какво се е случило?

— Отвялякоха я — успя да произнесе тя, преди да избухне в хлипове.

С щедро количество бренди в ръката тя му разказа цялата история. Той си водеше бележки и кимаше съчувствено. Отвън зад стъклото живият плет потрепери.

— Веднага ще се свържа с техния адвокат. Той може да знае къде са заминали. Бийти, трябва да се прибереш вкъщи, нуждаеш се от почивка. Изглеждаш много зле.

— Не мога да си почивам, докато не разбера къде е.

— Мисля, че трябва да приемеш, че може да отнеме известно време, преди да узнаем това. Почини си. Има ли... някой във фермата, който да се грижи за теб? — Този въпрос бе зададен с тих тон.

— Чарли е там.

Той кимна и се усмихна малко тъжно.

— Радвам се. — После потупа бележките върху бюрото си.

— Ще ти звънна веднага, щом науча нещо.

Леденият въздух отвън я накара да се закашля. Тя спря и се опита да си поеме въздух. След това осъзна, че полита напред.

Студената, затревена пътека я удари силно, но ръцете около кръста ѝ я повдигнаха нежно нагоре.

— Бийти, добре ли си?

— Чарли... Не съм добре.

— Свали си ръцете от нея, черен негоднико!

Бийти вдигна очи и видя Франк Хароу с тесните като цепки очи да стои на няколко крачки от тях.

— Помагам ѝ — отвърна Чарли.

— Не трябва да докосваш бяла жена по този начин. — Той се приближи и избута Чарли настрани, хващайки Бийти за лакътя.

Смазана от загубата на Луси, Бийти не можа да понесе грубостта му.

— Махни си ръцете от мен! — изкрещя тя на Франк и се дръпна силно. — Как смееш да говориш на Чарли по такъв начин?

Насъбра се публика, привлечена от високите гласове. Двама пред универсалния магазин, един от пощенската станция, трима Леови съседи.

— Ще му позволиш ли да те докосва така? Сякаш те притежава? — озъби се Франк.

— Хайде, мисис — смотолеви Чарли. — По-добре да се връщаме във фермата.

*Мисис.* Обръщението беше обида за нея, символ на времето преди да са се любили. Тя вече нямаше да се върне тук, а Франк и неговата армия от слепи фанатици нямаше да ѝ държат сметка.

— Той не притежава мен — произнесе тя дръзко. — Притежава сърцето ми. А аз — неговото.

Неодобрително мърморене. Чарли беше на шофьорската седалка, затръшна вратата, форсирайки двигателя.

— Затова да не си посмьл да изречеш дума против него. Той е много по-добър човек от теб. — Тя се огледа и повиши глас: — По-добър е от всички ви.

След което тръгна към колата, отвори вратата и влезе. С благодарност се плъзна на кожената седалка.

— Не трябваше да го правиш. — Гласът на Чарли беше леден.

Тя се обърна към него:

— Чарли? Ядосан ли си ми?

Той потегли по пътя, без да ѝ отговори.

— Кажй нещо — подкани го тя.

— Не би искала да чуеш онова, което искам да ти кажа — отвърна той. — Сега се прибиращ вкъщи и си лягаш, а аз отивам да доведа доктор от Бодуел. Не можем да направим нищо за Луси, но ще направя всичко възможно, за да съм сигурен, че има майка, при която да се върне, когато моментът настъпи.

Бийти се обърна отново към прозореца, оставяйки горещите, мълчаливи сълзи да се стичат по лицето ѝ.

\* \* \*

Бийти боледува девет дена. Инфекция в ухото я остави на легло да се бори с висока температура. Спа дълго, навестявана от време на

време от живи, реалистични сънища за Луси и Хенри. Чарли ѝ вареше супа, която тя не ядеше, сменяше чаршафите, когато се изпотеше и водеше доктора да я види.

На деветия ден, чувствайки се по-добре, тя седна и яде истински за пръв път. Чарли седеше на края на леглото и я гледаше внимателно. Беше тих, бе мълчал през цялото време. Предполагаше, че още ѝ е ядосан за онова, което бе казала на Франк Фароу. Но защо да не го казва? Тяхното мнение не я интересуваше.

Тя отчупи залък хляб и го натопа в супата.

— Мислих за това, което Хенри е казал на съседката си — че отиват на север, и се сетих, че Били Уайлдър, един негов стар приятел, се премести в Лонсестън. Струва ми се, че трябва да се свържа с него.

Тъглчетата на устата на Чарли се изкривиха.

— Бийти...

— Мисля, че на север може да означава на континента, но Хенри не би отишъл на място, където не познава никого и няма работа. Той по природа е страхливец, така че...

— Бийти — произнесе той натъртено. — Лео Сампсън се обади преди два дена.

Тя замръзна, залъкът спря на половината път към устата ѝ.

— Защо не си ми казал?

— Искях да се оправяш.

Стомахът ѝ потръпна от страх.

— Лоши новини, нали?

Той разпери ръце.

— Лео е говорил с адвоката на Хенри. Хенри, Моли и Луси са заминали за Шотландия.

*Шотландия.* Разстоянието я вцепени. Луси беше в Шотландия... или пътуваше за там. Усети спазъм в стомаха, сякаш пъпната връв никога не е била прерязвана, сякаш отдалечеността на Луси заплашваше да изскубне вътрешностите ѝ. Тя сложи ръце върху корема си.

— Съжалявам, Бийти — каза Чарли.

— Трябва да я намеря. — Бийти отблъсна супата настрана и отхвърли завивките.

Чарли я хвана здраво и отново я зави.

— Не бързай. Първо го обмисли.

— Дъщеря ми е на другия край на света. Трябва да отида и да я доведа. — Гласът на Бийти беше възбуден, висок. Не очакваше, че ще излезе такъв.

— Слушай и се опитай да се успокоиш. Хенри е казал, че ще ти съобщи адрес веднага щом се установят някъде. Трябва да почакаш.

— Защо да чакам?

— Защото ако хукнеш към Шотландия сега, няма да знаеш къде да ги търсиш.

— Той ще е някъде в Глазгоу. Мога да намеря майка му... — Но още докато го изричаше, знаеше, че звучи отчаяно и глупаво. Нямахше гаранции, че Чарли ще се свърже с майка си, а тя можеше да се върти из Глазгоу без никаква идея как да намери Луси. — Не е честно — проплака тя. — Не може просто така да ми я вземе. Не може да диктува правилата. Ще ѝ липсвам. Ще се чуди какво става. Ще бъде обърквана.

— Луси е почти десетгодишна. Ще разбере.

— Какво ли са ѝ казали за мен?

Чарли замълча.

— Чарли? — Тя го погледна внимателно. Веждите му бяха спуснати ниско. — Ядосан ли си ми?

— Казах ти, че нищо добро няма да излезе от това да сме заедно.

— Не сме ние виновни. — Прав ли беше Чарли? Ако Моли беше чула клюките в града, може да си е помислила, че накрая Чарли ще стане баща на Луси. Дали това не ги бе накарало така скоростижно да тръгнат за Шотландия?

Бийти се отпусна обратно в леглото. Чарли легна до нея, върху завивките, опрял буза във възглавницата ѝ.

— Съжалявам, Бийти — каза той и зарови ръка в косата ѝ.

— Имам чувството, че усещам тежестта на всички градове и морета помежду ни. — Тя докосна гърдите си. — Легнали върху сърцето ми.

— Нека отнема малко от този товар — обади се Чарли.

— Не можеш. — Тя поклати глава едва доловимо. — Товарът е мой.

\* \* \*

Сигурно още не се беше възстановила от болестта, защото минаваха ден подир ден, а крайниците ѝ продължаваха да тежат като оловни, докато главата ѝ бе странно празна. След това внезапно разбра, че това не е болест на тялото, а на сърцето.

Най-ужасното беше, че животът си продължаваше нормално. Беше свикнала да е разделена от дъщеря си, така че нищо не беше чак толкова различно. Никакъв плач в празната спалня, никакво чувство за загуба от отсъствието на детски смях. В много отношения животът беше същият, какъвто бе преди. Седмиците се изнизваха, но въпреки това чувството за тежест продължаваше да се просмуква в нея. Чарли бе нейната утеха, но той имаше работа, защото трябваше да подготви сезона за стригане на овцете. Бийти също я чакаше работа, трябваше да шише моделите си, но едва можеше да вдигне глава.

Защото въображението ѝ рисуваше ужасяващи картини. Сега, когато Луси беше в Шотландия, дали някога щеше да си я върне обратно? Съзнанието ѝ се връщаше отново и отново към проблема. Докато стигнеше до там, какво ли щяха да са ѝ казали Хенри и Моли? Как щеше да откъсне Луси от бащата, когото тя обожаваше? Как щеше да се отдели от Чарли за толкова дълго, за да доведе Луси? Или какво биха сторили хората на една бяла жена и един чернокож мъж, пътуващи заедно на такова разстояние? Какво щеше да стане с фермата, ако заминеха и двамата?

Започна да разбира, че е вкарана в невъзможна ситуация. Гневът се насочи навътре, обвиняваше се. Ако не беше задействала искането си за попечителство, те нямаше да чувстват нужда да бягат...

Най-после дойде писмо.

Чарли го донесе от пощенската кутия, когато се прибра за обяд. Беше един от първите дни на пролетта и той ходеше да пасе овцете с кучетата. Питър и Мат нямаше да ги има още две седмици, а на следващата седмица щяха да дойдат стригачите. При цялата заетост на Бийти Чарли трябваше да прави всичко.

Той тържествено ѝ подаде писмото в кухнята, където тя приготвяше обяда. Тя разкъса плика с треперещи ръце и разгъна листа. Чарли прочете зад рамото ѝ.

Почеркът на Хенри, не на Моли.

Скъпа Бийти,

Купихме си къща в Глазгоу и се настанихме. Луси много се радва на новото си училище и църква, но ще е много по-лесно, ако не я търсиш месец-два, така че да може да се концентрира в създаването на нови познанства тук.

Бийти трябваше да отклони очи и да си поеме дълбоко въздух, преди да продължи.

Надявам се, че разбираш защо взехме такива драстични мерки. Изправени пред избора дали да държим дъщеря си близо до Бог, или да я оставим да става свидетел на греха, ние направихме онова, което биха направили всички любящи родители.

Това изречение определено беше продиктувано от Моли. Бийти усети как в нея се надига вълна на ярост и осъзна с ужас, че в този момент е способна да убие Моли.

Адресът ни е на обратната страна на плика, ако искаш да пишеш, макар че няма да допусна никакво писмо да стигне до нея, докато не се уверя, че няма да я разстрои.

Бийти смачка писмото и го хвърли на земята.

— Не прибързвай, това ще ни е нужно — каза Чарли, докато вдигаше писмото. — Адресът ще ти трябва, за да пишеш на Луси.

— Няма да пиша на Луси — каза тя.

Чарли я погледна безмълвно.

— Ще отида в Шотландия. Ще заста на прага им и ще си поискам детето.

Той кимна.

— Кога ще тръгнеш?



— Утре. Тази седмица. Веднага щом мога.

— Делят ни няколко седмици от сезона за стригане.

— Можеш да се справиш и без мен.

Той стисна здраво устни.

— Не ме е грижа за овцете. Не ме интересува нищо друго, освен да си взема дъщерята обратно.

— А ако не можеш? Ако не я пуснат?

— Ще ги накарам да го направят!

\* \* \*

Онази вечер Бийти подреждаше документите по пода на дневната. Камината беше топла, радиото пропукваше, Чарли чертаеше планове за стригаческия сезон. Бийти беше извадила паспорта си и бе изпълнена с решителност. Беше телефонирала на една корабна компания, която можеше да ѝ запази до два дни каюта до Лондон. Преди това трябваше да приключи с някои счетоводни документи. От Лондон щеше да отиде до Глазгоу, да застане на прага на Хенри, преди той да успее да възрази. Смееше ли? Смееше ли да отвлече дъщеря ѝ, а след това да се опитва да контролира как и къде Бийти да я вижда?

Песента по радиото свърши. Чу се гласът на говорителя, мек и плътен. Говореше на друг мъж, но Бийти слушаше с половин ухо. В последния месец се говореше нещо за Германия, която ставала все по-агресивна, но всичко това изглеждаше толкова нереално, толкова отдалечено от нейния обикновен живот тук, на другия край на света.

В този миг усети, че Чарли става и увеличава звука на радиото.

— Какво има? — Тя вдигна поглед.

— Чу ли? — попита той.

Тя поклати глава.

От радиото отново потече музика.

— Изпуснахме новините. Германия е нападнала Полша.

Бийти не призна, че дори не знае къде се намираше Полша.

— Наистина ли?

— Не разбираш. Англия е в пакт с Полша.

Сърцето ѝ се сви.

— Във война сме, Бийти.

Молеше я да не заминава. Предишната нощ я бе притискал силно към горещото си тяло. Тя почти не спа, будеше се отново и отново, с несекваща болка в гърдите. Да е разделена от него за толкова дълго... Но тя имаше цел. Щеше да вземе Луси, да я доведе вкъщи и да заживеят като истинско семейство.

Дълбоко в себе си знаеше, че в тази фантазия има много неща, които не са в ред, но отказваше да го признае. За да осъществи това пътуване, трябваше да е праволинейна. Не можеше да си позволи да се разфокусира и за един миг.

Той я закара на пристанището непосредствено след обяд.

Тя се обърна към него, очите ѝ бяха заковани в лицето му.

— Довиждане, скъпи мой.

Чарли се опита да ѝ се усмихне.

— Скоро ще се върнеш. Аз имам с какво да се занимавам тук.

Тя кимна, от очите ѝ бликнаха сълзи. Хвърли се към него и последната им целувка беше изгаряща, страстна.

— Обичам те — прошепна тя.

— И аз те обичам. Завинаги.

Бийти взе куфара си и му помахаше, докато гледаше как колата изчезва зад ъгъла. На края на подвижен мост чакаше огромен кораб, боядисан в червено и синьо, и обхванат от ръжда. Отгоре прелитаха чайки. Кисела миризма на пристанище се издигаше от водораслите и прилепналите към дървото ракообразни. Отстрани се виждаше малък дървен офис. Това беше мястото, където трябваше да се срещне с агента и да плати билета си. Зави ѝ се свят при мисълта да се качи на кораба, при мисълта за дългото пътуване и студеното разстояние между нея и Чарли. Сякаш можеше да почувства как Чарли се отдалечава все повече и повече. Луси сега също беше далече. И двамата — в срещуположни посоки, а тя — сама в центъра на света.

Бийти се приближи до офиса и отвори вратата. Беше празен. Тя се огледа навън, но не видя никой да бърза да ѝ помогне. Облак закри слънцето. Вътре два дървени стола бяха подредени до стената. Тя седна, извади бележник и писалка, и започна да пише писмо на Чарли, писмо, на което щеше да се уповава през следващите седмици. Изля

гневно чувствата си. Те щяха да се оженят, те не би трябвало да се интересуват от това какво мислят другите, защото любовта им е по-голяма от всички светски предразсъдъци.

— Госпожо Блексланд?

Тя вдигна глава и бързо пхна листа в бележника си.

— Да?

На вратата стоеше един мъж. Имаше изящни черти, като се изключат много тъмните вежди.

— Аз съм Алан Джефсън. Разговаряхме по телефона.

Тя стана и протегна ръка.

— Кога потегляме? — Гласът ѝ прозвуча със смелост, каквато всъщност не чувстваше. — Вече ми се иска да се настаня в каютата си.

Той не срещна очите ѝ.

— Съжалявам, госпожо, но изобщо не сме в състояние да ви откараме до Лондон. Всички тази сутрин сме малко объркани и...

— Няма да ме откарате до Лондон? Но аз съм си резервирала...

— Нещата се промениха оттогава. Тази сутрин ни съобщиха, че германците са торпилирали невъоръжен британски лайнер край бреговете на Шотландия. „Атина“. С над хиляда цивилни на борда. — Устата му се сви и Бийти нямаше представа дали е израз на страх или на тъга. — Не знаем какво да правим. Чакаме нареждане.

— Но... аз трябва да замина. Трябва да стигна до Шотландия. Кога ще знаете? Кой трябва да реши?

Той изглеждаше шокиран.

— Госпожо, не разбирате ли? Ще пътувате във военна зона. Не знаем на какво са способни тези шваби. Слагате живота си в техни ръце. Стотици хора умряха, включително и малки деца.

Малки деца. Като Луси. Тя се разплака.

— Хайде, хайде — каза той и ѝ подаде голяма носна кърпа. — Тази война обърка всички ни. Но знаете ли, всичко ще свърши до Коледа. Буря в чаша вода. Отложете пътуването си дотогава.

Бийти му благодари за кърпичката, след което излезе от офиса, взе куфара си и се върна на улицата. Вдигна очи над сградите. Голямата гърбица на Маунт Уелингтън се издигаше отвъд града, нашарена от слънце и сенки. Какво да прави сега?

Като влачеше краката и куфара си, Бийти мина през всички корабни офиси, дори през онзи, в който Хенри беше работил. И

отвсякъде чуваше едно и също: чакайте, ще видим какво ще стане.

Но тя не искаше да чака и да види какво ще стане. Искаше да действа, сега, докато имаше куража и гнева. Безсилието ѝ се увеличи с напредването на деня, докато накрая взе да се сопва на пътническите агенти, които само се опитваха да запазят живота на екипажите си в един ужасен момент.

Но когато получи последния отказ, беше прекалено късно да вземе автобуса за Люинфорд, освен това си помисли, че може да плати на някого да я закара директно до фермата на другата сутрин. Опита се да телефонира на Чарли, но той не вдигаше. Сигурно беше навън, в последните остатъци от дневна светлина, и подготвяше предстоящия стригачески сезон. Мисълта за Чарли я накара да се усмихне и тя заспа рано, и спа дълбоко.

\* \* \*

Чарли подсвирна на кучетата, нахрани и напои Бърч и се прибра вътре.

Беше странно да е тук сам, да се щура из празната къща. Въпреки че Бийти беше слаба, топлото ѝ присъствие изпълваше мястото. Всичко изглеждаше някак студено без нея.

Здрачът премина в тъмнина и той тъкмо изваждаше останалата от вчера храна от хладилника, когато на вратата се почука.

Изпълнен с любопитство, отиде да я отвори.

Отсреща го гледаха шест лица, и никое от тях не беше дружелюбно. Разпозна Франк Хароу, съпругата му Тили, двамина от старите глупаци от кръчмата и други двама, чиито лица му бяха само смътно познати. Сърцето му ускори ритъма си.

— Какво има?

— Господарката на къщата не си ли е вкъщи? — попита Хароу.

Чарли поклати глава.

— Видяхме те да напускаш града заедно с нея и да се връщаш без нея. Чудим се какво си й направил.

— Тя замина за известно време.

— Къде? За колко време? — попита Тили.

— Това си е нейна работа.

— Наша е, ако смятаме, че си й сторил нещо — обади се един от по-възрастните и Чарли осъзна, че са пияни. Опасността на положението, в което се намираше, го връхлетя внезапно и той се опита да затвори вратата.

— Не, не, почакай. — Хароу натисна вратата навътре срещу крака му. — Къде отиваш, чернокожа свиньо?

Чарли не знаеше какво да каже, затова замълча.

— Дамата е изчезнала и сега цялата ферма е твоя. Сигурен ли си, че не си направил нещо, което не е трябвало? — вдигна вежди Хароу.

— Всички знаем, че е направил нещо, което не е трябвало — рече един от непознатите. Да възсядаш бяла жена така...

— Мисля, че трябва да се въздържате — намеси се Хароу. — Съпругата ми Тили е тук.

— Какво искате от мен? — попита Чарли.

— Просто е. Махаш се, а ние те оставяме на мира.

Чарли кимна. Какво значение имаше? Щеше да се промъкне утре сутринта, да заобиколи от север. И да не забравяше да заключва вратата следващия път. Ако искаше фермата да работи като часовник, докато Бийти я няма, трябваше да е по-внимателен.

— Хубаво — кимна той.

Хароу изглеждаше слисан. Може би се беше надявал на спор. Чарли затвори вратата зад себе си, мина между тях и тръгна надолу по пътеката. Те дюдюкаха след него, дори жената. Никога не си бе представял, че една жена може да се държи така, като член на глутница, което насочи ума му към Бийти, към нейната мекота, към грацията ѝ.

*Прас!* Нещо твърдо и тежко го удари отзад по врата. Краката му се огънаха под него и ушите му писнаха. Съзнанието му изчезна, след това се върна. Гласове в далечината и един съвсем близко.

— В мръсотията, където ти е мястото, черно куче — каза Хароу.

Чарли го ритна с цялата сила, която му бе останала в краката, и Хароу падна до него на колене, като сипеше жлъч и ругатни. След това се метна върху гърдите му.

Чарли усети острието, но не го видя. Прониза го пареща болка. Хароу се отдалечи, залитайки, като продължаваше да ругае. Чарли опипа стомаха си и притисна ръка към парещата болка. Отдръпна пръстите си, бяха почернели от кръв.

Дезориентиран, той не можа да стане. Лежеше по гръб и гледаше нагоре към звездите. В далечината се чу двигател на кола. Заминаваха си. Трябваше да стигне някак до колата на Бийти и да отиде на доктор. Но енергията изтичаше от него, не можеше да управлява крайниците си.

Звукът на кола отново стигна до ушите му, този път по-близо. Връщаха се. Обля го светлина на фарове. Видя да се приближава силует на мъж.

— Трябва да ми помогнеш — произнесе той.

Мъжът се наведе над него. Не беше Хароу. А Лео Сампсън.

— Чарли? О, Боже! — Той видя кръвта и отстъпи.

— Трябва да ми помогнеш — повтори Чарли отново и собственият му глас му прозвуча като идващ от много далече.

— Те ли ти го причиниха? Чух ги да говорят за теб в кръчмата. Останаха заедно, а аз ги последвах. — Гласът му беше паникьосан, той заекваше.

— Ще доведеш ли доктор, Лео?

Лео се наведе да му помогне да стане, но болката беше мъчителна. Той простена.

— Просто ме остави тук. Доведи някого, колкото може по-бързо — каза Чарли. Всеки удар на сърцето му ставаше по-слаб от предишния.

— Ще доведе — каза Лео и се изправи.

— Лео, ако умра...

— Няма да умреш!

— Ако умра — повтори Чарли с цялата твърдост, на която бе способен, — не казвай на Бийти какво се е случило. Ще започне да обвинява себе си.

— Но полицията трябва да знае. Онези трябва да бъдат изправени пред правосъдието.

Чарли поклати глава нетърпеливо.

— Няма правосъдие за хора като мен. Знаеш го.

— Но ти заслужаваш правосъдие, Чарли. Ти си добър човек. Един от най-добрите.

— Само ми обещавай. Не казвай на Бийти. Не казвай на никого. Искам да й спестя тази болка на всяка цена.

Лео кимна мрачно.

— Да, да. Обещавам. — Той докосна Чарли по рамото и изтича към колата си.

Звездите изглеждаха толкова търпеливи и Чарли отново насочи поглед към тях. Те бяха видели неговото раждане; бяха свидетели на най-голямата му любов. И беше напълно естествено сега да са тук.

\* \* \*

Колата остави Бийти в началото на алеята и тя понесе куфара си по пътеката. Беше плакала тихо по целия път на връщане от Хобарт на задната седалка, и се надяваше, че ще свикне с решението си. След войната щеше да отиде да види Луси. Междувременно щеше да играе по правилата на Хенри: щеше да пише писма, да изпраща подаръци, да звъни, когато си прокарат телефон. След това, когато германците бяха разбити и пътуването не беше толкова опасно, щеше да се отпрати нататък — може би със самолет, ако тази година имаше добър настриг — и да се помъчи да ги убеди.

Колата на Лео Сампсън беше паркирана на алеята. Тя се намръщи. Не го очакваше.

Забърза към входната врата и я отвори.

— Чарли? — Гласът ѝ прозвуча неестествено високо.

От дневната излезе Лео. Имаше вид на човек, който не е мигнал цяла нощ.

— Бийти — каза той. — Не знаех къде си.

— Чарли не ти ли каза?

Той се приближи до нея и хвана ръката ѝ.

— Да влезем и да седнем.

Тя отдръпна ръката си и кожата ѝ настръхна от страх.

— Не. Какво има? Защо си тук? И къде е Чарли?

Лео облиза устните си.

— Лео? — Гърлото на Бийти се сви от ужас. — Кажи ми!

— Случи се инцидент.

— Не. — Лицето ѝ се сгърчи. — Не, не, не. Не и моя Чарли.

— Бийти, аз...

— Какво стана?

— Аз не съм... Не съм сигурен. Дойдох да те видя, появи се Бърч, съвсем внезапно, поводите се влачеха подире му... Заведе ме до... Може някаква змия да е изплашила коня. Чарли беше...

Тя го гледаше. Безгласно. Искаше да му каже да не изрича онова, което знаеше, че се кани да каже.

— Съжалявам, Бийти. Чарли е мъртъв.

— Къде е той? — попита тя. — Може ли да го видя? Той...?

— Тялото му е при д-р Малкълм. Не бива да го виждаш, Бийти. Запомни го жив. — Лео поклати глава, основата на носа му се набръчка. — Мога да уредя да бъде погребан тук, в ливадата до къщата, ако искаш.

Погребан? Погребан? Чарли в земята. Тя задраска с ръце по лицето си; риданията ѝ бяха толкова силни, че я ужасяваха.

— Толкова съжалявам — каза Лео, опитвайки се да я придърпа към себе си и да я утеши.

Но тя не искаше да бъде прегръщана от никой, който не е Чарли.

Лео се отдръпна. Тя се свлече в основата на стълбището, просна се и удари главата си в ръба на най-близкото стъпало. Задуши един писък в себе си. Времето се сви — минути, часове... Празнота. Празнота. Напред я чакаха една след друга все празни години.



## 25

### ЕМА

Навън, зад двойните врати на училищния коридор повяваше топъл бриз, люлееше храстите, и в далечината можех да видя мачтите на яхти в пристанището, пърхането на разноцветните знамена. Чаках на една дълга дървена пейка, докато Патрик и Марлон се занимаваха вътре, наслаждавайки се на идването на лятото. Синьо небе, топло слънце в тревата, топла вода. Една по една колите пристигаха и оставяха децата. Няколко дойдоха да ме прегърнат и аз се обърках от непресторената им привързаност. Мина дойде последна, в белия лексус на баща си. Тя излезе, затвори вратата и той потегли. Отидох до паркинга да я посрещна. Тъмната ѝ коса беше сресана назад и вързана на опашка, и бузите ѝ бяха поруменели на бледото лице.

— Здравей, Мина — произнесох.

— Дошла си?

— Да. Ще те уча на балет.

Лицето ѝ грейна в широка усмивка.

— Наистина ли? — Тя хвана пръстите ми в меката си топла ръка и ги стисна силно. — „Лебедово езеро“?

— „Лешникотрошачката“. Става ли?

Тя кимна, но не пусна ръката ми, и двете влязохме вътре.

Марлон ги накара да се разгреят по обичайния начин, след това Мина и аз се отделихме в една стая отзад с една уредба и запис на „Лешникотрошачката“. Отне ѝ известно време, докато разбере, че ще танцува сама, че няма да каня Беки или Зак, или друг от приятелите ѝ. Но след като схвана ситуацията, се отдаде изцяло на заниманието. Бях силно изненадана — смутена, ако трябва да призная — от начина, по който тя се отнесе към ученето на движенията, и още по-изненадана от това колко добре ги повтаря. Видях в нея истинска грация. След половин час, обаче, тя се отказа.

— Ще продължа малко по-късно — каза и спря внезапно по средата на движението.

Отне ми секунда, за да схвана. Искаше ми се да кажа: „Никога няма да се научиш, ако се предаваш толкова лесно“, но трябваше да си напомня, че не е балерина; беше момиче със синдрома на Даун. И се беше справила блестящо.

— Браво! — казах. — Чудесно начало. — Ще си най-красивата Капка Роса, виждана някога.

Тя хвана ръката ми и важно я разтърси.

— Сега мога ли да се върна при другите?

Изгледах останалата част от репетицията от партера. Всъщност, гледах повече гърба на Патрик, отколкото репетицията. Той имаше много изправен гръб, хубави широки рамене. Една идея по-слаби, но не кльошави. Джош тренираше; имаше мускули на докер, макар да прекарваше по цял ден в офиса, където най-тежкото нещо, което вдигаше, беше неговото Блекбъри. За пръв път това ми се видя толкова смешно.

Репетицията свърши и двамата с Патрик трябваше да почакаме навън двацет минути с Мина, защото баща ѝ закъсня. Отново ѝ показах стъпките на тревата, но тя изпитваше затруднения да се концентрира без музика, така че я оставих. Накрая белият лексус пристигна. Той избибипка и Мина тръгна към паркинга с едно бързо „довиждане“.

— Баща ѝ никога ли не идва да гледа репетициите? — попитах аз Патрик тихо.

— Никога.

— А концертите?

— Никога.

Вратата се затръшна и те потеглиха.

— Негодник — изсумтях.

Патрик въздъхна.

— Всъщност не знаем какво става в семейството. По-добре да не съдим.

— Тя има ли майка? Братя или сестри?

— Майка ѝ починала, когато е била малка. Няма братя и сестри.

Прехвърлих мисълта няколко пъти през ума си. След това Патрик ме попита дали съм гладна.

— Не — отвърнах, преди да осъзная скрития подтекст на въпроса му: това всъщност означаваше предложение за среща на обяд.

— Искам да кажа, да. Малко. Все пак трябва да ядем. Искаш ли да отидем някъде да хапнем?

— Ако ти искаш.

— Разбира се. Защо не? — Запитах се дали съм прозвучала нехайно.

Отбихме се в едно кафене на Сенди бей. Кафето беше пълна скръб, но беше приятно да гледам лицето на Патрик, вместо гърба му. Не можех да повярвам, че някога съм го смятала за по-скоро интересен, отколкото красив. Всъщност, лицето му беше много привлекателно. Очите му бяха с невероятен зелен оттенък, а външното ъгълче на клепачите му се извиваше нагоре по екзотичен начин.

— Е, как се получи с Мина? — попита той след първата глътка кафе.

— Справи се страхотно. Толкова е съсредоточена. Не очаквах, че е способна на това.

— Всички деца са различни. Имат наистина голям диапазон от възможности. Вече нищо не ме изненадва що се касае до тях. — Той се усмихна. — Значи танцът ѝ хареса?

Кимнах.

— Истински балет.

— Това, което ми показва, наистина изглеждаше страхотно.

Размърдах се.

— Силно опростено. Капката Роса беше първата ми роля. Доста изтощителна, всъщност. — Осъзнах, че се перча, но не можех да се спра. Искях да го накарам да разбере каква голяма работа съм била, когато можех да танцувам. Но отчаяното ми желание да го впечатля ме натъжи и млъкнах.

Той ме остави да седя така няколко секунди, след това каза:

— Ема, виждал съм те да танцуваш.

Вдигнах глава да срещна очите му.

— Така ли?

— Моника има дивиди. Ти беше нейна героиня, когато тя беше тийнейджърка. Всички те знаят заради връзката на баба ти с нашия град и продавачите на вестници и списания бяха затрупани с твои дивидита. Сигурно сто пъти съм те гледал да играеш Жизел.

Светнах от гордост.

— Нямах представа, че Моника ми е била фенка.

— Накара ме да се закълна, че няма да ти кажа, за да не я помислиш за досадница.

Засмях се.

— Искала е да танцува?

— Опита за известно време, когато беше малка, но не напредна кой знае колко. Висока и дългуреста е, като мен. — Той сръбна шумно от кафето, без да ме поглежда в очите. — Ти танцуваш красиво.

— *Танцувах* — поправих го аз. — Минало време. — Помислих си за промененото си тяло. Мускулите ми вече бяха омекнали, успокоителен слой тлъстинка покриваше всичко.

— Съжалявам. Не исках да те натъжавам.

След това разговорът продължи и се отплесна от мен, което бе едновременно благословия и разочарование. Наистина ми се искаше да чуя повече за това колко красиво съм танцувала, особено от него. Но мисълта възбуди в мен силна тъга за нещо изгубено, което не може да се върне.

Патрик ме остави вкъщи към 3:30 и внезапно се оказах сама и неутешима, с чувство на смътно желание в гърдите. Бедата беше, че вече не знаех какво точно искам.

\* \* \*

Баба ми беше запазвала всяка рисунка, всяка кройка от дрехите, които някога бе правила, и всички те се намираха в един голям шкаф в главния офис на „Блексланд Уул“ в Северен Сидни. Обикновено имаше изложени модели във фоайето на сградата в стъклени, осветени отгоре витрини. Така че последното нещо, което очаквах да намеря в кашоните, беше кройка върху прозрачна копирна хартия.

Едва не я скъсах, докато изпразвах кашона, мислейки, че в него няма нищо друго, освен изпоцапани от хлебарки романи. Беше неделя, съвсем рано. Бях се събудила по първи петли. Един сън ме беше събудил. Сънувах майка си, но тя всъщност не беше моя майка; прииждаше голяма вълна, а аз трябваше да намеря една снимка в кутия, за да докажа коя е тя, преди вълната да удари. Събудих се точно когато в съня ми небето беше притъмняло от прииждащата водна стена.

Това ме разстрои.

И докато вадох сгънатата кройка, си мислех как ще отиде в колекцията в Сидни. Разгънах да я видя, явно беше за дете. Момиченце. Беше малка рокличка.

Любопитна, продължих да тършувам. На дъното на кашона открих единайсет еднакви кройки на копирна хартия. Всички за дете. За блузки, полички и престилки.

Баба ми никога не беше проектирала детски дрехи. Беше известна като икона на дамското облекло. Извадих ги и ги гледах дълго. Може би беше правила тези неща за някоя съседка, приятелка или... Но незнайно защо продължавах да мисля за момиченцето на снимката. Дали бяха за нея? Коя беше тя?

И защо просто не звъннех на майка ми и не я попитах? Може би щеше да го изясни за секунди.

А може би не. Ако баба ми е имала тайно първо семейство, мама щеше да се разстрои като научи. И щеше да поиска веднага да дойде тук.

Внимателно сгънах кройките отново и ги сложих върху пианото.

Трябваше да призная, че вече не просто разчиствах кашоните, за да разкрия историята на баба. А търсех доказателства. Забавих темпото, взирах се във всеки бележник, всяко писмо, всеки архив. Прегледах старите фактури за купуване на овце и продажба на вълна, за да видя дали няма да ме изведат на някаква следа. Не го направиха, но аз продължих да гледам.

\* \* \*

С обичайната си, почти свръхестествена далновидност, майка ми звънна същата вечер, за да провери как съм.

— О, чудесно — отвърнах неопределено, докато седях на първото стъпало на стълбището и разтягах крака си. — Има още толкова много неща, които трябва да се направят.

— Очаквах да се прибереш днес.

— А-а. Не си ходила на летището, нали?

— Не. Но смених чаршафите на леглото ти.

Почувствах се виновна, но не беше ново за мен да чувствам вина, когато Луиз Блексланд-Хънтър е разтревожена.

— Ще остана още няколко седмици. Може би шест.

Тя прозвуча ужасена.

— Какво толкова имаш да вършиш?

— Напредвам по-бавно, отколкото предполагах, а и тук наистина доста ми харесва. Създадох си приятелства. Не се шокирай.

Мама се разсмя.

— Но със сигурност ще се върна за Коледа — обещах аз.

— Ще е чудесно. Първата ни Коледа заедно от много време.

— Хей, мамо, би ли ми изпратила нещата? Онези, които си донесох от Лондон. Бих могла да използвам лаптопа си, дори мобилния си телефон. Освен това все пак имам и други дрехи, освен дънки и тениски.

Побъбрихме още малко и тогава — глупаво — си позволих да подхвърля един въпрос.

— Мамо, знаеш ли точно какво е правила баба, докато е живяла тук?

— Имала е овцеферма. Занимавала се е със счетоводните сметки, но освен това е излизала и да пасе стадата. Не можех да повярвам, докато не я видях да язди веднъж кон в имота на една приятелка. Сигурно беше на петдесет тогава, но седеше съвсем стабилно на седлото.

— Не мога да си представя.

— Беше много грациозна. — В гласа на мама усетих усмивка.

— А нещо друго? Имала ли е приятели? Любовници?

— Съмнявам се, скъпа. Не е имала време. Освен това дядо ти е бил първата ѝ любов.

— Сериозно? Била е трийсетгодишна, когато го е срещнала.

След това мама замълча за малко, явно мислеше. Няколко мига тишина, които бяха не толкова мълчание, колкото пресмятане.

— Защо питаш? — попита тя спокойно.

— Без причина — отвърнах, само че не толкова спокойно. И тя веднага ме усети.

— Ем, ако знаеш нещо, което не знам...

— Не знам какво имаш предвид.

— Защо ме разпитваш за миналото на баба си?

— Защото в момента съм в нейната голяма къща и си мисля как ли е живяла тук сама. Питам се дали е била самотна.

— Ти самотна ли си? Искаш ли да дойда? Може би се нуждаеш от помощ при подреждането? Наистина, не бива да оставаш толкова дълго. Трябва да си с нас, в Сидни. Мога да ти помогна да се справиш по-бързо. Ще взема самолета утре и ще ти донеса нещата.

Бях свикнала с убедителността ѝ; бях чувала всичко това стотици пъти, докато бях в Лондон.

— Не, мамо, добре съм. Просто ми изпрати нещата. Приятно ми е да съм сама. Нуждая се от време за мислене. Не идвай. *Моля те, не идвай.*

Тя надуши нещо и ми се прииска да не бях казвала нищичко. Поне не на нея. Но се запитах дали ако подбутна вуйчо Майк по правилния начин мога да получа повече информация.

\* \* \*

Нещата ми пристигнаха чак в четвъртък.

— Какво си получила? — любопитства Моника, когато ванът на куриера спря на алеята.

— Дрехи и дреболии, които си донесох от Лондон. — Дръпнах тиксото и отворих първия кашон, клякайки предпазливо.

— Значи се установяваш тук?

— Всъщност не, аз... Ами, за известно време. — Извадих дрехите и ги сложих на пода в коридора.

— Нека ти подготвя главната спалня. Ще си в най-хубавата стая.

Поклатих глава.

— Всички стаи са хубави, добре съм си там, където съм сега. Виж, лаптопа ми. — Извадих лаптопа и го оставих на пода. — Мислех, че мога да се свържа към интернет.

— Мога да се обадя на телефонната компания — предложи тя. — Ще ти трябва модем.

— Би било страхотно — отвърнах. Открих и мобилния си телефон. С напълно изтощени батерии. Разрових се за зарядното, но не го видях. Не можех да си спомня дали съм го донесла от Англия. Може още да беше включено в контакта.

Моника взе телефона от ръката ми.

— Аз ще се погрижа — обеща тя.

Усмихнах ѝ се като се сетих какво ми беше казал Патрик: че съм била нейният идол в тийнейджърските ѝ години.

— Страхотна си, Моника. Само че трябва наистина да се науча да боравя с тези неща. Винаги съм имала асистентка, което означава, че никога не ми се е налагало сама да организирам или да разбирам кое как работи. Аз само танцувах.

— Това не е лошо.

— В известен смисъл. Но погледнато другояче, просто изоставям от света. Много по-трудно ми беше да се справям, когато получих тази контузия. — От кухнята чувах свистенето на чайника. Моника го беше сложила точно преди да пристигне куриерът.

— Аз ще го взема — каза Моника. — Чай или кафе?

— Кафе. Направи го силно. — Входната врата беше още отворена и върху скута ми падаше широк сноп слънчева светлина, когато разопаковах кашона. Чу се крясък на ято папагали какаду, които прелитаха наблизко, след което настъпи пълна тишина. Бях започнала да обиквам тишината и особено отсъствието на шума от трафик.

В кашона открих найлонова торбичка с логото на „Блексланд Уул“ върху нея. Отворих я, изпълнена с любопитство. Вътре беше моята тиара от „Лебедово езеро“, онази, която бях казала на татко да изхвърли. Той никога не е бил човек, който спазва инструкциите. Годишите, през които мама му е била шефка, го бяха имунизирали. Моника се върна и седнахме заедно на пода да прием кафе.

— Какво говори това за мен — попитах аз, — че целият ми живот се побира в четири кашона, докато този на баба ми изпълва цяла къща?

— Не говори нищо — отвърна Моника. — Ти просто си имала различен живот.

В следващия кашон намерих снимка на Джош и на мен в пукната рамка. Всъщност не бях подготвена за това. Извадих я бавно.

— Кой е този? — надникна Моника.

Отне ми време, преди да отговоря.

— Джош — казах. — Бившият ми.

— Бившият ти?



— Да, само че не исках да ми е „бивш“. Заряза ме точно преди контузията.

— Още ли го обичаш? — В гласа й имаше неодобрение и когато вдигнах глава, видях, че ме гледа изпитателно.

— Да — отвърнах. — Може би. Непрекъснато мисля за него. — Макар че бях започнала да забравям. Да забравям начина, по който лицето му се движи, когато се усмихва, начина, по който мирише кожата му, когато излиза изпод душа, тембъра на смеха му...

Моника млъкна и аз се запитах защо разговорът ми за Джош я беше разстроил. Изпихме кафето мълчаливо, докато вадех някои от наградите си. Мама не беше проявила никаква селективност: беше нахвърлила буквално всичките ми неща.

— Сещаш ли се за някое място, където мога да ги оставя? — попитах аз.

Тя сви рамене.

— Всъщност, не.

— Обикновено си доста добра в тази работа.

Тя се изправи.

— Ще отида да изчистя кухнята.

Погледнах към снимката на Джош върху пода, след това обратно към Моника. Тя се държеше сякаш ревнува. След това внезапно всичко си дойде на място. Тя *наистина* ревнуваше: заради Патрик. Не знаех какво да кажа, затова си замълчах. Разкъсвах се от желание да я успокоя, но и не исках да лъжа. Аз наистина още обичах Джош. Поне така си мислех. Не бих могла да повдигам темата, така че се престорих, че не съм забелязала гнева й.

Но се проклех, че вървя против инстинктите си и завързвам приятелства тук. Хората бяха толкова сложни и непредсказуеми.

Аз също, в това число.

\* \* \*

Знаех, че ако изчакам до осем вечерта в събота, има шанс да хвана вуйчо Майк във весело настроение. Той обичаше биричката си, но беше достатъчно благоразумен да пие само през уикендите.

Вуйчо Майк живееше сам. Леля Дона го беше напуснала, когато съм била съвсем малка и оттогава той имаше цяла върволица „приятелки“, но не се бе оженил за никоя.

— Вуйчо Майк? — казах, когато той вдигна отсреща. — Ема е.

— Любимата ми племенница! — избоботи той. — Тъкмо си пийвам бира. Защо не се отбиеш?

— В Тасмания съм — отвърнах аз.

— Още ли? Луиз не ми каза.

— Има много повече работа по разчистването на къщата, отколкото си мислех.

— Трябва да платиш на някой да го направи вместо теб, да продадеш мястото и с парите да си купиш един хубав малък апартамент в Сидни. Имам едно гадже, агент по недвижими имоти. Може да ти помогне да намериш нещо.

Оставих го да говори и да ме съветва известно време, подгръвайки го. Обичах вуйчо си, но той беше ужасен всезнайко. Най-накрая си пое дъх достатъчно дълго, за да ми позволи да заговоря.

— Вуйчо, какво знаеш за живота на баба в Тасмания?

— Овце — отвърна той.

— Искам да кажа, освен това. Личният ѝ живот. Сама ли е живяла?

Чух лек стържещ звук и предположих, че вуйчо Майк си разтърква брадата: добър знак. Обикновено правеше това точно преди да разкрие нещо, което не е трябвало.

— Ами-и... — проточи той, — всъщност не знам. Защо питаш?

— Намерих някои неща тук, които ме карат да се замисля дали не е имала някой специален... приятел.

— Виж, не бих се изненадал. Не че знам нещо със сигурност, но когато бях на шестнайсет, подочух една караница между баба ти и дядо ти.

— И?

— Спомням си го как ѝ говори: „Има нещо, което не ми казваш, Бийти“. А тя мълчи. После той отново: „Ако си направила нещо в миналото, и то изникне и ни захапе задниците, трябва да знам“. Но тя не каза нищо. Не му отговори.

Дядо ми никога не употребяваше думата „задник“, така че това беше разкрояване, но останалото възбуди интереса ми.

— Наистина ли?

— Не мога да си спомня точните думи, но определено се отнасяше до това, че не му е казала нещо за миналото си и това го тревожеше. Беше напрегнат. Беше точно преди изборите през 1966-та и членството му в парламента беше на ръба. Той едва влезе онази година.

— Какво, според теб, е имал предвид?

— Не знам, Ем. По-рано същата година мама замина за известно време. Съвсем сама, за Тасмания. Татко не ни каза какво става, но двамата с Луиз подразбрахме, че е нещо като пробна раздяла. Само че тя се върна и те изглеждаха чудесно, и всичко си беше окей. Не съм се замислял много след това.

Прехвърлих тази мисъл в главата си. Дядо обвинява баба за минали тайни. Снимка на дете, което тя държи в ръцете си, и колекция от кройки за детски роклички. Любовник. Ферма, дадена ѝ без пари от дребен английски благородник. За пръв път, струва ми се, осъзнах, че предположенията ми не са неоснователни. Баба наистина беше имала тайно минало в тази къща, но аз просто не можех да събера парченцата заедно.

Настъпи прекрасно време. Чисто, ясно небе, слънце, топъл бриз и диви цветя навсякъде. Истински земен рай, ако човек вярва на такива неща. Внезапно започва да ти се струва, че е престъпление да стоиш вътре. Патрик бе дошъл, за да закара още неща на бунището и помогна в преместването на останалите неразопаковани кашони в предния килер. Беше напрегнат и каза, че е защото от училището, където репетирали „Холихокс“, заявили, че не могат да им дадат салона за следващите две седмици и това щяло да съкрати силно времето за репетициите им за концерта. Но въпреки всичко се запитах дали Моника не му е казала нещо, че той не може да срещне очите ми, защото знае, че съм влюбена в друг.

Къщата беше почти напълно изчистена; в този си вид определено беше продаваема. Изглеждаше сякаш някой е живял тук. Моника беше в процес на чистене на бараката на стригачите. В малкия преден склад бяха останали още няколко кашона, но времето беше прекалено възхитително, за да се стои вътре през деня. Оставих ги за вечерта и вместо това реших да се заема с градинарство.

Лехите около входа бяха първият ми приоритет. Не притежавах почти никакви градинарски умения, но бях гледала как Джош се грижи за саксиите на терасата и имах далечна представа. Почистих и изскубах бурените, докато слънцето грееше в косите ми, и не мислех за нищо. Оставих зад гърба си зелена купчина и ми се искаше да имам куче или котка, които да легнат на пътеката да се припичат и да ми правят компания. Чух телефона да звъни някъде във вътрешността на къщата, но тъй като трудно се изправях заради коляното, не хукнах, както правех преди при всеки телефонен звън, а го оставих да си звъни.

Тъкмо се канех да разчистя изсъхналите и нападали клони под евкалипта, когато на алеята се показва кола. Изправих се и разгънах крака си, разпознавайки автомобила на Пинелъпи Сайкс. Още едно непредвидено посещение. А може би тъкмо тя беше звъняла по

телефона? Веднага се засрамах от себе си. Защо винаги си мислех най-лошото за хората? Защо не можех просто да бъда дружелюбна?

— Здравейте — казах аз и ѝ помахах, когато я видях да излиза от колата.

Тя се усмихна предпазливо:

— Опитах се да се свържа с вас по телефона.

— Тъкмо се канех да си правя чай. Ще пиете ли?

— Не мога да остана.

Бях решила, че тя ще остане и че аз ще ѝ направя по-добро впечатление.

— Настоявам — произнесох аз и я хванах за лакътя.

Пинелъпи позволи да я въведа вътре и седна до масата, докато правех чай.

— Имам нещо за вас. — Тя побутна една книга към мен. — Сложих всички онези документи, които ми дадохте, в една папка, която съм озаглавила „Предвоенна“, и там открих това. Бях забравила, че го имам.

Взех книгата. Беше отпечатана на плътна, гланцирана хартия, с леко огъната корица. Самиздат. Заглавието беше „Животът на една набожна жена“. Примигах.

— Скучна е точно толкова, колкото изглежда — обади се Пинелъпи и внимателно си наля мляко в чая. — Но трябва да прочетете текста между двете бележки, които съм сложила вътре.

— За какво става дума?

— Написала я е една жена на име Памела Лейси. Леля ѝ, Маргарет Дей, е живяла в Люинфорд от 1929 до 1945 година. Водила си е дневник и го е предала на племенницата си, преди да умре. Племенницата го е преработила в нещо като биография. Малко го е романизирала, сигурна съм: имената са променени, за да се предпази невинната... — Тя вдигна вежди театрално. — Хвърлих ѝ един поглед, имайки предвид баба ви, и... Вижте, не знам, но в книгата има един образ, който ми се струва, че е базиран на Бийти. Млада шотландска девойка пристига от Хобарт отчаяна и бедна и накрая става собственичка на голяма овцеферма.

Кръвта ми се наелектризира.

— Да! Трябва да е Бийти!

— Не мога да кажа доколко историята е била разкрасена, Ема, а и Памела Лейси не е вече сред нас, за да я питаме. Ако е Бийти, тя е доволно второстепенен образ... отделени са й няколко страници. — Пинелъпи се облегна и отпи от чая си. — Трябва да ви предупредя, че не е обрисувана ласкателно.

Вече съжалявах, че съм я поканила да остане. Наистина исках да седна и да прочета книгата веднага, а не да водя любезни разговори — нещо, в което и без това не ме биваше особено. Въпреки всичко поговорихме за къщата, за плановете ми, за времето и тя скоро си тръгна. Веднага щом я видях да влиза в колата си, пъхнах книгата под мишница. След това намерих едно обрасло с висока трева местенце между тополите. Бризът подухваше и гонеше облаците по небето. Изглеждаше така, сякаш целият свят се движи, но аз седях съвсем неподвижно, докато четях.

„Шотландката“, както я наричаха, пристигнала една вечер в града мокра до кости, с малко червенокосо момиченце, и помолила за помощ. От книгата не ставаше ясно дали момиченцето е на Бийти, или не, но две страници по-нататък се казваше, че бащата на детето дошъл за него, така че може би не беше нейно. Или пък беше. В зависимост от настроението ми. Шотландката се забъркала с алкохол, наркотици, незаконен хазарт и възможни оргии — не беше използвана точно тази дума, но се намекуваше за „най-лошото сборище, което можем да си представим между възбудени възрастни“, — преди да прелъсти собственика на една местна ферма да ѝ я продаде евтино.

Всъщност, авторката малко се беше пообъркала. Бийти не беше получила фермата евтино: беше я взела безплатно.

Не знаех какво да мисля. Написаното беше толкова претрупано и лицемерно набожно, че събитията не изглеждаха реални. Това ме накара да се запитам дали мъжът, дал на Бийти фермата, е любовникът, когото тя споменаваше в писмото си, но пък датите не съвпадаха: Рафаел Бланчард се беше върнал в Англия през 1934 г. Значи баба е имала повече от един любовник? Дали момиченцето на снимката е било нейна дъщеря? Кой беше мъжът, дошъл за червенокосото момиченце? Исках да вярвам, като мама, че дядо е бил първият. Единственият.

Но най-лошата грешка, която можем да направим за възрастните хора, е да забравим, че са били млади.

Препрочитах седемте страници отново и отново, търсех информация между редовете и буквите, каквато там нямаше. Започнах да проумявам, че може би никога няма да разбере каква е била тайната на баба. Това ме раздразни. Трябваше да се въртя повече около нея, докато беше жива. Не трябваше да я приемам за даденост. Само че аз заминах за Лондон, преследвайки Ужасно Важната си Кариера, и дори тя да беше казала, че иска да ми каже нещо важно, може би нямаше да я изслушам.

Сега слушах, със сигурност.

\* \* \*

Патрик се отби в сряда следобед след училище да вземе Моника. Тя обикновено се прибираше пеша, но някъде отвъд горещия хоризонт се надигаше буря. Радвах се, че го виждам, но се стараех да не го показвам.

— О, свършила си страхотна работа с градината — похвали ме той.

— Терапевтично е. — Свих рамене и побутнах купчината клони и бурени.

— Ще ти трябва някой с ремарке, за да ти помогне с това. Искаш ли да поразпитам?

— Ще се справя. Трябва да свиквам вече, да търся хора, да си решавам проблемите. — Забелязах, че той не свали тъмните си очила. — Искях и без това да говоря с теб за Мина. Така че се радвам, че се отби.

— За какво става въпрос?

— Две седмици без репетиция. Тя може да забрави всичко, а времето си тече. Мислиш ли, че баща ѝ ще се съгласи да я доведе тук през уикенда? Може да остане през целия уикенд, ако иска... — Гласът ми секна и аз си дадох сметка, че нямам никаква представа как трябва да се грижа за човек като Мина. — Ако, разбира се, идеята не е много откачена.

Патрик се усмихна и вдигна очилата на върха на главата си. Това накара един кичур от косата му да щръкне напред.

— Мисля, че е чудесна идея. Само че баща ѝ не я води с колата толкова далеч. Ще се опитам да го убедя да ми разреши да я взема от тях, а после да я върна обратно.

— Ще ти дойде много.

— Няма значение. Свикнал съм да пътувам на големи разстояния. — Той отново свали очилата на носа си. — Може ли да ти звънна по-късно за това? Ще видя какво мога да направя.

— Разбира се.

\* \* \*

Започна да ми харесва да работя в градината, което ме изненада, тъй като не бях човек, който прекарва дълго навън.

Дългите лехи, които минаваха от алеята до пералното помещение, бяха последният ми проект. Бях започнала с тревата и бурените, старателно избягвайки бодлите на избуялите рози. Установих, че това е тежка физическа работа, но ми беше приятно. Потънах в нея и ми харесваше начина, по който това ме кара да спра да мисля. Не мислех за коляното си или за Джош, нито за майка ми; бях само аз и нагрятата от слънце почва.

Моника се появи към три часа.

— Как върви?

Огледах купчината бурени зад себе си, след това лехата.

— Имам чувството, че не съм стигнала до никъде.

— Искаш ли да дойда да видя? Свърших с бараката.

Изправих се и свалих работните ръкавици.

— Сериозно? Свършила си?

— Ела и виж.

Не бях влизала в бараката, откак бях изнесла кашоните. Помнех едно тъмно, обхванато от паяжини място. Моника отвори вратата и аз ахнах. Беше изчистено от пода до тавана, пръстта бе изстъргана и отдолу се откриваха златисти подове и стени.

— Изглежда фантастично! — казах аз.

— Влез по-навътре, искам да ти покажа нещо интересно.

— Моника ме дръпна леко за ръкава. За първи път, след като ѝ бях казала за Джош, тя се държеше по обичайния дружелюбен начин.



Последвах я в най-голямата от стаите и тя се наведе под малкия прозорец да ми покаже.

— Виж — каза тя. — Всички стригачи, които са идвали тук, са изрязвали инициалите си.

Наведох се да погледна. Беше права. Колекция от инициали. Това ме накара да се усмихна.

— Във всяка стая ли има?

— Само в тази и в отсрещната. Някои са в издълбани сърца, заедно с инициалите на любимите им.

Това събуди интереса ми и аз отидох в другата стая да проверя. Но там нямаше никакво „ББ“, което би трябвало да означава Бийти Блексланд. И все пак ме накара да се размисля. Дали някой от стригачите не е бил тайният любовник на баба? Това би обяснило думите ѝ за мнението на хората от града.

— Знаеш ли какво трябва да направиш — каза Моника, докато изтъркваше едно петно на прозореца, което бе пропуснала. — Трябва да похарчиш малко пари и да декорираш къщурката, след това да я оставяш за ваканции. Селският туризъм в момента е във възход.

Вече клатех глава.

— Ще продам всичко през март. Ще оставя този проблем на другото.

— Наистина ли ще продаваш?

Погледнах я отново и се засмях.

— Наистина. Може би. Не знам. Не мога да остана, ще трябва да продължа живота си в един момент.

— В Сидни? Или в Лондон?

Отне ми момент, за да отговоря.

— С Джош? — попита тя тихо.

Реших да говоря откровенно и направо.

— Защо те разстройва толкова много това, че имам гадже в Лондон?

— Кое то още обичаш?

Разперих ръце. Очаквах отговор.

Моника въздъхна.

— Съжалявам. Толкова ли е очевидно?

— Да.

— Глупава съм. Помислих си, че харесваш Патрик. Нали разбираш? Че го *харесваш*. И се хванах за тази мисъл...

— Искаш да кажеш, че ревнуваш заради него?

— Предполагам. — Тя се усмихна. — Съжалявам.

— Няма нищо.

— Просто... — Гласът ѝ секна. Аз чаках. — Не би трябвало да казвам нищо...

Отново замълчах.

Бях открила през годините — случайно, — че мълчанието кара хората да говорят повече.

— Само че Патрик те харесва.

— Харесва ме? Или ме *харесва*? — попитах аз, чувствайки се като тийнейджърка.

Моника поклати глава.

— Ще ме убие.

— Няма да кажа нищо. — Добре, това беше странно. Прониза ме лека тръпка. Патрик, с неговите екзотични очи и изправения си гръб. Бях права: той наистина ме намираше за привлекателна, достатъчно, че да каже на сестра си.

Мисълта разпали всички възможни несъзнателни реакции в тялото ми. Засмях се като лекомислена ученичка.

— Както и да е — въздъхна Моника, — да забравим, че сме водили този разговор. Съжалявам, ако съм те разстроила. Искаш ли да ти помогна с тази леха?

— Ще се радвам.

През останалата част от слънчевия следобед двете работихме в мълчание.

\* \* \*

Бащата на Мина настоя да се срещне с мен, така че отидох с Патрик до Хобарт, откъдето щяхме да вземем момичето. Спряхме пред огромна, остъклена къща на Батъри Пойнт.

Патрик се намръщи, провери за адреса върху малко листче, след което зави.

— Голяма къща — каза той.

— Само двамата ли живеят?

— Доколкото знам.

Той слезе от колата и аз го последвах. Отидохме до входната врата и натиснахме звънеца. Хвърлях крадешком погледи на Патрик в жълтата обедна светлина, но той сякаш не забелязваше.

Накрая вратата се отвори и на прага застана бащата на Мина. Беше висок, червендалест мъж с черна коса. Не се усмихна.

— Добър ден — поздрави той и протегна ръка. — Рейнълд Картър.

— Ема Блексланд-Хънтър — казах аз и поех ръката му. — А това е Патрик Тейлър.

— Вие сте балерината — произнесе той безизразно. — Заповядайте.

Двамата с Патрик разменихме погледи, когато го последвахме в голяма топла всекидневна. Мина седеше сериозна на дивана, с малко куфарче в краката ѝ.

— Патрик! Ема! — възкликна тя с развълнуван глас. Но остана неподвижна под погледа на баща си, въпреки че краката ѝ помръдваха щастливо.

— Хубав дом. — Очите на Патрик се отклониха към прозореца, за да уловят гледката към Деруент ривър.

Забелязах лаптоп върху едно бюро до вратата. Бих предположила, че мъж като Рейнълд Картър ще има луксозен офис, а не едно тъгълче.

— Мина може да се грижи за себе си достатъчно добре — каза Рейнълд. — Недейте прекалява в грижите. Нейната независимост е важна за мен. И за нея, разбира се.

— Само очаквам да прекарам известно време с нея — казах аз и докоснах косата на момичето. То ми се усмихна с признателност.

— Да. Ами, добре. — Той прочисти гърлото си. — Тя не е нощувала извън къщи досега, затова ми звъннете, ако има някакви проблеми. — Рейнълд Картър вече се обръщаше да се отдалечи, очите му се стрелнаха към екрана на компютъра. — Извинете ме за момент.

Патрик вдигна чантата на Мина, докато баща ѝ натисна няколко клавиша. Той се върна, без двамата да срещнат погледи.

— Съжалявам. Продавам ценни книжа онлайн. Американските пазари още са отворени. Събота сутрин съм много зает.

— Това ли работите? — Знаех, че не би трябвало да любопитствам, но не се сдържах.

— Бях борсов посредник, преди майката на Мина да почине — каза той небрежно. — Взех й гледачка за известно време, но след това реших, че ще ѝ е по-добре вкъщи с мен.

— Татко работи по цял ден и по цяла нощ — обади се Мина.

— Но съм тук, нали? — рече той оправдателно.

Тя обви ръце около кръста му и се сгуши в него.

— Обичам те, татко.

— Всичко ще е наред. — Той я целуна по косата, след това се отдръпна. — Обади ми се, ако имаш нужда от нещо.

Помогнахме на Мина да се качи отзад в колата. Тя беше развълнувана и непрекъснато бърбореше. Баща ѝ не дойде до вратата, за да ѝ помахна на тръгване и аз усетих, че му се ядосвам. Разбира се, беше я осигурил с голяма къща, но Мина се нуждаеше от обич. Тя беше такова нежно, слънчево момиче.

След това си спомних съвета, който Патрик ми беше дал. „Всъщност, ние не знаем какво точно се случва в семействата. По-добре да не съдим.“

Забелязах, че въодушевлението на Мина граничи с притеснение, когато минахме през големите входни порти на алеята към „Дивото цвете“. Реших да помоля Патрик да остане следобеда, защото Мина го познаваше по-добре, а аз исках тя да се успокои и да свикне с новата обстановка. Той чакаше на долния етаж, подрънкваше на неакордираното пиано, докато аз заведох Мина в стаята ѝ. Беше съседна на моята и Моника я бе подготвила предишния ден. Чисти чаршафи и диви цветя във ваза на шкафа. Мина остави чантата си на леглото и седна до нея замислено.

— Добре ли си?

— Тази къща е тъмна и стара — каза тя.

— Така е. На повече от сто и петдесет години. Страх ли те е?

— Не — отвърна тя. — Къде е твоята спалня?

Почуках по стената.

— Съседната врата.

Тя се усмихна.

— Добре.

На първия етаж Патрик засвири мелодията към „Валсът на цветята“.

— Това е твоята песен, Мина. Да отидем да потанцуваме.

Тя беше по-щастлива и се притесняваше по-малко във всекидневната. Не спираше да се диви на наградите ми, които бях подредила върху пианото. Избутах кушетката до стената и масичката за кафе до прозореца, за да освободя място, и затанцувахме.

Беше забравила някои от движенията от последния път, но се държеше красиво, с изправен гръб и силно опънати крака. Преговорихме всичко три пъти, като Патрик свиреше, после намерихме сиди плейъра и двамата с него седнахме на кушетката, а Мина представи танца пред нас.

Изпълнението ѝ ме остави без дъх. Първия път, когато се бях срещнала с нея и останалите, виждах единствено общото между тях. Но сега провиждах под повърхността: чистите очи, бистрата кожа, тъмната коса, лактите с трапчинки и меките ръце. Когато танцуваше, Мина беше красива.

Патрик се наведе и прошепна тихо в ухото ми:

— Свършила си отлична работа с нея. И с танца. Движенията са идеални за нея.

— Тя свърши всичко. В това момиче има естествена грация. — Спомних си думите на Моника, че Патрик ме харесвал. Чувствах горещината на ръката му срещу моята и се оставих на приятното усещане.

— Спрете да говорите и ме гледайте! — изкомандва Мина по средата на едно *релеве*.

Засмяхме се и насочихме вниманието си към нея. Очите ѝ блестяха от щастие и това бе такъв урок за мен! Мина никога нямаше да е в състояние да танцува истински балет, но все пак танцуваше. И това ѝ харесваше.

Когато свърши, с Патрик изръкопляскахме шумно, а тя се поклони театрално и ни изпрати въздушни целувки. След което заяви:

— Сега съм изморена.

— Добре — отвърнах. — Това означава, че си работила здраво. Истинските балерини работят много здраво.

Тя извади „Змии и стълби“ от сака си, седнахме на пода във всекидневната и играхме заедно. Коляното ме болеше, но не му

обръщах внимание. На здрачаване Патрик се пригответи да се прибира.

Мина изглеждаше несигурна, както когато за пръв път беше влязла в къщата.

— Всичко е наред, Мина. Аз ще съм тук с теб.

— Тази къща сигурна ли е? — попита тя. — Има ли ключалки на всички врати?

— Абсолютно.

Видях, че Патрик се насочва към вратата. Не му се тръгваше, доколкото можех да съдя. Във всеки случай на мен не ми се искаше да го пусна да си отиде. Усетих съжаление, когато колата се отдалечи. Вечерният хлад покри ливадите и се сгуши в клоните на сините евкалипти. Влязох вътре да приготвя вечеря.

Мина ми помагаше. Седна на масата, чистеше граха от шушулките, докато аз режах едно пиле, което да сложа да се пече.

— Какво ли прави татко сега? — попита тя.

— Не знам. Какво прави обикновено в събота следобед?

— Работи на компютъра.

— Ами, сигурно и сега прави същото. — Седнах до нея. — Той липсва ли ти?

Тя ми се усмихна.

— Малко.

— Утре ще го видиш. Но преди това с теб трябва да направим още репетиции. — Пресегнах се и стиснах ръката ѝ.

— Искаш ли сега да се прибереш? Мога да звънна на Патрик и да те откара?

— Не. Добре съм. Балерините наистина трябва да работят здраво.

— Те го правят.

— Тогава ще остана и ще продължа да работя.

\* \* \*

В полунощ се изви вятър и в далечината чух гръмотевици. Това бе достатъчно да ме разсъни и да ме накара да стана и да затворя прозореца на спалнята си. Върнах се в леглото, след което осъзнах, че чувам леко почукване.

Станах. Звукът идваше откъм стената, свързана със стаята на Мина.

Измъкнах се отново от леглото и отидох до съседната врата.

— Мина? — извиках тихичко и открях вратата.

Тя ме погледна в тъмното. Беше до стената и чукаше, както ѝ бях показала вчера. Включих лампата и видях сълзи по лицето ѝ.

— Миличка, какво има? — Приближих се до нея.

Тя каза нещо, но не разбрах думите. Взех ръката ѝ в моята. Беше студена и влажна.

— Искаш ли да се обадя на баща ти да дойде да те вземе?

Тя кимна, хлипайки.

Заведох я в моята спалня и я сложих в леглото си.

— Ще чакаш тук, където е топло и уютно. Аз ще се обадя на татко.

Тя кимна отново.

Слязох на долния етаж и светнах всички лампи. Намерих телефонния номер, който Патрик ми беше написал, и го набрах. Звънях дълго. Шест пъти. Седем пъти. Осем. Девет...

Накрая той вдигна.

— Ало?

— Господин Картър, Ема Блексланд-Хънтър се обажда.

— Какво има? — Гласът му не беше дружелюбен. Никак.

— Мина се уплаши от бурята и иска да се прибере вкъщи.

Тишина. Аз чаках.

— Господин Картър?

— Няма да тръгна по средата на бурята.

В първия миг бях прекалено шокирана, за да отговоря. След това казах:

— Да, но тя плаче от страх.

— Всички трябва да правим неща, които не харесваме. Ще остане там. Обадете ми се сутринта, ако не се е успокоила.

— Но...

— Ще ѝ мине — каза той. И затвори.

Гледах телефона известно време, преди да го оставя. Не можех да повярвам на това, което току-що се бе случило и изгарях от ярост. Изгарях.

Трябваше да се кача някак на втория етаж и да кажа на това красиво, крехко момиче, че татко ѝ не може да дойде да я вземе. Помислих си дали да не звънна на Патрик, но не можех да понеса мисълта да го карам да шофира в дъжда. Тръгнах внимателно по стъпалата, както винаги, като дишах дълбоко, за да се съвзема. Тя седеше в леглото ми на светлината на лампата и гледаше през прозореца.

— Мина? Татко ти не може да дойде, миличка. Бурята е прекалено силна.

Тя кимна.

— Хей, знам какво може да те развесели.

Тя ме погледна, когато отидох до гардероба и отворих горното чекмедже. Вътре намерих моята корона от „Лебедово езеро“. Извадих я внимателно и ѝ я подадох.

— Какво е това? — Лицето ѝ светна.

— Това е нещо много специално и ти трябва много да го пазиш.

Тя пое короната благоговейно и я погледна.

— Тази корона е специална. Носех я, когато танцувах Одета.

— „Лебедово езеро“! — ахна тя.

Взех я от нея и я сложих на главата ѝ; накарах я да отиде да се огледа в огледалото на гардероба.

Страховете бяха забравени. Мина се въртеше пред огледалото, короната блестеше в отражението.

— Ела в леглото — казах аз. — Голямо е и има място и за двете ни. Ние не се страхуваме от бурята.

— Не — повтори тя, марширувайки към леглото, след което се сгуши в мен.

Изключих лампата и топлата ѝ мека ръка ме намери в тъмното.

— Лека нощ, Ема — прошепна тя.

— Лека нощ — отвърнах.

Лежах в тъмното, докато се уверих, че е заспала. Ръката ѝ пусна моята. Скоро бурята се разрази с пълна сила, но тя не помръдна.



Събудих се рано, схваната и изпотена, в леглото си. Мина спеше спокойно. Короната беше паднала от главата ѝ и лежеше на възглавницата до нея. Вдигнах я внимателно и я сложих на нощното шкафче. Мека утринна светлина блестеше зад завесите. Помислих си за градината ми и реших да стана и да свърша малко работа. Навлякох едни дънки и тениска с дълги ръкави, и слязох по стъпалата.

Небето светеше ясно, измито от бурята. Тревата и камъните бяха още мокри. Взах си пътьом инструментите и ги сложих до старата леха с рози. Бавно си проправях път, подрязвах, скубех, копаех. Нямах представа дали розите ще израснат отново, след като ги бях подкастрила толкова свиреп, и осъзнах с известна тъга, че няма да ги видя как цъфтят. Някой друг щеше да е собственик на къщата.

Оставих лопатката за разсаждане, когато си го помислих. Някой друг щеше да паркира колата си в алеята, някой друг щеше да пренесе нещата си в спалнята, друг щеше да готви в голямата, отекваща кухня.

Казах си, че ставам сантиментална, и продължих да копая.

Слънцето изгря напълно и аз влязох да проверя Мина. Беше будна и облечена, и гледаше наградите ми във всекидневната. Направих ѝ закуска и я попитах дали иска да порепетира още малко.

— Не — отвърна тя. — Искам да ти помагам в градината.

Така че ѝ дадох едни здрави градинарски ръкавици и излязохме навън в свежата утринна светлина. Не исках да влиза в лехата с рози, страхувах се да не се убодя в тръните. Затова ѝ поръчах да събере сухите клони под евкалиптите и да ги струпа близо до купчината с бурени.

Мина беше много по-спокойна от предишната вечер и бърбеше весело за градинарство, за това как с татко ѝ направили малка зеленчукова леха и отгледали собствени домати. Още бях ядосана на баща ѝ, че не дойде да я вземе снощи и че не проявява интерес към танцуването ѝ, така че не вярвах много на тази история.

— А ти с какво се занимаваш, Мина? — попитах я. — Докато татко ти работи на компютъра?

— Три пъти в седмицата следобед работя в един супермаркет. Зареждам рафтове.

Бях смаяна.

— Сериозно ли?

— Така печеля пари, давам ги на татко да му помагам. Освен това имам една приятелка, която идва три пъти в седмицата да ми помага да уча разни неща. Казва се госпожа Папас.

— Като например да си учиш уроците?

Тя поклати глава.

— Не. Завърших училище миналата година. Госпожа Папас ме учи как да се качвам на автобуса и да се пазя, такива работи.

— Можеш ли сама да се качиш в автобуса?

— Направих го веднъж. Беше забавно. Но едва не забравих спирката си. — Тя се разсмя, хвърляйки наръч клони върху купчината. — После си спомних магазина за шоколад и спирката беше точно тази.

— Ах, да, шоколадът трудно може да се забрави.

Тя не отговори и аз се обърнах; видях я, че се взира между два бодливи храста под евкалиптите.

— Какво има?

— Не знам.

Изправих се бавно и отидох при нея. Очаквах да видя животно, може би мъртво. Но не беше животно. Замръзнах.

— Това е кръст.

— Като в църква.

— Да. Нещо трябва да е погребано тук. — Или някой, помислих си, но не исках да го кажа, за да не я изплаша. — Да видим дали можем да стигнем дотам.

Двете издърпахме изсъхналите клони от пътя си, а аз бясно разсичах острицата. Накрая се изправихме пред кръста. Наведох се внимателно. Кръстът беше висок около трийсет сантиметра. Използвах градинарската си лопатка, за да изстържа натрупалата се през десетилетията чернилка. Букви. Не исках да измъквам кръста, така че се приближих още, за да видя другите букви. Отвесно беше написано: ЧАРЛИ.

— Пише ли нещо? — попита Мина.

— Чарли — отвърнах аз. Сърцето ми изтръпна. Дали тук не беше погребан някой? Разбира се, че не. Разбира се, че хората ги погребваха в гробищата.

Чу се приближаване на кола. Вдигнах очи и видях Патрик да влиза в алеята. Слънцето се отразяваше в предното му стъкло. Толкова ли късно беше станало?

— Патрик! — възкликна Мина и изтича да го посрещне.

— Не се упражнявахме — казах аз и пуснах инструментите. Знаех, че съм цялата в пръст и пот, и че косата ми е мръсна.

— Работихме в градината и намерихме един кръст — осведоми го Мина.

— Може ли да видя? — попита той и тя го поведе.

— Чарли — прочете той. — Питам се кой ли е бил.

— Надявам се, куче.

Патрик се изправи и ме погледна, вдигайки вежди.

— Куче? Мислиш ли? Във фермите непрекъснато умират животни и никой не проявява сантименталности. Не мога да си представя някой да посади дърво и да побие кръст над гроба на куче. Това очевидно е някакъв паметник. На човек.

Той беше прав и аз го знаех. Кръстът беше съзнателно сложен тук. Внезапно идеята, че има заровен човек в ливадата на къщата, ми се стори малко зловеща.

— Иди и си прибери нещата, Мина — казах аз.

— Добре. — Тя забърза нататък и Патрик ми се усмихна.

— Имаш пръст по лицето.

— Къде? — Ръката ми се вдигна несъзнателно към лявата буза.

— Ето тук. — Той нежно хвана пръстите ми и ги сложи от другата страна, след което ги пусна.

Топли тръпки. Изтрих калта.

— Значи мислиш, че е погребан човек?

— Възможно е. Ще разкопаем и ще видим — пошегува се той. — После вдигна очи към клоните, които се простираха над нас. — Не бих стоял дълго тук, ако бях на твое място. Някои от тези клони изглеждат така, сякаш умират.

— Опосумите. Предполагам, че е по-добре да направя нещо за тях. Това дърво е по-важно, отколкото си мислех.

\* \* \*

Онази вечер след един дълъг душ, който изми цялата кал и пот от деня и ме остави розова и чиста, си помислих за кръста. Всъщност, не бях преставала да мисля за него през целия ден. Бях чиста и суха и не ми се излизаше навън в мократа вечер да го гледам отново. Вместо това отворих главната спалня и се приближих до прозореца. Отворих го. Луната беше изгряла пълна над росните ливади и изливаше бяла светлина върху тях. Евкалиптът беше право пред мен. Това бе единственият прозорец в къщата, обърнат към него.

Гледката събуди неясен спомен у мен. Концентрирах се, опитах се да го хвана. След това осъзнах: това беше картината в къщата на баба. Онази, за която ми беше казала, че винаги я успокоява и я кара да се чувства щастлива. Разбира се, че беше така, оттук го виждах ясно. Извивката на хълма и далечната гола скала зад него, съвсем същата. Това дърво за нея беше специално. Беше го посадила тук, където да го вижда всеки ден, а след това, когато е заминала, бе поръчала да го нарисуват, така че пак да го вижда.

Патрик беше прав, дървото беше своеобразен паметник. Винаги си бях мислила, че евкалиптът е посаден прекалено близо до къщата, но може би такава беше целта. Да държи някого близо. Някой на име Чарли. В очите ми бликнаха сълзи, дори се запитах дали въображението ми не реагира пресилено.

Стоях дълго, вдишвах нощния въздух, гледах как сребрилата лунна светлина създава трепкащи сенки върху ливадата. Баба ми беше обичала някой, който се казваше Чарли. Той беше мъжът в писмото, със сигурност. Но беше умрял. Почувствах как светът за миг се изплъзва изпод краката ми. Ако не беше умрял, баба може би е щяла да се омъжи за него. И да не срещне никога дядо. Да не роди никога мама и вуйчо Майк. Историята щеше да ме изтрие. И все пак исках нещата да се бяха развили по-различно, заради баба. Ужасно е да изгубиш мъжа, когото обичаш.

\* \* \*

На следващата събота в училищния салон Мина беше блестяща. Помнеше целия танц и Марлон започна да сглобява останалата част от шоуто. Шест други деца танцуваха около нея — много прости, бавни движения — и всичко изглеждаше чудесно. Марлон запомни танца на Мина от едно виждане, промени някои от движенията, при които тя се затрудняваше, направи ги по-практични и аз внезапно се почувствах безполезна. Седях и гледах; осъзнах, че коляното не ме боли чак толкова много от дългото пътуване дотук.

Пролетта започна да поглежда към лятото. Концертът наближи. Цветята в градините избуяха. Последните кашони бяха изпразнени и прибрани. Моника вече нямаше какво да прави, така че с огромно съжаление я оставих да си отиде. Тя обеща да ме навестява веднъж седмично и го правеше, само че не беше същото като да е през цялото време наоколо. Липсваше ми. Патрик беше разсеян и зает. Започнах да се чувствам самотна.

Разхождах се много. Дори тичах понякога. Опитах се да танцувам, но това бе бледа имитация на онова, което можех преди. Дадох си ясна сметка, че тялото ми никога вече няма да може да се движи по същия начин. Нямаше я гъвкавостта, а болката винаги чакаше, готова да напомни за себе си при най-малкото невнимание от моя страна. Това ме караше да плача.

Оставах три седмици до концерта и Марлон свика четири вечерни репетиции с костюми.

— Не е нужно да ходиш — опита се да ме разубеди Патрик.

— Това е едно допълнително пътуване за теб.

— Коляното ми в момента е добре. Освен това искам да видя Мина в костюма ѝ.

Лятната вечер беше прекрасна. Светлината остана до късно над земята, въздухът беше сладък. Нищо общо с опушения Лондон през лятото. Когато излязохме от колата пред училището, всичко миришеше красиво: окосената трева, далечните цветя, стотвената храна. Поех си дълбоко дъх с благодарност.

В другата страна на паркинга беше спрял бащата на Мина и я чакаше да излезе. Протегнах врат да го видя, мръщейки се.

— Не вярвам, че ще дойде на тазгодишния концерт.

— По-добре не се намесвай, Ема — посъветва ме Патрик.

Мина помаха с ръка, развълнувана от вечерта, от многото запалени лампи в салона и целия този блясък, който правеше всичко да изглежда различно.

Отидох да я хвана за ръката, наведох се към прозореца на колата и казах на баща ѝ:

— Трябва да влезете, господин Картър.

— Нямам време — отвърна той рязко.

— Ще бъдете ли в състояние да присъствате на годишния концерт?

Той ме погледна.

— Не е ваша работа.

— Ема — произнесе Патрик с предупредителна нотка в гласа.

— Тя е красива танцьорка. Ще е жалко да пропуснете.

— Затворете вратата, ако обичате — сопна ми се той. — Закъснявам.

Подчиних се и Мина ме погледна смутено.

— Много е зает.

— Знам, скъпа — отвърнах и я погалих по косата. — Просто не искам да пропусне да те види как танцуваш.

Влязохме в салона и когато Мина изтича към приятелите си, Патрик се обърна към мен и произнесе строго:

— Не трябваше да казваш нищо.

— Егоистичен негодник.

— Не можеш да знаеш.

— Не дойде да я вземе от къщи по време на бурята, въпреки че тя плачеше от ужас.

Патрик сви рамене. Настръхнах.

— Съжалявам — каза той. Беше ми го казал преди ден. — Не знаем нищо за тези семейства, а те се справят с трудностите по различен начин. И без това не прави малко, като продължава да работи вкъщи. Това е достойно за възхищение.

— Но е прекалено ангажиран и не прекарва никакво време с нея. Не можеш да си прекалено ангажиран за любов. Докато го казвах, имах ужасното чувство, че аз съм била. Че целият ми живот, до принудителното ми пенсиониране, е бил прекалено ангажиран, за да има в него време за любов. Не бях видяла баба, преди да умре; не бях

посещавала майка ми; дори Джош ми се беше ядосал, че все ме няма, и беше избягал със секретарката си.

А сега? Бях ли се поправила? Само защото трябваше често да седя неподвижна. Помислих си за първоначалната недружелюбност, която бях показала на Моника, Патрик, Пинелъпи Сайкс... всъщност на всички.

Патрик беше извикан да се справи с някакъв проблем, затова заех мястото си на първия ред.

Загасиха лампите и включиха осветлението на сцената. Патрик беше обяснил, че са започнали по-отрано да репетират с костюми вечер, за да свикнат децата с прожекторите. Видях защо. Някои от тях бяха напълно объркани, забравяха движенията и вместо това се разхождаха. Марлон остана спокоен и търпелив, въпреки провала, който се случваше на сцената. Потиснах един пристъп на смях.

След това започна музиката на Мина и тя излезе в костюма си: синьо трико с лека копринена поличка отгоре. Беше боса, както я бях посъветвала. Застана в средата на сцената, осветлението изгасна и един бял прожектор я освети. Напрегнах се, чудех се дали и тя ще се разсее като останалите.

След това Мина вдигна ръце в перфектен арабеск и започна да се движи.

Признавам, бях вложила прекалено много в изпълнението ѝ. Но продължавам да твърдя, че това беше едно от най-красивите неща, които някога съм виждала. Не само защото тя закова всяко едно движение, не само защото изглеждаше като светлосин ангел, заобиколен от други шест бели ангели, които се движеха в кръг около нея. А защото беше едно добро момиче, изправено пред толкова много предизвикателства в живота си, и ги бе преодоляло с такава грация и такъв дух. Плаках през цялото време и се питах как на баща ѝ му бе дало сърце да пропусне това.

\* \* \*

Патрик ме остави вкъщи след десет. Включих чайника и си събух обувките; тъкмо се канех да се кача горе и направо да се пъхна в пижамата, когато на вратата се почука.

Изпълнена с любопитство, отидох да отворя.

На прага стоеше Патрик.

— Съжалявам, забравих да ти дам това. — Той ми подаде найлонов плик, със сложено в него зарядно устройство. — От Моника. Поръчала го за теб. Пристигна едва днес.

— Благодаря. — Чайникът започна да пищи. — Ще влезеш ли за едно кафе?

Той погледна някъде встрани от мен. Чувстваше се неловко. След това сви рамене:

— Защо не?

В кухнята включих мобилния си телефон към зарядното и направих кафе. Седнахме на масата и разговаряхме за репетициите, за Мина, след това някак стигнахме и до времето. Говорехме като хора, които наистина искат да си кажат нещо друго, но не им стига смелост. Наистина ми допадаше много. Възхищавах се на жилавото му тяло, на зелените му очи, на дългите пръсти около чашата за кафе. Възхищавах се също на деликатния му хумор, на любезността му, на куража му. Но се боях да направя нещо друго, освен да му се възхищавам. Боях се да стана по-близка с него, макар да не знаех защо.

— Трябва да тръгвам — каза той, допивайки кафето си. — Тежка училищна нощ.

Засмях се.

— Ще се видим в събота сутринта. Не че се нуждая от още училищни вълнения.

— Разбира се, че се нуждаеш — каза той. Нежно и сериозно.

Не му повярвах, но така или иначе щях да отида. Бях започнала да обиквам Мина. Бях започнала да обиквам Патрик.

Изпратих го до вратата. Той тръгна бързо към колата си, след това се обърна и се върна. Чаках на прага. Лунната светлина му подходеше. Той дойде и застана пред мен, без да казва нищо. Аз не казвах нищо.

След това се наведе и ме целуна. Топли устни, топло тяло. Притиснах се към него, прокарах любопитни ръце по гърба му, усещайки формата му под дрехите.

Той се отдръпна и каза.

— Лека нощ. — След което отиде до колата си.



Не спирах да се усмихвам, дори след като колата изчезна от поглед.

\* \* \*

Късно на следващата сутрин слязох за закуска. Докато чаках тостера, включих заредения си телефон. Той избибипка. Имах нови съобщения.

Сърцето ми започна да бие по-бързо.

Включих гласовата поща и забелязах, че ръцете ми треперят. *Ема, още ли си на този номер? Обади ми се. Джош.*

Докато прослушвах четирите съобщения, се разви цял разказ. *Звънни ми, трябва да говоря с теб. Сара и аз се разделихме; Тя не си ти. Звънни ми, бейби. Липсваш ми. Звънни ми. Звънни ми.*

*Звънни ми.*

Мечтите изкристализираха в реалност. Всичко, което беше станало между нас — моята травма, наследството, животът в „Дивото цвете“ изсветля и избледня като хартия. Нямаше борба със съвестта, нямаше чудене дали съм била глупачка. Само неговият глас, както си го бях представяла хиляди пъти, който ми казва да се върна.

Звъннах му. Звъннах в Лондон. Звъннах на стария си живот.

*Бийти: Лондон, 1965 г.*

Бийти остави малкото си куфарче, пълно с тоалетни принадлежности, на оправеното легло, докато Рей прекарваше двата им големи куфара през вратата на хотелската стая. Той ги остави на дебелия кафяв килим.

— Да ти помогна ли?

— Що за съпруг ще съм, ако не мога да се справя с куфара на жена си? — засмя се той.

Бийти седна на ръба на леглото и го загледа как внася куфарите. Светлата му коса бе започнала да оредява, но още нямаше и един сив кичур, сякаш годините обществен живот и политически отговорности изобщо не го бяха засегнали.

Той се отпусна до нея.

— Уморена ли си?

— Чувствам се добре.

— Трийсет часа на самолет и се чувстваш прекрасно. — Погали я по косата. — Моята Бийти.

— Кога трябва да тръгваш?

Рей погледна часовника си. Беше в Лондон за конференция. Обикновено Бийти, свързана прекалено здраво със собствения си бизнес в Сидни, не го придружаваше. Но беше започнала бавно да отпуска поводите на „Блексланд Уул“, когато компанията стана прекалено голяма за нея да се справя сама.

Това, а и фактът, че децата сега бяха тийнейджъри, щастливи да останат под грижите на една снизходителна и отстъпчива леля за десет дни.

— Приемът е в шест вечерта. Но не съм длъжен да ходя. Няма да им липсвам.

Бийти се прозя. Може би все пак не се чувстваше чак толкова добре.

— Не, трябва да отидеш. Аз ще си поръчам румсървис и ще чета книга.

— Не си лягай прекалено рано. Няма да можеш да се аклиматизираш дни наред.

— Ще те изчакам.

Тя сгъна дрехите им, докато той се изкъпа и избърсна, събра документите му, върза вратовръзката му. И вече не беше нейният Рей, с наивната си усмивка и вкус за глупави, но дружелюбни шеги. Сега беше почитаемият Реймънд Хънтър, депутат, член на парламента за избирателен район Мортъндейл и министър в сянка на здравеопазването.

— Няма да закъснявам — каза той, целувайки я по бузата.

— Благодаря, скъпи. — Тя се опита да се усмихне, но усети, че въглчетата на устните ѝ са замръзнали.

Рей наклони глава, изучавайки я.

— Нещо не е наред, нали?

— Липсват ми децата — произнесе тя бързо. *Освен това има и нещо друго, което не мога да ти кажа.* Тя спокойно срещна погледа му. — Ще звънна на сестра ти да проверя как са и ще се почувствам по-добре.

— Кажи им, че ги поздравявам.

След като го изпрати, Бийти отвори прозореца и пропусна уличния шум и студения есенен въздух вътре. Качи се на високото легло и си взе книга, но не можеше да се съсредоточи върху думите пред очите си. Последният път, когато бе идвала в Лондон, беше когато с Хенри избягаха в Тасмания. Но Рей не знаеше нищо за това. Не беше смятала да превръща миналото си в тайна — тъмна, погребана и срамна, — но така се беше получило. Онова, което Рей не знаеше, беше, че тя има и друг мотив да дойде в Англия с него. За първи път от двайсет и пет години Бийти се надяваше да види дъщеря си.

\* \* \*

Смъртта на Чарли беше една агонизираща раздяла в живота ѝ. Но беше дошъл сезонът за стригане и нямаше как да го спре. Лео Сампсън ѝ помагаше с всичко, което можеше, а Питър и Мат държаха

под контрол процедурата. Бийти стоеше на втория етаж в спалнята си, плачеше с часове, седнала под прозореца, така че да може да вижда фиданката на евкалипта, която беше посадила върху гроба на Чарли. Нощем сънуваше, че тича след него, когато той изчезва в тъмен коридор, или че го чака да се появи от южния край на фермата, яхнал Бърч. Седеше и чакаше, докато слънцето залезе и небето стане студено и черно. След това се събуждаше и чувстваше загубата му с нова сила. Ръцете и краката я боляха толкова много, дори си помисли, че я събаря болест; но нямаше никаква болест. Продължаваше да е жестоко здрава. Със сърце на парчета. И със силно тяло, функциониращо като часовник.

Някъде в света бушуваше война. Някъде в света друга майка отглеждаше дъщеря й. Но Бийти не можеше да стои на крака достатъчно дълго, за да се справи с тези тревоги. Месеците минаваха като в забавен каданс, като надвиснал облак скръб, който не се вдигаше, като зимната мъгла, легнала в долината зад хълма. Тя не виждаше светлина.

Наближи Коледа и Бийти изпита малко задоволство от ушиването на едно зимно палто за Луси, което изпрати по пощата в Шотландия. Към него приложи дълго писмо, разказваше на Луси, че Чарли е умрял и че е имала причина да не пише. Последва дълго мълчание, съвсем не неочаквано.

Дойде Великден. До този момент Бийти беше написала шест или седем писма, беше ги изпратила и чакаше. Не се получи никакъв отговор.

Гневът не й даваше нощем да спи. Знаеше, че Моли и Хенри сигурно имат телефон, но не й бяха изпратили номера. Как смееха? Единственото, което искаше, беше да чуе гласа на дъщеря си. Това щеше да я успокои толкова много. Бийти нямаше търпение тази проклета война да свърши. В момента, в който свършеше, щеше да отиде в Шотландия и да ги намери. Междувременно продължаваше да пише писма, да излива своята любов към дъщеря си. И да продължава да ги изпраща в безмълвието.

\* \* \*

Знаеше, че бизнесът ѝ запада. Питър и Мат бяха млади, всъщност не бяха подготвени да се справят с работата във фермата. Последният настриг вълна беше най-добрият досега, така че не се безпокоеше за пари, но беше зарязала счетоводната работа, както и организацията на нещата почти напълно. Вече нямаше сърце за този бизнес. Някога беше свързвала селскостопанския ритъм с нов живот, с обновление, с растеж. Сега като се огледаше виждаше само смърт. Сива пелена безразличие бе покрила всичко и тя знаеше, че трябва да се махне.

Изпрати обява, че дава под наем бизнеса, и започна да опакова багажа си.

Една сутрин, докато извършваше обичайното си посещение до пощенската кутия да провери дали няма нещо от Луси — нямаше! — откри писмо с австралийския правителствен герб отгоре. Намръщи се. Страхуваше се да не е от данъчните или пък някакви лоши новини от чужбина. Но писмото изобщо не беше свързано с данъци. Изглежда някаква комисия към военното министерство беше ратифицирала предложение да се създадат петстотин работни места за жени телеграфисти във въздушните сили. Трябваше им униформа — вълнена пола и блейзър — и се интересуваха дали Бийти може да се заеме с ушиването.

Тя прочете писмото два пъти до пощенската кутия, след това още два пъти във всекидневната. Усети топлина в сърцето, като първите пролетни стръкчета след ледена зима. Беше абсурдно. Можеше да измисли модели за пола и блейзър, но не беше възможно да изработи сама петстотин униформи.

И все пак единственото, което я молеха, беше да приеме работата. Щеше да получи бюджет за наемането на дузина работници и за купуването на дузина шевни машини. Не трябваше да прави нищо, освен да рисува скици, да ръководи и да следи производството.

Сутринта се изниза, докато работеше на бюрото си, чертаеше, драскаше, късаше и започваше отначало. От толкова време не беше изпитвала никакво удоволствие в живота, че сега имаше чувството, че е пияна. Радост. Истинска радост. Когато нахвърли шест-седем модела, насочи ума си към офертата и приблизителните цени, кръстейки се да не са прекалено високи или прекалено ниски. Стомахът ѝ закъркори,

напомняйки ѝ, че не е яла. Тя вдигна очи и видя, че сенките навън са се удължили. Беше работила над идеята буквално цял ден.

Не можеше да си спомни последния път, когато времето бе отлетяло толкова бързо. Всеки миг след смъртта на Чарли беше мъчително дълъг.

И тогава разбра какво може да я спаси: работата. Но не работа във фермата — там имаше прекалено много спомени.

Изминаха шест седмици, преди да получи договора. Дотогава вече беше опаковала багажа си и готова да тръгне. Беше накарала един брокер да ѝ намери малко местенце в Хеймаркет с достатъчно пространство отдолу за работилница.

Сутринта, когато напусна „Дивото цвете“, валеше дъжд. Новите наематели бяха пристигнали и се опитваха да пренесат мебелите си през калта и локвите. Трите им малки момчета тичаха из къщата и пицяха от въодушевление. Това накара Бийти да изпита задоволство, че къщата отново ще се изпълни със смях и любов. Тя се качи в колата си и не се обърна да погледне към гроба на Чарли. Знаеше, че това ще я разплаче.

\* \* \*

Четири години по-късно в Сидни се запозна с Рей. Беше поканена на благотворителен бал за Организацията на вдовиците на военните. По принцип обичаше да е сама. Не че беше толкова самотница, колкото предпазлива. Определено мястото, където живееше в момента, беше съвсем различно от Люинфорд. Никой не знаеше, че е самотна майка със съмнителен морал. Никой не я бе виждал да изпраща безброй писма до Шотландия, до незаконната си дъщеря или бившия си любовник и съпругата му. Никой, с изключение на Лео Сампсън, не знаеше за усилията ѝ да намери Луси чрез заплетената и скъпа правна система или как безкрайно проточилата се война бе направила усилията ѝ двойно по-големи. Със сигурност никой не знаеше за сълзите, които изплакваше във възглавницата си нощем, осъзнавайки, че детето ѝ се е променило много, откакто го е видяла за последен път. Осъзнавайки, че вече дори не може да си представи как би изглеждала Луси, и че дългото отсъствие е притъпило нуждата ѝ да

види момиченцето. В много отношения онази Луси, която познаваше, си беше отишла завинаги. И на нейно място в света се бе появила висока и непозната тийнейджърка. Тийнейджърка, която — ако Бийти беше права за отровата, с която ѝ бяха напълнили ушите Моли и Хенри — щеше да се държи враждебно към нея, ако се срещнеха.

Балната зала на хотел „Уентуърт“ грееше под ослепителните полилеи. Дузината маси бяха покрити с фин китайски порцелан и сребърни прибори за вечерята, състояща се от пет блюда, но Бийти беше прекалено притеснена, за да мисли за ядене. Трябваше да произнесе реч. Беше се превърнала в нещо като знаменитост в Сидни, след като моделите ѝ бяха избрани от голяма американска верига магазини. Сега почти шестдесет процента от бизнеса ѝ беше за износ. Вече не правеше дизайн за правителството или бизнеса, а за специализирани магазини и модни бутици. Практичните ѝ, но красиви модели, се търсеха, тъй като жените вече гледаха на себе си като на силни и компетентни. А Бийти — млада, свободна и богата — стана символ на тези качества. Австралийски женски седмичник беше пуснал статия за нея непосредствено след Коледа и тя установи с изненада, че хората на улицата от време на време я разпознават.

Богатите гости влязоха. Жените в дълги бродирани рокли, с лисици около врата и велурени чантички; мъжете във вълнени костюми от две части, копринени вратовръзки и златни клипсове върху тях. Бийти бе избрала да се облече по свой дизайн — къса плисирана пола, копринена блуза с остро деколте и късо болеро отгоре. На рамото си носеше копринено цвете, краката ѝ бяха обути в обувки на високи токчета, украсени с панделка. Залата се изпълни с миризма на тютюнев дим и Бийти усети, че трудно си поема дъх. Помоли един келнер за чаша бренди и го изненада като го обърна наведнъж.

— Благодаря — върна му чашата тя. — Така е малко по-добре.

Накрая дойде време за речта ѝ. Осветлението в стаята намаля и тя се качи на един подиум, облегна се на катедрата отчаяно и си пое дълбоко въздух.

Бяха я помолили да говори за успеха си, откъде е тръгнала, докъде е стигнала. Но от този разказ трябваше да отпаднат много неща. Да, тя беше бедна емигрантка от Шотландия, която се бе мъчила да изкарва пари, работейки при Маргарет Дей, пришивайки копчета по саката на хората. Но не спомена нищо за детето, което е трябвало да

издържа, за съпруга пияница, който играеше комар и когото се наложи да напусне, за развратния си шеф, когото трябваше да надхитри. Да, ръцете ѝ бяха загрубели от работа, докато пасеше овцете в дългите зими, само за да се върне вкъщи за малка порция месо от див заек и рядка супа от пащърнак на вечеря. Но не спомена нищо за мъжа, който я беше научил да язди кон, който я беше обичал и подкрепял в трудните времена. Да разкаже живота си по този начин означаваше да заличи всички тези контрасти, да го направи далеч по-скучен. Но тя не можеше да се изправи тук, пред богатото общество на Сидни и да признае, че е имала извънбрачно дете, че е спечелила фермата в отворителен облог и е имала страстна връзка с чернокож мъж. Запита се дали тези неприятни истини някога ще изплуват на светло, дали хората от Люинфорд са достатъчно щастливи сега, когато си е заминала, за да не я споменават отново. Достатъчно дребнави във възгледите си, за да не чуят за успеха ѝ на световната сцена.

Тя спря да говори, чувстваше се през цялото време като измамница, а аудиторията избухна в ентусиазирани ръкопляскания. Изненада се: мислеше си, че е досадила на всички.

— Благодаря ви — прошепна тя. — Благодаря ви.

Засвири оркестър, тя слезе от сцената и присъстващите се завъртяха в танц. Бийти се върна на масата си, към чашата с топящ се сладолед. Усети внезапен апетит, изяде сладоледа бързо и леко ѝ прилоша. Другите гости на масата, ухаещи на скъпи одеколони и кремове за коса, се наведоха към нея, говореха ѝ колко са харесали речта ѝ, след това един по един се отправиха към дансинга. Бийти седеше сама и се питаше дали ще бъде неучтиво да си тръгне.

— Госпожице Блексланд?

Тя вдигна очи и видя висок мъж с руса коси и хубави очи. Беше облечен в красиво скроен раиран костюм от вълнен плат.

— Здравейте — кимна тя.

— Може ли да ви покана на танц?

Очите на Бийти се отклониха към дансинга, след това се върнаха към мъжа. Тя не можеше да танцува. Събитията в живота ѝ никога не я бяха отвеждали до балната зала. Другите жени бяха елегантни, знаеха какво правят.

— Съжалявам. Не смятам, че съм добра танцьорка...

Той се поколеба, явно се чудеше дали му отказва изобщо.



— Да ви предложи чаша шампанско, тогава?

Тя изпита съжаление, че е отхвърлила поканата му за танц, а той изглеждаше толкова мил.

— Разбира се. Ще бъде чудесно.

Чакаше го да се върне и си мислеше, че би трябвало да избяга, когато имаше такава възможност.

Той седна до нея. Тя отпи бавно от чашата, съзнавайки, че на празен стомах мехурчетата ще отидат право в главата ѝ.

— Ще разрешите ли да ви се представя както подобава? — каза той и я погледна прямо. — Аз съм Реймънд Хънтър, депутат.

— Приятно ми е — кимна тя.

— Речта ви много ми хареса.

— Мислех, че съм досадила на всички.

— Съвсем не. Смятам, че всички бяха очаровани. Е, аз поне със сигурност.

*Не пий прекалено бързо, Бийти.* Тя остави чашата и си пое дълбоко въздух.

— От колко време сте в парламента?

— Три и половина години. Макар че понякога ми се струва адски отдавна.

Тя се засмя тихо. Окуражен, той ѝ разказа няколко истории от живота в Канбера. Беше обезоръжена от самоиронията му и не усети как започна да се смее все по-високо, като вдовицата със зачервеното лице на съседната маса. Желанието ѝ да се махне отслабна и когато Реймънд я попита дали може да ѝ се обади следващата вечер и да я изведе на вечеря, тя не отказа.

Но и не каза „да“.

— Попитайте ме утре, когато не съм пила нищо. Ще ви дам служебния си телефонен номер.

Той старателно го записа, след това я качи в едно такси пред хотела. Тя се усмихваше през целия път до къщи, изчервена и развеселена от шегите му.

\* \* \*

Бийти се беше научила по трудния начин да разделя жизненото от работното си пространство. През първите две години в Сидни бе живяла непосредствено над работилницата и се оказваше на работа от момента, в който се събудеше, до момента, в който заспиваше. Сега всяка сутрин вземаше трамвая от Касълриф стрийт до малката си работилница с бюро и телефон в ъгъла, и звукът на електрическите шевни машини не спираше цял ден. Рей ѝ телефонира непосредствено след обяд, тъкмо когато се бе самоубедила, че няма да се обади, и се бе почувствала неочаквано разочарована.

— Е? — каза той.

— Да — беше отговорът ѝ.

И едва ли не въпреки желанието си се оказа с нов поклонник.

Никога не бе възнамерявала да държи Луси в тайна от Рей. Беше станало почти случайно, определено не преднамерено. Бяха излизали два пъти на срещи, преди той да се върне в Канбера в парламента. Едва се бе осмелил да я държи за ръката, камо ли да я целуне. Още не беше време да споделя тъмното си минало с него. Той замина за два месеца, пишеше периодично писма, пълни с хумористични наблюдения, и обещавахе да я изведе отново, когато се върне.

Тя трябваше да се справя с живота и наистина не мислеше за него.

Наближаваше Великден, когато той си дойде и я изненада с интереса си. С начина, по който говореше, сякаш вече бяха двойка. Заведе я на ресторант на Пийк стрийт и ѝ каза колко много му е липсвала. Беше поласкана. Това бе всичко.

Дали? Беше толкова спокойна в неговата компания. Харесваше го — наистина го харесваше заради спокойните очи и момчешкия хумор.

Същата вечер на вратата ѝ я целуна по устните. Реакцията ѝ я изненада. Тя притисна силно тялото си към неговото, връщайки му целувката със страст. От толкова отдавна никой не я бе държал така. Но той се отдръпна леко и се засмя.

— Имам за теб изненада за уикенда.

— Каква е?

— Ако ти кажа, няма да е изненада.

Така че тя изчака края на седмицата, като си мислеше разсеяно за него в свободното време. Но без да го взема особено на сериозно.

Рей ѝ изпрати картичка в петък, в която пишеше да е готова за пътуване в събота сутрин и да си вземе дрехи за една нощувка. Тя направи както ѝ бе поръчал с все по-нарастващо любопитство. Нощувка: дали означаваше, че иска да спи с нея? Може би буйната ѝ прегръдка преди няколко вечери му бе създала впечатлението, че ще го направи. Щеше ли наистина?

Той пристигна точно преди девет в големия си додж, с мека шапка и плетена жилетка. Беше красив с високото си атлетично тяло и русата си коса. И въпреки този момчешки вид беше мъж с голяма власт и обществена отговорност. Тя се запита дали се държеше различно в Канбера. Той натовари багажа ѝ в колата си и те потеглиха.

— Къде отиваме?

— Горе в планината — отвърна той с усмивка.

Есенният въздух беше чист и студен. Над долината лежеше синкава мъглица. Започнаха да криволичат нагоре по планинския път. Слънцето грееше ярко върху колата и караше жълтите листа на крайпътните дървета да блестят като лакирани. Беше приятно да седи мълчаливо и да гледа отминаващия пейзаж. Беше толкова лесно да е с него. Изглежда го крадешком, докато очите му следяха пътя отпред.

— Виждам, че ме гледаш, Бийти — каза той.

Тя се засмя.

— С тъгълчето на окото си — добави той.

— Какво ще правим в планината? — не се сдържа тя.

— Родителите ми живеят в Катумба. Водя те да те запозная с тях.

Сърцето ѝ изстина.

— Наистина ли? — Водеше я при родителите си? Толкова ли бяха сериозни нещата? Още не му беше казала за миналото си. Трябваше ли?

— Не се притеснявай — обади се той. — Те са много мили.

— Аз... не си представях, че ще ме запознаеш със семейството си толкова скоро.

Той я изгледа остро, след това върна погледа си отново към пътя.

— Не се ли срещаме от януари?

— Е, да. Но ти беше два месеца в Канбера.

— Чувствам се малко глупаво, Бийти. Да не си хвърлила око на някой друг?

— Не — произнесе тя бързо. — Разбира се, че не.

— Тогава няма да навреди да се запознаеш с родителите ми, а и те имат къща за гости, където можем да останем. Да излезем от града. Планинският въздух е много освежаващ. — Той се съвзе бързо от неловкостта си и затананика.

Бийти се разсмя и това го окуражи да продължи да пее. Бийти се смееше все по-високо, докато накрая стомахът ѝ заболя.

Родителите му бяха много мили, точно както беше казал. Денят мина в дълъг обяд и още по-дълга разходка и накрая Рей и Бийти се върнаха уморени в къщата за гости в късната хладина на вечерта.

— Има две спални — каза Рей, докато отключваше. — Но само една баня. Ще ходим за закуска в къщата на родителите ми. След теб.

Тя влезе пред него в малка къща с нисък таван. Миришеше леко на стара пепел и стари книги, и Рей отиде право до камината да запали огън. Пред нея имаше голямо канапе, а едната стена бе заета догоре с книги.

— В шкафа има портвайн — каза Рей, показвайки с рамо. — Ще ми направиш ли компания?

— Разбира се. — Тя намери бутилката, наля две чаши и двамата седнаха да гледат огъня. Рей пусна ръка по облегалката на канапето, зад раменете ѝ. Кожата ѝ настръхна леко от желание.

— Може ли да те попитам нещо, Бийти? — обърна той лицето си към нея. Кожата му беше златна на светлината на пламъците.

— Какво?

— Тази сутрин в колата усетих, че нямаш желание да си с мен.

— Не, наистина не. Приятно ми е да съм с теб.

— Имам предвид нежелание да... имаш връзка с мен. Както и да се опознаем по-добре, с оглед... на нещо повече.

Бийти примига насреща му. Беше време да му каже. *Кажи ми, хайде.* За Луси. За Чарли. За това как си придобила „Дивото цвете“. Но тя помнеше много добре, че Рей беше мъж, който я бе познавал два месеца, преди да я целуне, че се бе измъкнал любезно от страстната ѝ целувка. Как да му признае, че е имала не един, а дори двама любовници?

Не можеше. Просто не можеше. Луси беше въвн от живота ѝ, най-малкото до края на войната. Може би нямаше кой знае какво значение, ако не кажеше нищо за нея сега, в осветената от огъня стая, с вперените в нея очи на Рей.

— Ти си чудесен човек — произнесе тя.

— Но...?

— Няма никакво „но“.

— Значи не съм постъпил глупаво, като съм те довел да се запознаеш с родителите ми?

— Разбира се, че не. — Тя се пресегна за ръката му и я стисна в своята.

— Ти заслужаваш някой по-добър от мен — каза той. — Някой, който не е далеч през половината от годината.

— Нямам нищо против. Свикнала съм да бъда сама.

— Но няма да се срещаш с друг, докато ме няма?

Тя поклати глава.

— Обещавам, Рей. Ти ще си единственият за мен.

\* \* \*

Бийти знаеше, че един ден всичко ще излезе наяве, защото един ден щеше да види Луси отново. Но това не ѝ изглеждаше кой знае колко важно, когато той беше далеч, а когато беше с нея бе прекалено заета, за да мисли по този въпрос. Войната най-сетне свърши и в същия ден пристигна нещо от Шотландия.

Едно от собствените ѝ писма, на което пишеше „Не е на този адрес“.

Бийти беше опустошена, бясна, объркана. Колко време беше минало, откакто се бяха преместили, без да ѝ кажат?

Рей забеляза вечерта, докато се хранеха, че е далечна и замислена, но тя му каза, че е свързано с работата и той не се обезпокои. Прокле се за това, че не му каза истината. Беше мил човек, щеше да разбере. Щеше да ѝ каже, че всичко е наред и че няма нищо против.

Само че не от неговото мнение се страхуваше тя. Той беше депутат в парламента: кариерата му зависеше от това да бъде чист, честен, заслужаващ доверие. Обзе я ужасна тъга. Не беше подходяща за Рей. Беше длъжна да излезе от живота му и да го остави да продължи живота си без нея, да намери някоя млада девственица, която да ухажва и за която да се ожени, жена, която няма да го кара да се чувства неудобно пред обществото.

Той избра да стане от стола точно в този момент, остави салфетката си и коленичи до нея.

Другите хора в ресторанта се размърдаха, засушукаха развълнувано.

— Не, Рей, не — прошепна тя, но той не я чу.

— Бийти...

— Не тук — каза тя.

Но беше прекалено късно. Имаха публика. В очите на Бийти избиха сълзи. Той изглеждаше толкова изпълнен с надежда. Протегна се да хване ръката ѝ, но тя го отблъсна. Скочи от стола и изтича към вратата.

Навън, в студения въздух, в шума на трафика и цигарения дим от минувачите.

\* \* \*

Намери я хлипаща на входните стъпала на къщата ѝ. В лудия си бяг някак бе загубила ключовете си; последната капка.

— Аз съм този, който трябва да плаче — каза той, докато влизаше през портата.

Тя вдигна поглед.

— Изгубих си ключовете.

Той ѝ ги подаде.

— Намерих ги на пода на ресторанта. За щастие, в момента бях на колене, така че лесно ги забелязах.

— Толкова съжалявам, Рей.

— Може ли да поговорим вътре? Навън е доста студено.

Тя му направи знак да мине, той отвори и влязоха. Бийти светна лампите от двете страни на дивана и дръпна завесите. Сърцето ѝ биеше глухо.

— Сега... да разбирам ли, че не искаш да се омъжиш за мен? — попита той, сядайки на люлеещия се стол до празната камина.

— Не е толкова просто.

— Добре тогава: *искаш* ли да се омъжиш за мен?

Брак. Последния път, когато бе мислила за такова нещо, беше с Чарли. Когато той умря, предполагаше, че никога повече няма да ѝ се случи.

— Защо сега? — попита тя.

Неизвестно защо тази мисъл ужасно я натъжи. Животът наистина продължаваше. И, както изглежда, продължаваше без дъщеря

й в него. Сега Луси беше на шестнайсет. Детството й беше свършило. Онова, за което Бийти копнееше, беше за малката Луси, със слабото й телце и доверчиви очи. Копнееше за нещо, което бе невъзможно.

— Не съм това, което мислиш, че съм — произнесе тя.

— Напротив, точно това си — възрази той.

— Аз съм... Миналото ми не е толкова...

— Имала си любовници? Разбрах го, когато за пръв път те целунах. Аз също съм имал любовници. Но те сега не са тук. Аз съм тук.

Отговорът му я изненада.

— Репутацията ти...

— Бийти, и двамата сме над трийсет. Никой в правителството не очаква от мен да взема девственица.

Тя не можа да срещне очите му.

— Можем да имаме дълъг годеж. Колкото искаш. Няма защо да бързаме. Но се виждам да остарявам с теб, скъпа. Моля те, позволи ми да вярвам, че този сън може да се сбъдне.

Тя избухна в сълзи.

— Ето пак! Пак се каниш да кажеш „не“, нали?

— Да. Искам да кажа, не, не се каня да кажа „не“. Казвам „да“.

Той отиде до нея и я взе в ръцете си, притискайки я силно.

— Ще се грижа много за теб, любов моя. Никога няма да те оставя.

\* \* \*

Канеше се да му каже толкова много пъти. Преди партито за годежа; след партито за годежа. Преди първия път, когато се любиха; след първия път, когато се любиха. Но продължаваше да го отлага. Междувременно писа на няколко души, които познаваше в Глазгоу, питайки ги дали могат да й помогнат да намери семейство Макконъл. Завърши с шестнайсет различни адреса на Хенри Макконъл в околността на Глазгоу. Писа на всички. Не получи нито един отговор.

Определено трябваше да каже на Рей преди сватбата, която щеше да се състои през юли следващата година. Но след това бяха насрочени избори и изведнъж той вече не беше щастливият, леснодостъпен



Хенри. Беше винаги зает, напрегнат насаме, но очарователен на обществени места, беше перманентно изтощен. Бийти го попита дали не иска да отложат сватбата, но той каза, че искал да е женен преди изборите, така че тя се зае с планирането на малко тържество за сключване на граждански брак, като през цялото време се страхуваше от това. Страхуваше се.

*Трябва да му кажеш.*

Вече не се надяваше на писма.

Две от тях пристигнаха същия ден. С еднакви печати. И без никакъв обратен адрес. Различни почерци върху пликовете. В единия разпозна ръката на Моли.

Бийти си беше вкъщи, беше си взела един от редките си почивни дни. Беше боса, надяваше се да се възползва от слънцето, което огряваше всекидневната ѝ през по-голямата част от сутринта. С писмото в ръка тя се върна на кушетката, но слънцето вече не изглеждаше толкова топло.

Отвори първото и бавно разгъна листа. Моли.

Скъпа Бийти,

Знаем за опитите ти да ни намериш и те молим почтително да не се свързваш повече с нас. Щастливи сме така, както сме в момента, и нямаме желание да ни се напомнят трудните времена в Австралия. Луси порасна и се превърна в изискана млада дама, и е важно приятелите и потенциалните ѝ кандидати да продължат да вярват, че аз съм ѝ родна майка. Знам, че те е грижа достатъчно за нея, за да я оставиш.

Твоя, Моли

Прииска ѝ се да скъса плика, когато осъзна, че в него има още нещо. Обърна го надолу и в скута ѝ изпаднаха две малки снимки.

Затаи дъх. Беше Луси. Висока. Млада жена. Гледаше право в камерата, без да се усмихва. Обичайното изражение на Хенри. Другата снимка представляваше семеен портрет на трима им. Моли беше остаряла страшно много и Бийти знаеше, че това е от вината. Проклетата да е, дано вечно се чувства виновна! *Молим те почтително да не се*

*свързваш повече с нас...* Как си позволяваше тя? И що за майка е, според Моли, ако толкова лесно се откаже от дъщеря си?

Тя насочи вниманието си към другото писмо. Може би беше от някой от другите Макконъл, на които бе писала, който се извиняваше, че не е този, за когото го взема.

Но не беше. Писмото беше от самата Луси.

Скъпа Бийти...

Бийти сбърчи нос. Не *Скъпа маме*. В същия миг разбра какво следва.

Ще ми позволиш ли да си живея живота спокойно? Получих всичките ти писма, но не исках да ги чета. Оценявам всичко, което си направила за мен като дете и татко ми каза да те уважавам за това, че си ме отвела от него, когато е вършил грех. Като ме доведе тук, той просто направи същото, и аз съм му много благодарна. И на Моли, която сега смятам за своя майка. Харесвам Шотландия и нямам желание да се връщам при теб, фермата или каквото и да е. Остави ме на мира.

Луси Макконъл

Отхвърлянето и раздразнителността, които лъхаха от тези редове, Бийти почувства като физически удар. Стомахът я заболя. Тя остави писмото и взе отново снимката. Тази неусмихващата се непозната беше написала писмото. Луси, нейното червенокосо ангелче, отдавна вече го нямаше.

Звездите се бяха подредили жестоко. Луси не искаше да знае за Бийти, а Бийти не искаше Рей да знае за Луси.

И така, безпомощна да се бори, Бийти не каза нищо на Рей. И нещо, което не би трябвало да е тайна, се превърна в тайна.

Бийти усети хладно докосване по бузата. Отвори очи стресната.

— Аз съм — каза Рей. — Оставила си прозореца отворен. Тук е станало страшно студено.

Тя дойде на себе си. Точно така: бяха в Лондон, в хотел. Рей беше отишъл на официална вечеря, тя бе останала да чете в леглото, но малко след това бе потънала в спомени.

— Заспала съм дълбоко.

— Заради часовата разлика — успокои я той. — Ще ти трябват ден-два, докато се аклиматизираш.

— Как мина събитието? — попита го тя, докато го гледаше как затваря прозореца.

— Не беше от най-тъпите вечери, но близко до това.

Тя седна в леглото и отмахна кичур коса от лицето си.

— Рей, ще си зает през следващите няколко дни, нали?

— Определено да.

— Питам се дали ще имаш нещо против, ако утре тръгна за Глазгоу и остана една нощ да преспя там.

— Глазгоу? Не мислех, че имаш останали никакви роднини там?

— Нямам — побърза да каже тя. — Аз... искаше ми се да видя как се е променил, откакто съм напуснала. Мина много време. — Толкова много. Ето я сега, почти петдесет и петгодишна, с прошарена коса, с изтъняваща кожа. Луси беше на трийсет и пет. Частният детектив й беше казал, че Луси си има две деца. Бийти беше баба, мисъл, която я изпълни по-скоро с любопитство, отколкото с радост.

— Далече е — каза той, като си развързваше вратовръзката.

— Ще хвана влака.

— Не, не. Вземи кола да те откара дотам.

— Тогава ще се чувствам длъжна да водя разговор. Не, искам да си чета книгата и да си пия чая.

Той я потупа по ръката.

— Нека бъде както искаш. Стига да си доволна.

Тя се обърна, така че да не види лицето й.

\* \* \*

Отвратително лондонско утро. Сиви улици, черни такситата, черни чадъри, мокри листа в каналите. Рей излезе, докато тя си приготвяше багажа. Не можеше да се концентрира, непрекъснато забравяше какво прави.

Накрая се отправи към станция „Кингс Крос“, обувките ѝ се пълнеха с вода, и си купи билет за влака в десет часа.

— По линията има закъснение — каза чиновникът зад гишето. — Тръгваме с двамайсет минути по-късно.

Тя взе билета и седна на една пейка, заобиколена от оживлението на гарата. Покрай нея минаваха хора с палта и капещи чадъри. Затвори очи, мислеше си за дома и за слънцето. В съзнанието ѝ изникна една картина на „Дивото цвете“ в ясен ден, Луси в градината с Михаил, слънцето блести в косата ѝ. От много време не ѝ беше домъчнявало за Тасмания; Сидни се бе превърнал в неин дом. Но всичките тези мисли за Луси я накараха да закопнее за надвисналата тишина, за миризмата на евкалиптите, за свежите слънчеви дни.

\* \* \*

Когато първите наематели се бяха изнесли от „Дивото цвете“ през 1951 година, Рей я беше накарал да обяви мястото за продан.

— Прекалено заета си, за да се занимаваш с него — каза той, — а не можем да се преместим там за постоянно. Все пак съм на изборна длъжност. Работата ми е тук, сред избирателите ми.

— Знам, знам — каза тя. По онова време имаше две малки деца, и двете я дърпаха за полата в най-неподходящото време. Плащаха пари на гледачка за четири дни в седмицата, но и така беше прекалено заета, за да поема и нещо друго. Въпреки това не можеше да се примири с идеята да продаде „Дивото цвете“. Не на последно място заради това, че Чарли беше погребан там.

Само че не можеше да го признае пред Рей. Никой мъж не обича да мисли, че не е най-голямата любов на съпругата си.

И все пак, какво щеше да прави с хилядите овце? Свърза се с Лео Сампсън, който ѝ предложи да раздели имота. Цената на вълната беше скочила до небесата: нямаше да ѝ е трудно да намери купувач. Да задържи къщата и прилежащите към нея ливади за себе си, заедно с къщата на стригачите и новите конюшни. Да продаде останалото. Новите собственици можеха да си построят собствена къща в южния край на имота.

След седмица той ѝ се обади.

— Идеята може да не ти хареса — каза той, — така че ти предлагам да седнеш.

Да седне? Тя имаше две деца под две години. Не можеше да намери стол под купчините неизгладено пране, камо ли минутка, за да седне. Огледа голямата слънчева стая и осъзна, че дори не може да види Майки. Отново беше изчезнал.

— Казвай — произнесе тя.

— Хароу искат да купят фермата.

— Хароу? Тили и Франк?

— Да. Знам, че не ги харесваш, аз също, но...

— Назови им една цена, която почти не могат да си позволят. Цената на вълната расте. Ще платят — каза тя. — Ако приемат, защо да не взема парите им?

Лео се поколеба.

— Наистина трябва да тръгвам — каза тя, преди да е променила мнението си. — Изгубих си едното от децата.

— Ще видя какво ще кажат — отвърна той. — Грижи се за себе си, Бийти.

— Ти също.

— Бау! — Майк изскочи иззад една завеса. Бебето Луиз се заплака.

\* \* \*

Децата ги промениха. Нямаше ги вече дългите, лениви разговори вечер. Наистина, и двамата бяха вече остарели и загрижени по свой начин за децата, но хорът от оживени гласове най-накрая ги бе убедил. Те бяха щастлива двойка с публичен живот и сега се нуждаеха от

наследници, за да зациментират образа. Момче за него и момиче за нея.

Раждането на Майк бе толкова различно от раждането на Луси двайсет години преди това. Този път наоколо сновяха доктори, сестрите се опитваха да отделят бебето от нея и го връщаха след четири часа, когато то бе прекалено объркано, за да суче правилно, и се налагаше да му пхат бутилката с мляко в устата. Бийти каза на Рей, че иска да напусне веднага болницата.

— Но не трябва ли да ги слушаш? Имат толкова опит с бебетата. Ние нямаме.

Тя го убеди и се върнаха у дома с Майк. Той порасна и спеше в кошчето до леглото им, докато навърши шест месеца, точно както Луси.

И двете ѝ бебета бяха пухкави и щастливи и тя не искаше повече, но Рей се бе подложил на вазектомия, без да се консултира с нея. Не знаеше защо това я засегна толкова много: тя самата не му казваше всичко. Но това бе първата от цяла редица промени, които разклатиха отношенията им. Фактът, че той беше далеч за толкова дълго, оставяйки я сама да се грижи за децата и да ръководи бизнеса си, не помагаше. Той не ценеше работата ѝ толкова високо, колкото своята.

Още я обичаше. Тя още го обичаше. Но перспективата да остарят заедно вече не изглеждаше романтична. В някои дни изглеждаше изпитание.

\* \* \*

Лео Сампсън я потърси преди стригаческия сезон. Тя беше наела персонал и стискаше палци; до този момент всичко вървеше гладко. Затова се плашеше от лоши новини.

— Семейство Хароу се съгласиха на офертата ти — съобщи той.

— Ще си запазя къщата с ливадите?

— Щели да си построят една от южната страна, близо до бента. Какво ще кажеш, да ти изпратя ли договорите?

— Ще е чудесно.

Бунгалото им в Еджклиф беше станало прекалено тясно за тях, така че използваша парите за една покупка, за която досега се бяха

колебали: паянтова, но слънчева къща в Пойнт Пайпър.

Бяха там почти година, когато Тили Хароу ѝ се обади. Бавачката, имигрантка югославянка на име Ивона, си играеше с децата на кончета във всекидневната. Бийти беше в офиса си, до прозореца с изглед към пристанището, и се опитваше да проследи отдавна занемарената кореспонденция. Телефонът иззвъня и тя си помисли да не го вдига, но Рей беше далече и не искаше да пропусне разговор с него.

— Ало?

— Бийти Блексланд?

Предпазливост.

— Да.

— Аз съм Тили Хароу. Не знам дали... си ме спомняш?

О, да, Бийти си я спомняше. Спомняше си всички тях, начина, по който се бяха отнесли с нея, историите, които разправяха за нея. И те бяха изиграли ролята си в това да загуби Луси, не се съмняваше.

— Разбира се, че си спомням, Тили.

Дълго мълчание. Бийти се запита дали линията не е прекъснала. После се чу накъсано поемане на въздух. Тя плачеше.

— Какво има?

— Можеш ли да ми помогнеш? Имаме фермата само от година, но не ни върви. Току-що събрахме овцете да ги преброим и се оказа, че сме изгубили хиляда. Възможно ли е?

— Умрели ли са?

— Не знам.

— Тили, много съм заета. — Тя почука с писалка по бюрото, като се чудеше как да се измъкне от разговора. — Когато аз въртах фермата, винаги имах добър помощник. Кой управлява сега мястото?

— Франк.

— Има ли човек, който да го съветва? Човек, който да познава земята?

Гласът ѝ се снижи до шепот:

— Няма да приеме съвет. Не е валяло и язовирът пресъхва. Овцете не се обагнят. Не знам какво да правя. Не можем да си плащаме вноските.

Бийти усети пристъп на вина. Беше поискала ужасно висока цена и живееше в къща, купена отчасти от тези пари.

— Тили, съжалявам, че си в беда. Но просто трябва да го убедиш да наеме опитен човек. Това е единственото, което мога да ти препоръчам.

Тили изхлипа.

— Ще се опитам.

\* \* \*

Три години без достатъчно валежи съсипаха Хароу. Както бе казал Лео Сампсън: всяка капка дъжд подминаваше фермата, за да се излее в съседство, в града, навсякъде другаде, само не и в техните водоеми и в техните ливади. В началото на 1955 година Бийти чу, че Франк Хароу се обесил, а Тили се върнала в Южна Африка, напълно съсипана. Тя установи, че не съжалява нито за него, нито за нея.

Може би земята си имаше свой начин за въздаване на справедливост.

\* \* \*

Влакът още не беше дошъл. Тя усети слаб прилив на адреналин. Ами ако това беше знак? Ами ако не трябваше да отива?

Бийти стана и се върна до гишетото за билети. Дъждът беше спрял и слаба слънчева светлина проникваше иззад облаците, проблясвайки в локвите.

— Някакви новини за влака за Глазгоу?

— Най-малко още двацет минути. Идете и изпийте един чай.

Тя излезе на улицата и се поколеба отвън пред входа на едно кафене. Отражението ѝ я гледаше от витрината. Беше добре облечена, разбира се, и все още стройна. Но всяка следа от предишната Бийти — младата Бийти — бе изчезнала. Беше една почтена жена от средната класа, стояща начело на модна империя. Съпруга на депутат. Какво, по дяволите, си мислеше, че ще намери в Глазгоу? Душевна болка? Да. Публичен скандал? Може би. Връщане на любовта на дъщеря си? По всяка вероятност не. Беше продължило прекалено дълго. Ако Рей



разбереше сега, че е крила от него повече от двајсет години, това щеше да ги раздели.

Бийти си тръгна от гарата, изоставяйки плана си.

\* \* \*

— Ти си тук? — Тя вдигна очи от креслото до прозореца.

— Да.

Рей отиде до нея и я целуна.

— Приятна изненада. Да излезем ли да вечеряме?

— Мисля, че трябва да се върна вкъщи за известно време.

Той я погледна с любопитство.

— Ще се приберем вкъщи в края на следващата седмица.

— Съжалявам. Имах предвид Тасмания. Аз... Искам да се върна в „Дивото цвете“.

— Знаеш, че не можем да се местим. Представявам хората от Мортъндейл. Не мога да си върша работата от Тасмания.

Тя го погледна и за миг той ѝ се стори напълно непознат. Наистина ли се бе омъжила за него преди повече от двајсет години? Наистина ли бе споделяла едно легло с него? Беше имала деца с него? Как можеше да са делили толкова неща и все пак да не му каже за двете загуби, които бе понесла: първо дъщеря си, а след това сродната си душа?

След това той отново изглеждаше близък: нейният Рей, мъжът, който бе толкова добър с нея от толкова време.

— Мисля, че трябва да остана известно време сама — каза тя тихо.

— Без нас?

— Ти и без това си далече през повечето време.

— По работа.

— И аз ще свърша малко работа. Децата вече са големи и не е трудно да се грижиш за тях. — Мразеше се за болката по лицето му. — Съжалявам, Рей, но ще е добре за нас, знам го.

— Мислиш да ме напуснеш?

— Не — каза тя бързо и това бе истина. — Само че се нуждая от време и място да помисля, да остана насаме със себе си. — Да остави

някои спомени да почиват.

— Ако това е, което ти трябва, разбира се. Разбира се. — Той я докосна нежно по косата. — Обичам те, Бийти. Толкова много. Радвам се, че си тук, че не си в Глазгоу.

Бийти не беше сигурна, че няма да се разплаче, ако заговори, затова не каза нищо.

„Дивото цвете“ беше едновременно ужасно познат и не съвсем такъв, какъвто го помнеше. Изглеждаше по-голям. Дърветата бяха много по-високи, бараката по-отдалечена от къщата. Но начинът, по който светлината се променяше върху ливадите, по който листата на евкалиптите шумоляха, начинът, по който скорците и врабчетата чуруликаха и пееха на здрачаване беше съвсем същият.

Горката къща, беше мрачна и запусната. Старият хладилник отдавна беше отказал, а пералнята още приютяваше един медник и преса за пране; тя бе свикнала с леснината на двойната си автоматична пералня. През първите два дена Бийти се справяше с неудобствата, но си каза, че е глупаво: все пак беше богата жена. Звънна на две места в Хобарт и уреди да ѝ бъдат доставени някои неща. След това се зае да изчисти бързо мястото, уши нови завеси, погрижи се за някои дребни ремонти.

Опасенията ѝ бяха големи. От една страна бе привързана към „Дивото цвете“, защото той означаваше много за нея и заслужаваше да се грижи добре за него. Но от друга страна си създаваше удобства тук... за всеки случай. След години усиlena работа — въртене на бизнес, гледане на деца, усилия да бъде перфектната съпруга на политик — Бийти щеше да е доволна да си почине от всичко това и да бъде себе си. През първите няколко седмици тук започна да се чувства по-млада. Мислеше ли да напусне Рей?

Може би, да.

Говореше всяка вечер с него по телефона, гласът ѝ беше спокоен и овладян под бушуващите чувства. Децата настояваха да говорят с нея. Майки беше весел и лъчезарен, както винаги. Луиз беше поразсъдлива, с мрачна ирония зад думите. Те знаеха. Знаеха, че се е махнала, за да обмисли бъдещето си. И не бяха щастливи.

Вината я изгаряше най-много нощем, когато имаше време в тъмното да мисли за всичките си деца. Не само за Майкъл и Луиз, но и за Луси. Понякога се забавляваше с фантазии един ден всички да се

съберат, но след това си казваше да не бъде глупачка. Не беше първата жена на света с тайна и незаконно дете, и едва ли щеше да е последната. И все пак мислите ѝ се връщаха отново и отново към собствената ѝ тленност, към състоянието, което щеше да остави след себе си. Щеше ли да е честно да остави всичко на Майкъл и Луиз, а нищо на Луси? Колко ли неясна бе останала Бийти в съзнанието на Луси? През повечето нощи тя премисляше тези въпроси, въпроси, на които още нямаше отговор.

\* \* \*

Навън, точно пред прозореца на спалнята ѝ, беше Чарли. Той беше първото нещо, което виждаше всяка сутрин, когато отваряше завесите, и последното нещо, което виждаше вечер, преди да ги затвори. Вярно, имаше само едно дърво. Но независимо от това той беше там. Можеше да го *почувства*, да го види, сякаш стоеше право пред нея. Разбира се, изобщо не се беше променил. Косата му беше все така гъста и черна, тялото все така жилаво и силно. Ако затвореше очи в тези моменти, можеше дори да го подуши; и започваше да изпитва толкова силен копнеж — копнеж да бъде отново млада, да е във времето преди всичко да се обърка толкова, да е влюбена и да е с малкото си момиченце, — че от това цялото тяло я заболяваше. Колко нечестно беше, че трябваше да остарее! Не я интересуваха нито бизнесът, нито богатството, нито къщата, която бяха построили на пристанището. Би продала всичко това, само да се озове отново в 1939: замръзнала за един момент там, завинаги.

\* \* \*

Една сутрин Бийти реши да отиде в града. Беше свършила продуктите, които си бе донесла от Хобарт. Въпреки че бяха минали двайсет и пет години, откакто беше живяла тук, пак чувства как пулсът ѝ забързва, когато наближи Люинфорд.

Градът сега бе по-голям, улицата — павирана. Много от старите сгради си бяха на същото място: пощата, универсалният магазин,

кръчмата. Офисът на Лео Сампсън сега беше магазин за антикварни предмети: Лео беше починал през 1959 г. Бийти си пое дълбоко дъх и влезе в универсалния магазин.

Беше като връщане в миналото. Дървените рафтове, дългият стъклен тезгях, чувалите с брашно, натрупани на пода. Но вместо Тили Хароу с неодобрително стиснатите ѝ устни, зад тезгяха стоеше червендалест мъж на средна възраст. Той ѝ се усмихна широко.

— Здравейте, страннице — каза той.

Тя не бързаше да се усмихва. Когато продавачът разбереше коя е... Но след това тръсна глава. Беше изминало много време.

— Здравейте — отвърна тя. — Аз съм от „Дивото цвете“.

Почака, осъзнавайки, че следи напрегната реакция му.

— „Дивото цвете“? Вие ли сте новата наемателка?

— Всъщност собственичката — каза тя.

Очите му се разшириха.

— Наистина? Вие сте Бийти Блексланд? Вие... Почакайте тук. Отивам да извикам жена си. — Той се втурна по стълбите и извика силно: — Ани, слез долу! Няма да повярваш кой е дошъл в града!

Бийти се изчерви от удоволствие. Малко след това една висока русокоса жена предпазливо се спусна по стълбището.

— Какво има? — попита тя.

— Погледни — каза мъжът. — Това е Бийти Блексланд.

Ани се усмихна и протегна ръка на Бийти.

— Значи това сте вие!

— Да приема ли, че харесвате моделите ми? — каза Бийти гордо.

— Моделите ви? О, да, страшно много ги харесвам. Но ние ви знаем отпреди да станете известна.

— Нима?

— Заповядайте горе — каза Ани. — Да пием чай.

Бийти едва не се засмя. Беше толкова различно от поканите, които бе свикнала да приема в града. Тя последва Ани зад тезгяха нагоре по стъпалата към уютна, пълна с цветя всекидневна.

Ани сложи чайника да кипне и седна до Бийти.

— Баща ми... Съжалявам, би трябвало да кажа пастрокът ми. Работил е при вас. Михаил Кирилов.

— Михаил! Ваш пастрок? Значи сте дъщеря на Катрин?

— Да. Не мога да повярвам, че помните името на майка ми. — Тя се усмихна широко. — Двамата бяха много щастливи дълго време.

— Да не би той...? — Бийти не можа да се застави да произнесе думата.

— Да е умрял? О, да. Мама почина през 1958 г. и той каза, че иска да се върне тук. Мястото му липсваше много. Но тъй като беше доста стар и не беше добре, го докарахме. В същото време бизнесът тук беше на лизинг, а районът ни хареса. Татко почина през 1961 г. тук в спалнята. — Тя махна с ръка. — Замина си мирно. Искате ли да видите някои семейни снимки?

— Да, разбира се.

Ани отиде до един отрупан с книги рафт и извади два фотоалбума.

— Ето, разгледайте ги. Ще отида да направя чая.

Бийти се вираше в по-скорошните фотографии, прелиствайки страниците внимателно. Михаил — прегърбен и побелял, но все пак същият Михаил — се усмихваше от снимките. Ани и съпругът ѝ бяха на много от снимките, заедно с децата, които с всяка следваща страница ставаха по-големи. Тя взе другия албум. Страниците се разпадаха. Снимките, държащи се на отдавна разлепени бели ъгълчета, се плъзгаха между пропуканите страници.

Опита се да ги подреди. Учуди се като видя една, направена във всекидневната в „Дивото цвете“.

Сигурно беше правена точно преди Михаил да тръгне. Имаше елха. Спомни си, че тогава Катрин носеше фотоапарат. Беше направила няколко снимки на мястото по негова молба, така че да си го спомня, след като замине. Като присви очи, Бийти вадеше снимките една по една, за да ги гледа.

Ето го. Ето го Чарли. Един силует на кон, шапката закриваше по-голямата част от лицето му. Но сърцето ѝ пропусна един удар.

— Намирате ли нещо? — попита Ани, като се върна с подноса с чай.

Тя извади снимката.

— Това е Чарли Харис.

— Татко е говорил много за него. Били са големи приятели. Вземете я, ако искате. На мен не ми трябва.

— Наистина ли? — Тя усети, че лицето ѝ се стопля.

— Вземете тези от „Дивото цвете“.

— Не, не, ще ви ги оставя със спомените за баща ви. Но ще взема тази. Той беше... много специален за мен. — Ето: сърцето ѝ биеше прекалено силно. В кръвта ѝ още имаше капки млада кръв.

Ани наля чай и Бийти я разпита за другите жители на града, които си спомняше. Ани не беше чувала никое от имената. Тя прекара сутринта в спомени, след това реши, че е по-добре да си вземе продуктите и да се прибере.

— Ани... — В главата ѝ се беше оформила идея. — В „Дивото цвете“ известно време няма да има никого, но искам да изпратя малко кашони, които да бъдат складирани там. Ако ви дам ключ, мога ли да ви помоля да се отбивате от време на време, да наглеждате мястото и да ги подредите вътре вместо мен? Ще ви платя.

— Ако е за платена работа, ще я оставя на сина ми — каза Ани. — На седемнайсет е и има нужда от някаква почасова работа. Освен това може да бърше праха и да поддържа градината вместо вас, ако искате.

— Би било чудесно — каза Бийти. Може би когато дойдеше следващия път, къщата нямаше да е толкова запусната. Ако дойдеше. — Как се казва той?

— Андрю — отвърна тя. — Андрю Тейлър. Няма да ви подведе.

Когато се прибра вкъщи, Бийти закачи снимката на Чарли на стената до леглото си. По някаква причина присъствието на снимката караше призрака му да си отиде. Това я натъжи, но тя не я свали. Скръбта ѝ бе по-малко плашеща, хваната между четирите бели ръбчета на снимката.

\* \* \*

Бийти започна да осъзнава, че е дошла в „Дивото цвете“, за да потъгува. Не само за Чарли и за Луси, които вече бе оплакала. Беше дошла да оплаче загубената си младост, това, че животът бе станал такъв, какъвто беше, вместо такъв, какъвто е можело да бъде. Докато времето минаваше и единствените звуци бяха собствените ѝ мисли и тези на мирната земя, тя откри, че скръбта е намаляла, че е започнала да вижда по-ясно колко благословена е била. Любящ съпруг, две

чудесни деца, шанса да сбъдне мечтите си. Чарли бе спрял да се появява под прозореца ѝ, и за нейна изненада тя започна да проявява нетърпение за Сидни, за Рей, за Майк и Луиз. Облекчението беше огромно.

След това една нощ, две вечери, преди да се прибере вкъщи, сънува сън.

Присъни ѝ се Луси. Беше деветгодишна: ясни очи, бледи лунички по лицето, сладък, топъл дъх. Детето стоеше право пред Бийти, която се бе навела да завърже коланчето на кръста ѝ.

— Скъпата ми — каза Бийти.

— Коя си ти? — попита детето.

— Твоята майка. — Болката от това, че не я позна, беше смазваща.

— И ще бъдеш моя майка завинаги? Докато звездите угаснат и настъпи тишината?

— Да! Да, аз...

Бийти се събуди, преди да успее да произнесе думите. Разплака се и стана. Ранната утринна дрезгавина беше студена. Облече халата си и слезе долу в кабинета.

Там написа писмо. Изля душата си, всички неща, които искаше да каже на малкото момиченце в съня си, но никога нямаше да каже на възрастната жена, в която Луси се бе превърнала; онази, която бе казала на Бийти да я остави на мира. Докато пишеше, тя не спираше да хлипа, и в един момент усети, че ребрата я болят. Накрая запечата писмото в плик. Дори го надписа — онзи адрес, на който никога нямаше да отиде, прогорен завинаги в съзнанието ѝ, — макар, разбира се, да не възнамеряваше да го пусне. Достатъчно беше, че го е написала. Замисли се какво да прави с него. Не беше правилно да го изгори, както и да го хвърли, така че го прибра внимателно, заедно с други неща за спомен, които не бяха за очите на Рей, и се приготви да се върне към живота си в Сидни.

\* \* \*

На заминаване сутринта заключи къщата и отиде под евкалипта. Беше израснал красив — висок и силен като Чарли — и се почувства



щастлива да знае, че той ще е тук много след като нея вече няма да я има, и ще гледа „Дивото цвете“.

На алеята се появи такси и избибипка клаксон.

— Сбогом — прошепна Бийти. — Сбогом, моя любов.

И напусна „Дивото цвете“ завинаги.

## 31

### ЕМА

Полетът беше ужасен. Мъжът в отсрещната седалка хъркаше като верижен трион. Заспивах и се будех, границите на реалността се размиваха. Висях във въздуха в буквалния смисъл на думата между два свята: новият ми живот в Тасмания и старият ми живот в Лондон. И не чувствах реален нито единия, нито другия.

На „Хийтроу“ усетих, че звънтят от нерви. Ами ако всичко е било една голяма халюцинация и Джош не дойде да ме посрещне? Но той беше там, чакаше ме след митническата проверка. Изтича към мен и аз се озовах в прегръдките му. Истинският Джош. Джош от плът и кръв. Не онзи, който обитаваше фантазиите ми през последните няколко месеца.

— Ем, Ем — прошепна той в косата ми. — Боже, толкова ми липсваше.

Не се реших да заговоря, просто вдишвах топлината му, аромата му на дървесина. Накрая той ме пусна и аз отстъпих да го погледна.

Наистина да го погледна.

Странно: спомнях си го по-красив, с по-добри очи. Той хвърли поглед към часовника си.

— За утре съм си взел свободна сутрин. Хайде да те вода вкъщи.

Думата ме обърка за миг.

— *Вкъщи*? О, имаш предвид твоя апартамент?

— Ти какво си мислеше, че имам предвид? — Той се засмя добродушно. А може би не чак толкова добродушно. — Часовата разлика се отразява на мозъка ти.

Последвах го към опашката за таксита и потеглихме към града.

— Добре ли мина полетът?

— Отвратително. Аз...

Мобилният му телефон иззвъня.

— Извинявай — кимна той. След което отговори на повикването. Аз гледах мрачно през прозореца към мрачното лондонско утро. Той

прибра отново телефона си и каза: — Докъде бяхме стигнали?

— До отвратителния полет.

— Съжалявам да го чуя. Разстоянието оттук до Тимбукту е голямо.

— Тасмания.

Той се засмя.

— Знам. Шегувам се.

Въздъгнах.

— Просто съм уморена, Джош. Съжалявам. Ще се оправя, след като се наспя.

Беше се преместил в служебен апартамент в джорджианска къща в Лаймхаус. Беше безупречен, модерен, изискан. Всички неща, които обичах. Или бях обичала някога. Ключовете му издрънчаха на гранитния кухненски плот, докато влачех куфара след себе си.

— Дом, мил дом — каза той.

Чувствах се неловко, макар да не знаех защо. Бяхме живели заедно месеци наред, миехме си зъбите един пред друг. Той присъстваше в мислите ми непрекъснато, докато бях далеч... Добре де, може би не непрекъснато. Но определено много време, особено в началото.

— Нуждая се от един дълъг душ. — Мислех, че продължителният престой в банята ще ме оправи. Че ще ми даде време да свикна с факта, че това е истина, че действително съм се върнала.

— Иди. Аз ще проведа няколко телефонни разговора.

Взех си халата и чисто бельо от куфара и се затворих в банята. Нямаше прозорец, само ярка електрическа светлина. Съблякох се и застанах под горещата вода.

Опитах се да си втъпя, че часовата разлика винаги разбъркваше главата ми: другите хора просто се изморяваха, а аз ставах объркана и тревожна. След няколко дни и здрав, възстановителен сън щях да изгубя срамежливостта си пред Джош и нещата щяха да се върнат към предишното състояние. Седнах на пода под душа, горещата вода ме обля и аз затворих очи.

Леко почукване по вратата и гласът на Джош:

— Добре ли си?

— Да. Чудесно.

Той отвори вратата, стоеше напълно облечен и ми се усмихваше.

— Още изглеждаш страхотно, Ем.

— Стига — казах аз, смеейки се. — Не играеш честно, ти си облечен, докато аз...

Той разхлаби вратовръзката си и я изхлузи през главата си.

— Мога и аз да се съблека, ако искаш.

Изправих се, изключих душа и се протегнах за хавлиената кърпа, за да се прикрия. Той вече бе съблякъл ризата си — този гръден кош, тези ръце... поразителни — и се опитваше да издърпа кърпата ми. Хвана ме. Притисна ме силно към себе си и ме целуна. Дълбока, гореща целувка. Тялото ми се топеше в прегръдките му и хавлията се смъкна на пода. Но една малка част от мозъка ми ми казваше да забавя темпото. Да забавя *веднага*.

— Почакай — казах аз, когато Джош започна да разкопчава ципа на дънките си.

— Какво има?

— Още не. Аз... Още не.

Той се дръпна назад; аз вдигнах кърпата си.

— Нещо не е наред ли?

*Да.*

— Не. Или поне, не мисля.

— Да не е заради Сара и мен? Защото ти гарантирам, че това свърши.

— А кога започна? — попитах. — Не, не ми казвай.

Той не можа да срещне очите ми.

— Съжалявам, Ема, но се надявам, че миналото може да си остане в миналото. Ти ми липсваше толкова много. Ти си момичето за мен.

— Тогава ми дай няколко дена, за да дойда на себе си.

— Искаш ли да спиш тази вечер в стаята за гости?

— Може би ще е най-добре.

\* \* \*

Бях напълно будна в два сутринта и гледах кабелна телевизия, когато Джош стана.

— Щях да ти правя компания — каза той, целувайки ме под дясното ухо. Ухаеше божествено.

— Няма смисъл и двамата да сме изморени.

Той включи кафемашината и се прозя.

— Какво ще правиш днес?

— Мислех да се обадя на някои от приятелите си, да им кажа, че съм се върнала.

— От балета ли?

— Може би. Ако това не ме депресира прекалено.

Той седна до мен, бавно повдигна крачола на пижамата ми и откри контузеното коляно.

— Толкова съжалявам. — После прокара палец по най-дълбоката част от белега от операцията.

— Беше трудно — казах аз. — Непоносимо.

— Ще танцуваш ли отново?

Поклатих глава. По телевизията даваха детска анимация, затова се пресегнах за дистанционното и го изключих.

— Боя се, че не.

Той внимателно спусна пижамата ми.

— Ще се опитам да приключа рано. Дръж включен мобилния си. Можем да се срещнем някъде за вечеря, както преди.

Видях го да излиза в мъгливата сутрин и се върнах на кушетката. Осъзнах, че се питам какво ли прави Патрик сега и си казах да престана. *Нямаше* да седя тук в Лондон и да мисля за „Дивото цвете“, както си седях в „Дивото цвете“ и мислех за Лондон. Бях направила избора си.

Бях му звъннала, разбира се. Веднага след като си резервирах полета, се обадих на Патрик да му кажа, че трябва да се върна в Лондон за неопределено време, и да му пожелаая успех на концерта.

— Мина ще е разочарована — беше отвърнал той. Мътните да го вземат, произнасяше точно това, което знаеше, че ще ме накара да се почувствам виновна. Но като се изключи това, не ме помоли да остана. *Нямаше* внезапни декларации за любов. Какво щях да направя, ако имаше?

Мъглата над реката се вдигна и разкри ясна есенна утрин. Разрових се на дъното на куфара си за стария си тефтер с телефонни номера, за да потърся някои приятели. *Приятели* беше може би малко

пресилено. Стари приятели, хора, на които бях изпращала въздушни целувки и бях обещавала да се обадя в миналото.

Първо обаждане: телефонен секретар.

Второ обаждане: никой не отговори.

Трето обаждане: не е вече на този номер.

Четвърто обаждане: човешко същество.

— Ало? Миранда ли е? — попитах аз с ясното съзнание, че звуча отчаяно.

— Да, Миранда.

— Здравей, Ема Блексланд-Хънтър е.

Кратка пауза.

— Ема?

— Знам, знам. Мина много време.

— Мислех, че си се преместила в Австралия.

— Бях там известно време, но се върнах. Искаше ми се да се видим.

— Би било чудесно, но днес следобед летя за Швейцария за един сезон на „Жар птица“. Ще се върна чак за Коледа.

За миг останах без думи. Някога това бе моят живот. Самолетни пътувания, нови театри в нови градове, обличане и гримиране, излизане на сцената под ярките прожектори... след това отдавах тялото си на музиката.

— Може би ще ти се обадя тогава — успях да произнеса аз.

Продължих да прелиствам тефтера си, попаднах на друга Миранда и внезапно вече не бях сигурна с коя точно съм разговаряла. Въздъхнах. Оставих тефтера с номерата. Знаех, че Аделаид ще е в репетиционното студио, ще изпълнява поръчките на Летящия Фашист. Тя поне със сигурност щеше да се радва да ме види. Беше време да се отърва от пижамата и да се наслаждавам на живота, към който толкова много бях копняла да се върна.

\* \* \*

Последният път, когато бях в студиото, беше в нощта, когато се контузих. Миризмите на мястото — спрей за коса, препарат за чистене на стъкло, пот — почти ме разбиха. Поговорих кратко с

рецепционистката и тръгнах нагоре по стъпалата, *онези* стъпала, да намеря Аделаид.

Вместо това се натъкнах на Брайън, артистичния директор.

— О, боже! — беше първото нещо, което каза. — Напълняла си!

Бях толкова изумена от това, че за миг не можах да кажа нищо. След това произнесох оправдателно:

— Не бях в състояние да правя нищо с това изкълчено коляно. — Думите му не бяха напълно истина: да, бях малко по-тежка от преди, но преди бях прекалено слаба. Кльоцава. Всички балерини са такива.

— Я да видя — каза той и аз трябваше да повдигна полата си, за да му покажа белезите от операцията; той ги инспектира с готовност.

— Всъщност беше идеалният момент — произнесе той и смъкна полата ми. — Ако трябваше да преживееш травма, това беше най-подходящото време. Точно в края на кариерата ти.

— Аз съм само на трийсет и една.

Той сви рамене.

— Виждал съм те да танцуваш. Оставаха ти две години, ако имаше късмет.

— Ема! — По коридора се разнесе развълнуван глас.

— Аделаид! — Оставих Брайън да мърмори мрачно и прегърнах Аделаид.

— Кога се върна?

— Вчера сутринта. Можеш ли да излезеш за обяд? Имам да ти разказвам толкова много. — Понижих глас: — Джош ме помоли да се върна.

Очите на Аделаид се разшириха от изненада.

— Направил го е? И ти се върна?

— Това беше всичко, за което си мечтаех през петте месеца. — Думите излетяха кухи от устата ми.

Аделаид погледна часовника си.

— Алберто е в репетиция до 12:30. Какво ще кажеш за един ранен обяд?

— Физиологичният ми часовник е напълно излязъл от строя, така че няма никакво значение. Да излезем да хапнем.

Отвън на студената улица миризмата на печени кестени се смесваше с газовете от трафика. Не си спомнях Лондон да е толкова шумен, толкова пълен с миризми и движение. Почувствах се

изнервена, дезориентирана. Но обвиних отново часовата разлика. Щях да свикна пак, разбира се.

Отидохме в едно малко кафене, в което се срещяхме винаги в понеделник сутрин. Беше почти празно — малко късно за сутрешен чай, малко рано за обяд. Единствените други посетители бяха мъж в анцуг, който ядеше смокинова тарта, и слаба жена, която четеше „Дейли мейл“. Поръчахме и седнахме в едно ъгълче отзад, колкото може по-далече от високоговорителите, от които се лееше джаз музика.

— Значи — каза Аделаид, като зави зад ухото си кичур черна коса — Джош.

— Да. Джош.

— Как стана?

— Разделили се със Сара. Обади ми се. И аз се върнах.

— И... го смяташ за нормално?

— Разбира се. — Но се чувствах неловко в присъствието му. И не можех да се накарам да спя с него. Не й го казах. — Макар да трябва да призная — казах аз, — че беше малко внезапно. Да поговорим малко за теб. Не мога да понеса изпитателния ти поглед.

Аделаид нямаше нищо против да сменим темата и ми разказа цял куп истории за живота с Летящия Фашист, към когото бе започнала да изпитва необяснима обич. Когато храната ни пристигна, ме накара да й разкажа какво съм правила в Тасмания — нещо, което Джош още не ме бе питал — и аз изпитах лека меланхолия, докато й разказвах. Приличаше ужасно много на носталгия.

В компанията на Аделаид най-после започнах да се отпускам, не се чувствах вече толкова странно и сюрреалистично. Мозелското вино помогна, сигурна съм. Скоро обаче тя трябваше да се връща на работа и излязохме на улицата, за да си хвана такси.

— Мислиш ли, че ще останеш? — попита ме тя.

— Предполагам.

— Хм.

— Хм? Какво означава това?

— Просто... Докато говорихме, спомена Джош само два пъти.

— Е?

— Обаче спомена някой си Патрик цели единайсет пъти!

Разсмях се, понечих да й кажа, че сигурно й се е причуло, когато зад ъгъла се показва едно такси и двете му помахаме да спре.



— Чао, Ема — каза тя, целувайки ме по бузата. — Ще се видим скоро. Може би за сватбата. — Тя ми намигна, но споменаването на сватба накара стомаха ми да се свие от страх.

Просто бях уморена. Това си повтарях в таксито. Бях уморена и не мислех логично, ето защо сега, когато бях в Лондон, не се чувствах толкова страхотно и въодушевено, колкото си мислех, че би трябвало. Часовата разлика и двете чаши вино на обяд заговорничеха срещу мен. Седнах на кушетката на Джош, опитах се да се съсредоточа върху телевизора, но съм заспала със слънцето върху бузата ми.

По-късно, нямах представа колко, се събудих от гъделичкане по крака. Нечии топли пръсти се движеха нагоре под полата ми, плъзвайки се между бедрата ми. Чувствах главата си гореща, бях замаяна и дезориентирана. Отворих очи и видях до мен Джош на кушетката. Ръката му продължи и се пхна под ластика на боксерките ми.

Отблъснах я.

— Не, Джош.

— Не? — Той направи физиономия на обидено кутре.

Засмях се.

— Не. Още не мога да се адаптирам след пътуването. Ще трябва да ми дадеш няколко дни.

— Значи си прекалено изморена? Затова ли ми отказваш?

Изправих гръб.

— Не знам. Може би.

— Сигурна ли си, че това няма нищо общо с мен и със Сара?

Замислих се и осъзнах, че изобщо не ме интересува какво е правил със Сара. Макар че в началото ме интересуваше, и то много. Трябваше ли да се притеснявам? Не знаех как да отговоря на този въпрос.

— Не знам, мисля, че преодолях това — отвърнах предпазливо аз.

— Тогава какъв е проблемът? Тук си, отново сме заедно. Нека продължим оттам, докъдето бяхме стигнали. — Гласът му стана тих и той прошепна в ухото ми: — Липсваше ми красивото ти тяло.

Какво ми ставаше, по дяволите? Мечтаех си да ми каже тези неща, да прави тези неща. Но сега, когато беше до мен, се чувствах неловко. Смутена.

— Съжалявам, съжалявам — казах аз. — Чувствам се странно. Сякаш не съм аз. Сигурна съм, че до уикенда ще съм се оправила. Когато можем да прекараме повече време заедно.

— Което ми напомня — каза той като стана и оправи вратовръзката си, — в събота вечерта сме на парти у Хю. Надявам се, че си съгласна. Става на четирийсет, организира го от месеци.

Хю беше скучният приятел на Джош от службата.

— Мен ли очакват, или Сара? — попитах аз.

Той не съзря хумора във въпроса ми.

— Теб, разбира се. Казах на всички, че си се върнала и че отново сме заедно. Не бива да си подозрителна.

Не тръгнах да се обяснявам, че не съм подозрителна. Той беше отишъл до шкафа за бутилка бърбън. Следвахме същата рутина, в която бяхме през последните дни на връзката си. Изпивахме по едно питие и готвехме заедно. Аз разказвах за деня си, той разказваше за своя. Но този път го слушах какво говори, опитвайки се да направя усилие. Знаех, че съм лош слушател преди да се разделим, че съм прекалено погълната от това да следя графика си за деня. Бях решила този път да направя нещата правилно.

Осъзнах с ужасно чувство на разочарование, че Джош наистина няма за казване нещо кой знае колко интересно.

\* \* \*

Минаха два дни и нито един от приятелите ми не ме потърси, и така разбрах, че не са ми били никакви приятели. Не ги обвинявах, обвинявах себе си, обвинявах сцената. Просто всички се опитвахме да вървим напред, всички се преструвахме, че се обичаме, докато в действителност се катерехме по труповете си за по-голям и по-бляскав успех. Тези хора не са ми били приятели никога, както и аз на тях.

Така че какво трябваше да прави едно момиче без приятели? Тръгнах към библиотеката, разбира се. Хванах метрото до Сейнт Панкрас и отидох да потърся информация, каквато не можех да намеря в Австралия. Мислех, че Рафаел Бланчард може да се споменава в някоя книга в Британската библиотека.

Оставих си чантата и палтото, и си взех читателски пропуск. След като намерих книгите, седнах в едно изолирано кътче в читалнята и започнах да прелиствам. Той беше един от тримата Рафаел Бланчард, но успях да стигна до него, проследявайки една справка в книга от 1950 г., в която се говореше за дребен благородник от района на Уоруикшир. Признавам, тайно се надявах да открия, че прякорът на Рафаел е Чарли, че баба е имала афера с него и по този начин е получила безплатно фермата.

Страница 181 ме възнагради, но не по начина, по който бях очаквала.

Семейство Бланчард направили неуспешен опит да развият селскостопански интереси в колониите. Рафаел Бланчард бил изпратен от баща си да купи голяма овцеферма в Тасмания (далече в Южна Австралия, навремето наказателна колония). Бизнесът не потръгнал и той се върнал в Уоруикшир през 1935 г. Тръгнали слухове, че бил загубил фермата в игра на покер, но семейството му поддържало, че се върнал заради здравето си.

Ако не бях в библиотеката, щях да се разсмея на глас. Вместо това стоях там с глупаво изражение на лицето. Баба е спечелила „Дивото цвете“ на покер? Тя винаги се беше обявявала срещу хазарта, доколкото си спомнях. Възможно ли беше да е истина? Все пак беше получила фермата безплатно.

Прииска ми се да звънна на мама и да ѝ кажа, но това щеше да означава да призная, че съм в Лондон — което тя нямаше да приеме особено добре.

Затова попитах дали мога да преснимам страницата и я занесох със себе си в апартамента на Джош, където седнах да го чакам да се върне от работа.

\* \* \*

Тялото ми бе излязло напълно от нормалния си ритъм. Не можех да държа очите си отворени през деня, затова пък се кокорех до съмнало. Джош ме целуваше сутрин за довиждане и отиваше на работа, и когато седмицата мина, започна да става все по-нетърпелив. Не се разтапах в прегръдките му, не исках да правя секс с него, отблъсквах го, щом се опиташе да ме приближи. Той не преставаше да ме пита какво ми става, но аз не знаех, така че не можех да му кажа.

В петък сутрин се събудих рано. Минаха няколко секунди, преди да разбера къде съм. Очаквах да чуя птици. След това отворих очи, но не бях в „Дивото цвете“. Бях в един служебен апартамент в Лондон с бръмчащо парно. Почувствах се изоставена: исках птици.

Почувствах се толкова далече от къщи.

Станах и си облякох халата, отворих тихо вратата на спалнята на Джош. Нуждаех се от топлина и успокоение, но се колебаех. Очите ми привикнаха към тъмнината, докато стоях там, и можех да видя очертанията на мускулестите му рамене. Той несъмнено бе все така великолепен, какъвто си го спомнях, само че разсъждавах над този факт, сякаш гледам филм. Нямах чувството, че това реално принадлежи на живота ми. В очите ми бликнаха сълзи. Бях забъркала такива глупости. Бях изоставила хора. В този миг започнах да подозирам, че съм преследвала една празна фантазия в другия край на света.

Пресметнах кое време е в момента в Австралия. Три и половина следобед. Патрик скоро щеше да се прибере вкъщи. Запитах се как ли вървят приготовленията за концерта. Може би можех да даря някакви пари или да изпратя цветя на Мина през интернет. Изпитах неистов порив да се обадя.

Оставих Джош да спи и отидох в кухнята. Светнах лампата, примигнах на светлината и вдигнах телефона. Зад прозореца имаше мъгла. Дневната светлина нямаше да дойде часове, ако изобщо успееш да пробие. Но там, където звънях, щеше да е ярък следобед.

Моника вдигна след второто позвъняване.

— Ало?

— О, Моника, здравей. Ема е.

Тишина, вероятно ледена.

— Патрик вкъщи ли е?

— Още не.

— Добре тогава. Радвам се, че те хванах. Може би ти дължа извинение.

— Не, не ми дължиш.

Поколебах се.

— Дължиш извинение на Патрик — каза тя. — И на Мина. И на Марлон. Както и на останалите от „Холихокс“. Но на мен не дължиш нищо и аз не бих го приела.

Почти ми прилоша от срам.

— Виж, знам, че си ядосана. Но казах на Патрик и той разбра.

— Така ли? Защото аз не можах. Обеща, че ще бъдеш тук за концерта, след което отлетя за Англия три седмици преди голямото събитие.

— По-сложно е, отколкото мислиш — казах аз. — Напуснах Лондон при трудни обстоятелства. Всичко, което исках, беше да се върна там.

— Това си беше очевидно — прекъсна ме тя. — Нашият малък град не ти беше достатъчен.

— Не е вярно — казах аз. Но беше вярно. Или поне преди си мислех, че е вярно. — Не очаквам да ме разбереш, но не съм имала намерение да наранявам никого.

— Наистина не ме интересува какво си имала намерение, Ема — каза Моника. — Но ти нарани много хора. Сега затварям телефона, преди Патрик да се е прибрал, защото не искам да знае, че си се обаждала. И ще те помоля да не го търсиш повече.

— Защо?

— Защото се нуждае от шанс да те превъзмогне. Така че можеш да правиш каквото искаш, за да успокоиш съвестта си, само не търси брат ми. — Гласът ѝ беше мрачен, страстен. — Той заслужава най-доброто, а ти не си такава.

Линията прекъсна и аз останах да се взирам в телефона, задушена от емоции. Беше права. Патрик наистина заслужаваше най-доброто. Някое чудесно момиче. Само че не можех да допусна мисълта той да е с някоя чудесна, някоя, която не съм аз.

— Ем? — Беше Джош. Облегнат сънено на касата на вратата към спалнята си. — Наред ли е всичко? — Утринната светлина хвърляше жестоки сенки по лицето му.

Оставих телефона.

— Да, така мисля. Просто се опитвах да се свържа с някого в Тасмания.

Той прекоси стаята и ме взе в прегръдките си, опрял горещи устни в шията ми. Щях да се разплача. Леко го отблъснах.

— Утре вечер, обещавам — казах аз. — Ще съм в по-добро настроение след партито. Стоя тук, затворена в апартамента ти по цял ден, и те чакам да се прибереш. Това не ме кара да се чувствам романтично.

— В Лондон си, за бога. Излез! Пазарувай. Прави нещо.

— Знам. Не мога да дойда на себе си. Аз не съм аз.

— Е, надявам се твоето аз да си дойде скоро. Защото бях помолил онази Ема да се върне при мен.

Засмях се, сякаш това бе шега, но и двамата знаехме, че не беше.

\* \* \*

Бях възбудена от подготовката за предстоящото парти. Двамата с Джош излязохме и избрахме две бутилки изискано вино — аз настоях за австралийско, разбира се, — след което се заех да се облека, да си сложа малко грим и да изправа косата си. Носехме се с такси из нощен Лондон и аз отново изпитах онзи трепет да си в голям международен град, на място, където кипи от събития. Притисках се в Джош на задната седалка на таксито, не отблъсквах горещите му целувки по шията и ухото си. Може би бях преодоляла часовата разлика. Може би решението ми да се върна в Лондон не е било погрешно.

Хю и съпругата му наскоро бяха купили и реновирали апартамент с градина в Кенсингтън. Хю беше с няколко години по-голям от Джош и в много отношения му беше като по-голям брат: някой, към когото да се стреми. Той и Оливия имаха малко дете, което бе сложено да спи преди идването на гостите. Бяхме общо осем души: четири двойки. Забравих имената на другите веднага, но те си оформиха собствена компания в градината да пушат под вълшебните светлини. Джош и аз останахме в кухнята с Хю и Оливия.

— Апартаментът е великолепен — каза Джош, бузите му се бяха зачервили, докато съзерцаваше гледката към оживената улица от еркерните прозорци.

— Партерен етаж — направи гримаса Оливия. — Не е чак толкова идеално.

— Но пък имате градина — възрази Джош.

— Можехме да имаме градина на покрива, ако Хю беше спечелил ма-а-лко повече миналата година. — Оливия се разсмя, но аз долових истината в думите ѝ. Не таях топли чувства към нея.

— Спечелих повече от теб — възрази ѝ той.

Оливия погледна към мен и Джош, като завъртя шампанското в чашата си.

— Не раждайте деца, докато не си купите градина на покрива, това е урокът, който можете да научите оттук.

Френската врата се отвори и другите две двойки влязоха, вкарвайки вътре миризмата на току-що изгасени цигари. Малкият апартамент беше ярко осветен и топъл, от стереото звучеше музика. Изпих две чаши шампанско прекалено бързо и бузите ми порозовяха. Джош беше отпуснал топлата си ръка на гърба ми и всичко щеше да е прекрасно. Вече можех да го видя. Щяхме да се оженим и да имаме едно дете, защото нямаше да можем да си позволим повече. Щях да основа собствена балетна школа и да работя здраво, Джош щеше да работи здраво, след това щяхме да си купим апартамент с градина и да направим парти като това, когато Джош стане на четирийсет. Щеше да е просто.

Тогава защо мисълта за това ме караше да се чувствам така потисната...

Всички заехме местата си около голямата маса за хранене и Оливия поднесе първото блюдо. Вече беше малко пияна и не особено доволна, че Хю не помага много в организирането на партито. Джош и аз вдигнахме вежди, потискайки смеха си. Една от другите гостенки, елегантна индийка с дълга черна коса, вдигната нагоре, стана да помогне на Оливия, предлагайки бутилка с вино. Стигна до мен и попита:

— А за теб, Сара?

Настъпи мълчание. Музиката продължаваше да свири, но гласовете бяха секнали. Никой не можеше да ме погледне.

— Съжалявам — каза тя спокойно. — Искях да кажа Ема.

— Всичко е наред. — Подадох чашата си.

Джош се наведе към мен и започна да ми шепне разгорещено:

— Няколко пъти излизахме заедно всички, когато бях... с нея — каза той. — Съжалявам.

— Всичко е наред — казах отново, но не беше наред. *Не беше.* Той ми беше изневерявал. Беше ме зарязал. Не дойде да ме види, след като ме оперираха. Това ли беше мъжът, за когото исках да се омъжа и да живея живота на средната класа с едно дете и апартамент с градина?

Оливия почука по чашата си и насочихме вниманието си към нея.

— Тост — каза тя. — За Хю, който става на четирийсет.

— За Хю — повторихме хорово. Отпих от чашата си. Бях на път да се напия.

Вечерта се проточи. Не съзнавах напълно случващото се. Можех да водя разговор, но се улових, че слушам разговорите на другите, наблюдавайки пасивно. Едър мъж с грубо лице в края на масата от половин час се хвалеше на Джош с имота си. Джош беше очарован, а аз ги гледах сякаш отдалеч.

— Как получи толкова ниска цена? — попита Джош. — Няма такова евтино нещо на пазара.

— Не чакам пазара — каза той. — Ако знаеш къде и кога, може да сключиш фантастична сделка. Например слухове за банкрут. Тогава хората винаги бързат да продават. Избрах си ваканционна къща в Брайтън от едно птиченце пред съда един ден. Тя нямаше търпение да се отърве, ако схващаш какво ти казвам. Плачеше на сутринта, когато отидох с договорите.

Джош се засмя. *Той се засмя.*

— Това е отвратителен бизнес — казах аз на мъжа с грубото лице. Той вдигна рамене, сякаш го молах да се отмести.

— Просто бизнес, миличка. Не ти харесва — не играеш. Само да не ми плачеш като останалите, които нямат. Ние, имащите, сме умните в тази игра.

Обърнах се към Джош:

— Вярваш ли на тези глупости?

Джош вдигна рамене, явно се чувстваше неловко.

— Това си е законна бизнес стратегия, Ем. Не си наясно много по въпроса. Но аз мисля, че той има право. Ние всички правим това, което



трябва, за да вървим напред. Ти също го правеше, когато танцуваше. Господ знае, че пренебрегваше чувствата ми, когато се готвеше за шоу.

Разговорът продължи. Седях сред всичко това, когато осъзнах с внезапна яснота, че не съм искала да бъда тук.

Тези хора не бяха моите хора. Това бъдеще не беше моето бъдеще и аз бях направила ужасна, ужасна грешка. Бях излязла от този живот, след това се бях върнала в него, очаквайки всичко да е същото: и то *беше*, но аз бях различна.

— Джош — казах тихо.

Той не ме чу, продължаваше да говори с магната по недвижими имоти.

— Джош — повторих аз по-силно.

Той се обърна, погледна ме. Видях го в очите му. Той също го знаеше. Не беше глупав: бях се променила, това не би могло да продължи.

— Трябва да се прибера вкъщи — казах аз.

— Окей — кимна той, сграбчвайки чашата си бързо. — Нека само си допия виното, след това се отправяме право към къщи.

— Не — отвърнах. — Не вкъщи в твоя апартамент. У дома. Аз не принадлежа на това място.

За втори път тази вечер разговорът спря. Джош се засмя нервно.

— Ема, това не може ли да почака?

Аз поклатих глава.

— Откарай ме на летището. Искam да се върна в „Дивото цвете“.

Взех си такси на летището в Хобарт в седем сутринта австралийско време, но тялото ми нямаше идея какво време е всъщност. Бях напълно объркана, но за едно нещо бях напълно сигурна: че съм взела правилното решение.

— Накъде? — попита шофьорът.

— Ще възразите ли да ме закарате до Люинфорд? Ще ви платя наистина добре.

Той включи брояча.

— На вашите услуги.

— Първо на Батъри Пойнт — казах аз.

Не можех да си спомня точно адреса на Мина, така че насочих шофьора натам. Моника беше права: дължах извинение на момичето. Бях устояла на желанието да й телефонирам, защото не бях сигурна дали ще разбере колко далеч е Лондон и какво означава, че съм заминала, при положение че трябваше да й помагам по време на генералната репетиция.

Навън пред къщата помолих таксито да ме почака. Почуках на вратата и зачаках, докато слънцето грееше топло в гърба ми.

Отвори ми бащата на Мина.

— Здравейте, господин Картър — казах аз. — Мина тук ли е?

Той се намръщи и погледна таксито на улицата.

— Да не се каните да я водите някъде?

— Не, не, просто исках да й кажа нещо.

Той не откъсваше очи от мен.

— Мина! — провикна се. — Имаш посетител. — След това ми кимна: — Заповядайте, влезте.

— Няма да се бавя. Броячът цъка.

Мина излезе. Когато ме видя, разцъфна в усмивка и хукна да ме прегръща. Аз разтворих ръце.

— Върнала си се! — възкликна тя.

— Върнах се.

— Марлон и Патрик казаха, че си заминала завинаги.

— Промених мнението си. Не исках да пропусна концерта ти. — Отстъпих да я погледна. — Толкова съжалявам, че тръгнах така.

Тя ме погледна безучастно. Осъзнах, че всъщност не е разбрала напълно какво съм направила, нито пък го е смятала за грях. Докоснах я по бузата.

— Ти си добро момиче. Нямам търпение да те видя как танцуваш.

Баща ѝ я побутна.

— Хайде, Мина, влизай вътре. Трябва да разменя няколко думи с Ема насаме.

Тя ми се усмихна и се прибра, както ѝ бе казал баща ѝ. Аз го погледнах с любопитство.

— Позволете ми да ви изпратя до таксито.

— Разбира се.

Тръгнах с него по пътеката, той явно се притесняваше за нещо, затова го попитах:

— За какво искате да говорите с мен?

— Съжалявам — каза той. — Мислех, че... не си давах сметка коя сте. Когато Мина ми каза, че сте известна балерина... добре де, това не означаваше нищо за мен. Мина не е много наясно със света. Но вие... съжалявам, задето си помислих, че вие просто... — Мисля, че той осъзна, че не може да продължи, без да обиди Патрик и Марлон, затова млъкна. — Съжалявам, ако съм бил груб.

Спряхме на пътеката до таксито. Така, както бях изморена и объркана от часовата разлика, разбрах, че сега е моментът.

— Господин Картър — започнах. — Не ме интересува какво мислите за мен. Но искам да ви помоля — да ви помоля настойчиво — да дойдете и да видите изпълнението на Мина.

Той не ме погледна.

— Много сте настоятелна.

— Отговорете ми: защо не искате да дойдете?

Между нас се проточи дълго мълчание. Шофьорът на таксито ни гледаше през прозореца. Слънцето се отразяваше във водата, топъл бриз подухваше в клоните на чинарите.

— Защото ще се чувствам много неловко.

Това беше последното нещо, което бях очаквала да каже, затова ми отне известно време, докато схвана. Беше толкова тъжно, че дори не можех да му се ядосам.

— Обещавам ви — казах аз, — че тя няма да ви разстрои. Ще ви накара да се гордеете.

Той поклати шава.

— Вие не сте аз. Не можете да го разберете. Обичам дъщеря си, Ема, но тя не е нормална тийнейджърка. Не мога да се преструвам, че е. Познавам я, виждам я всеки ден. Знам, че не може да танцува истински, и ако я видя как само се опитва, ще се разстроя. Тя няма нищо против. Радва се много на репетициите и подготовката. По-добре ще се чувства, ако не ме види да се свивам там на седалката си. — Той направи опит да се усмихне. — Ще е по-щастлива без мен.

Шофьорът се показва от прозореца.

— Още ли смятате да ходите в Люинфорд?

— Наели сте такси за целия този път? — попита бащата на Мина.

— Коляното ми още не се чувства добре при пътуване — отвърнах аз.

— Мога да ви закарам.

— Няма нужда. — Бризът развя косата ми и аз я отметнах от лицето си. — Обещавам ви — казах отново. — Момичето има талант.

Той сви рамене. Сметката на таксито ми растеше с всяка минута, така че казах довиждане и се качих в колата. Бащата на Мина продължаваше да стои замислено под слънцето, докато ние се отдалечавахме бързо по улицата.

\* \* \*

Нямах представа какви продукти съм оставила в хладилника в „Дивото цвете“. Имах чувството, че е минала цяла вечност, а не само една трескава седмица. Инструктирах шофьора да спре в града и бързо отидох до магазина за хляб, мляко и полуготова лазаня. Когато излязох отново на слънчевата улица, буквално налетях на Пинелъпи Сайкс, която идваше насреща ми.

— Пинелъпи! — възкликнах аз и отстъпих.

— Ема! Мислехме, че сте заминали за Англия.

Тя вдигна вежди.

— Значи тогава оставате в „Дивото цвете“?

— Още не съм си направила окончателни планове. Искях да съм тук за концерта на „Холихокс“, за който помагах на Патрик Тейлър. — Понижих глас. — Ако ми прости.

— Сигурна съм, че Патрик ще ви прости. Но не съм сигурна за Моника.

— Да. Тя се държи много покровителствено.

— Всички знаем колко е покровителствена. — Пинелъпи подпря празната кошница на другия си хълбок. — Знаете ли, че Патрик беше сгоден преди няколко години?

Бодна ме несправедлива ревност.

— Наистина ли?

— Това свърши много зле. Младата жена се срещала по същото време и с друг мъж. Моника разбрала; тя беше тази, която трябваше да му каже.

Мислех си, че съм достигнала най-високата степен на вина спрямо Патрик, но съм грешала. Нищо чудно, че Моника ме мразеше.

Погледнах към таксито. Сметката беше вече астрономическа; нямаше значение, ако остана още някоя минута с Пинелъпи Сайкс.

— Трябва да ви кажа нещо — реших се аз. — Намерих паметник — кръст, с име върху него — в „Дивото цвете“. Под големия евкалипт близо до къщата. Пише „Чарли“.

Тя наклони глава на една страна.

— Така ли?

— Знаете ли нещо?

Тя кимна бавно.

— Може би. Проследявам някои от местните истории, както знаете. Имало един работник във ферма — всъщност много повече от работник, — който работил в Блай известно време. Чарли Харис. Бил известен с влечението си към работата и с високите си изисквания. Напуснал Блай през 1935 година и често съм се питала къде е отишъл. Чудила съм се дали не е отишъл в „Дивото цвете“.

Развълнувах се.

— Да! Сигурно е той. Баба явно много е разчитала на него. Мога само да си представя. Пинелъпи, мисля, че той е бил човекът, на когото

е писала онова писмо. Сещате се, нали... секси писмото.

Но тя вече клатеше глава.

— Не мисля така, скъпа. Все пак говорим за трийсетте, когато на връзките с мулати не се е гледало с добро око.

— С мулати?

— Чарли Харис е бил абориген.

— О!

— Съмнявам се, че й е бил любовник.

Но паметникът... точно срещу прозореца й. Не казах нищо на Пинелъпи Сайкс, но бях почти сигурна, че греши.

\* \* \*

Бях изненадана — дори уплашена — колко беше хубаво да отворя входната врата на „Дивото цвете“ и да си оставя багажа. Познатите миризми на сапуна, който използвах, на дървената ламперия, на годините. Оставих продуктите в хладилника и включих чайника. Лампичката на телефонния секретар мигаше срещу мен.

Беше мама.

— Ема? Къде си, по дяволите?

Звучеше притеснено. Не, притеснено не беше правилната дума. Тя звучеше уплашено и от внезапното осъзнаване на нейната уязвимост почти ми се зави свят. Глупавото ми пътуване до Лондон започваше да става все по-очевидно. Чувствата на колко хора бях потъпкала? Горката ми майка. Вдигнах телефона и й звъннах.

Казах й всичко: Джош, Лондон, осъзнаването, че вече не съм такава, каквато бях. Но най-вече й казах колко много я обичам, защото не го бях казвала достатъчно досега. Разплаках се, чувствах се неловко, че плача. Но мама беше чудесна, знаеше точно какво и кога да каже. Не знам защо я бях изключила от живота си толкова категорично. Продължих да говоря дълго след като чайникът беше изсвирил. Бях изтощена, но накрая намерих смелост да призная тайните на баба — снимките, играта на покер, Чарли — и я попитах какво смята да прави.

Мълчанието беше кратко, предшествано от въздишка.

— Не знам, Ема — каза тя. — Нищо от това не се връзва с мама, но пък... тя понякога правеше непредсказуеми неща.

— Като например даването на всичките си пари за благотворителност?

— Именно.

— Но защо е трябвало да пази цялата тази тайна? Не разбирам.

— Помисли за нещата, които току-що ми каза, Ема, после си представи, че си в петдесетте и си омъжена за висш политик, имаш две малки деца... — Тя млъкна тъжно.

— Съжалявам, мамо, нямах намерение да ти казвам. Не исках да те разстройвам с истории за тайни деца и т.н.

Тя отново млъкна, след това произнесе:

— Бийти веднъж ми каза нещо, в момент на непредпазливост. И то винаги ме е карало да се чудя.

— Продължавай.

— Беше, когато разбрах, че съм бременна с теб и я разпитвах за първата ѝ бременност и раждането. Била съм притеснена, предполагам. Нуждаех се от увереност. И тя ми каза, че първото ѝ раждане е минало много бързо, било е вкъщи, лесно и естествено. После, няколко години по-късно, я чух да казва на Майкъл, че раждането му било ужасно, имало прекалено много доктори... Съвсем различна история.

— Или те е излъгала, за да се почувстваш по-добре.

— Или пък Майкъл... не е бил първото ѝ дете. — Гласът ѝ секна.

— Добре ли си, мамо?

— Всичко е наред, скъпа. Само ми стана тъжно, като си помислих... че не е споделила с мен. — Тя подсмръкна. — Липсва ми толкова много. Искане ми се да беше сега тук и да я попитам.

— На мен също.

\* \* \*

По обяд вече бях смъртно уморена и се качих горе да дремна. Нагласих си алармата за един часа, но трябва да съм я изключила по време на съня си, защото бях спала много повече от един час. Присъни ми се баба. Всъщност не можех да я видя, тъй като беше далече, на кон, но знаех, че е тя. До нея, на друг кон, яздеше мъж с тъмна кожа.

Бяха излезли на хълма и можех да видя от прозореца на банята си, че се смеят...

Събудих се от почукване по входната врата. Бързо, силно почукване. Сякаш някой се опитваше да ме накара да стана. Седнах в леглото, дезориентирана. Погледнах часовника: четири следобед.

— Идвам — провикнах се.

Слязох по стъпалата, надявайки се, че който и да е бил, ще ме изчака.

Отворих вратата и видях, че колата на Патрик обръща по алеята ми.

Изтичах и замахах бясно с ръце: рошава, с подути очи. Той спря, изключи двигателя и излезе от колата.

— Здравей — кимна.

— Здравей — отвърнах.

— Чух, че си се върнала.

— Няма тайни в този град.

— Наистина.

Гледахме се в продължение на минута. После аз казах:

— Искаш ли да влезеш и да прием кафе?

Той сви рамене.

— Става.

— Всъщност исках да говоря с теб за концерта — произнесе той.

— Да те попитам дали смяташ да дойдеш. Тази събота вечер е.

— Знам. Точно затова се върнах. — Погледнах го, но той не ме гледаше. — Една от причините да се върна.

Той вдигна поглед, очите му бяха тъжни.

— Не знам защо замина.

— Защото съм глупачка.

Не каза нищо. Направих две чаши кафе и седнах до него на масата.

Поех си дълбоко въздух.

— Имах там малко недовършена работа.

— С Джош?

— Откъде знаеш името му?

— Моника ми каза.

Облегнах глава на масата.

— Моника. Вече няма да ми проговори.



Патрик се засмя тихо.

— Тя се горещи много, особено когато се отнася до мен.

Изправих се отново.

— Толкова съжалявам, Патрик. Не исках да ти изпращам такива объркани сигнали. Но аз самата не знаех какво искам. Трябваше да се върна.

— А сега знаеш ли? — попита той. — Знаеш ли какво искаш?

— Не искам Джош — отвърнах аз. — Със сигурност.

Между нас надвисна дълга тишина. Никой не докосваше кафето си. Предположих, че той се опитва да реши дали трябва да ми вярва.

— Трябва да тръгвам — произнесе накрая. — Да те оставя да се справиш.

— Не съм спала с него — избъбрих.

— Това всъщност не е моя работа. — Гласът му беше студен и се почувствах неудобно, че го казва.

Видях го как тръгва към вратата и го попитах дали ще ме закара на генералната репетиция в сряда вечерта.

— Не мога. Трябва да пренесе останалата част от осветлението, така че няма да има място в колата. Но можеш да дойдеш с мен и Моника на концерта в събота.

В една кола с Моника за цял час. Потръпнах.

— Страхотно. Благодаря.

— Ще те взема в пет — допълни той.

— Очаквам с нетърпение.

Наблюдавах го как се отдалечава и се надявах, че не съм се издала.

\* \* \*

Прекарах по-голямата част от седмицата в мислене. Да, разбира се, също така прах, пазарувах и пренастройвах биологичния си часовник. Но повечето работа протичаше в съзнанието ми. Знаех със сигурност, че животът ми в Лондон, живота, който бях смятала, че е онзи, за който мечтая, беше приключил. Не исках Джош — нямаш представа защо *някога изобщо* съм искала Джош — и Лондон не беше чак толкова забавен без блясъка и високо платената кариера, която ме

държеше заета. Но още не бях готова да се откажа от танцуването. Коляното никога нямаше да ми позволи да се движа отново като преди, но това не означаваше, че не мога да се радвам на движението, да преподавам или просто да гледам балет. Бъдещето ми вече не изглеждаше толкова мрачно. Всъщност, учудих се, че съм го виждала такава, при условие че бях жива, здрава и млада.

Единственото ми притеснение за бъдещето беше свързано с Патрик. Продължавах да отговарям и отговарям на целувките му във въображението си. Стараех се да не си фантазирам много, но ми се струваше, че не съм срещала по-добър мъж от Патрик. И че никога няма да срещна.

В събота следобед бях готова половин час по-рано и крачех из стаята. Бях нервна по много причини: че трябва да се срещна с Моника и че трябва да оставя у Патрик добро впечатление, което зависеше от представянето на Мина. Искаше ми се да бях видяла последната репетиция с костюми, да ѝ кажа колко е страхотна и колко се гордея с нея...

*Мина.* Внезапно ми хрумна една идея и се изненадах, че не съм се сетила по-рано. Качих се в спалнята си и отворих гардероба. Вътре беше короната ми от „Лебедово езеро“: Мина щеше да изглежда божествено с нея. Осъзнах с тъга, че причината, поради която не съм се сетила, е била, че съм била прекалено заета със себе си, белег за стария ми живот. Че съм била прекалено голяма егоистка.

Сложих короната в чантата си и слязох на първия етаж да чакам. Летният следобед сякаш трая цяла вечност, мек и благоуханен. Дълги сенки и ленив бриз. Патрик се показва на алеята точно в пет. Моника беше на предната седалка.

— Здравейте — казах аз и се качих отзад.

— Здравей, Ема — отвърна Патрик, включи на скорост и зави към пътя. После изгледа остро Моника, която произнесе едно недоволно „здравей“.

Облегнах се и се загледах през прозореца. Тя се държа хладно — ако не и враждебно — по време на цялото пътуване. За мое неудобство и за притеснение на Патрик.

Изпитах облекчение, когато спряхме на паркинга зад училището. Патрик ни подаде билетите ни.

— Трябва да отида да оправя озвучаването — каза той. — Извинете ме.

— Искам да се видя с Мина, ако е възможно. Има ли проблем, ако стоя зад кулисите?

— Разбира се, че не.

Отидох отзад, където Марлон се опитваше да развесели децата. Децата бяха нервни, родителите също.

— Търся Мина — обърнах се аз към една майка.

— В другия край на сцената.

Заобиколих. Сцените по цял свят миришат по един и същ начин: на лак за коса, на грим, на нагорещени лампи. В това крило беше тъмно, един-единствен слаб прожектор осветяваше пътя ми. Заварих Мина да седи на стол и да се взира в далечината.

— Здравей.

Тя вдигна поглед и се усмихна.

— Здравсти.

— Вълнуваш ли се?

— Малко съм уплашена.

— Нормално е. Даже е добре. Най-големите балерини винаги мъничко се страхуват.

— Наистина ли?

— Абсолютно. Това означава, че ги е грижа. Виж, имам нещо за теб.

— Какво?

Извадих короната от чантата си.

— Помниш ли я?

Тя се пресегна и я сложи на главата си. Оправих я, нагласих я стабилно, докато ѝ говорех:

— Аз вече не мога да танцувам, Мина. Не и по начина, по който го правех. Затова няма да мога повече да използвам тази корона. Искаш ли да я задържиш?

Очите ѝ се разшириха.

— Да, да, да!

— Трябва да си внимателна. Тя е много деликатна. Беше... — За нея не означаваше нищо че в Чехословакия я бяха изработили ръчно специално за мен. — Някога беше много специална за мен — завърших аз.

— Вече не е ли специална?

— Преформулирах „специална“ — казах аз и се усмихнах. — Вземи я. Стои ти много красиво.

Тя кимна.

— Знаеш ли какво? Татко дойде.

Бях шокирана.

— Това е чудесно. Ще се гордее много.

— След това ще ме заведе на пица. Аз наистина обичам пица.

Прегърнах я.

— А сега по-добре да отида да си седна на мястото. Късмет, миличка. — Оставих я да седи в тъмното, очарована от вълнението около нея.

Залата започваше да се пълни. Погледнах номера на стола си и видях, че е точно до този на Моника. Разбира се. Патрик беше взел билетите и те бяха един до друг. Стегнах се и седнах.

Тя погледна, но не каза нищо.

— Съжалявам — казах аз. — Искаш ли да се преместя на друго място?

Тя сви рамене.

— Няма значение. Скоро ще дойде една приятелка. — Тя потупа празната седалка от другата си страна. — Няма да се налага да водим любезни разговори. Мога да се преструвам, че не те познавам.

Не се сдържах и се разсмях.

— О, Моника. Нямах представа, че си чак толкова люта.

Тъглчетата на устата ѝ се извиха, но тя не си позволи да се усмихне.

— Може ли да ти обясня нещо? — попитах аз.

— Можеш да опиташ.

— До съвсем скоро не знаех кое е важно. Мисля, че трябваше да го изгубя за известно време, за да разбера, колко много ми липсва.

Тя ме погледна.

— За Патрик ли говориш?

— Заедно с останалите неща.

Тя ме гледа мълчаливо няколко секунди, докато шумът и бърборенето се усилиха.

— Брат ми е влюбен в теб, Ема. Ако му разбиеш сърцето, ще те убия. — Сега се усмихна.

Леко, бълбукащо чувство мина по ребрата ми.

— Наистина ли? Влюбен?

— Не искам да ми се налага да те убивам.

— Няма да се наложи. Ще бъда добра.

Скоро след това приятелката ѝ пристигна и аз се облегнах и зачаках. Накрая всички места се заеха. Чуваха се нетърпеливи подвиквания. Затворих очи за секунда и си спомних — толкова много изпълнения, из цяла Европа — след това ги отворих. Тъгата изчезна.

Точно тогава видях бащата на Мина. Беше дошъл малко преди да затворят вратите и се опитваше да си пробие път до мястото си, настъпвайки хората по краката. Най-после седна, през четири седалки от мен. Седеше сковано, с ръце на бедрата. Гледах го известно време, но той не ме видя. В един момент осветлението угасна и се включиха прожекторите, аудиторията изръкопляска и концертът започна.

Първото парче беше провал. Най-малките деца бяха тотално уплашени и не започнаха да танцуват чак до деветия такт, след което настъпи пълна бъркотия и липса на всякакъв синхрон. Но въпреки това бяха весели и доволни, и публиката ги възнагради с бурни аплодисменти. Второто изпълнение мина по-гладко. Беше стара мелодия и няколко от децата бяха толкова решени да направят всичко както трябва, че подът трепереше под краката им.

Отпуснах се в седалката си, наслаждавах се на шоуто, на топлото усещане за общност. Почувствах се благословена.

Изпълнението на Мина беше последно. Музиката започна и шест деца в бяло излязоха и оформиха полукръг. След това Мина, като кралица с нейната корона, отиде грациозно до средата на сцената и се усмихна. Беше толкова красива, като звездна светлина. Повдигна ръце... и се понесе. Всеки такт беше прецизен, всяко движение на ръцете — пълно с енергия и внимание. До такава степен бях погълната от изпълнението ѝ, че забравих да следя реакцията на баща ѝ. При завършването на мелодията хвърлих поглед към него. Беше захлупил лице в шепите си и плачеше.

След концерта Моника остана с приятелката си. Щеше да прекара останалата част от уикенда в Хобарт. Останах да чакам Патрик, докато той и Марлон изпращаха развълнуваните родители и следяха за опаковането на озвучителната техника и осветлението.

— Съжалявам — каза Патрик, когато и последната част от оборудването беше натоварена на камиона. — Ще се прибереш късно тази вечер.

— Нямам нищо против. Никой не ме чака.

Той ми се усмихна.

— Убедила си бащата на Мина да дойде.

— Да.

— Аз щях да оставя нещата както са си. Но ти не го направи.  
Беше права.

— Поне за едно нещо да съм права.

— Добре, да се прибираме.

Ноцта беше топла, със звезди над реката. В колата беше тъмно, с изключение на цветните лампички на таблото, които се отразяваха в кожата на Патрик. Радиото беше включено тихо, едва се чуваше. Говорехме на кратки изблици за концерта, за децата, след това настъпи дълга тишина. Широкото поле, благородните силуети на изсъхналите дървета, ясното звездно небе, магическата тъмнина и сред нея ние, които се носим към къщата ми.

Той спря в алеята, но не изключи двигателя. Искаше да ме накара да го помоля.

— Ще влезеш ли? — попитах аз.

— Сигурна ли си, че искаш?

Радвах се, че е тъмно и не може да види как се изчервявам.

— О, да.

Той изключи двигателя, излязохме и тръгнахме към входната врата. Намерих се в прегръдката му, преди да успея да си поема дъх. Устните му върху моите бяха твърди и топли. Обвих ръце около врата му и започнахме да се целуваме като тийнейджъри. Ръката му ме докосна по гърдите и имах чувството, че ме изгаря.

— Горе — казах.

— Горе — повтори той.

\* \* \*

Събудих се, имаше птици. Пееха и чуруликаха шумно, както винаги. Отворих очи и видях Патрик, още спеше. Бледите му голи рамене над чаршафите. Патрик, гол, в леглото ми. Имах чувството, че ще припадна.

Гледах го известно време и накрая клепките му потрепнаха. Сгуших се до него и го целунах по рамото.

— Добро утро — прошепна той с ръка в косата ми.

— Вчерашният ден беше изненада.

Лежахме така, преплели ръце и крака, и слушахме веселия хор на птиците отвън.

После той ме попита:

— Какво ще правиш сега?

— Ти какво мислиш?

Той се измъкна от мен, седна и ме погледна.

— Концертът мина. Продаваш ли къщата? Връщаш ли се в Сидни?

— Разбира се, че няма да продам къщата.

— Значи оставаш?

— Предполагам, че трябва.

Той се усмихна.

— Ако искаш да остана.

По време на закуската направих списък на всички неща, които бях отлагала, защото не исках да се обвързвам с оставане.

— Купи нов хладилник — поръчах му аз. — С фризер, който работи.

— Акордирай пианото. Моля те — каза той.

— Освен това ще вземем телевизор. И истинска миялна.

— Ще бъде като дом.

— Това е дом — възразих аз. Щракнах с пръсти. — Главната спалня. Ще се преместя в нея най-после, както Моника ми казваше. Ще се преместя още днес.

След като се нахранихме, се качихме в главната спалня. Той ме люби там, на прашното легло, сладко и пламенно. Дръпнах завесите след това, погледнах евкалипта и си помислих за баба и Чарли.

— Ще купиш ли нов матрак за това легло? — попита ме Патрик, докато се обличах. — Пружините на този са се отпуснали.

Обърнах се. Той продължаваше да лежи, без риза, върху леглото.

— Може би. Но засега просто ще го обърна.

— Искаш ли да ти помогна?

— Разбира се.



Дръпнахме покривката на леглото, като кихахме от праха, и се заехме да обръщаме матрака на другата страна.

— Ема.

— Видях я. — Картонена папка, смачкана от годините между матрака и подматрачната рамка. Той повдигна матрака и аз я взех. След това го пусна на мястото му, седнахме на леглото и я разтворихме.

Снимки. Дюзини снимки. Малкото момиченце, което и да беше то, в различни роклички и пози. На гърба на кон, играещо с кучета, наведено над градината, позиращо пред коледна елха.

— О, боже — прошепнах, докато ги прелиствах. Тук беше баба, млада жена с малкото момиченце, и махаше на някого зад обектива. И един висок, тъмнокож мъж, със скрито под шапката лице, седнал уверено на гърба на един кон. Продължих нататък: *Чарли*, беше написала баба на гърба. Показах я на Патрик.

— Мистерията е разгадана — каза той.

— Беше повече от мистерия. — Започнах да гледам гърбовете на останалите снимки. Едно име изникваше отново и отново. *Луси*. — *Луси* — казах аз. — Името ѝ е *Луси*. — Не знам защо това толкова ме развълнува; бях на път да се разплача.

— Питам се какво ли е станало с нея.

На дъното на папката открих писмо. Прочетох адреса.

— Заминала е за Шотландия — казах.

Патрик прочете адреса над рамото ми.

— Защо Бийти не го е изпратила?

— По същата причина, поради която никога не ни е казала за *Луси*. Едно незаконно дете тогава е означавало много повече. — Пликът беше запечатан.

— Ще го отвориш ли?

— Не ми се вижда редно.

— Отвори го — подкани ме той.

Подадох му го.

— Не мога. Ти го отвори.

Той отвори плика и извади едно писмо.

— Искаш ли да ти го прочета?

Кимнах.

Скъпа моя Луси,

Минаха много години, откакто те видях и те държах. Тогава беше само момиченце и лека като птиче, когато те прегърнах за довиждане. Знам, че Моли и баща ти са направили онова, което са мислели, че е правилно за теб, но ако знаех онзи последен път, че никога няма да те видя отново, щях да те държа много по-здраво. Никога нямаше да те пусна да заминеш.

Вече си голяма жена, ти самата имаш деца и сега, когато знаеш колко силна е връзката между майка и дете, може би ме съдиш, че съм те оставила да заминеш. Наистина се опитах да остана в живота ти, както знаеш. Когато ми каза да стоя извън него, ти повярвах. Разбира се, че не е трябвало. Трябваше да настоявам, защото още не си била достатъчно голяма и не си знаела какво искаш. Но ме беше срам — не от теб, никога от теб — а от самата мен, от миналото ми. Омъжих се за мъж с публичен живот и здравият разум ми каза, че трябва да те оставя на мира, още повече че ти самата настояваше да се освободиш от мен.

Но ние никога няма да сме свободни една от друга, аз и ти. Ти порасна в мен, излезе от тялото ми, биенето на сърцето ти зависеше от биенето на моето сърце. И когато се роди, се нуждаех от теб точно толкова, колкото ти от мен. Независимо какво се случва, тази връзка никога няма да бъде разкъсана. Моли, макар да й харесва да си мисли, че тя е била майката, от която си имала нужда, никога няма да познае тази първична любов. Ние си принадлежим една на друга, Луси, макар и да сме разделени от толкова отдавна.

Не знам дали би приела това писмо някога в живота си, затова предполагам, че няма да го изпратя, но то ме накара да се почувствам по-добре, като ти казвам за обичта си отново и колко опустошена се чувствах от загубата ти. Една част от мен винаги да липсва. Моя Луси, мое скъпо момиченце с мека като коприна кожа. Никога не се съмнявай, че съм те обичала, че продължавам да те обичам

и така ще бъде, докато звездите угаснат и настъпи вечна тишина.

Твоя любяща майка,

Бийти

Сърцето ми се сви. Любимата ми баба беше крила тази болка от всички ни в продължение на години. Патрик разтърка леко гърба ми. Не бях осъзнала, че плача. Накрая изтрих сълзите си и бях в състояние отново да погледна снимките. Бийти и Луси. Баба изглеждаше толкова красива и толкова щастлива.

— Тя прилича на теб — обади се Патрик.

— Всички го казват. Мама прилича повече на дядо. Висока и поразителна. Аз приличам повече на баба.

— Не, имах предвид малкото момиченце. Луси. Прилича на теб.

Взех една от снимките и я загледах изучаващо. Луси, която се усмихва. Наистина приличаше на мен. В усмивката, бабината усмивка. Моята усмивка.

— Какво ще правиш? — попита ме Патрик.

Обърнах се към него. Лицето му беше толкова меко, очите му бяха приковани в моите.

— Ще направя правилното нещо — отвърнах аз.

## ЕПИЛОГ

Пролетта в Глазгоу беше официално настъпила, но на мен ми се струваше, че снегът изобщо не се маха. Разбира се, не бях навикнала към големите студове и Патрик се заяждаше с мен, когато си облякох допълнителни дрехи, преди да излезем от хотела.

— Не знам как ще се справиш с тасманийската зима — каза той.

— Тук има истински сняг — казах аз. — Студен сняг.

Пресякохме топлото фоайе и излязохме на улицата. Патрик имаше карта и я следвахме строго. Оказа се изненадващо лесно да намерим адреса на Луси Макконъл — или Луси Съдърланд, както сега я знаеха, — но изненадващо трудно да измислим как трябва да постъпим. Ако пуснех писмото, тя можеше да го отхвърли. Ако ѝ телефонирах, без да ѝ дам писмото, можеше да откаже да говори с мен. Реших, че единственият начин да стигна до нея е лично, с писмото в ръка. Останалото зависеше от нея.

Помолих мама да дойде с мен, но тя канселира полета си в последния момент. Не от ревност или лошо чувство към Луси; а за да не я объркаме прекалено много изведнъж. Ако Луси искаше, щеше да има време за мама и за вуйчо Майк, и за голямо, шумно събиране. Виждах ролята си единствено като човек, който да предаде писмото.

— Тук е. — Патрик спря пред една запусната къща с добре поддържана градина.

Вдигнах очи към входната врата, дъхът ми се превърна в облаче пара.

— Толкова съм нервна — казах на Патрик.

— Искаш ли да дойда с теб?

Кимнах.

— Добре тогава. Хайде.

Отидохме до входната врата и оставих Патрик да почука, защото знаех, че може да го направи много по-уверено от мен.

— Ти ще говориш, обаче — прошепна той.

— Съгласна. — Бръкнах в чантата си за писмото.

Отвътре се чуха стъпки. На прага застана възрастна жена.

Косата ѝ в по-голямата си част беше посивяла, но в нея още проблясваха червени кичури.

— Мога ли да ви помогна? — попита любезно тя.

Когато ми се усмихна, почти си изпуснах нервите: ехо от баба ми. Светът за миг спря да диша.

Смело извадих писмото и ѝ го подадох.

— Това е за вас — казах аз. — Пътувало е много, много дълго.

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.